

Gegevens bevoegd gezag

Referentienummer

Datum ontvangst

Formulierversie
2016.01

Aanvraaggegevens

Publiceerbare aanvraag/melding

Aanvraagnummer	2186295
Aanvraagnaam	tijdelijk azc Balk
Uw referentiecode	211x07826

Ingediend op	10-02-2016
Soort procedure	Onbekend

Projectomschrijving	Het COA is voornemens een tijdelijk asielzoekerscentrum in te richten aan de Wikelerdyk in Balk. Voor een periode van 6 jaar wordt een aantal verblijfsgebouwen neergezet met een capaciteit voor 500 asielzoekers. Daarnaast wordt, eveneens tijdelijk, een aantal facilitaire gebouwen neergezet.
---------------------	---

Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Ja
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	-
Bijlagen n.v.t. of al bekend	-

Bevoegd gezag

Naam:	Gemeente De Fryske Marren
Bezoekadres:	Herema State 1 8501 AA JOURE
Postadres:	Postbus 101 8500 AC JOURE
Telefoonnummer:	14 05 14
E-mailadres algemeen:	info@defryskemarren.nl
Website:	www.defryskemarren.nl
Contactpersoon:	de hee ifd. VVH

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Werk of werkzaamheden uitvoeren

- Werk of werkzaamheden uitvoeren

Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Overig bouwwerk bouwen

- Bouwen

Erf- of perceelafscheiding plaatsen

- Bouwen

Vlaggenmast plaatsen

- Bouwen

Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen

- Bouwen

Bijlagen

Formulierversie
2016.01

Aanvrager bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer	27380622
Vestigingsnummer	000009514856
Statutaire naam	Centraal bureau COA
Handelsnaam	-

2 Contactpersoon

Geslacht	☐ Man ☒ Vrouw
Voorletters	
Voorvoegsels	-
Achternaam	
Functie	Vastgoedregisseur

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	2285 SJ
Huisnummer	366
Huisletter	a
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Sir Winston Churchillln
Woonplaats	Rijswijk

4 Correspondentieadres

Postbus	3002
Postcode	2280 ME
Plaats	Rijswijk

Formulierversie
2016.01

Gemachtigde bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer	16035601
Vestigingsnummer	000017401917
Statutaire naam	BRO adviseurs in ruimtelijke ordening, economie en milieu
Handelsnaam	BRO

2 Contactpersoon

Geslacht	☒ Man ☐ Vrouw
Voorletters	.
Voorvoegsels	-
Achternaam	
Functie	Jurist

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	5282WW
Huisnummer	107
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Boscheweg
Woonplaats	Boxtel

4 Correspondentieadres

Postbus	4
Postcode	5280 AA
Plaats	Boxtel

Formuliertersie
2016.01

Locatie

1 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente	De Fryske Marren
Kadastrale gemeente	☒ Balk
Kadastrale sectie	M
Kadastraal perceelnummer	387
Bouwplannaam	-
Bouwnummer	-
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	☒ Ja ☐ Nee
Specificatie locatie	Balk M 04122 en 04123

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	zie ruimtelijke onderbouwing
----------------------------------	------------------------------

Werk of werkzaamheden uitvoeren

Formulierversie
2016.01

1 Werk of werkzaamheden uitvoeren

Binnen welk bestemmingsplan zullen de werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden worden uitgevoerd?

Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2004

Welke werken, geen bouwwerken zijnde, of welke werkzaamheden zullen worden uitgevoerd?

Graafwerkzaamheden en aanleggen van verharding

Wordt grond afgevoerd naar een andere locatie?

☐ Ja
☒ Nee

Zijn er obstakels aanwezig die in de weg staan voor het uitvoeren van het werk of de werkzaamheid?

☐ Ja
☒ Nee

Staat in het bestemmingsplan dat een rapport moet worden overlegd waarin de archeologische waarde is vastgelegd van het terrein dat zal worden verstoord?

☒ Ja
☐ Nee

Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

1 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Met welke regels voor ruimtelijke ordening zijn de voorgenomen werkzaamheden in strijd?

- ☒ Bestemmingsplan
- ☐ Beheersverordening
- ☐ Exploitatieplan
- ☐ Regels op grond van de provinciale verordening
- ☐ Regels op grond van een AMvB
- ☐ Regels van het voorbereidingsbesluit

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met de regels voor ruimtelijke ordening.

In strijd met de regels voor 'Agrarisch gebied in een open landschap'

Beschrijf het huidige gebruik van de gronden of het bouwwerk.

Agrarisch

Beschrijf het beoogde gebruik van de gronden of het bouwwerk.

De gronden worden in gebruik genomen ten behoeve van de functie asielzoekerscentrum.

Beschrijf de gevolgen van het beoogde gebruik voor de ruimtelijke ordening.

Zie ruimtelijke onderbouwing

Is het beoogde gebruik tijdelijk van aard?

- ☒ Ja
- ☐ Nee

Hoeveel hele jaren duurt het gebruik?

6

Hoeveel maanden duurt het gebruik?

0

Hebt u een rapport nodig waarin de archeologische waarde van het terrein dat zal worden verstoord in voldoende mate is vastgelegd?

- ☒ Ja
- ☐ Nee

Wordt er afgeweken van het exploitatieplan?

- ☐ Ja
- ☒ Nee

Bouwen

Overig bouwwerk bouwen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van
toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☒ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

In het kader van de realisatie van een tijdelijk
asielzoekerscentrum worden verblijfsgebouwen,
dienstgebouwen en bijbehorende voorziening opgericht.

Hebt u voor deze
bouwwerkzaamheden al eerder
een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto
vloeroppervlakte van het bouwwerk
door de bouwwerkzaamheden?

- ☒ Ja
☐ Nee

Wat is de bruto vloeroppervlakte
van het bouwwerk in m2
voor uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

0

Wat is de bruto vloeroppervlakte
van het bouwwerk in
m2 na uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

7200

4 Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud
van het bouwwerk door de
bouwwerkzaamheden?

- ☒ Ja
☐ Nee

Wat is de bruto inhoud van het
bouwwerk in m3 voor uitvoering
van de bouwwerkzaamheden?

0

Wat is de bruto inhoud van het
bouwwerk in m3 na uitvoering van
de bouwwerkzaamheden?

21600

5 Oppervlakte bebouwd terrein

Verandert de bebouwde
oppervlakte van het terrein
na uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

- ☒ Ja
☐ Nee

Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 0

Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden? 14400

6 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoengebonden bouwwerk? ☐ Ja ☒ Nee

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk? ☒ Ja ☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan? 6

Hoeveel maanden? 0

7 Gebruik

Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor? ☐ Wonen ☒ Overige gebruiksfuncties

Geef aan waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt. agrarisch

Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken? ☐ Wonen ☒ Overige gebruiksfuncties

Geef aan waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken. De bouwwerken zullen worden gebruikt ten behoeve van de functie van asielzoekerscentrum. De Verblijfsgebouwen dienen mbt het Bouwbesluit getoetst te worden aan de functie wonen.

8 Gebruiksfuncties

In onderstaande tabel staan in de eerste kolom mogelijke gebruiksfuncties die in een bouwwerk kunnen voorkomen. Vul voor alle gebruiksfuncties die voor u van toepassing zijn het aantal personen, de totale gebruiksoppervlakte en de totale vloeroppervlakte van het verblijfsgebied in m2 in hele getallen in.

Gebruiksfunctie	Aantal personen	Gebruiksoppervlakte (m2)	Verblijfsoppervlakte (m2)
Bijeenkomst			
Cel			
Gezondheidszorg			
Industrie			
Kantoor			
Logies			
Onderwijs			
Sport			
Winkel			
Overige gebruiksfuncties			

9 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels		
- Plint gebouw		
- Gevelbekleding		
- Borstweringen		
- Voegwerk		
Kozijnen		
- Ramen		
- Deuren		
- Luiken		
Dakgoten en boeidelen		
Dakbedekking		

Vul hier overige onderdelen en
bijbehorende materialen en kleuren
in.

10 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan
mondeling toelichten voor
de welstandscommissie/
stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
☒ Nee

Bouwen

Erf- of perceelafscheiding plaatsen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☒ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

Rondom het perceel zal hekwerk geplaatst worden (zie situatietekening).

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- ☐ Ja
☒ Nee

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- ☒ Ja
☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan?

6

Hoeveel maanden?

0

4 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.

zie stukken aanvraag

5 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
☒ Nee

Bouwen

Vlaggenmast plaatsen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☒ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

-

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- ☐ Ja
☒ Nee

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- ☒ Ja
☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan?

6

Hoeveel maanden?

0

4 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.

zie stukken aanvraag (oa situatietekening)

5 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
☒ Nee

Bouwen

Antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie plaatsen

1 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- ☐ Het wordt geheel vervangen
☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☒ Het wordt nieuw geplaatst

Eventuele toelichting

ICT-zendmast tbv beveiligde informatieuitwisseling van asielzoekerscentrum naar o.a. het Ministerie van Justitie.

Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

2 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

Terrein

3 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- ☐ Ja
☒ Nee

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- ☒ Ja
☐ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan?

6

Hoeveel maanden?

0

4 Gebruik

Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor?

- ☐ Wonen
☒ Overige gebruiksfuncties

Geef aan waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.

agraris

Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken?

- ☐ Wonen
☒ Overige gebruiksfuncties

Geef aan waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken.

Ten behoeve van de functie asielzoekerscentrum

5 Gebruiksfuncties

In onderstaande tabel staan in de eerste kolom mogelijke gebruiksfuncties die in een bouwwerk kunnen voorkomen. Vul voor alle gebruiksfuncties die voor u van toepassing zijn het aantal personen, de totale gebruiksoppervlakte en de totale vloeroppervlakte van het verblijfsgebied in m² in hele getallen in.

Gebruiksfunctie	Aantal personen	Gebruiksoppervlakte (m ²)	Verblijfsoppervlakte (m ²)
Bijeenkomst			
Cel			
Gezondheidszorg			
Industrie			
Kantoor			
Logies			
Onderwijs			
Sport			
Winkel			
Overige gebruiksfuncties			

6 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Vul hier overige onderdelen en zie tekeningen en beschrijvingen bij ingediende stukken
bijbehorende materialen en kleuren
in.

7 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan
mondeling toelichten voor
de welstandscommissie/
stadsbouwmeester.

- ☐ Ja
☒ Nee

Bijlagen

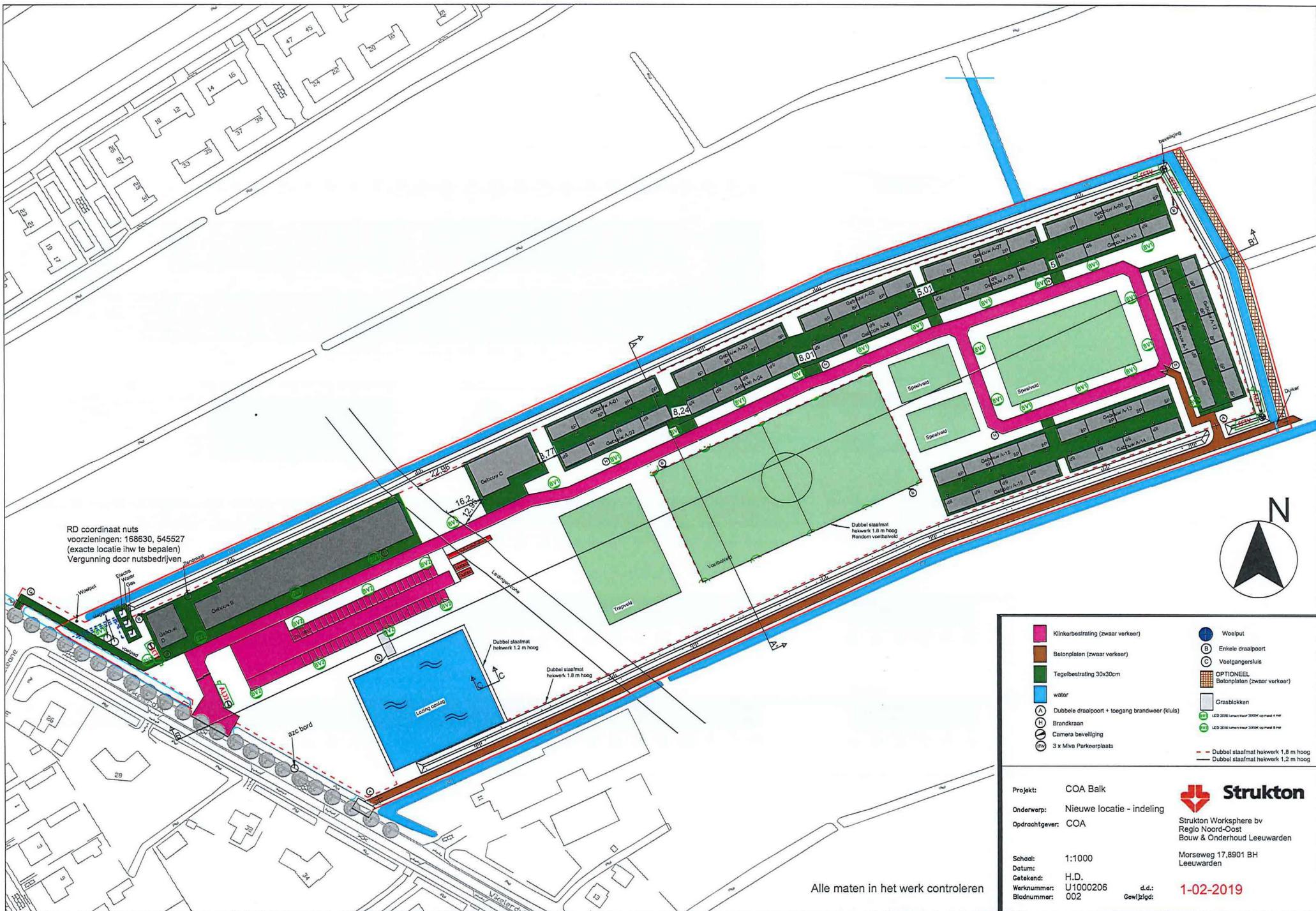
Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
1412016 Tekeningenlijst_t_pdf	1412016 Tekeningenlijst.pdf	Gegevens werk of werkzaamheden uitvoeren	2016-02-10	In behandeling
14012016 COA Balk - afstand bomen_pdf	14012016 COA Balk - afstand bomen.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016 COA BALK Berging gevelaanz_pdf	14012016 COA BALK - Berging gevelaanz.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016 COA BALK - Berging_pdf	14012016 COA BALK - Berging.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016 COA Balk Doorsnede pdf	14012016 COA Balk Doorsnede.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016 COA BALK riolering_pdf	14012016 COA BALK riolering.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016 Detail voor bus_pdf	14012016 Detail voor bus.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
14012016A COA Balk Nieuwe indeling_pdf	14012016A COA Balk Nieuwe locatie - indeling.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Berekeningen zendmast Kaal_pdf	Berekeningen zendmast Kaal.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Darkfighter camera_pdf	Darkfighter camera.pdf	Overige gegevens veiligheid	2016-02-10	In behandeling
Tekening zendmastopstelling 30 m_pdf	Tekening zendmastopstelling 30 m.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
verlichting 08012016_pdf	verlichting 08012016.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
RO azc balk 211x07826 Definitief_pdf	RO 211x07826 Definitieve Ruimtelijke onderbouwing azc Balk 04-02-2016.pdf	Gegevens Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	2016-02-10	In behandeling
gegevenslijst omgevingsverg azc Balk_pdf	gegevenslijst omgevingsvergunning azc Balk.pdf	Anders	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_A_001 Rev D dd 21_01_2016_pdf	Q15_00743_A_001 Rev D dd 21_01_2016.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
Q15_00743_A_002 dd 08_12_2015_pdf	Q15_00743_A_002 dd 08_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_B_001 Rev C dd 16_12_2015_pdf	Q15_00743_B_00-1 Rev C dd 16_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_B_002 Rev A 07_12_2015_pdf	Q15_00743_B_00-2 Rev A 07_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_B_003 dd 10_12_2015_pdf	Q15_00743_B_003 dd 10_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_C_001 Rev C dd 16_12_2015_pdf	Q15_00743_C_00-1 Rev C dd 16_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_C_002 dd 12_10_2015_pdf	Q15_00743_C_002 dd 12_10_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_D_001 Rev C dd 16_12_2015_pdf	Q15_00743_D_00-1 Rev C dd 16_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743_D_002 dd 10_12_2015_pdf	Q15_00743_D_002 dd 10_12_2015.pdf	Plattegronden en doorsneden bouwen eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Ventilatieb_ diensgebouw B_pdf	COA Balk Ventilatieb_ Dienstengebouw B.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Dienstengebouw B_pdf	COA Balk Dienstengebouw B.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Dienstengebouw C_pdf	COA Balk Dienstengebouw C.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Ontvangstgebouw D_pdf	COA Balk Ontvangstgebouw D.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Ventilatieb_ Dienstgebouw C_pdf	COA Balk Ventilatieb_ Dienstengebouw C.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk Ventilatieb_On- tvgebouw D_pdf	COA Balk Ventilatieb_On- tvgebouw D.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk ventilatiebere- kn woongeb_pdf	COA Balk ventilatieberekening woongeb.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
COA Balk woongebouw_pdf	COA Balk woongebouw.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 attesten_pdf	Q15_00743 attesten.pdf	Kwaliteitsverklaringen	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 Kwaliteitsverklaring_pdf	Q15_00743 Kwaliteitsverklar- ing.pdf	Kwaliteitsverklaringen	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 constructietek K213x6v2013_pdf	Q15_00743 constructie tek K21 3x6 v2013.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 puntlasten woongebouw_pdf	Q15_00743 puntlasten woongebouw.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 stat ber woongebouw_pdf	Q15_00743 stat ber woongebouw.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling

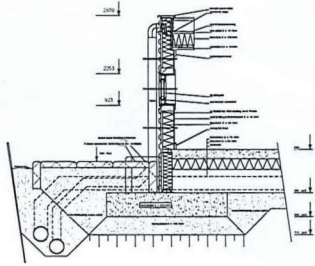
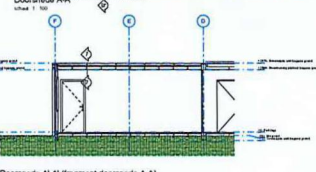
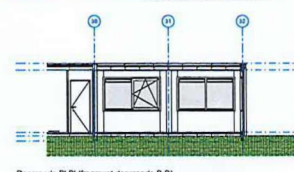
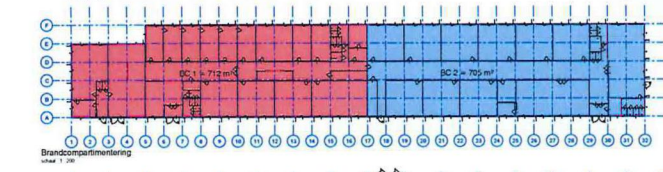
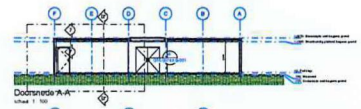
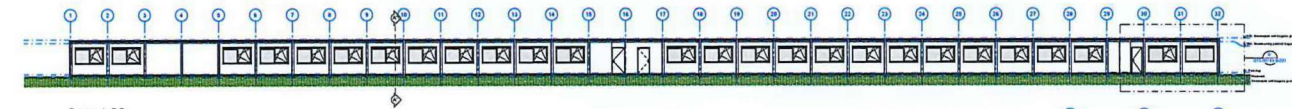
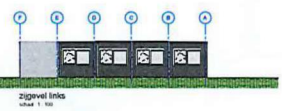
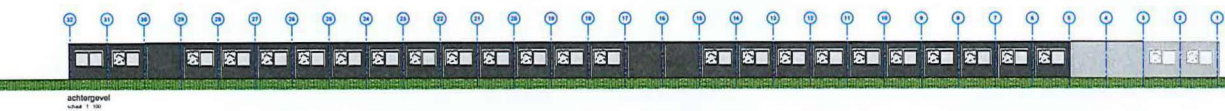
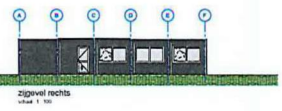
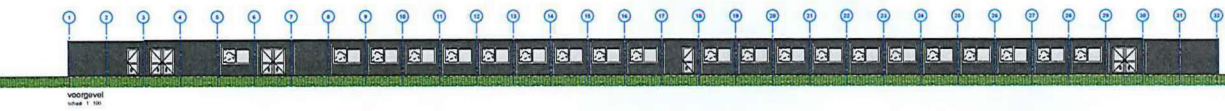
Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
Q15_00743 constrc K21 3x6 v2013_.pdf	Q15_00743 constructietek K21 3x6 versie2013.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 puntlasten Dienstengeb B_.pdf	Q15_00743 puntlasten Dienstengebouw B.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 statber Dienstengeb B_.pdf	Q15_00743 stat ber Dienstengebouw B.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743constek K21 3x6 v2013_.pdf	Q15_00743 constructek K21 3x6 versie2013.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 puntlast Dienstengeb C_.pdf	Q15_00743 puntlasten Dienstengebouw C.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 stat ber Dienstengebouw C_.pdf	Q15_00743 stat ber Dienstengebouw C.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 constrK21 3x6 v2013 gbD_.pdf	Q15_00743 constrK21 3x6 v2013 gbD.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 puntlasten Ontvgebouw D_.pdf	Q15_00743 puntlasten Ontvgebouw D.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 stat ber Ontvgebouw D_.pdf	Q15_00743 stat ber Ontvgebouw D.pdf	Constructieve veiligheid eenvoudige bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
V en G plan_.pdf	V en G plan.pdf	Gezondheid complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 fund tek gebouw B_.pdf	Q15_00743 fund tek gebouw B.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 fund tek gebouw C_.pdf	Q15_00743 fund tek gebouw C.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 fund tek gebouw D_.pdf	Q15_00743 fund tek gebouw D.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15-00743 fund tek gebA-01 A-02_.pdf	Q15-00743 fund tek gebouwen A-01 A-02.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A03 A04_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A03 A04.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A05 A06_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A05 A06.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A07 A08_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A07 A08.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A09 A10_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A09 A10.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
Q1500743 fund tek gebouwen A11 A12_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A11 A12.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A13 A14_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A13 A14.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fund tek gebouwen A15 A16_.pdf	Q1500743 fund tek gebouwen A15 A16.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 fundatieadvies_.pdf	Q1500743 fundatieadvies-.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q1500743 stat ber fundering_.pdf	Q1500743 stat ber fundering.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	2016-02-10	In behandeling
Q15_00743 aanvullende gegevens_.pdf	Q15_00743 aanvullende gegevens.pdf	Anders	2016-02-10	In behandeling
Ruimtelijke onderbouwing definitief_.pdf	211x07826 Definitieve Ruimtelijke onderbouwing azc Balk 04-02-2016.pdf	Gegevens Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening	2016-02-10	In behandeling

- Klinkerbestrating (zwaar verkeer) - Betonplaten (zwaar verkeer) - Tegelbestrating 30x30cm - water - Dubbele draaiport + toegang brandweer (kluis) - Brandkraan - Camera beveiliging 3 x Miva Parkeerplaats	- Woolput - Enkele draaiport - Voetgangersluis - OPTIONEEL Betonplaten (zwaar verkeer) - Grasblokken - LED 2016 Lichtreus 3000K op mast 4 mtr - LED 2016 Lichtreus 3000K op mast 6 mtr - Dubbel staalmet hekwerk 1,8 m hoog - Dubbel staalmet hekwerk 1,2 m hoog
---	--

Projekt: COA Balk Onderwerp: Nieuwe locatie - indeling Opdrachtgever: COA Schaal: 1:1000 Datum: Getekend: H.D. Werknummer: U1000206 Bladnummer: 002	 Strukton Strukton Worksphere bv Regio Noord-Oost Bouw & Onderhoud Leeuwarden Morseweg 17,8901 BH Leeuwarden d.d.: 1-02-2019 Gewijzigd:
--	--

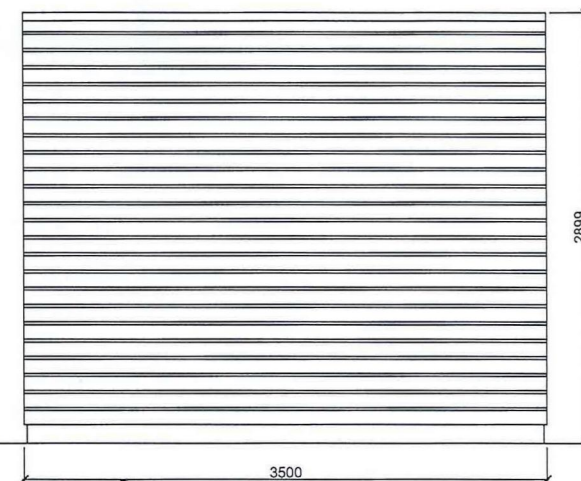
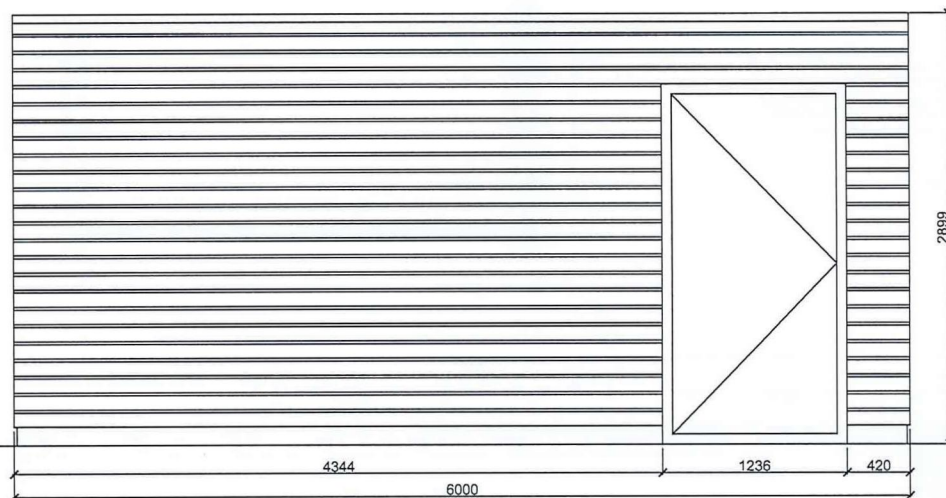

Projectgegevens	
Projectnaam	De Meeuw
Projectlocatie	De Meeuw
Projectnummer	123456789
Projectstatus	Ontwerp
Projectstart	2023-01-01
Projectstop	2023-12-31
Projectleider	De Meeuw
Projectmanager	De Meeuw
Projectcoördinator	De Meeuw
Projectmedewerker	De Meeuw
Projectadviseur	De Meeuw
Projectontwikkelaar	De Meeuw
Projectfinancier	De Meeuw
Projectadviseur	De Meeuw
Projectontwikkelaar	De Meeuw
Projectfinancier	De Meeuw

Metingen	
Meting	Resultaat
1.1.1.1	1.1.1.1
1.1.1.2	1.1.1.2
1.1.1.3	1.1.1.3
1.1.1.4	1.1.1.4
1.1.1.5	1.1.1.5
1.1.1.6	1.1.1.6
1.1.1.7	1.1.1.7
1.1.1.8	1.1.1.8
1.1.1.9	1.1.1.9
1.1.1.10	1.1.1.10

Metingen	
Meting	Resultaat
1.1.1.1	1.1.1.1
1.1.1.2	1.1.1.2
1.1.1.3	1.1.1.3
1.1.1.4	1.1.1.4
1.1.1.5	1.1.1.5
1.1.1.6	1.1.1.6
1.1.1.7	1.1.1.7
1.1.1.8	1.1.1.8
1.1.1.9	1.1.1.9
1.1.1.10	1.1.1.10

Metingen	
Meting	Resultaat
1.1.1.1	1.1.1.1
1.1.1.2	1.1.1.2
1.1.1.3	1.1.1.3
1.1.1.4	1.1.1.4
1.1.1.5	1.1.1.5
1.1.1.6	1.1.1.6
1.1.1.7	1.1.1.7
1.1.1.8	1.1.1.8
1.1.1.9	1.1.1.9
1.1.1.10	1.1.1.10

Projekt: COA Balk

Onderwerp: Berging - gevelaanzichten

Opdrachtgever: COA

School: n.v.t.
Datum: 16-12-2015
Getekend: H.D.
Werknummer: U1000206
Bladnummer: 007

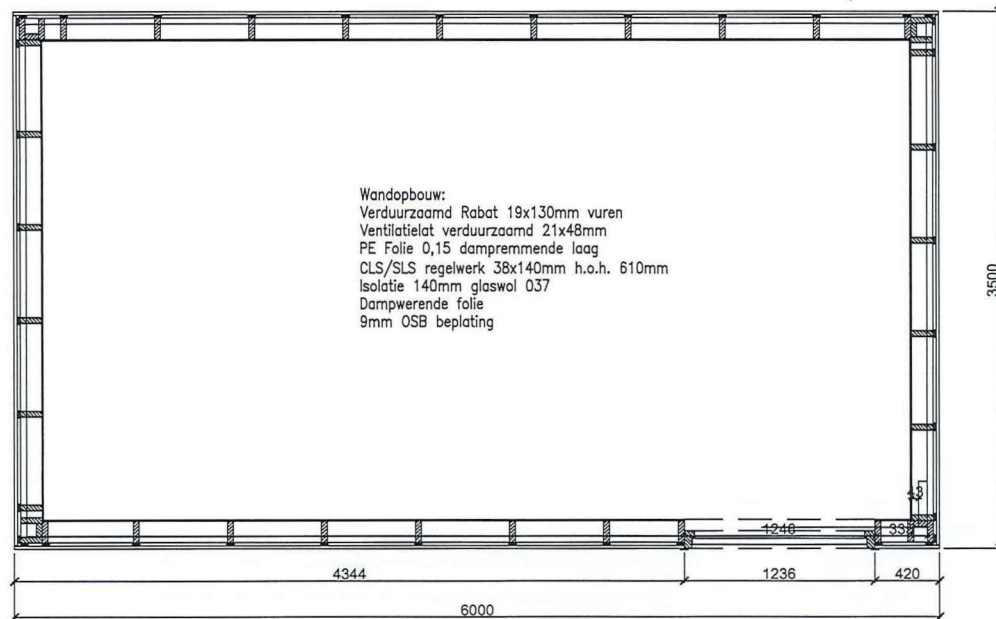
d.d.:
Gewijzigd:

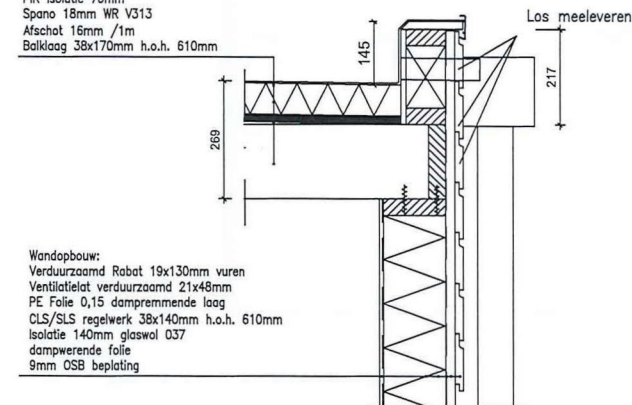
Strukton Workspace bv
Regio Noord-Oost
Bouw & Onderhoud Leeuwarden

Morseweg 17,8901 BH
Leeuwarden

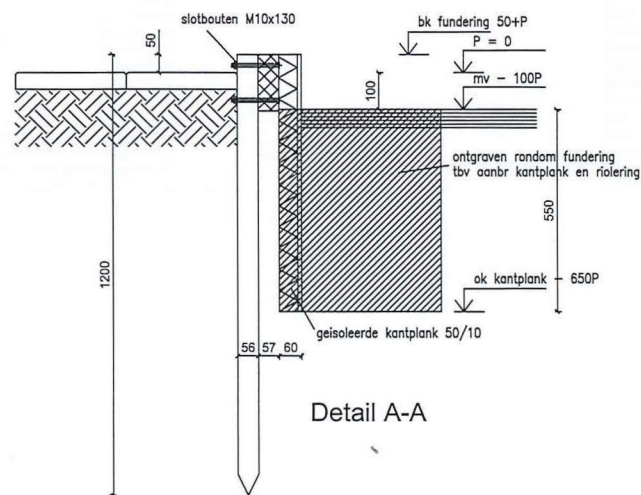
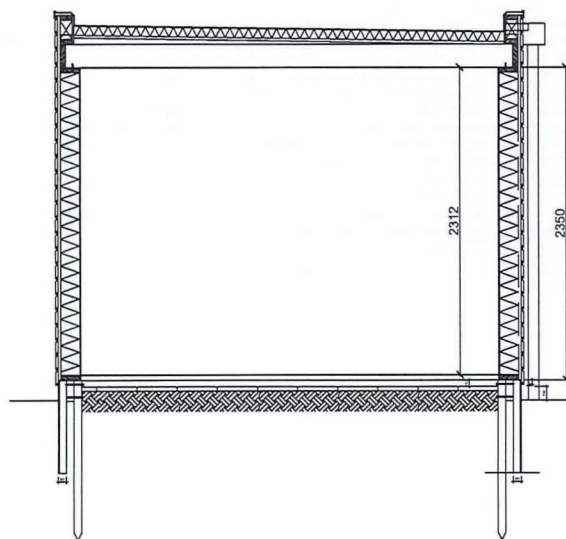
14-01-2016

Dakopbouw:
 UNICOAT 460P60 Bitumineuze polyester mat
 PE Folie 0.20mm dampremmende laag
 PIR isolatie 70mm
 Spano 18mm WR V313
 Afschot 16mm /1m
 Balklaag 38x170mm h.o.h. 610mm

Wandopbouw:
 Verduurzaamd Rabat 19x130mm vuren
 Ventilatielat verduurzaamd 21x48mm
 PE Folie 0,15 dampremmende laag
 CLS/SLS regelwerk 38x140mm h.o.h. 610mm
 Isolatie 140mm glaswol 037
 dampwerende folie
 9mm OSB beplating

Detail A-A

Project: COA Balk
 Onderwerp: Berging
 Opdrachtgever: COA

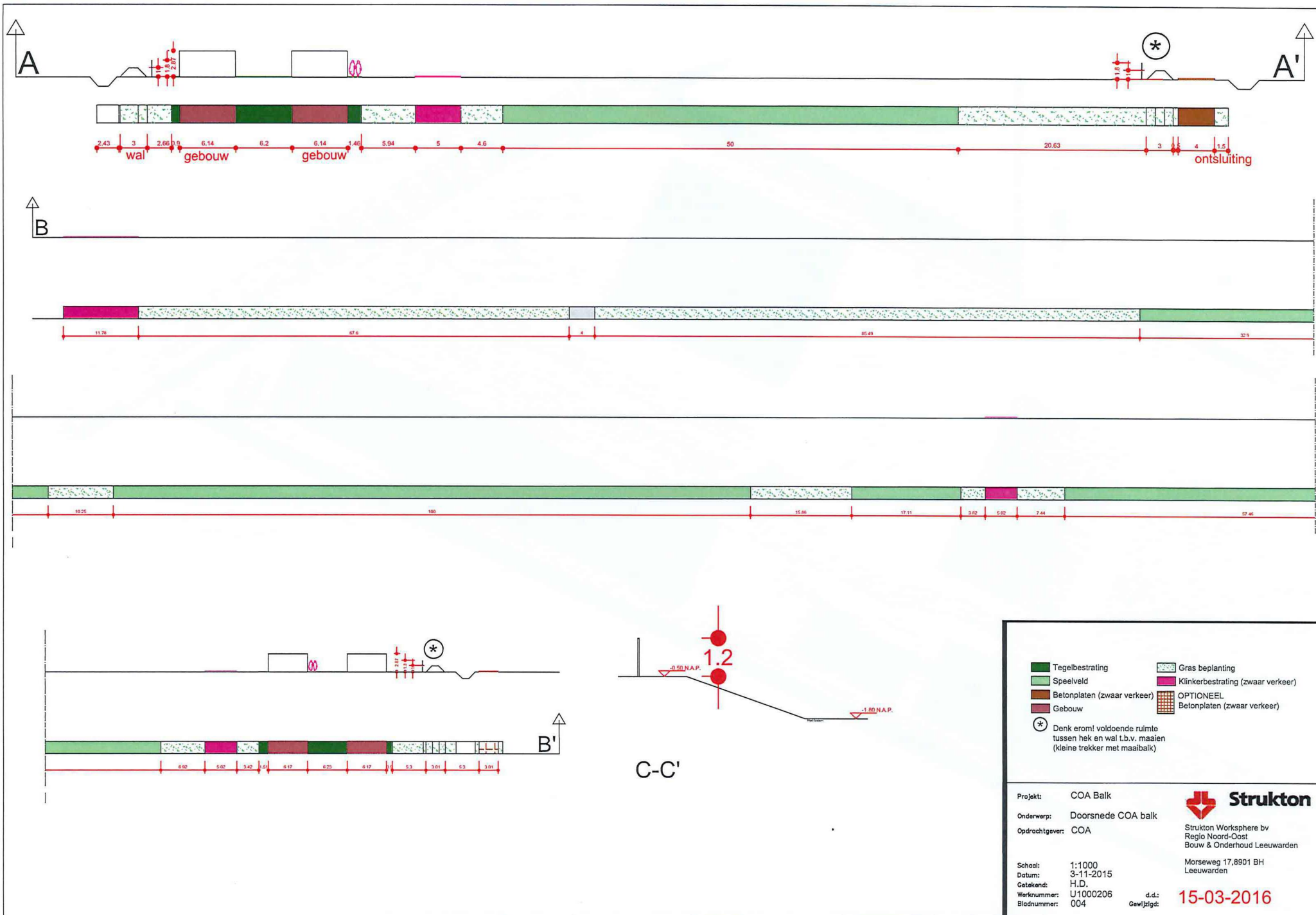
Strukton
 Strukton Workspere bv
 Regio Noord-Oost
 Bouw & Onderhoud Leeuwarden

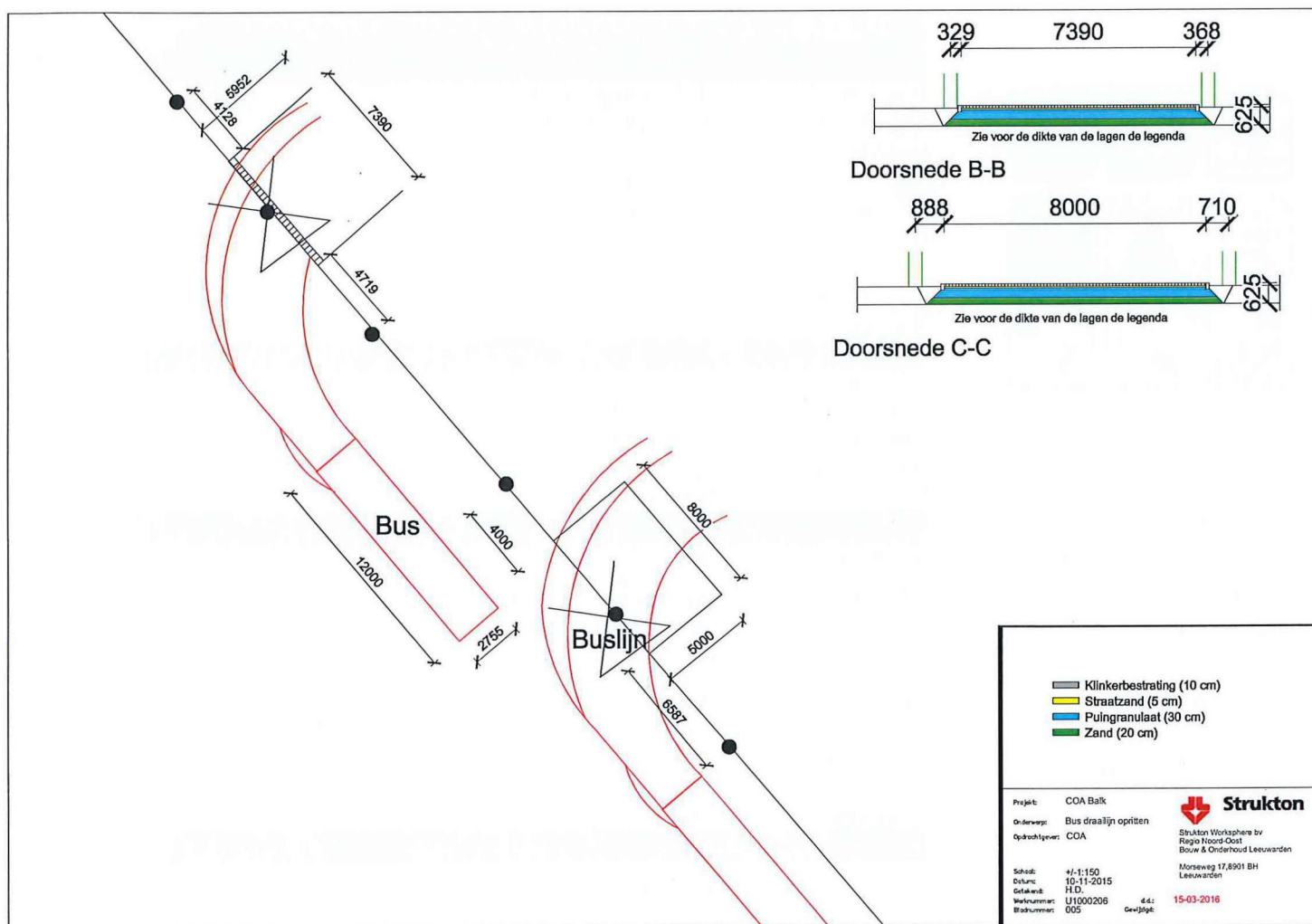
Schaal: n.v.t.
 Datum: 16-12-2015
 Getekend: H.D.
 Werknummer: U1000206
 Bladnummer: 006

d.d.:
 Gewijzigd:

Morseweg 17,8901 BH
 Leeuwarden

14-1-2016

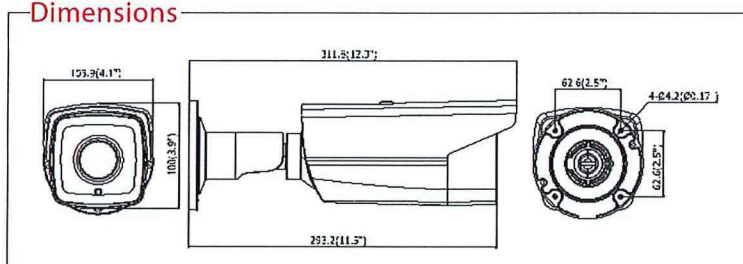

DS-2CD4A26FWD-IZ(H)(S)

2MP IR Array Bullet Network Camera

Dimensions

Key Features

- 2MP high resolution
- Full HD1080p video, up to 60fps
- Ultra-low light
- Motorized VF lens with Smart Focus
- 120dB WDR
- Up to 100m IR range
- IP67
- Full Smart Feature-set
- Audio/Alarm IO (-S)
- Built-in heater (-H)

Order Models

DS-2CD4A26FWD-IZ
DS-2CD4A26FWD-IZS
DS-2CD4A26FWD-IZH
DS-2CD4A26FWD-IZHS

DS-2CD4A26FWD-IZ(H)(S)	
Camera	
Image sensor	1/1.8" Progressive Scan CMOS
Min. illumination	0.002 Lux @(F1.2,AGC ON), 0 Lux with IR
Shutter time	1 s to 1/100,000 s
Lens	2.8-12mm @ F1.4, 92°~32°
Lens mount	AF automatic focusing and motorized zoom lens
Auto-iris	DC drive
Day & night	IR cut filter with auto switch
Digital noise reduction	3D DNR
Wide dynamic range	120dB
Compression standard	
Video compression	H.264 / MJPEG / MPEG 4
H.264 Type	Baseline Profile / Main Profile / High Profile
Video Bit Rate	32 Kbps – 16 Mbps
Audio Compression	G.711/G.722.1/G.726/MP2L2
Audio Bit Rate	64Kbps(G.711) / 16Kbps(G.722.1) / 16Kbps(G.726) / 32-128Kbps(MP2L2)
Image	
Max. Resolution	1920 × 1080
Frame rate	50Hz: 50fps (1920 × 1080)/(1280 × 960)/(1280 × 720) 60Hz: 60fps (1920 × 1080)/(1280 × 960)/(1280 × 720)
Third Stream	Independent with Main Stream and Sub Stream, up to 50Hz: 25fps(1920 × 1080) ; 60Hz: 30fps (1920 × 1080)
BLC	Support, zone optional
Defog	Support
EIS	Support
Day/Night Switch	Auto/Schedule/Triggered by Alarm In
ROI	Support
Picture Overlay	128x128 24bit BMP format overlay, zone optional
Network	
Network storage	Micro SD/SDHC/SDXC card with ANR (up to 64G), NAS (Support NFS,SMB/CIFS)
Alarm Trigger	Line crossing Detection, Intrusion detection, scene change detection, audio exception detection, Motion detection, Dynamic analysis, Tampering alarm, Network disconnect, IP address conflict, Storage exception
Protocols	TCP/IP, ICMP, HTTP, HTTPS, FTP, DHCP, DNS, DDNS, RTP, RTSP, RTCP, PPPoE, NTP, UPnP, SMTP, SNMP, IGMP, 802.1X, QoS, IPv6, Bonjour
Security	One-key recovery, flash-prevention, three streams, heartbeat, mirror, password protection, video mask, Watermark, IP address filtering, Anonymous access
Standard	ONVIF, PSIA, CGI, ISAPI
General	
Protection Level	IP67
Operating conditions	-30 °C – 60 °C (-22 °F – 140 °F), Humidity 95% or less (non-condensing) -H: -40 °C – 60 °C
Power supply	12 V DC ± 10%, PoE (802.3af)
IR Distance	Up to 50m (2.8-12mm) /100m (8-32mm)
Power Consumption	12W MAX
Dimensions	100×103.9×311.8 mm
Weight	2000g

* *-S* series support 1-ch audio in/out interface, 1-ch alarm in/out interface and 1-ch RS-485 interface

maas & hagoort lampen

WIJ VERLICHTEN UW WERK AANZIENLIJK

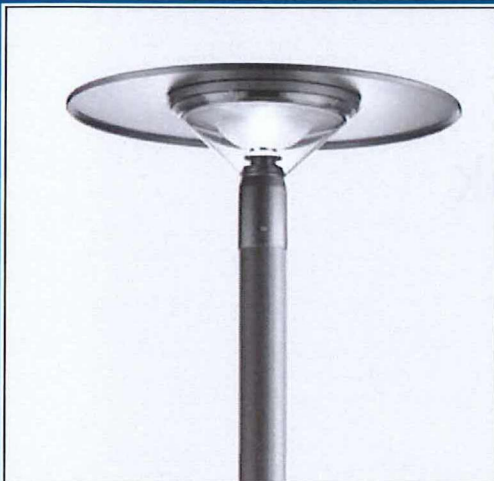
Armaturenboek

COA te Balk

Nijverheidsweg 2 - 4421 SG Kapelle - Telefoon (0113) 22 36 47 - Fax (0113) 22 11 25
E-mail info@maashagoort.nl - Internet www.maashagoort.nl

maas & hagoort lampen

WIJ VERLICHTEN UW WERK AANZIENLIJK

Technical description

Outdoor luminaire with an elliptical optic, designed to use LED lamps. Version with cut-off that eliminates skyward flux dispersion. The optical assembly and the pole attachment system are made of EN1706AC 46100LF aluminium alloy and subjected to a multi-step, pre-treatment process, in which the main phases are degreasing, fluorozirconation (a protective surface film) and sealing (with a nano-structured silane layer). The painting stage consists of a primer and a liquid acrylic paint, cured at 150 °C, with a high level of weather and UV ray resistance. Diffuser made of shockproof, UV-stabilised injection moulded polycarbonate. Complete with circuit fitted with Warm White monochrome LEDs. Optical assembly consisting of an anodized super-pure aluminium upper reflector, a methacrylate lens and a lower reflector made of metallised PC. Replaceable LEDs and driver. Dali selv driver with automatic internal temperature control system. Overvoltage protection up to 8KV. All external screws are made of stainless steel.

Size (mm)

ø650x281

Wiring info

The product is supplied wired and with an outlet cable (2x1mm) 500mm long.

Product characteristics

Total lighting output [Lm]: 3370

Total power [W]: 31,9

Luminous efficacy (lm/W, real value): 105,6

Life Time: 100.000h - L80 - B10 (Ta 25°C)

Optical assembly Characteristics 1

Light Output Ratio (L.O.R.) [%]: 100

Lamp code: LED

ZVEI Code: LED

Nominal power [W]: 27

Nominal luminous [Lm]: 3370

Lamp maximum intensity [cd]: /

Beam angle [°]: /

Total luminous flux at or above an angle of 90° [Lm]: 93,7

Emergency luminous flux [Lm]: /

Voltage [V]: -

Number of optical assemblies: 1

Number of lamps for optical assembly: 1

Socket: /

Ballast losses [W]: 4,9

Colour temperature [K]: 3000

CRI: 70

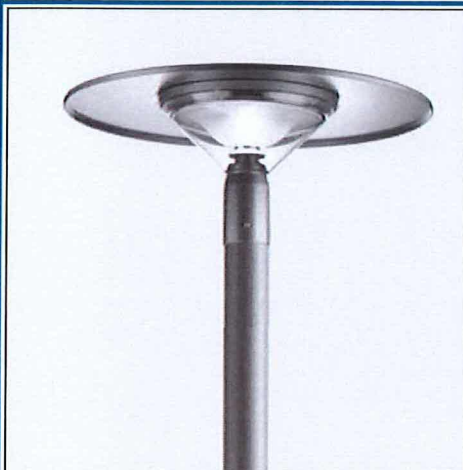
Wavelength [nm]: /

MacAdam Step: <5

BV1

maas & hagoort lampen

WIJ VERLICHTEN UW WERK AANZIENLIJK

Technical description

Outdoor luminaire with an elliptical optic, designed to use LED lamps. Version with cut-off that eliminates skyward flux dispersion. The optical assembly and the pole attachment system are made of EN1706AC 46100LF aluminium alloy and subjected to a multi-step, pre-treatment process, in which the main phases are degreasing, fluorozirconation (a protective surface film) and sealing (with a nano-structured silane layer). The painting stage consists of a primer and a liquid acrylic paint, cured at 150 °C, with a high level of weather and UV ray resistance. Diffuser made of shockproof, UV-stabilised injection moulded polycarbonate. Complete with circuit fitted with Warm White monochrome LEDs. Optical assembly consisting of an anodized super-pure aluminium upper reflector, a methacrylate lens and a lower reflector made of metallised PC. Replaceable LEDs and driver. Dali selv driver with automatic internal temperature control system. Overvoltage protection up to 8KV. All external screws are made of stainless steel.

Size (mm)

ø650x281

Wiring info

The product is supplied wired and with an outlet cable (2x1mm) 500mm long.

Product characteristics

Total lighting output [Lm]: 3370

Total power [W]: 31,9

Luminous efficacy (lm/W, real value): 105,6

Life Time: 100.000h - L80 - B10 (Ta 25°C)

Optical assembly Characteristics 1

Light Output Ratio (L.O.R.) [%]: 100

Lamp code: LED

ZVEI Code: LED

Nominal power [W]: 27

Nominal luminous [Lm]: 3370

Lamp maximum intensity [cd]: /

Beam angle [°]: /

Total luminous flux at or above an angle of 90° [Lm]: 93,7

Emergency luminous flux [Lm]: /

Voltage [V]: -

Number of optical assemblies: 1

Number of lamps for optical assembly: 1

Socket: /

Ballast losses [W]: 4,9

Colour temperature [K]: 3000

CRI: 70

Wavelength [Nm]: /

MacAdam Step: <5

BV2

Ruimtelijke onderbouwing realisatie opvanglocatie voor asielzoekers te Balk

Gemeente De Fryske Marren

Definitief

Ruimtelijke onderbouwing realisatie
opvanglocatie voor asielzoekers te Balk
Gemeente De Fryske Marren
Definitief

Rapportnummer: P00065
Datum: 27 oktober 2021
Projectteam BRO: ROs en SSh
Definitief: 27 oktober 2021
Bron foto kaft: www.coa.nl

BRO
Vestiging Venlo
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	4
1.2 Ligging en begrenzing besluitgebied	7
1.3 Vigerend bestemmingsplan/beheersverordening	7
1.4 Leeswijzer	10
2. PLANBESCHRIJVING	11
2.1 Bestaande situatie	11
2.2 Planopzet	11
2.3 Ruimtelijke inpasbaarheid	12
2.4 Achtergrond: verblijven op een AZC	13
3. BELEIDSKADER	15
3.1 Rijksbeleid	15
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	15
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	16
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking	16
3.1.4 Wet milieubeheer	29
3.2 Provinciaal beleid	30
3.2.1 Verordening Romte Fryslân 2014	30
3.3 Gemeentelijk beleid	31
3.3.1 Algemeen	31
3.3.2 Structuurschets	32
3.3.3 Uitvoeringsprogramma	32
4. OMGEVINGSASPECTEN	34
4.1 Milieueffectrapportage	34
4.2 Verkeer en parkeren	36
4.2.1 Verkeer	36
4.2.2 Parkeren	37
4.2.3 Conclusie verkeer en parkeren	37
4.3 Flora en fauna	37
4.4 Archeologie en cultuurhistorie	42
4.4.1 Archeologie	42
4.4.2 Cultuurhistorie	44
4.5 Waterparagraaf	45
4.6 Bodem	46

4.7 Milieuzonering	47
4.8 Akoestiek	48
4.9 Luchtkwaliteit	49
4.10 Geurhinder	49
4.11 Externe veiligheid	54
4.12 Lichthinder	55
 5. AFWEGING VAN BELANGEN	 57
5.1 Algemeen	57
5.2 Verkeer en parkeren	57
5.2.1 Verkeer	57
5.2.2 Parkeren	58
5.3 Milieuaspecten	58
5.4 Maatschappelijke impact	58
5.5 Veiligheid	58
5.6 Conclusie	59
 6. UITVOERBAARHEID	 61
6.1 Economische uitvoerbaarheid	61
6.1.1 Kostenverhaal	61
6.1.2 Financiële haalbaarheid	61
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	61
 SEPARATE BIJLAGEN	
Bijlage 1: Locatieonderzoek	
Bijlage 2: Aanvullend locatieonderzoek	
Bijlage 3: Memo voortgang	
Bijlage 4: Historisch bodemonderzoek	
Bijlage 5: Archeologisch rapport	
Bijlage 6: Quickscan Flora & fauna 2015	
Bijlage 7: Quickscan Flora & fauna 2019	
Bijlage 8: Aeries-calculator berekening stikstofdepositie	
Bijlage 9: Waterwetvergunning	
Bijlage 10: Mer-beoordelingsbeslissing	

1. INLEIDING

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft een tijdelijk asielzoekerscentrum (hierna AZC) gerealiseerd aan de Wikelerdyk 9A in Balk, gemeente De Fryske Marren. Hiervoor is door burgemeester en wethouders op 17 maart 2016 een tijdelijke vergunning voor de periode tot uiterlijk 17 maart 2022 verleend op basis van artikel 2.12, eerste lid, onder a., sub 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), in combinatie met artikel 4, lid 11 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Voorafgaand aan de verleende vergunning is door de gemeente overleg gevoerd over het geplande AZC met een klankbordgroep in Balk. Daarin zaten onder meer omwonenden en vertegenwoordigers van de vereniging voor Plaatselijk Belang 'Balk Vooruit' en de Raad van Kerken.

Bij besluit van 12 april 2016 hebben burgemeester en wethouders een gewijzigd besluit tot verlening van de gevraagde omgevingsvergunning genomen en op 16 augustus 2016 hebben burgemeester en wethouders een tegen het besluit ingediend bezwaarschrift ongegrond verklaard. Het AZC is in september 2016 geopend.

Naar aanleiding van een tegen laatstgenoemd besluit ingediend beroepschrift heeft de Rechtbank Noord-Nederland de beslissing op bezwaar vernietigd en de primaire besluiten herroepen. De Rechtbank heeft in lijn met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 3 mei 2017¹ overwogen dat ten onrechte gebruik is gemaakt van de zogenaamde 'kruimelgevallenregeling' in artikel 4, lid 11 van bijlage II bij het Bor. In artikel 5 van bijlage II bij het Bor is bepaald dat artikel 4, lid 9 en 11 niet van toepassing is op een activiteit als bedoeld in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (Besluit mer). In de ruimtelijke onderbouwing, behorende bij de eerder verleende vergunning, is ten onrechte aangegeven dat het plan geen stedelijk ontwikkelingsproject betreft. De Rechtbank is van oordeel dat het project moet worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie D11.2 van de bijlage bij het Besluit mer. Om die reden had geen gebruik gemaakt mogen worden van de 'kruimelgevallenregeling' in artikel 4, lid 11 van het Bor. Het feit dat het project ruimschoots onder de drempelwaarden valt zoals aangegeven bij categorie D11.2, doet daar niets aan af.

Na de uitspraak van de Rechtbank is in eerste instantie geen nieuw besluit genomen, omdat de vluchtelingenstroom afnam en als gevolg daarvan minder behoefte bestond aan asielzoekerscentra. In het voorjaar van 2018 heeft het COA dan ook het besluit moeten nemen de opvangportefeuille fors te laten krimpen. Dit heeft tot een aantal sluitingen geleid die uiterlijk in oktober 2018 geëffectueerd dienen te zijn. De locatie in Balk is een van de gesloten locaties. Gedurende de zomer en het najaar van 2018 liep de bezetting van de COA-locaties op. De oorzaken achter deze toenemende bezetting lig-

¹ ECLI:NL:RVS:2017:1192

gen volledig buiten de invloedssfeer van het COA; de verantwoordelijkheid om opvangcapaciteit beschikbaar te hebben, is echter wel aan het COA. De groeiende behoefte aan opvangcapaciteit is in eerste instantie opgevangen door de aanwezige reservecapaciteit in te zetten en waar mogelijk het bezettingspercentage te verhogen. Vervolgens, met de aanhoudend oplopende bezetting tot op heden, is getracht opvangcapaciteit toe te voegen waar dat op de noodzakelijke korte termijn mogelijk was. Logischerwijs zijn dit locaties waar het COA recent opvangcapaciteit operationeel heeft gehad. De activatieperiode kan daar relatief kort zijn in vergelijking tot nieuw in te richten of op te richten vastgoed. Om deze reden is Balk voor het COA zeer aantrekkelijk c.q. noodzakelijk. Het COA heeft dan ook aan de gemeente verzocht om medewerking voor het heropenen van het AZC aan de Wikelerdijk.

Om dit mogelijk te maken diende er alsnog een nieuw besluit genomen te worden op de aangevraagde omgevingsvergunning. Dit nieuwe besluit is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Daarbij is de voorgenomen stedelijke ontwikkeling tevens getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking als bedoeld in artikel 3.1.6 van het Bro.

Op 30 september 2019 heeft gemeente De Fryske Marren de omgevingsvergunning verleend voor de het heropenen van het AZC voor een periode van in totaal 6 jaar (gerekend vanaf de datum 17 maart 2016). Tegen dit besluit is beroep aangetekend. De rechtbank Noord-Nederland heeft dit beroep gegrond verklaard en het besluit tot verlening van de omgevingsvergunning vernietigd.² Deze vernietiging had betrekking op 2 punten, te weten: enerzijds de gebrekkige cijfermatige onderbouwing van de behoefte, anderzijds omdat onvoldoende is onderbouwd waarom niet binnen bestaand stedelijk gebied in de behoefte kon worden voorzien.

Derhalve is een nieuw besluit noodzakelijk. Uit artikel 2.12, lid 1 van de Wabo volgt dat de activiteit niet in strijd mag zijn met een goede ruimtelijke ordening. Bij het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan moet dit gemotiveerd worden met een goede ruimtelijke onderbouwing. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat de beoogde instandhouding van het AZC vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar is en worden de gebreken uit het oorspronkelijke besluit hersteld door een betere onderbouwing van de behoefte (m.n. cijfermatig) en waarom binnen bestaand stedelijk gebied niet in de behoefte kan worden voorzien.

1.1 Aanleiding

Het benodigde aantal opvangplekken bij het COA is nooit stabiel: onverwachte instroom, stagnerende uitstroom en ontwikkelingen binnen doelgroepen zorgen voor fluctuaties in benodigde opvangcapaciteit.

In de zomer en het najaar van 2021 heeft COA verschillende noodopvang locaties in gebruik moeten nemen, in het bijzonder vanwege de recente toestroom van vluchtelingen uit Afghanistan. De reguliere capaciteit - per 31 juli 2021 29.197 plekken - voldeed niet meer aan de behoefte. Per 31 juli 2021 was sprake van een bezetting van 26.627 plekken, hetgeen een bezettingsgraad van 91% betekent. Een

² Rb Noord- Nederland 31 augustus 2021, zaaknummer LEE 19/3882 WABOA DIJK.

dergelijk percentage is te hoog. Opvanglocaties functioneren niet goed bij een bezettingspercentage dat hoger is dan 90%. Als het bezettingspercentage hoger wordt, dan kan niet langer worden ingespeeld op de samenstelling van de instromers. Als er bijvoorbeeld een gezin binnenkomt, dan moet er op een locatie nog plek zijn om een heel gezin bij elkaar te plaatsen en is het niet wenselijk een kamer verder op te vullen met andere volwassenen. Ook zal een kamer kort leeg staan om schoongemaakt te worden nadat personen vertrekken uit een kamer. Bij een bezettingspercentage hoger dan 90% ontstaat de ongewenste situatie dat de asielzoekers niet direct een slaapplek kunnen krijgen en in tenten, gymzalen of in het ergste geval buiten op veldbedden moeten slapen. Reeds vanaf 2019/2020 is het COA daarom met gemeenten in gesprek over nieuwe reguliere opvangcapaciteit. In die periode is het herhaaldelijk voorgekomen dat zelfs leads die kansrijk werden geacht op het laatste moment toch worden afgewezen in de fase van bestuurlijke besluitvorming. Dit geldt met name bij nieuwe leads, maar ook bij de verlengingen van bestaande bestuursovereenkomsten met gemeenten. Ook bij deze laatste categorie heeft het COA helaas een aantal keer te horen gekregen dat, ondanks de grote behoefte aan capaciteit, de betreffende gemeente toch wil vasthouden aan eerder gemaakte afspraken over de duur van de bestuursovereenkomst en niet wenste te verlengen.

Om het ontstane tekort zoveel mogelijk op te vangen heeft het COA verschillende maatregelen getroffen, waaronder het ophogen van de bezettingsgraad naar 100%, het uitbreiden van de logeerregeling waarbij vluchtelingen tijdelijk kunnen worden opgevangen door familie die in Nederland woont en de inzet van commercieel vastgoed, zoals vakantieparken. Uitgaande van het huidige aanbod en de huidige vraag - een capaciteit van 34.835 plekken met een bezetting van 32.664 plekken (een bezettingspercentage van 94%) - is er onverminderd een behoefte aan extra opvangplekken.

Omdat de toenemende vraag voor doorstromingsproblemen in de verschillende opvangregimes zorgt, is er specifiek behoefte aan opvangplekken waarin mensen kunnen verblijven in afwachting van de start van de procedure van hun asielaanvraag. Dit zijn de Pre-POL- en de POL-opvanglocaties. Uitgaande van de totale vraag die op dit moment reeds bestaat, het gegeven dat die vraag iedere week significant toeneemt en het bestaande aanbod, is er een tekort aan opvangplekken in dit regime. Balk is een dergelijke locatie. Deze locatie voorziet dan ook in een actuele regionale behoefte.

Aanvullend op de hierboven geschetste uitdagingen (zeer grote instroom, aflopende bestuursovereenkomsten en gebrek aan nieuwe locaties) wordt het COA tevens geconfronteerd met tegenvallende uitstroom, zowel naar de gemeenten als naar landen van herkomst. Van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021 was sprake van een instroom van 26.722 asielzoekers en 1.277 alleenstaande minderjarige vreemdelingen, terwijl sprake was van een uitstroom van 23.203 asielzoekers en 610 alleenstaande minderjarige vreemdelingen. De woningcrisis zorgt ervoor dat de gemeenten niet kunnen voldoen aan hun taakstellingen waardoor het aantal vergunninghouders in de opvang blijft oplopen³. Deze personen hebben recht op een woning in een gemeente maar zijn nog in afwachting van de toewijzing daarvan. Hierdoor moeten zij langer dan gepland en gewenst in de opvang verblijven. Ook vrijwillige en gedwongen terugkeer blijft achter bij de prognoses. Door de landelijke corona maatregelen was reizen lang niet mogelijk. En ook na het terugkeren van de mogelijkheid om internationaal te reizen, belem-

³ Op het moment van schrijven verblijven er 11.000 vergunninghouders bij het COA

meren corona-maatregelen de uitvoering van het terugkeerbeleid. Zo is het niet mogelijk om vreemdelingen te verplichten zich te laten vaccineren of te testen. Landen van herkomst stellen dit wel vaak als vereiste waardoor gedwongen terugkeer effectief onmogelijk is geworden. Hierbij mogen de achterstanden bij de IND en de lange wachttijden bij de rechtbanken bovendien niet worden vergeten.

Zoals bekend, werd in de zomer van 2021 een groot aantal Afghanen geëvacueerd naar Nederland waar deze groep (versneld) de asielprocedure doorloopt. Sinds de grootschalige evacuaties van augustus 2021 komen nog steeds kleine groepen Afghanen aan. Deze personen worden opgevangen op locaties die Defensie tijdelijk ter beschikking heeft gesteld, voor een groot deel in tenten. Ook deze locaties worden bemenst door COA personeel.

Dit is een onwenselijke situatie. Tijdens de vluchtelingen crisis van 2015, deed een dergelijke situatie zich ook voor. De toenmalige noodopvang in Heumensoord (ook nu weer in gebruik) werd door het College voor de Rechten van de Mens destijds als menonwaardig beoordeeld. Naast de instroom van geëvacueerde Afghanen zien we sinds de zomer van 2021 ook een verhoogde spontane instroom. Dit heeft met name tot uitdagende situaties geleid op het aanmeldcentrum in Ter Apel. Deze situatie vraagt steeds om maatwerk en het verplaatsen van bewoners naar andere locaties.

Het capaciteitsoverzicht van 15 oktober 2021 van het COA laat zien dat er 33.629 vluchtelingen werden opgevangen en dat er toen nog sprake was van 1.178 vrije plaatsen. Dit betekent in de praktijk dat de locaties toen al vol waren, gelet op het feit dat op dat moment sprake was van een bezettingspercentage van 96%.. Er zaten al veel mensen op de gang te wachten, en dat aantal wordt alsmaar groter.

1.2 Ligging en begrenzing besluitgebied

Figuur 1. Luchtfoto besluitgebied (rode lijn)

Het besluitgebied ligt aan de Wikelerdyk nabij Balk. Op de luchtfoto (figuur 1) is de ligging van het besluitgebied weergegeven.

1.3 Vigerend bestemmingsplan/beheersverordening

Voor het besluitgebied geldt de op 26 september 2017 door de raad van de gemeente De Fryske Marren vastgestelde beheersverordening 'Buitengebied Zuid West 2017'. Ten aanzien van het gebruik, het bouwen en het uitvoeren van werken en werkzaamheden geldt:

- a. De regeling zoals opgenomen in de bij de regels opgenomen bijlagen Bestemmingsplan Buitengebied - Voorschriften en Bestemmingsplan Buitengebied – Plankaarten.
- b. De regeling zoals opgenomen in de bij de regels opgenomen bijlage Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2004 - Voorschriften en de bijlage Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2004 - Plankaarten;
- c. De regeling zoals opgenomen in de bijlage Bestemmingsplan Buitengebied partiele herziening 2011;

Een en ander met dien verstande dat in deze regels genoemde leden of artikelen waarin nadere eisen, wijzigingsbevoegdheden, strafbepalingen, overgangsrecht en slotbepalingen zijn opgenomen, niet van toepassing zijn.

Het plangebied is bestemd als 'Agrarisch gebied in een open landschap'. De op de kaart voor 'Agrarisch gebied in een open landschap' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een

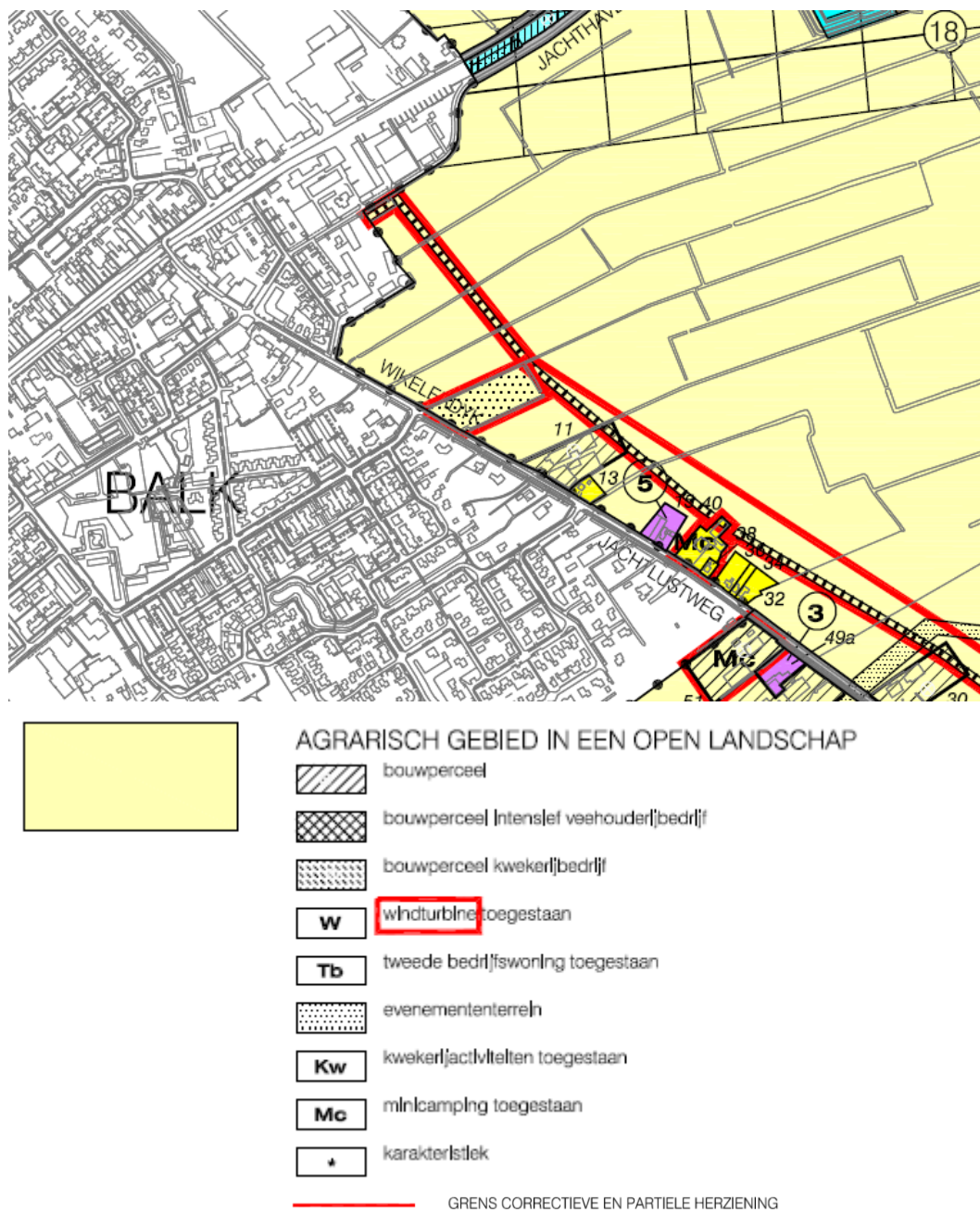
agrarisch bedrijf, maar zijn niet voorzien van een bouwperceel. Daaraan ondergeschikt is behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden van de gronden onderdeel van de bestemming.

Op een deel van het plangebied is een evenemententerrein aangewezen. Het is toegestaan om met halfverhardingen en aanleg van diverse voorzieningen de weilanden te gebruiken als evenemententerrein.

De gerealiseerde bebouwing en het gebruik van gronden ten behoeve van een AZC is in strijd met de regels van de vigerende beheersverordening. Er is daarom een omgevingsvergunning aangevraagd voor de activiteit bouwen en voor de activiteit strijdig gebruik voor het (tijdelijk) afwijken van de geldende beheersverordening. Om aan te tonen dat bij het initiatief sprake is van een goede ruimtelijke ordening, is de voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het tijdelijke AZC niet past binnen de regels van de vigerende beheersverordening. Het AZC kan wel mogelijk gemaakt worden met een buitenplanse afwijking op basis van artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 van de Wabo middels de uitgebreide procedure.

Figuur 2. Uitsnede verbeelding 'Bestemmingsplan 'Buitengebied 2004 Herziening'

1.4 Leeswijzer

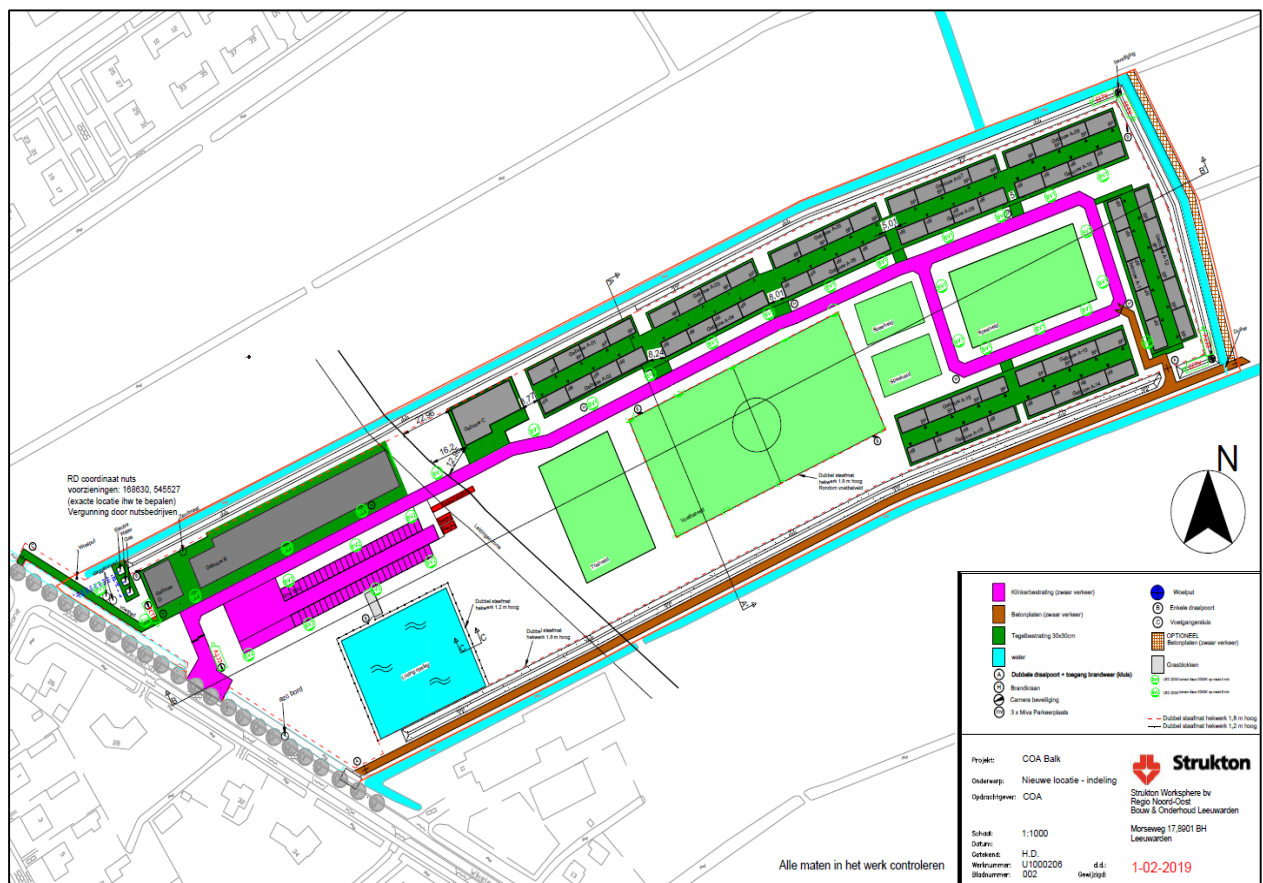
Deze ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt hoofdstuk 2 'Planbeschrijving'. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van de huidige (voormalige) situatie van het plangebied en directe omgeving gegeven en wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het beleidskader dat van belang is voor de voorgestane ontwikkeling uiteengezet. In hoofdstuk 4 worden de omgevingsaspecten behandeld. Vanuit de verschillende van invloed zijnde milieuaspecten wordt in dit hoofdstuk beschreven waarom de ontwikkeling uitgevoerd kan worden. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid en het maatschappelijk draagvlak voor het plan.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Bestaande situatie

Het besluitgebied ligt in het gebied waarvoor de beheersverordening 'Buitengebied Zuid West 2017' is vastgesteld. De bestemming is 'Agrarisch gebied in een open landschap'. De grond was voorheen grotendeels in gebruik voor agrarische doeleinden. Een deel van de gronden is in het verleden ingezet als evenemententerrein. Inmiddels is op het terrein overeenkomstig de eerder verleende maar inmiddels vernietigde vergunning een tijdelijk AZC gerealiseerd en aanvankelijk ook in gebruik genomen.

2.2 Planopzet

Figuur 3. Definitieve inrichting AZC Balk

De voorgestane ontwikkeling betreft de juridisch-planologische regeling van een (gerealiseerd) AZC in Balk dat plaats biedt aan maximaal 500 asielzoekers. Binnen het besluitgebied zijn op basis van de in 2016 verleende omgevingsvergunning diverse woonunits, één ontvangstgebouw en twee dienstgebouwen geplaatst. Daarnaast zijn recreatie-, sport- en parkeervoorzieningen aangelegd, alsmede een groene wal en een waterberging.

De verleende omgevingsvergunning is in de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 31 augustus 2021 vernietigd.

Het AZC heeft een oppervlakte van circa 5,9 ha. Het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlakte van de gerealiseerde bebouwing bedraagt ongeveer 7.200 m². Inclusief verharde wegen en paden bedraagt de extra verharding 14.400 m².

Het terrein bevat alle voorzieningen die nodig zijn voor een goede opvang en huisvesting van asielzoekers. Het COA heeft op basis van landelijke uitgangspunten een Programma van Eisen (PvE) gehanteerd voor het onderhavige AZC. In dat programma wordt inzicht gegeven in het benodigd oppervlakte voor de gebouwen en het terrein voor een AZC van 500 personen. De onderhavige ontwikkeling voldoet aan het PvE van COA.

Het terrein is omheind met een hekwerk en bebouwing is voor een groot deel aan het zicht onttrokken door de aanleg van een groene wal. Het terrein kan via een voetpad en een inrit vanaf de Wikeleryk worden betreden. Op het complex zijn ongeveer 50 parkeerplaatsen gerealiseerd voor de medewerkers op het AZC. Ook is er een opstelplaats voor bussen. Nabij de parkeerplaatsen ligt het kantoor voor de medewerkers.

De verblijfunits voor de asielzoekers zijn verder op het terrein geplaatst. Tevens zijn er diverse speelvelden en een voetbalveld gerealiseerd. Ook staat er een activiteitengebouw.

De tijdelijke voorzieningen zijn in eerste instantie mogelijk gemaakt voor de duur van maximaal 5 jaar, gerekend vanaf de komst van de eerste bewoners (in september 2016), tot het vertrek van de laatste. Aangezien met het bouwrijp maken en opbouwen en het afbreken en het in oorspronkelijke staat herstellen van de locatie ongeveer een periode van een jaar gemoeid was, is de werkingsduur van de eerder verleende vergunning op 6 jaar gesteld. De nu te verlenen vergunning zal gelden voor de nog resterende periode, dat wil zeggen tot 17 maart 2022.

2.3 Ruimtelijke inpasbaarheid

In beginsel vormt de voorgestane ontwikkeling een aantasting van de belangrijkste landschappelijke waarde van het gebied, namelijk openheid. Door het toevoegen van bebouwing en andere voorzieningen wordt de openheid aangetast.

Er is hier echter sprake van een tijdelijke voorziening en niet van een permanente huisvestingsaccommodatie voor asielzoekers. Er is dus slechts sprake van een tijdelijke aantasting van de voor het gebied kenmerkende openheid, aangezien na afloop van de instandhoudingstermijn het terrein weer in

de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht en daarmee de belangrijkste landschappelijke waarde, zijnde openheid, weer wordt hersteld.

Het maatschappelijk belang van het creëren van tijdelijke mogelijkheden van tijdelijke opvang en huisvesting van asielzoekers weegt in dit geval zwaarder dan de tijdelijke aantasting van de landschappelijke waarden van het betreffende gebied.

Voor de inrichting is ervoor gekozen om gebouwen te plaatsen die bestaan uit één bouwlaag met een hoogte van maximaal 3 meter. De zichtbaarheid van het asielzoekerscentrum wordt enigszins vermindert met de realisatie van een groene wal van ongeveer 1 meter hoog. Deze wal is ingezaaid met gras en/of gebiedseigen beplanting.

Het huisvesten van maximaal 500 asielzoekers op een afstand van circa 30 meter tot de grens van een dorp met circa 3.800 inwoners, heeft invloed op het woon- en leefklimaat in het dorp. Met meer mensen is de kans groter dat er meer overlast kan worden ondervonden. Dit zijn veelal zaken van openbare orde waarop niet alleen door de beheerder of in dit geval COA toezicht wordt gehouden, maar ook door politie en gemeentelijke handhavers. Als gevolg van de aanwezigheid van permanente begeleiding op het terrein van de zijde van het COA kunnen er direct maatregelen worden genomen, indien sprake is van ongewenste gedragingen of incidenten. Gelet op deze ervaringen worden ook na heropening van het AZC geen problemen verwacht.

Er is echter niet alleen sprake van een risico op overlast. Er zijn ook kansen gebleken voor de lokale gemeenschap. Plaatselijke winkeliers zagen in de periode dat het AZC geopend was hun omzet groeien als gevolg van het extra aantal mensen dat komt winkelen. Daarnaast zijn er voorbeelden bekend van dorpen met initiatieven om asielzoekers bij het verenigingsleven te betrekken, waarmee een kans wordt gezien om de leefbaarheid en de voorzieningen op peil te houden. Ook de vele vrijwilligers die uit de directe omgeving afkomstig zijn zorgen voor een bijzondere sociale cohesie tussen de bewoners van het AZC en de inwoners van Balk.

Conclusie

Aangezien de aantasting van de openheid beperkt wordt door de inrichting (de keuze voor één bouwlaag met een hoogte van maximaal 3 meter) en de mogelijke overlast als gevolg van de aanwezigheid van 500 asielzoekers beperkt wordt door toezicht binnen de inrichting door het COA, worden de ruimtelijke gevolgen van de beoogde ontwikkeling acceptabel geacht, mede vanwege de tijdelijkheid en het maatschappelijk belang van het creëren van voldoende tijdelijke opvangvoorzieningen.

2.4 Achtergrond: verblijven op een AZC

Asielzoekerscentra (AZC) zijn er in verschillende vormen en maten. Een doorsnee asielzoekerscentrum telt ongeveer veertig verschillende nationaliteiten. Op het AZC zorgen de bewoners zoveel mogelijk voor zichzelf.

Wooneenheden

Bewoners van het asielzoekerscentrum verblijven meestal met vijf tot acht personen bij elkaar in wooneenheden.

Elke wooneenheid heeft een aantal slaapkamers en een gedeelde woonkamer, keuken en sanitaire voorzieningen. Bewoners zijn zelf verantwoordelijk voor het op orde houden van hun leefomgeving.

Leefgeld

Asielzoekers krijgen van het COA wekelijks leefgeld voor eten en kleding. De hoogte van het leefgeld is afhankelijk van de gezinssamenstelling en het eventuele inkomen van de bewoners. Bewoners met een eigen inkomen of vermogen dragen zelf bij in de kosten van de opvang. Het COA geeft eenmalig een vergoeding voor huishoudelijke spullen en verstrekt waar nodig incidentele vergoedingen voor bijvoorbeeld reiskosten of een baby-uitzet.

Dagbesteding

Volwassenen volgen programma's en begeleidingsgesprekken, afgestemd op de fase van de asielprocedure waarin zij zich bevinden. In het kader van zelfwerkzaamheid is het mogelijk mee te werken aan terreinonderhoud, het schoonhouden van gemeenschappelijke ruimtes en dergelijke. Bewoners krijgen hiervoor een kleine vergoeding. Ook kunnen bewoners en hun kinderen meedoen aan cursussen, deelnemen aan instructies/onderwijs of sporten bij de plaatselijke sportclub. Aangezien asielzoekers geen auto bezitten, zijn zij hiervoor aangewezen op het openbaar vervoer of de fiets.

Open Leercentrum

Om te oefenen met leermiddelen en in contact te blijven met familie en vrienden kunnen bewoners terecht in het Open Leercentrum. Hier staan computers met internet. Ook kinderen kunnen hier hun huiswerk maken. Er is begeleiding van medebewoners en Nederlandse vrijwilligers.

Duur verblijf in AZC

Een asielzoeker verblijft op een AZC totdat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) - of (in geval van beroep) de rechter - heeft beslist over zijn of haar asielaanvraag. De asielzoeker weet dan of hij in Nederland mag blijven of niet. Het streven is dat een asielzoeker niet langer dan één jaar in de opvang verblijft. Het AZC is in principe niet bedoeld voor bewoning door personen met een verblijfsstatus, echter door wachttijden voor het vrijkomen van een geschikte woning, kan het voorkomen dat een statushouder nog enige tijd dient te verblijven in het AZC.

3. BELEIDSKADER

Het al dan niet voldoen aan verschillende randvoorwaarden en uitgangspunten is bepalend voor de vraag of een ruimtelijke ontwikkeling ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Hierbij moet worden gedacht aan onder meer het ruimtelijke beleid van de hogere overheden en de gemeente zelf. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de van belang zijnde beleidsuitgangspunten van de diverse overheidsinstaties.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte⁴ staan de plannen van de Rijksoverheid voor ruimte en mobiliteit. Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Om dit te kunnen bewerkstelligen laat het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan de decentrale overheden (provincie en gemeenten) en komt de gebruiker centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Tevens werkt het Rijk aan een eenvoudiger regelgeving. Hierdoor neemt de bestuurlijke drukte af en ontstaat er ruimte voor regionaal maatwerk.

Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het systeem van ruimtelijke ordening. Daarnaast kan een rijksverantwoordelijkheid aan de orde zijn indien:

- Een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt. Bijvoorbeeld ruimte voor militaire activiteiten en opgaven in de stedelijke regio's rondom de mainports, brainports, greenports en valleys;
- Over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan. Bijvoorbeeld voor biodiversiteit, duurzame energie, watersysteemherstel of werelderfgoed;
- Een onderwerp provincie- of landsgrensoverschrijdend is en ofwel een hoog afwentelrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is. Bijvoorbeeld de hoofdnetten van weg, spoor, water en energie, maar ook de bescherming van gezondheid van inwoners.

Het Rijk heeft drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028). Uit deze drie doelen zijn de nationale belangen naar voren gekomen.

Bij de voorgenomen ontwikkeling zijn geen van de in de SVIR genoemde nationale belangen in het geding.

⁴ Vastgesteld op 13 maart 2012.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor de inhoud van bestemmingsplannen voor zover het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang. Deze vorm van normstelling sluit aan op de vroegere pkb's met concrete beleidsbeslissingen en beslissingen van wettelijk belang die ook van betekenis waren voor de lagere overheden. Het besluit (eerste tranche) is vastgesteld op 22 augustus 2011 en is op 30 december 2011 in werking getreden. Op 1 oktober 2012 zijn enkele wijzigingen in werking getreden.

In de SVIR is vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet door de Rijksoverheid. Het gaat onder meer om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied. In het SVIR wordt bepaald welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Barro bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

De normering uit het Barro werkt zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Bij besluitvorming over bestemmingsplannen en uitgebreide omgevingsvergunningen moeten de regels worden gerespecteerd. Het merendeel van de regels legt beperkingen op, daarin is een gradatie te onderkennen. Deze zijn geformuleerd als een 'ja-mits', een 'ja, voor zover', een 'nee-tenzij', een 'nee-als' of een stringente 'nee' bepaling.

Conclusie

Bij de voorgenomen ontwikkeling zijn geen van de in het Barro genoemde nationale belangen in het geding.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Per 1 oktober 2012 is in artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordeningen een lid 2 ingevoegd waarin een motiveringsplicht is opgenomen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen in bestemmingsplannen en uitgebreide omgevingsvergunningen voor het afwijken van bestemmingsplannen. In de toelichting c.q. ruimtelijke onderbouwing moet hiervoor een verantwoording plaatsvinden.

Per 1 juli 2017 is een nieuwe versie van de ladder van kracht. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient volgens deze nieuwe versie van de ladder een beschrijving te bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Indien een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In dit geval is sprake van een inmiddels gerealiseerde nieuwe (tijdelijke) opvangvoorziening. Aangezien de eerder hiervoor verleende omgevingsvergunning is vernietigd dient de onderhavige aanvraag te worden beoordeeld naar de situatie dat er nog geen AZC aanwezig is binnen het besluitgebied. Daarmee is dus sprake van een nieuwe ontwikkeling die leidt tot nieuw ruimtebeslag en dus van een nieuwe stedelijke ontwikkeling waarop de Ladder van toepassing is. Dit betekent dat primair de behoefte aan de voorziening op dit moment moet worden onderbouwd, en vervolgens moet worden onderbouwd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied is gerealiseerd.

Verskillende vormen van opvang.

Om de vraag naar opvangplaatsen goed te begrijpen, is van belang te weten hoe een procedure verloopt vanaf het moment dat een vluchteling Nederland binnenkomt totdat het moment waarop iemand ofwel Nederland moet verlaten ofwel een verblijfsvergunning verkrijgt. Als een vreemdeling asiel wil aanvragen in Nederland, moet hij zich melden bij één van de vijf aanmeldcentra (AC). Deze locaties bevinden zich in Budel, Den Bosch, Zevenaar, Ter Apel en Schiphol. Op deze locaties zijn de IND, de vreemdelingenpolitie, de KMAR en de rechtshulp van de Stichting Rechtsbijstand Asielzoekers gevestigd. Na de aanmeldfase wordt de vreemdeling overgebracht naar de centrale ontvangstlocatie (COL). Hier vindt o.a. de verplichte tbc-controle plaats. Er zijn COL's in Ter Apel en Budel-Cranendonck. Daarna gaat de vreemdeling naar een proces opvanglocatie (POL) waar zijn of haar asielprocedure aanvangt. Gedurende deze fase zal de vreemdeling bijna dagelijks heen en weer reizen naar één van de vijf AC's. Afhankelijk van het besluit dat is genomen in de POL-procedure, verhuist een deel van de asielzoekers naar een AZC. Bij een positief besluit (vergunning) verhuist de asielzoeker naar een AZC in afwachting van de toewijzing van een reguliere woning. De duur van het verblijf in een AZC is afhankelijk van het aantal beschikbare (geschikte/passende) woningen in de gemeente waaraan deze gekoppeld is. In de huidige praktijk beslaat dit gemiddeld een ½ tot ¾ jaar. Bij een negatief besluit verblijft de asielzoeker officieel 28 dagen in een AZC, maar door diverse beroepsmogelijkheden kan het verblijf op een AZC aanzienlijk verlengd worden.

De kwantitatieve behoefte/vraag

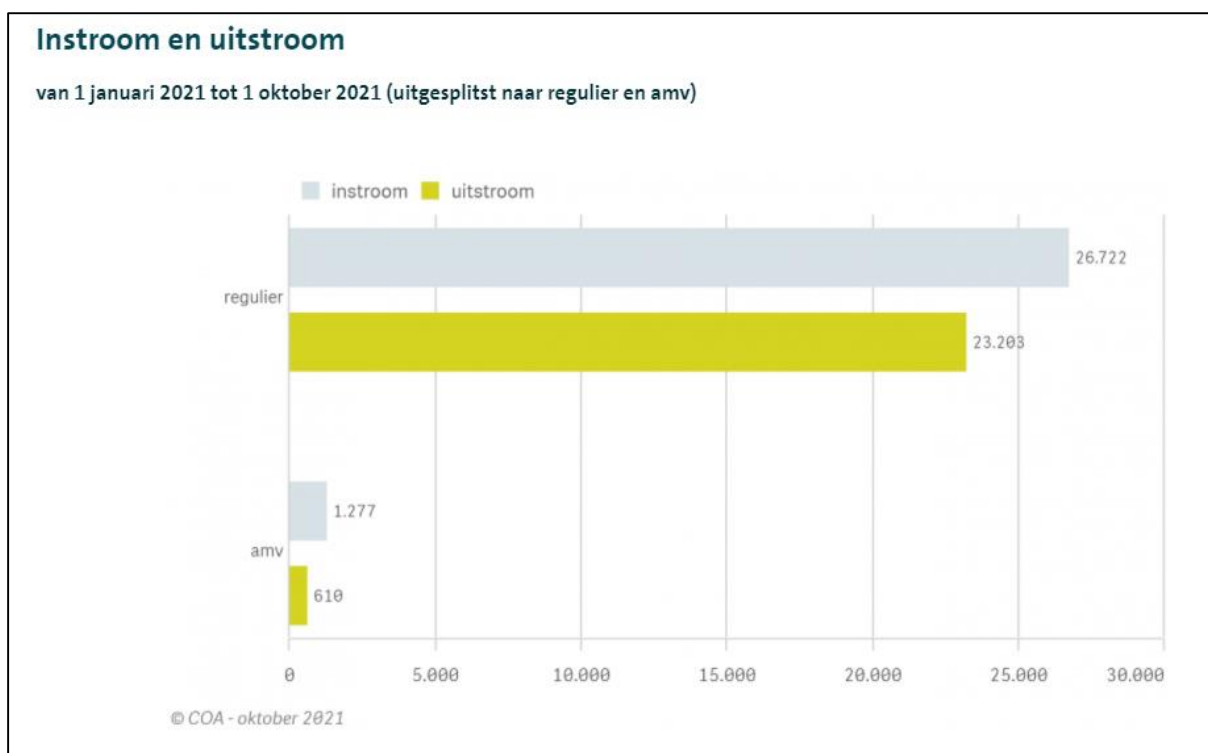
De behoefte/vraag naar opvangcentra wordt allereerst beïnvloed door het aantal nieuwe asielaanvragers in Nederland. Dit zijn mensen die nieuw aankomen in Nederland en opvang nodig hebben totdat de IND hun asielaanvraag in behandeling kan nemen. Dat aantal stijgt ieder jaar sinds 2017. De komende periode wordt verwacht dat het aantal asielaanvragen in Nederland fors zal toenemen, onder meer door de nieuwe groep vluchtelingen uit Afghanistan.

Daarnaast wordt de vraag beïnvloed door de capaciteit bij de IND. Pas als een asielaanvraag volledig is behandeld, komt iemand ofwel in aanmerking voor een toewijzing van een woning ofwel dient diegene Nederland te verlaten en neemt iemand niet langer een opvangplek in beslag. Totdat de gehele procedure doorlopen is, heeft iemand recht op opvang. De IND neemt op dit moment gemiddeld 77 aanvragen per week in behandeling. Dat is veel te weinig gelet op de omvang van de instroom iedere week, en het feit dat de mate van instroom aanzienlijk hoger is dan de mate van uitstroom. De gemiddelde wachttijd tot de start van de procedure is dan ook opgelopen tot ongeveer 46 weken.

Voorts kampt het COA met een lagere uitstroom van asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen en dus in aanmerking komen voor een reguliere woning. Dit komt niet alleen omdat er een krapte is op de (sociale)woningmarkt, maar ook omdat gemeenten niet langer verplicht zijn om asielzoekers met een verblijfsvergunning extra urgentie te geven bij toewijzing van een woning. Hierdoor verblijven deze asielzoekers langer dan de bedoeling is op een AZC. Dat zorgt weer voor doorstromingsproblemen vanuit de andere opvangregimes.

Het COA publiceert maandelijks cijfers over het aantal asielzoekers en de in- en uitstroom van bewoners.⁵

Onderstaande uitsnede van de website van het COA⁶ geeft een overzicht van de instroom en uitstroom over de periode 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021, waaruit duidelijk volgt dat de mate van instroom aanzienlijk hoger is dan de mate van uitstroom waardoor ook een groeiend aantal opvangplekken nodig is.

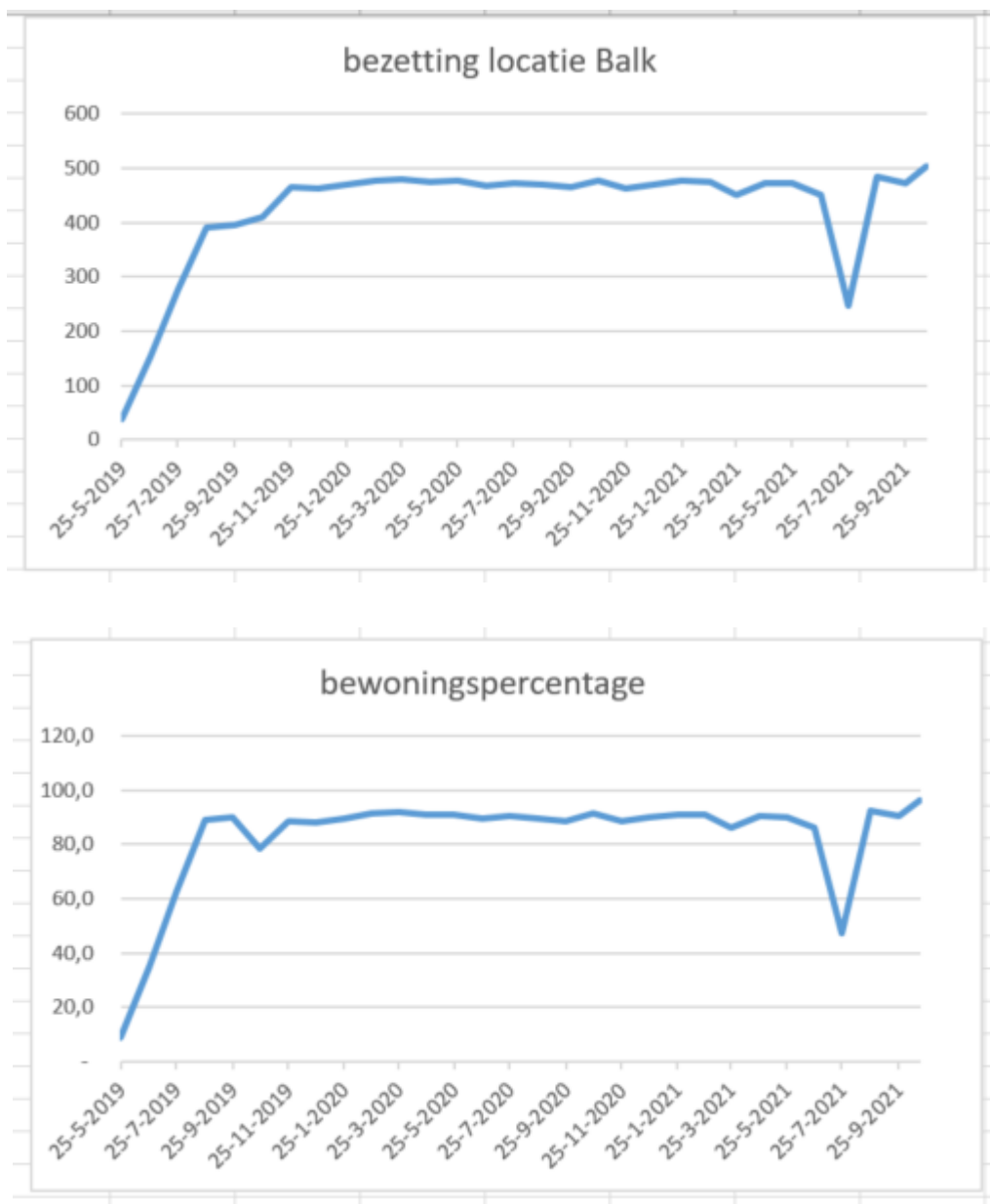
Het verloop van de bezetting vertoont niet een gelijkmatig, maar wel stijgend verloop. Gemiddeld neemt de bezetting de laatste jaren toe.

⁵ Zie hiervoor: [COA - Cijfers en rapportages | www.coa.nl](https://www.coa.nl/cijfers-en-rapportages)

⁶ Zie hiervoor [COA - Instroom en uitstroom | www.coa.nl](https://www.coa.nl/instroom-en-uitstroom)

Er is geen evident zicht op een verandering van dit stijgende verloop en er is geen garantie dat de bezetting door externe factoren niet sterker gaat oplopen. In absolute zin lijkt de opvangportefeuille qua omvang overigens nog wel enige tijd, met het recente stijgende patroon, passend. In de praktijk is het echter steeds ingewikkelder om een passende opvangplek te vinden voor de doelgroep van het COA. Dit wordt mede veroorzaakt doordat het COA sommige locaties op korte of middellange termijn moet verlaten, **en er dus altijd reservecapaciteit beschikbaar dient te zijn om in zo'n geval eventueel weg te vallen opvanglocaties te kunnen compenseren**, en doordat lang niet elke opvangplek voor elke situatie geschikt is. Het COA dient aan bepaalde eisen te voldoen die gesteld worden aan een opvangplek, afhankelijk van de op te vangen persoon of groep. **Zo is het bijvoorbeeld ongewenst om alleenstaande minderjarige vreemdelingen (die onder meer een voogd toegewezen krijgen) in een grootschalig azc te plaatsen.**

Op basis van alle hiervoor genoemde omstandigheden bedraagt op 25 oktober 2021 de totale groep personen die opvang nodig heeft op basis van de cijfers gepubliceerd door het COA 32.664 personen. Dit is het aantal mensen dat momenteel door COA wordt opgevangen. Het is in feite een 'dagkoers' die geregeld wijzigt. Voor het AZC in Balk zijn de cijfers in een excel-overzicht opgenomen vanaf mei 2019 tot en met oktober 2019. Dit overzicht is als bijlage bij onderhavige ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. In het overzicht is maandelijks de capaciteit van het AZC en POL opgenomen en daarnaast is de daadwerkelijke bezoekersaantallen weergegeven.

Uit deze cijfers blijkt dat het bewoningspercentage sinds februari 2020 geregeld de 90% overschrijdt.

Er zit weliswaar een daling in de maand augustus 2021, maar dit heeft ermee te maken dat gezinnen met kinderen die naar school gaan zijn overgeplaatst in deze periode. Omdat door de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland waarin het besluit voor verlening van AZC werd vernietigd de angst aanwezig was dat deze locatie zou moeten sluiten. Het is ongewenst om tijdens het schooljaar gezinnen met kinderen over te plaatsen naar andere locaties. Derhalve is hierop geanticipeerd. Echter laat de stijgende piek meteen de behoefte zien naar verblijfplaatsen binnen het AZC Balk. Twee maanden

na de uitspraak zit het bewoningspercentage weer op 96%. Met de verwachte instroom van nieuwe asielzoekers (waaronder Afghanen) zal dit percentage de komende tijd niet dalen.

Uit de laatste nieuwsberichten blijkt dat er op korte termijn nog 800 opvangplekken (naast AZC Balk) voor asielzoekers gerealiseerd moeten worden.⁷ Volgens demissionair minister van Justitie en Veiligheid Grapperhaus is er behoefte aan opvangplekken waar asielzoekers langer kunnen verblijven. Uit de afspraken met de burgemeesters is naar voren gekomen dat er binnen drie weken minstens 1500 slaapplekken bij moeten komen. Dit illustreert evident de urgente behoefte en nood aan slaapplekken voor asielzoekers. Op dit moment verblijven asielzoekers namelijk in noodopvangcentra in bossen. Deze situatie is absoluut niet wenselijk. Derhalve wordt er alles aan gedaan om extra opvangplekken te creëren om te voldoen aan de toenemende instroom.

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat er sprake is van behoefte aan de 500 verblijfplaatsen binnen AZC Balk. Naast de verlening van de vergunning voor het AZC in Balk blijkt zelfs dat er op korte termijn nog eens 800 extra verblijfplaatsen noodzakelijk zijn.

De kwalitatieve behoefte/vraag

Iedere week neemt de omvang van de vraag naar opvangplaatsen fors toe. Er is geen reden om aan te nemen dat deze trend van een steeds verder toenemende vraag op korte termijn zal wijzigen. Het COA houdt de instroom wekelijks in de gaten. Sinds augustus 2018 is er geen dalende lijn waargenomen en er zijn geen indicaties dat daarin verandering komt. Dat heeft gevolgen voor de verschillende opvangregimes. Doordat de uitstroom vanuit de AZC's (de locatie waar iemand verblijft die een verblijfsvergunning heeft verkregen) onvoldoende is, blijven mensen langer in POL-opvanglocaties (de locatie waar iemand verblijft in afwachting van de procedure van de asielaanvraag). Die locaties stromen daardoor niet goed door. Daarom zijn in 2018 al zogenoemde Pre-POL-opvanglocaties in het leven geroepen. Dit zijn opvanglocaties waar personen het in behandeling nemen van hun asielaanvraag kunnen afwachten en vormen dus een aanvulling op de onder hiervoor geschetste procedure die normaal gesproken wordt gevolgd bij de behandeling van een asielaanvraag. Idee achter de Pre-POL-opvanglocaties is dat je alle personen die nog in afwachting zijn van hun procedure bij elkaar houdt, zoals hiervoor al is toegelicht. Bij "normale" piekmomenten konden asielzoekers die nog enige tijd moesten wachten totdat hun aanvraag door de IND in behandeling kon worden genomen, worden opgevangen in reguliere AZC's. Daarin werd dan een deel van de opvangplaatsen ingezet voor deze groep mensen. Door de huidige hoge bezettingsgraad is deze noodoplossing niet meer mogelijk en is er behoefte aan zowel extra (pré)pol-locaties als aan reguliere AZC-locaties.

Het aanbod

Op dit moment heeft het COA de beschikking over 74 locaties. Dat komt op 25 oktober 2021 neer op 34.835 opvangplekken. Het gemiddelde bezettingspercentage was per 25 oktober 2021 94% tegenover 89% in augustus 2018. Een bezettingspercentage tot maximaal 90% is nog werkbaar voor het COA. Als het bezettingspercentage hoger wordt, dan kan er niet langer worden ingespeeld op de samenstelling van de instromers. Als er bijvoorbeeld een gezin binnenkomt, dan moet er op een locatie

⁷ Zie artikel NOS 'Veiligheidsberaad geeft gehoor aan oproep voor meer opvangplekken', d.d. 18 oktober 2021.

nog plek zijn om een heel gezin bij elkaar te plaatsen en is het niet wenselijk een kamer verder op te vullen met andere volwassenen. Bij een bezettingspercentage hoger dan 90% ontstaat de ongewenste situatie dat de asielzoekers niet direct een slaapplek kunnen krijgen en in tenten, gymzalen of in het ergste geval buiten op veldbedden moeten slapen. Op 9 oktober jl. kwam het bericht naar buiten dat door drukte op Ter Apel voor de vierde dag op rij asielzoekers buiten moesten slapen.⁸ Ook hier werd weer aangegeven dat het COA over circa 30.000 plekken beschikte op dat moment en deze allemaal vol waren. Naast het feit dat er geen verblijfsplaatsen binnen het COA meer beschikbaar waren op dat moment blijft de instroom de afgelopen periode stijgen. Derhalve is het COA samen met de gemeenten op zoek naar nieuwe plekken en het verlengen van de vergunningen voor de huidige locaties.

Er wordt hard gewerkt aan het (her)openen van locaties, maar het dat zal niet bij iedere locatie haalbaar zijn. Dat ligt dan ofwel aan de eigenaar van de locatie ofwel het lokale bestuur dat niet wil meewerken. Het onderhandelen met een eigenaar of het lokale bestuur kost heel veel tijd. Daarbij komt dat niet iedere voorziene AZC-locatie in het ter plaatse geldende bestemmingsplan past. Bovendien is er – nadat alle juridische en formele hobbels overwonnen zijn – voorbereidingstijd nodig om leegstaande locaties (weer) geschikt te maken (het zogenaamde opstarten), niet alleen om het gebouw te herstellen, maar ook om voldoende capabel personeel te werven. Daar waar een mogelijkheid tot heropening bestaat, wordt daaraan gewerkt.

In de krimpronden van 2017 en 2018 zijn veel locaties gesloten of stonden op de nominatie te worden gesloten. In capaciteitsvoorstellen, in dit geval krimp, zijn vijf criteria uitgangspunt:

- Ketenbelangen nu en in de toekomst (doorstroming, modaliteiten)
- Goede provinciale spreiding (draagvlak en statushouders)
- Flexibiliteit inbouwen (reservecapaciteit)
- Sturen op kwaliteit en duurzaamheid
- Financieel uitlegbaar

Op bovenstaande punten is voor Friesland besloten Balk te sluiten. Deze sluiting is geëffectueerd per 1 oktober 2018. De in de prognose eerste kwartaal 2018 verwachte daling van de bezetting liet zich echter niet zien voor de prognose kwartaal 2 van 2018. De verklaring is een hogere startbezetting, een hogere instroom, een lagere uitstroom en een impact op onze modaliteiten door lagere productie van de IND dan voorzien. De hogere startbezetting was het gevolg van de bezetting op de POL's. Die was hoger dan verwacht. Het COA heeft deze POL-bezetting deels verplaatst naar de AZC's (onder andere Assen), maar dit was niet afdoende

De lagere uitstroom van statushouders naar reguliere woningmarkt is o.a. het gevolg van de overspannen woningmarkt. Dit betekent dat statushouders langer dan voorzien een opvangplek bezet houden.

Gezien deze situatie dreigt wederom een tekort aan opvangruimte voor asielzoekers te ontstaan. Het COA heeft daarom opnieuw behoefte aan meer opvangcapaciteit.

⁸ Zie artikel nu.nl 'Asielzoekers slapen voor vierde nacht op rij op veldbedden in Ter Apel', d.d. 9 oktober 2021

De hogere instroom en lagere uitstroom heeft in 2018 namelijk ook beslag gelegd op de reservecapaciteit van COA. Voor de korte termijn dient deze reservecapaciteit weer ingebouwd te worden op bestaande locaties. Daartoe is vooral gekeken welke locaties op korte termijn (nog) beschikbaar zijn en waar ook kortlopende contracten zouden kunnen worden afgesloten. Vanaf september 2018 is landelijk met veel gemeenten gesproken over deze lichte groei. Voor de drie noordelijke provincies zijn hieruit Delfzijl (tot 1 maart 2019 ivm nieuwbouw), Hogeveen (aflopend huurcontract verlengen) en Balk naar voren gekomen.

De locaties Delfzijl en Hogeveen worden tijdelijke gebruikt voor extra inzet van pre-POL-capaciteit (deze locaties waren niet gesloten) Uiteindelijk zal een deel van de Pre-POL- bewoners via de POL in een AZC geplaatst worden. In de Pre-POL zijn de voorzieningen minder geschikt voor gewenste kwaliteit van opvang en begeleiding. AZC Balk beschikt wel over de gewenste kwaliteit van deze voorzieningen.

Het AZC in Balk is weliswaar eveneens in strijd met de geldende beheersverordening, maar voor deze locatie is in het verleden al een overeenkomst gesloten tussen de gemeente en het COA waarin is overeengekomen dat het AZC in stand kan blijven tot 17 maart 2022. De eerder voor het AZC verleende omgevingsvergunning is vernietigd, maar de gemeente is inhoudelijk nog steeds bereid om hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning te verlenen.

Locatie buiten bestaand stedelijk gebied.

Indien een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning een stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Onder bestaand stedelijk gebied verstaat het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 1.1.1, lid h) het 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

De beantwoording van de vraag of een plangebied als een bestaand stedelijk gebied in de zin van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro in samenhang met artikel 1.1.1, eerste lid, onder h, van het Bro, kan worden aangemerkt, hangt volgens de Nota van toelichting (2017) af van de omstandigheden van het geval, de specifieke ligging, de feitelijke situatie, het bestemmingsplan en de aard van de omgeving. Bij de beantwoording van deze vraag dient volgens de jurisprudentie van de AbRS te worden beoordeeld of het voorgaande bestemmingsplan binnen het gebied reeds een stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca mogelijk maakt, of het gebied op grond van het voorgaande plan kan worden beschouwd als bij een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur (zie uitspraak AbRS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, overwegingen onder 10.).

Aangezien volgens de geldende beheersverordening ter plaatse van het besluitgebied geen stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor de hiervoor genoemde functies mogelijk is, dient het besluitgebied dan ook te worden aangemerkt als gelegen buiten bestaand stedelijk gebied in de zin van

de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dit betekent dat in deze onderbouwing moet worden aangetoond waarom de hiervoor onderbouwde behoefte aan een AZC niet binnen bestaand stedelijk gebied kon worden gerealiseerd.

In het kader van deze motivering dient voorop te worden gesteld dat het COA op basis van landelijk spreidingsbeleid per provincie gemeenten heeft benaderd met de vraag of gemeenten medewerking wilden verlenen aan vestiging van AZC's. De gemeente De Fryske Marren heeft haar verantwoordelijkheid in deze genomen en is op zoek gegaan naar de meest geëigende locatie voor een AZC.

Op 10 maart 2015 heeft de gemeente De Fryske Marren een locatieonderzoek uitgevoerd naar mogelijke locaties voor de vestiging van een asielzoekerscentrum (azc) binnen de gemeentegrenzen, meer specifiek in of bij Joure, Balk of Lemmer. Daarbij is de volgende centrale vraag gesteld:

Welk gebouw en/of locatie in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure is het meest geschikt (te maken) voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar.

Aan deze centrale vraag is op 25 maart 2015 nog een belangrijke noot toegevoegd: "De termijn van minimaal 5 jaar was de onderzoeksopdracht van de gemeenteraad. Inmiddels is met het COA afgesproken dat de termijn maximaal 5 jaar is, gerekend vanaf het moment dat de eerste bewoners zijn of haar intrek neemt. Dit wordt vastgelegd in de vergunning, de bestuursovereenkomst en in de huur-overeenkomst."

Dit onderzoek⁹ heeft geleid tot een voorkeurslocatie, namelijk de Wikelerdyk 9a in Balk, in het onderzoek tevens bekend als de locatie Landlust.

Op 30 september 2019 heeft gemeente De Fryske Marren omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van een azc voor een periode van in totaal 6 jaar (gerekend vanaf de datum 17 maart 2016) waarbij het uitgangspunt was dat het azc voor een periode van maximaal 5 jaar in gebruik zal worden genomen. Het zesde jaar was bedoeld voor de opbouw en afbraak van het centrum. Tegen dit besluit is beroep aangetekend door de eigenaar van het naast gelegen bedrijf. De rechtbank Noord-Nederland heeft dit beroep gegrond verklaard. Eén van de punten waarop het ingestelde beroep doel trof, was dat in het uitgevoerde locatieonderzoek en daarbij ook in de in de bijbehorende Ruimtelijke Onderbouwing de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, onvoldoende naar voren is gekomen waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kon worden voorzien en gekozen is voor een buitenstedelijke locatie, te weten Landlust.

De gemeente De Fryske Marren heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak. Daarnaast is aanvullend onderzoek¹⁰ verricht door de gemeente om het gemeente het gebrek in de onderbouwing van de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking nader te onderbouwen en daarmee herstellen. In het aanvullend onderzoek is het locatieonderzoek uit 2015 als basis gebruikt. Het zoekgebied (binnen de gemeente De Fryske Marren) kan voor dit onderzoek in stand blijven nu de gemeente zelf

⁹ Locatieonderzoek asielzoekerscentrum in Joure, Balk of Lemmer d.d. 10 maart 2015

¹⁰ Aanvullend locatieonderzoek asielzoekerscentrum in Joure, Balk of Lemmer, 2021.

heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de realisatie van een azc binnen de gemeentegrenzen. Dit aanvullende rapport moet daarom gezien worden als een actualisatie van het eerdere rapport uit 2015 waarbij met name nader wordt ingegaan op de noodzakelijke beoordeling van de Ladder voor duurzame verstedelijking.

De onderzoeksopzet, een samenvatting van 2015

Bij het uitgevoerde onderzoek in 2015 is gebruik gemaakt van de kennis bij de gemeente op grond waarvan de geschiktheid van de locatie is ingeschat. Bij deze inschatting is gebruik gemaakt van een verscheidenheid aan afwegingsfactoren. In totaal zijn er in eerste instantie 30 locaties benoemd door de vakspecialisten binnen de gemeente. Al deze locaties liggen in of in de nabijheid van Balk, Lemmer of Joure. Voor deze locaties is gekeken of deze op hoofdlijnen voldoen aan de volgende kenmerken:

1. Locatie ligt in de nabijheid van centrum-, onderwijs-, en zorgvoorzieningen
2. Locatie biedt voldoende ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht)
3. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren/transformeren (fysiek, (ver)bouw)
4. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren (snelheid, procedures, eigendomssituatie)
5. Locatie kent bij voorkeur mogelijkheden voor hergebruik van de infrastructuur en/of de bebouwing
6. Locatie doorkruist bij voorkeur geen andere belangrijke projecten
7. Locatie biedt voldoende kwaliteit als woonomgeving voor de toekomstige bewoners
8. Locatie kan landschappelijk-, ruimtelijk en verkeerskundig ingepast worden
9. Locatie schaadt bij voorkeur zo weinig mogelijk mensen- en of bedrijven in hun belangen
10. Locatie biedt voldoende mogelijkheden voor een veilige inrichting en is bereikbaar voor hulpdiensten

Uitgaande van bovenstaande 10 kenmerken bleek dat van de 30 uitgezochte locaties er 9 locaties op hoofdlijnen voldeden. In een later stadium is hier ook nog de locatie Houtdijk als 10^e locatie aan toegevoegd. Hieronder volgt een opsomming zoals die in 2015 is gedaan:

Locatie	Toelichting
Broek Zuid (Midden)	Locatie ten westen van Joure en nadrukkelijk in beeld als woongebied aan open vaarwater.
Broek Zuid (Zuid)	Locatie langs de Tramwei in Joure. Aangekocht door de gemeente voor de ontwikkeling van het woongebied Broek-Zuid, maar in de conceptplannen voor een belangrijk deel nadrukkelijk in beeld als open gebied.
Sevenwolden	Voormalige locatie van het azc in Joure. Tevens ontwikkellocatie voor woningbouw die onder invloed van de bouwcrisis nog niet tot ontwikkeling is gekomen. Deels in eigendom van woningcorporatie Accolade. Deels in gemeente-eigendom, deels in eigendom van Accolade.

Woudfennen	Bedrijventerrein van Joure, met zichtlocaties langs de A7. Momenteel in het stadium van kaveluitgifte. Gemeente-eigendom.
Landlust	Perceel grond aan de Wikelerdyk in/bij Balk. Tot enkele jaren geleden in beeld als woningbouwlocatie voor Balk, maar als gevolg van verminderde woningbehoefte in als af te stoten agrarische grond. Gemeente-eigendom.
Langs de verbindingsweg	Perceel grond parallel aan de recent opgeleverde verbindingsweg ten zuiden van Balk. In het verleden in beeld als locatie voor 'landgoed'-wonen. Gemeente-eigendom.
Achter de sportvelden	Locatie bij Balk ten zuidwesten van de N359. In dezelfde omgeving was rond 2004 plannen voor een azc, maar door verminderde instroom uiteindelijk niet gerealiseerd. Gemeente-eigendom.
Voormalige gemeentekantoor	Het voormalige gemeentekantoor van de gemeente Gaasterlân-Sleat in het centrum van Balk, waarin momenteel het servicepunt van de gemeente en de bibliotheek is gevestigd. Gemeente-eigendom.
Tramdijk Oost (Fase III)	Het nog uit te werken deel van het woongebied Tramdijk-Oost ten noorden van Lemmer. Momenteel wordt fase 1 uitgegeven. Locatie is voor het grootste deel in eigendom van de gemeente.
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	Deze locatie is naderhand op verzoek toegevoegd aan deze lijst van potentiële locaties. Het betreft een stuk grond ten noord-westen van Balk naast de ijsbaan. Het betreft hier geen gemeentelijk-eigendom.

Vervolg onderzoek

Nu het onderzoek zich specifiek op de overgebleven locaties richt, zijn er aanvullend op de eerstgenoemde criteria nog een zestal afwegingsfactoren aan het onderzoek toegevoegd, namelijk:

1. Planologische realiseerbaarheid
2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid
3. Technische realiseerbaarheid
4. Onderwijs
5. Verkeer en verkeersveiligheid
6. Impact op lopende projecten en plannen

In onderstaande tabel wordt de betreffende afweging weergegeven:

	1. Planologische realiseerbaarheid 2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid 3. Technische realiseerbaarheid 4. Onderwijs 5. Verkeer en verkeersveiligheid 6. Impact op lopende projecten en plannen					
Locatie	1	2	3	4	5	6
Broek zuid (midden)	↔	↔	↔	↑	↑	↓
Broek zuid (zuid)	↑	↔	↔	↔	↑	↔
Sevenwolden	↑	↔	↑	↑	↑	↔
Woudfennen	↓	↔	↓	↑	↑	↓
Landlust	↔	↑	↑	↑	↑	↑
Langs de verbindingsweg	↓	↑	↔	↔	↓	↑
Achter de sportvelden	↔	↑	↓	↔	↓	↑
Voormalig gemeentekantoor	↓	↑	↓	↑	↔	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔	↑	↓	↑	↔	↔
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	↔	↔	↔	↔	↓	↑
	↑	locatie voldoet goed				
	↔	locatie kent aandachtspunten				
	↓	locatie voldoet minder goed				

Op basis van bovenstaande tabel is gekozen voor de locatie Landlust als zijnde de beste locatie om het AZC te realiseren.

Beschikbaarheid locaties

Voordat wordt ingaan op de verschillende hierboven genoemde locaties, is het van belang dat alle locaties ook nog daadwerkelijk in beeld kunnen zijn als mogelijke vestigingslocatie voor een AZC. In het tijdsbestek tussen het opstellen van het locatieonderzoek in 2015 en heden zit een behoorlijke tijd en de ontwikkelingen staan niet stil. Daarom is er voor gekozen om alle 10 genoemde locaties eerst op actuele beschikbaarheid te toetsen. In onderstaande tabel vindt deze beoordeling plaats.

Locatie	Toelichting	Bestaand stedelijk gebied?	Beschikbaar?
Broek Zuid (Mid-den)	Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Broek Zuid (Zuid)	Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Sevenwolden	Bestemmingsplan Joure-Sevenwolden, inmiddels heeft Accolade overeenkomstig de verleende vergunning ter plaatse 48 appartementen gerealiseerd. Hierdoor is er feitelijk nog ca 2 ha beschikbaar.	Ja	Nee
Woudfennen	Groot deel van de bedrijfskavels zijn uitgegeven en inmiddels bebouwd.	Ja	Nee
Landlust	Is het azc op gerealiseerd.	Nee	Ja
Langs de verbindingsweg	Bestemmingsplan Balk-Verbindingsweg, bestemming Agrarisch-Cultuurgrond.	Nee	Ja
Achter de sportvelden	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in open landschap.	Nee	Ja
Voormalige gemeentekantoor	Wijzigingsplan Balk-Dubbelstraat 1, bestemming Wonen-Woongebouw, geen gemeentelijk eigendom meer, hierin zijn recentelijk woon/zorg-appartementen in gerealiseerd.	Ja	Nee
Tramdijk Oost(Fase III)	Bestemmingsplan Lemmer-Tramdijk Oost herziening (2019-04-24), bestemming wonen, locatie benut voor woningbouw vanaf datum vaststelling bestemmingsplan.	Ja	Nee
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in besloten landschap.	Nee	Ja

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de locaties Sevenwolden, Woudfennen, voormalig gemeentekantoor Balk en Tramdijk Oost (Fase III) niet meer in de beoordeling mee kunnen worden genomen, omdat ze in de afgelopen tijd (tussen moment van het uitgevoerde locatieonderzoek in 2015 en zowel het moment van vergunningverlening op 30 september 2019 als heden) reeds op andere wijze (deels) zijn ingevuld. Met betrekking tot de locatie Sevenwolden is heroverwogen of de gewenste ontwikkeling op deze locatie binnen een oppervlakte van circa 2 hectare te realiseren is. Mede ook gezien de complete set aan criteria die binnen dit gehele locatieonderzoek zijn betrokken en beoordeeld, is geconcludeerd dat een AZC zoals deze in de aanvraag is omschreven welke 5,9 ha in beslag neemt, op deze locatie niet te realiseren is. Daarbij spelen met name de ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht) en de algehele ruimtelijke inpasbaarheid een belangrijke rol; dit geldt ook voor de belangen van omwonenden. Er blijven derhalve nog 6 locaties over. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat er in de periode tussen 2015 en heden (2021) door de gemeente geen

grootschalige gronden zijn verworven. Met andere woorden, er zijn ook geen nieuwe locaties die in dit aanvullende onderzoek betrokken kunnen worden.

Geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied meer in beeld

Vanuit het spoor van de Ladder voor duurzame verstedelijking dienen eerst de locaties binnen het bestaand stedelijk gebied te worden beoordeeld op geschiktheid. Van de overgebleven 6 locaties zijn na onderzoek echter geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied overgebleven. Een logisch gevolg is dat er vervolgens voor de beste locatie buiten het bestaand stedelijk gebied gekozen wordt.

Leegstandseffecten elders worden in het kader van onderhavige ontwikkeling niet verwacht. Aangezien het gaat om een specifieke doelgroep (namelijk asielzoekers) waarvoor reeds is aangetoond dat er geen plekken beschikbaar zijn in het bestaand stedelijk gebied.

Conclusie

Gezien de bovenstaande overwegingen en het feit dat er geen geschikte locatie binnen het bestaand stedelijk gebied is voor het asielzoekerscentrum in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure die geschikt te maken is voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar, is het ruimtelijk verdedigbaar en te motiveren dat er gekozen is voor de beste locatie buiten het bestaand stedelijk gebied, namelijk de locatie Landlust aan de Wikelerdyk in Balk. Hiermee wordt recht gedaan aan het motiveringsvereiste van artikel 3.1.6 lid 2 Bro, dat vergt dat indien een omgevingsvergunning als de onderhavige een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, gemotiveerd wordt waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien

Conclusie Ladder voor duurzame verstedelijking.

In het voorgaande is inzichtelijk gemaakt dat er in Nederland sprake is van een actuele behoefte aan opvangcentra voor asielzoekers en dat er in de nabijheid van Balk, Lemmer of Joure binnen bestaand gebied geen geschikte locaties beschikbaar zijn, op basis van de afwegingscriteria in het locatieonderzoek.

3.1.4 Wet milieubeheer

In artikel 7.2, lid 1 van de Wet milieubeheer is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten worden aangewezen:

- a. Die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- b. Ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In het Besluit milieueffectrapportage zijn in artikel 2, lid 1 als activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (en waarvoor op grond van de Wet milieubeheer dus de verplichting geldt om een milieueffectrapportage op te stellen), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In lid 2 van hetzelfde artikel zijn als activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (en waarvoor op grond van

de Wet milieubeheer dus een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In artikel 2, lid 5, aanhef en onder b. van het Besluit milieueffectrapportage, is vastgelegd dat de m.e.r.-beoordelingsplicht ook geldt voor plannen die weliswaar vallen onder een van de in onderdeel D genoemde activiteiten, maar waarbij het project valt onder de drempelwaarden zoals genoemd in onderdeel D, indien: 'op grond van selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben'.

De afweging met betrekking tot de m.e.r.-(beoordelings)plicht van de te verlenen omgevingsvergunning, is opgenomen in paragraaf 4.1.

3.1.5 Conclusie doorwerking rijksbeleid

Bij de ontwikkeling die met de voorliggende ruimtelijke onderbouwing mogelijk gemaakt wordt, zijn geen nationale belangen zoals genoemd in de SVIR en het Barro in het geding. Aan de Ladder voor duurzame verstedelijking wordt voldaan. In par. 4.1 is een m.e.r.-beoordeling opgenomen op basis waarvan het bevoegd gezag beslist of voor dit plan een milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd.

De ontwikkeling is dan ook niet in strijd met de genoemde beleidsdocumenten.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Verordening Romte Fryslân 2014

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid juncto artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt in de verordening Romte Fryslân 2014 gezien als een ruimtelijk plan waarop de verordening betrekking heeft.

In de Verordening Romte Fryslân, zoals deze geconsolideerd in werking is getreden op 4 maart 2015, is het plangebied niet aangewezen als 'bestaand bebouwd gebied'. Voor het plangebied en de directe omgeving, gelden op basis van onder meer de kaarten 'Kernstructuur, natuur, glastuinbouw, weidevogelgebieden, etc.', geen bijzondere aanduidingen.

In de verordening is vastgelegd dat de plantoelichting van een ruimtelijk plan voor een uitbreidingslocatie of voor het landelijk gebied een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf moet bevatten waarin, voor zover noodzakelijk, wordt aangegeven op welke wijze:

1. Het plan rekening houdt met de draagkracht van het landschap voor de opvang en inpassing van nieuwe functies, op grond van een analyse van de samenhang van de ondergrond, netwerken en nederzettingspatronen;
2. Het plan invulling geeft aan de blijvende herkenbaarheid van de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten, zijnde de structuren van provinciaal belang zoals die, met inbegrip van een

richtinggevend advies, per deelgebied of gebiedsoverschrijdend zijn omschreven in de structuurvisie Grutsk op de Romte.

Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op landelijk gebied stelt zo nodig regels die ertoe strekken dat de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten als bedoeld in het eerste lid, sub b, herkenbaar blijven.

Een ruimtelijk plan voor het landelijk gebied dient te voorzien in een zorgvuldige inpassing van onder andere 'overige nieuwe of uitbreiding van bestaande, al dan niet aan het landelijk gebied gebonden functies', binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten.

In het voorliggende geval is sprake van een tijdelijke vestiging van een nieuw AZC tegen de bebouwde kom van Balk. Hierbij is sprake van een groot openbaar en maatschappelijk belang. Er is tijdelijk sprake van aantasting van kenmerken en/of waarden van gronden binnen of in de directe omgeving van het plangebied, maar bij de inrichting van het gebied en de landschappelijke inpassing ervan is zoveel mogelijk rekening gehouden met een goede ruimtelijke inpasbaarheid. De waarde van het gebied bestaat vooral uit de landschappelijke openheid. Deze wordt slechts tijdelijk aangetast. Na afloop van de periode waarvoor de omgevingsvergunning wordt verleend wordt het terrein weer in de oorspronkelijke toestand teruggebracht en is de openheid van het gebied weer volledig hersteld.

Conclusie

Het voornemen om te voorzien in de realisering van een tijdelijk AZC overeenkomstig de in paragraaf 2.2 beschreven planopzet, is kortom niet in strijd met het gestelde in de Verordening Romte Fryslân.

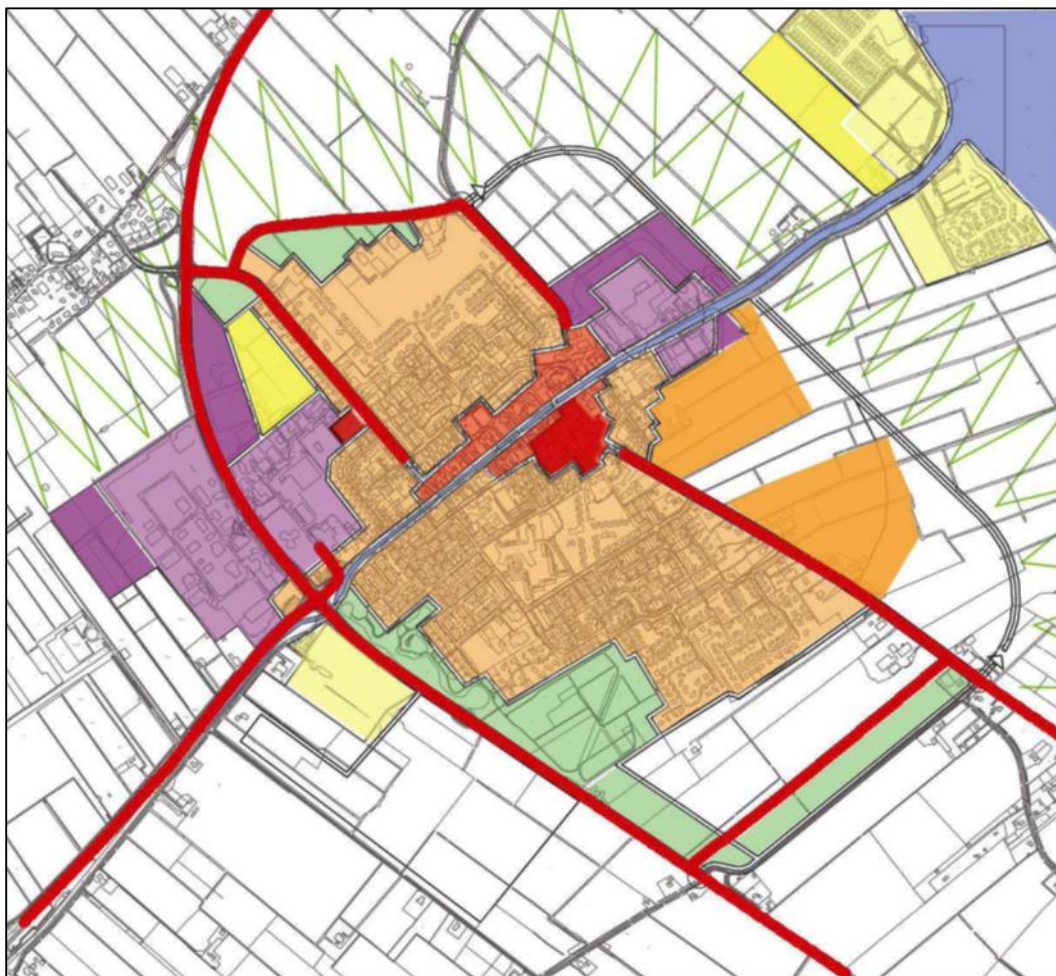
3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Algemeen

Gezien de dringende behoefte aan locaties voor de opvang van asielzoekers, heeft de gemeente De Fryske Marren reeds aangegeven bereid te zijn medewerking te verlenen aan de gewenste opvanglocatie voor asielzoekers.

In oude beleidsvisies is het plangebied in beeld gekomen voor de realisering van woningen. De locatie Landlust is in de Structuurschets Balk 2004, zoals vastgesteld op 28 juni 2005, nog aangewezen als toekomstige woningbouwlocatie. Als gevolg van de economische crisis heeft dit destijds geen vervolg gekregen.

3.3.2 Structuurschets

Figuur 4. Uitsnede Structuurschets

Op 28 juni 2005 heeft de gemeenteraad van Gaasterlân-Sleat de Structuurschets Balk – 2005-2015 vastgesteld. Voor het onderdeel Wonen zijn de locaties Riisenmar, Landlust en Munnikeleane met hun begrenzing als bruto-woongebied voor de toekomst aangewezen. De locatie van het AZC valt binnen de begrenzing van het woongebied Landlust (zie figuur 5).

3.3.3 Uitvoeringsprogramma

In 2006 is de uitwerking van de structuurschets opgepakt en zijn de eerste 100 woningen bestemd. De locatie van het AZC kwam daarvoor nog niet in beeld omdat de voormalige Golfbaan (inbreiding) voorrang kreeg.

In 2017 is het Uitvoeringsprogramma Woningbouw De Fryske Marren 2016 tot 2026 vastgesteld. De locatie Landlust is niet meer in dit programma opgenomen.

Conclusie

Een deel van de locatie waar nu het AZC is geprojecteerd is in beeld geweest als toekomstige woningbouwlocatie maar dat is op dit moment niet meer aan de orde. Het actuele beleid voor de locatie is vastgelegd in de 'Beheersverordening Zuid-West 2017', waarin de bestemmingsplannen 'Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2004' en 'Partiële herziening 2011' van toepassing zijn verklaard. Met de omgevingsvergunning wordt tijdelijk van dit beleid afgeweken.

4. OMGEVINGSASPECTEN

Er bestaat een duidelijke relatie tussen milieubeleid en ruimtelijke ordening. De milieukwaliteit vormt een belangrijke afweging bij de ontwikkeling van ruimtelijke functies. Bij de afweging van het al dan niet toelaten van ruimtelijke functies dient te worden onderzocht welke milieuhygiënische aspecten daarbij een rol spelen. In dit hoofdstuk worden de verschillende voor deze ruimtelijke onderbouwing relevante milieuaspecten behandeld.

4.1 Milieueffectrapportage

Bij het doorlopen van een bestemmingsplan- of omgevingsvergunningsprocedure dient rekening te worden gehouden met mogelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Daarin is vastgelegd wanneer een milieueffectrapport (MER) of een mer-beoordelingsnotitie moet worden opgesteld.

In artikel 7.2, lid 1 van de Wet milieubeheer is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten worden aangewezen:

- die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In het Besluit milieueffectrapportage zijn in artikel 2, lid 1 als activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (en waarvoor op grond van de Wet milieubeheer dus de verplichting geldt om een milieueffectrapportage op te stellen), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In lid 2 van hetzelfde artikel zijn als activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (en waarvoor op grond van de Wet milieubeheer dus een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In artikel 2, lid 5, aanhef en onder b. van het Besluit milieueffectrapportage, is vastgelegd dat de m.e.r.-beoordelingsplicht ook geldt voor plannen die weliswaar vallen onder een van de in onderdeel D genoemde activiteiten maar waarbij het project valt onder de drempelwaarden zoals genoemd in onderdeel D, indien: 'op grond van selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben'.

Toets m.e.r.-plicht

In het besluitgebied wordt de realisering en tijdelijke ingebruikname van een AZC mogelijk gemaakt. Een dergelijke ontwikkeling komt niet voor in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. Er is dus geen sprake van de verplichting om een m.e.r. procedure te doorlopen.

Toets m.e.r.-beoordelingsplicht

In onderdeel D van de bijlage bij het besluit milieueffectrapportage is aangegeven bij welke activiteiten, plannen en besluiten een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden, dat wil zeggen een nadere afweging of mogelijk een m.e.r. procedure moet worden gevolgd.

In onderdeel D is aangegeven dat een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject

De realisering van gebouwen en voorzieningen ten behoeve van een AZC dient te worden beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject. Een plan voor een dergelijke ontwikkeling is mer-beoordelingsplichtig indien de activiteit betrekking heeft op:

1. Een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. Een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. Een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Met een oppervlakte van ca. 5,87 ha. en wooneenheden voor maximaal 500 bewoners, wordt ruimschoots onder de drempelwaarde gebleven. Sinds de wijziging van het Besluit m.e.r. per 7 juli 2017, is een m.e.r.-beoordeling echter ook vereist indien de drempelwaarden níet worden overschreden. Daartoe is in opdracht van de initiatiefnemer door BRO een aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling opgesteld, op basis waarvan door het bevoegd gezag op 12 februari 2019, is besloten¹¹ dat geen milieu-effectrapport nodig is bij de voorbereiding van het te nemen besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning voor de realisatie van het AZC. Dit besluit is als bijlage 9 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

Conclusie

1. De realisering van een tijdelijk asielzoekerscentrum komt niet voor in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. Er hoeft dus geen MER te worden opgesteld;
2. De activiteiten vallen wel onder categorie D11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. De in kolom 2 bij categorie D11.2 genoemde 'drempelwaarden' worden niet overschreden;
3. Uit de uitgevoerde m.e.r.-beoordeling is gebleken dat de activiteiten op grond van de selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu leiden en dus geen aanleiding vormen om op grond hiervan een m.e.r. uit te voeren;
4. Op basis van de m.e.r.-aanmeldingsnotitie is door het bevoegd gezag besloten dat geen milieueffectrapportage nodig is voor het onderhavige project.

¹¹ Vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing, Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren d.d. 12 februari 2019, zaaknummer MR20190003/1940155817

4.2 Verkeer en parkeren

4.2.1 Verkeer

De auto-ontsluiting van het terrein vindt plaats via eigen ontsluiting op de Wikelerdyk. Vanaf de Wikelerdyk kan, onder meer via de recent aangelegde Bargebekwei, snel de provinciale weg N359 bereikt worden. Te voet is het AZC door een andere toegang te betreden, namelijk via het nieuw aangelegde voetpad.

Voor de opvang van maximaal 500 asielzoekers wordt personeel ingezet. Dit personeel –medewerkers van het AZC en bijvoorbeeld Vluchtelingenwerk- genereert verkeer. Bewoners van het AZC zorgen zelf niet voor extra verkeersgeneratie, de bewoners hebben immers niet de beschikking over een motorvoertuig. Als gevolg hiervan zal er geen grote toename van het aantal motorvoertuigbewegingen plaatsvinden.

Verkeersgeneratie

De verkeersberekeningen zijn gemaakt aan de hand van de kengetallen uit de CROW-publicatie 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'. Relevant in dat kader is dat het initiatief 770 m² kantoorruimte en 179 m² overig bedrijfsmatig gebruik (opslag van goederen zoals tuingerei en één golfbuggy) omvat. Op grond van de CROW-publicatie is bij de functie 'kantoorruimte' uitgegaan van een kantoor zonder baliefunctie (niet commercieel). Bij de functie 'overig bedrijfsmatig gebruik' is uitgegaan van een werkplaats.

De verkeersaantrekkende werking van 770 m² kantoorruimte (gebouw B, C en D) op de indeling van de nieuwe locatie – als bijlage bij de omgevingsvergunningaanvraag toegevoegd), bedraagt ongeveer 8,75 bewegingen per 100 m² bvo. De verkeersaantrekkende werking van 179 m² industriefunctie bedraagt ongeveer 10 bewegingen per 100 m² bvo.

De capaciteit van de omliggende wegen is voldoende om de voornoemde verkeersgeneratie op te vangen. De geringe toename van het aantal verkeersbewegingen kan zonder problemen verwerkt worden.

Het aantal verkeersbewegingen op een gemiddelde weekdag bedraagt 85 motorvoertuigen per etmaal. De locatie ligt in het buitengebied en binnen een niet stedelijke regio. De typering van het gebied is meegenomen met de CROW- berekeningen.

Asielzoekers kunnen zich wandelend en fietsend vrijelijk bewegen in de omgeving. Dit heeft echter geen negatieve verkeerskundige gevolgen. Voetgangers van en naar het AZC kunnen gebruik maken van een speciale voetgangersontsluiting (voetpad). Voetgangers kunnen oversteken op het bestaande plateau. Fietsers kunnen gebruik maken van de auto-ontsluiting en vervolgens oversteken naar het fietspad, of van de rijbaan gebruik maken. In het AZC is een fietsenberging aanwezig.

4.2.2 Parkeren

Het aantal benodigde parkeerplaatsen van 770 m² kantoorruimte (gebouw B, C en D op de indeling van de nieuwe locatie – als bijlage bij de omgevingsvergunningaanvraag toegevoegd), bedraagt volgens de 'Nota beleidsregels parkeren De Fryske Marren' 2,55 per 100 m² bvo (kantoren zonder baliefunctie). Het aantal benodigde parkeerplaatsen van 179 m² overig bedrijfsmatig gebruik bedraagt 2,35 per 100 m² bvo (bedrijf arbeidsintensief / bezoekersextensief).

Op basis van de hiervoor genoemde gemeentelijke parkeernorm bedraagt de parkeerbehoefte maximaal $(7,7 * 2,55) + (1,79 * 2,35) = 24$ parkeerplaatsen. Er zijn 50 parkeerplaatsen gerealiseerd; ruim voldoende voor opvang van de parkeerbehoefte. Er is bovendien een opstelplaats voor bussen gerealiseerd.

4.2.3 Conclusie verkeer en parkeren

Vanuit het oogpunt van verkeer en parkeren bestaan geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.3 Flora en fauna

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Ten behoeve van de eerdere aanvraag om omgevingsvergunning is in oktober 2015 een ecologische onderbouwing¹² opgesteld waarin is ingegaan op de wettelijke- en planologische gebiedsbescherming en op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Deze quickscan is als bijlage 6 opgenomen bij deze ruimtelijke onderbouwing. De destijds uitgevoerde quickscan was gebaseerd op de toen nog geldende Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. In de quickscan werd geconcludeerd dat de natuurwet- en regelgeving geen belemmering vormde voor de realisering van een AZC ter plaatse. Bij de realisatie van het AZC begin 2016 is rekening gehouden met de conclusies en aanbevelingen in de rapportage.

De hiervoor genoemde onderbouwing is recent geactualiseerd¹³. De geactualiseerde quickscan is als bijlage 7 opgenomen bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste conclusies uit dat rapport worden hieronder samengevat. Ten opzichte van de quickscan uit 2015 wordt in de geactualiseerde quickscan uitgegaan van de feitelijk bestaande situatie, derhalve van een terreininrichting en bebouwing ten behoeve van het AZC.

¹² Quickscan flora en fauna Wikelerdijk te Balk, BRO d.d. 8 oktober 2015, projectnr. 211x07826

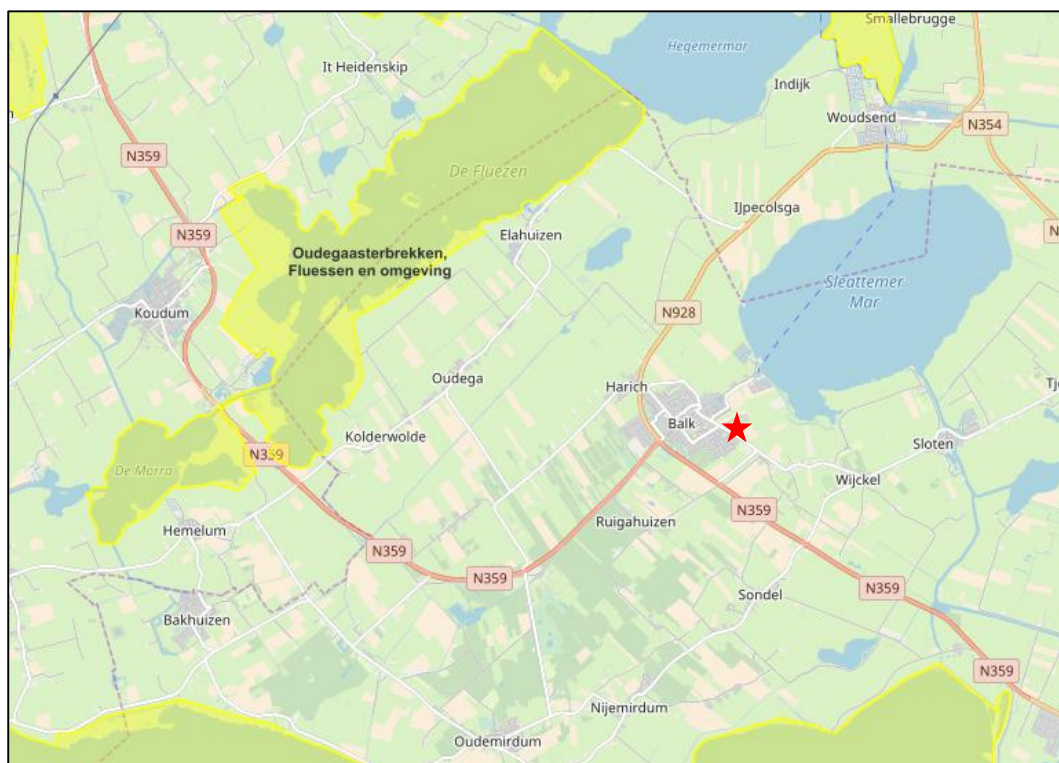
¹³ Quickscan flora en fauna 'Wikelerdijk' te Balk, BRO d.d. 15 januari 2019, projectnr. P00065

Gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "IJsselmeer", bevindt zich op circa 5 kilometer afstand ten zuiden van het projectgebied. Het Natura 2000-gebied "Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving" bevindt zich op circa 5 kilometer afstand richting het westen. In de quickscan flora en fauna staan de gevoelheden per soort en habitatype van het "IJsselmeer" en "Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving" vanuit de effectenindicator weergegeven.

Figuur 5. Ligging besluitgebied (rode ster) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel gearceerd)

Aangezien de afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden circa 5 kilometer of meer bedraagt kunnen de storende factoren: oppervlakteverlies en versnippering op voorhand worden uitgesloten. Daar er geen sprake is van grootschalige plannen als een luchthaven, een

kassencomplex, gasboringen en of een windmolenpark kunnen mede gezien de afstand ook de storende factoren: verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door mechanische effecten en verandering in populatiedynamiek als gevolg van sterfte op voorhand worden uitgesloten. Gezien de afstand tot het AZC is het aannemelijk dat de Natura 2000-gebieden niet meer recreanten krijgen dan in de huidige situatie het geval is. Hierdoor kunnen de storende factoren: optische verstoring en bewuste verandering in populatie-dynamiek als gevolg van het AZC eveneens worden uitgesloten. Daar het AZC ook geen betrekking heeft op de waterhuishouding van de Natura 2000-gebieden, zijn de storende factoren: verzoeting, verzilting, verdroging, vernatting, verandering in stroomsnelheid, verandering in overstromingsfrequentie en verandering dynamiek substraat daarbij ook op voorhand worden uitgesloten.

De enige storende factoren die een effect op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen hebben, en op voorhand niet met volledige zekerheid zijn uitgesloten betreffen verzuring, vermesting en verontreiniging als gevolg van een hogere stikstofdepositie ter plaatse van de Natura 2000-gebieden. Hieromtrent is echter een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator uitgevoerd, waaruit is gebleken dat er geen sprake is van stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat de komst en het gebruik van het AZC geen effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, ongeacht de instandhoudingsdoelstellingen wat betreft de oppervlakte en kwaliteit met betrekking tot de habitattypen en leefgebieden voor de aangewezen habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet broedvogelsoorten van de betreffende Natura 2000-gebieden. De berekening met Aerijs-calculator is als bijlage 8 bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

Planologische gebiedsbescherming

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Friesland wordt het netwerk gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengestaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 7). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 250 meter ten noorden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken

en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 6. Ligging NNN ten opzichte van besluitgebied (rode lijn) Uitsnede kaart

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)

In de eerdergenoemde quickscan wordt geconcludeerd dat er binnen het plangebied enkele broedende vogels (o.a. weidevogels) te verwachten zijn in de opgaande vegetatie binnen het plangebied. De nesten van deze vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.

In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.

In de onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel II. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Op voorhand te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen voor mogelijke soorten loopt van half maart tot half juli
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Nee	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien bij uitvoering van de werkzaamheden geen (onderdelen van) houtopstanden werden verwijderd is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

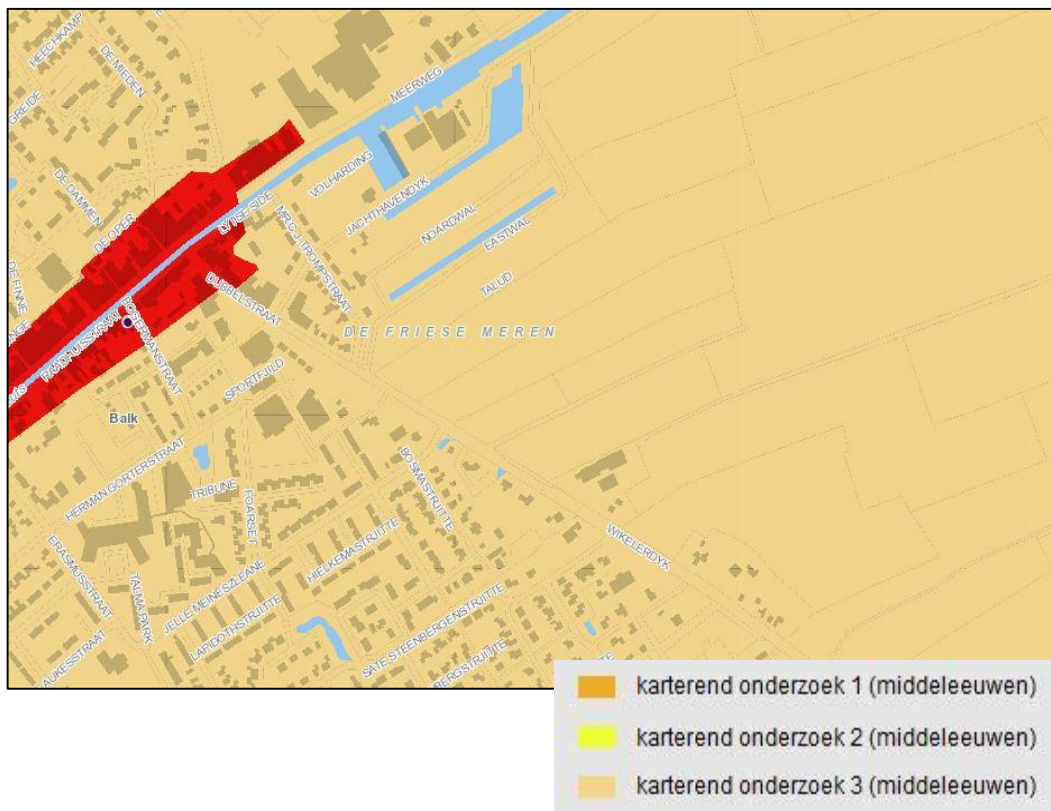
4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Archeologie

De Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) van de Provincie Fryslân biedt voor de gehele provincie per locatie informatie wat de bekende, als wel de te verwachten archeologische waarden zijn. Daarbij worden twee verschillende onderzoeksperioden onderscheiden, te weten Steentijd-Bronstijd en IJzertijd-Middeleeuwen.

Op de FAMKE wordt voor de onderzoeksperiode IJzertijd-Middeleeuwen (zie figuur 8) het onderzoeksregime 'karterend onderzoek 3' geadviseerd. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd - middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5.000m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroeg-middeleeuwse ontginningen.

Op de FAMKE wordt voor de onderzoeksperiode Steentijd-Bronstijd (zie figuur 9) het onderzoeksregime 'karterend onderzoek 1 (steentijd)' geadviseerd. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten uit de steentijd vlak onder de oppervlakte bevinden, die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel zeer kwetsbaar. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal twaalf boringen per hectare worden gezet, met een minimum van twaalf boringen voor gebieden kleiner dan een hectare.

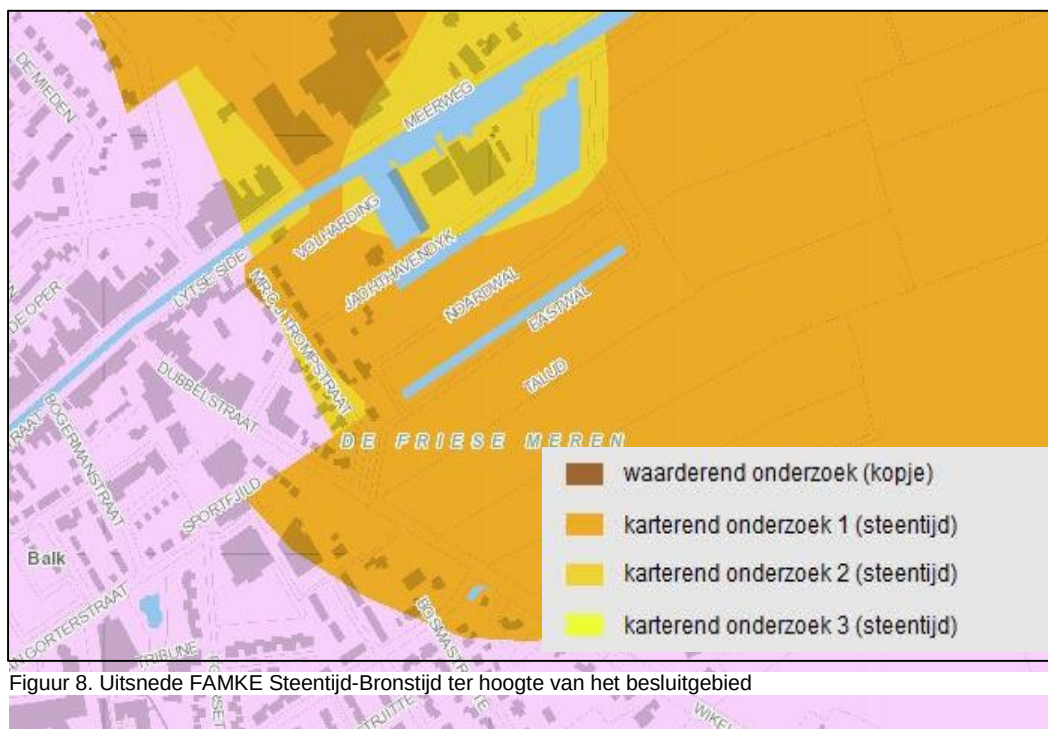

Figuur 7. Uitsnede FAMKE IJzertijd-Middeleeuwen ter hoogte van het besluitgebied

In het kader van de gerealiseerde ontwikkeling zijn ten behoeve van een tijdelijk AZC kantoor- en woonunits geplaatst. Deze units zijn op het maaiveld geplaatst. De bodem is hierbij minimaal geroerd. Dit geldt ook voor de aanleg van nieuwe oppervlakteverhardingen. Tevens is een tijdelijke bergingsvoorziening gerealiseerd in de vorm van een infiltratievijver. Hiertoe is dieper gegraven. De oppervlakte van deze voorziening bedraagt circa 2.500 m². Deze oppervlakte is minder is dan de onderzoeksgrens van 5.000 m² voor de onderzoeksperiode IJzertijd- Middeleeuwen, maar meer dan de onderzoeksgrens van 500 m² voor de periode Steentijd-Bronstijd.

Econsultancy heeft in 2016 een gecombineerd archeologisch onderzoek uitgevoerd naar eventuele archeologische waarden¹⁴. Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden. Daarom is ook een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn te lezen in de uitgebreide rapportage, welke is bijgevoegd als bijlage 5. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Er wordt dan ook geconcludeerd dat er op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek geen aanwijzingen zijn om nog restanten van een archeologische vindplaats binnen het plangebied te verwachten.

¹⁴ Archeologisch bureauonderzoek en gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek Wikelerdyk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren, Econsultancy d.d. 15 januari 2016, project FRI.BRO.ARC, rapportnr. 15122131

Figuur 8. Uitsnede FAMKE Steentijd-Bronstijd ter hoogte van het besluitgebied

Conclusie

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden heeft Econsultancy in 2016 geadviseerd om, ten aanzien van de geplande bodemingrepen, in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ), geen vervolgonderzoek te laten plaatsvinden. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen tijdens het onderzoek. Het bevoegd gezag heeft destijds ingestemd met het advies van Econsultancy.

Aangezien bij de tijdelijke instandhouding van het AZC geen sprake is van nieuwe bodemingrepen die niet waren voorzien ten tijde van uitvoering van het onderzoek, bestaat er geen aanleiding in dit stadium alsnog een vervolgonderzoek uit te voeren.

4.4.2 Cultuurhistorie

In het plangebied zijn geen rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten of overige waardevolle panden en/of M.I.P.-panden aanwezig. Ook bevindt zich in de omgeving geen molenbiotoop. Ook blijktens de cultuurhistorische Kaart Fryslân is binnen het besluitgebied geen sprake van cultuurhistorisch waardevolle elementen.

Vanuit cultuurhistorische waarden bestaan er kortom geen belemmeringen voor het tijdelijke AZC.

4.5 Waterparagraaf

Oppervlaktewater en beschermingsgebieden

Vanwege extra verharding in het buitengebied, kan hemelwater lastiger infiltreren in de bodem. Daarom is de extra oppervlakte verharding gecompenseerd met een tijdelijke waterbergingsvoorziening die een oppervlakte heeft van ongeveer 2.500 vierkante meter. De toename van de hoeveelheid verharding van 14.400 vierkante meter is daarmee voldoende gecompenseerd (ruim meer dan 10% van de verhardingstoename die het Wetterskip eist). Ook de uitgevoerde dempingen van de watergangen zijn daarmee gecompenseerd.

Volgens de kaarten behorende bij de Verordening Romte Fryslân ligt het plangebied niet binnen een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied.

Afvalwater en hemelwater

De verblijfsgebouwen zijn voorzien van een afvalwaterafvoer en hemelwaterafvoer, waarbij de capaciteit voor de opvang en afvoer van afvalwater en hemelwater voldoet aan de voorschriften en de NEN 3215.

Leiding

Er ligt een rioolpersleiding in het plangebied. De leiding is in het beheer bij het Wetterskip Fryslân. Er zijn geen units geplaatst ter hoogte van deze zone voorgeschreven afstanden zijn in acht genomen.

Watervergunning

In de voorbereidingsfase is er overleg gepleegd met het Wetterskip Fryslân over de realisatie van het AZC in Balk, waarbij het plan hydrologisch is beoordeeld. Mede op basis van dat vooroverleg is er vanwege de bouw- en aanlegactiviteiten ten behoeve van de realisatie van het tijdelijke AZC die van invloed zijn op alle relevante wateraspecten, gelijktijdig met de omgevingsvergunningsaanvraag een watervergunning aangevraagd voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betrof het dempen en graven van sloten, het graven van een bergingsvijver ter compensatie van toename van verhard oppervlak, het aanleggen van dammen met duikers en het aanleggen van een pad langs een hoofdwatgang in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens de Keur van Wetterskip Fryslân een vergunning is vereist of waarvan een deel van de werkzaamheden onder de algemene regels van de Keur van het Wetterskip Fryslân 2015 vallen.

Het aanleggen van een tweetal dammen met duikers langs de weg en van een dam met duiker achterin het plan, kon volgens de Algemene regels bij de Keur van het waterschap worden gerealiseerd zonder vergunning.

Voor de overige aangevraagde activiteiten heeft het waterschap de vergunning verleend op 30 maart 2016, kenmerk WFN1603442. De vergunning is als bijlage 10 bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de gerealiseerde ontwikkeling. De verhardingstone is in voldoende mate gecompenseerd met een waterbergingsvoorziening.

4.6 Bodem

Het voornemen bestaat uit de vestiging van een nieuw tijdelijk AZC, waarbij de te bebouwen gronden voor verblijfsdoeleinden gebruikt gaan worden. Derhalve is in 2015 –voorafgaand aan de bouw en aan de terreininrichting- een historisch onderzoek naar bodemverontreiniging uitgevoerd door Econsultancy¹⁵ (zie bijlage 4). Onderstaand worden de belangrijkste conclusies uit dat rapport besproken.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning. In het verleden zijn enkele bodemonderzoeken ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgevoerd, alsmede een asbestsanering. De sanering is conform de doelstellingen uit het plan van aanpak uitgevoerd en in de eindsituatie is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest meer aangetoond. Wel wordt opgemerkt dat in de voorgaande onderzoeken geen opmerking is gemaakt over de voormalige bebouwing op het noordwestelijke deel van de locatie. Gezien de resultaten uit voorgaande onderzoeken acht Econsultancy de kans echter klein dat op dit deel van de locatie de bodemkwaliteit substantieel anders is dan reeds vastgesteld.

Op basis van het vooronderzoek kon in 2015 gesteld worden dat er milieuhygiënisch géén belemmeringen bestaan voor de gerealiseerde ontwikkeling op de onderzoekslocatie. De onderzoeksresultaten gaven géén aanleiding voor verder bodemonderzoek dan wel een bodemonderzoek op analytische grondslag.

Begin 2016 is het tijdelijke AZC op de onderzoekslocatie daadwerkelijk gerealiseerd. Na realisatie en ingebruikname van het AZC en ook na de sluiting ervan per 1 oktober 2018, hebben binnen het besluitgebied geen activiteiten meer plaatsgevonden die zouden kunnen leiden tot verontreiniging van bodem en grondwater. Het uitgevoerde vooronderzoek bodem is dan ook nog voldoende actueel om te kunnen dienen als onderbouwing voor de bodem- en grondwaterkwaliteit in het kader van de onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

Conclusie

De bodemkwaliteit ter plaatse van het geplande AZC is geschikt voor deze functie. Er zijn met betrekking tot de bodem geen milieutechnische belemmeringen voor de AZC-functie en daarom is verder onderzoek naar de bodemkwaliteit niet nodig.

¹⁵ Econsultancy, Historisch bodemonderzoek Wikelerdyk ong. te Balk in de gemeente De Fryske Marren, 2 oktober 2015

4.7 Milieuzonering

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van een voorziening op milieu hygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds milieugevoelige gebieden zoals woonwijken. Om het begrip hanteerbaar te maken is gebruik gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering van de VNG'¹⁶.

Het feitelijke gebruik van het perceel wijzigt. Er worden functies toegevoegd. Het gaat om een verblijfsfunctie, kantoorfunctie en bijeenkomstfunctie.

Hinder van omliggende functies

De VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' stelt dat voor de activiteit 'Fokken en houden van rundvee' richtafstanden gelden voor geur, stof en geluid. De richtafstand voor het aspect geur tot de genoemde bedrijfs- en verblijfsfuncties bedraagt 100 meter. Aan deze richtafstanden wordt voldaan, aangezien geurgevoelige functies binnen het besluitgebied minimaal op 100 meter afstand zijn gelegen van de rundveehouderij. Voor het aspect geur gelden daarnaast de regels van de Wet geurhinder en veehouderij. Zie hiervoor par. 4.10 van deze onderbouwing.

Voor fijnstof en geluid vanaf de veehouderij gelden aan te houden richtafstanden van 30 meter. Alle verblijfsfuncties binnen het besluitgebied zijn op grotere afstand tot de veehouderij gelegen dan 30 meter.

Het vorenstaande betekent enerzijds dat het bedrijf aan de Wikelerdyk 11 niet wordt belemmerd door de komst van het AZC en anderzijds dat in het AZC sprake is van een goed woon- en leefklimaat voor wat betreft de invloedssfeer van de naastgelegen veehouderij.

Hinder op omliggende functies

Een AZC komt niet als zodanig voor in de lijst van inrichtingen waarvoor in de VNG-uitgave richtafstanden zijn opgenomen. Het AZC kan echter getypeerd worden als een inrichting van milieucategorie 2, het AZC vertoont namelijk kenmerken die vergeleken kunnen worden met een "kampeerterrein / vakantiecentra" (SBI-2008 code 553/552). Hoewel voor de bewoners geen sprake is van kamperen of vakantie, is de ruimtelijke uitstraling van een AZC daarmee wel vergelijkbaar. Voor de aspecten geur en geluid gelden richtafstand van respectievelijk 30 en 50 meter tot milieugevoelige functies binnen een rustige woonwijk of rustig buitengebied. Indien er naast woningen ook andere functies, waaronder (agrarische) bedrijven zijn gelegen in de nabijheid van de woningen, is sprake van een gemengd gebied, en kan de richtafstand voor geluid met één afstandsstap worden verlaagd.

In de nabijheid van het besluitgebied zijn aan de Wikelerdyk en de in het verlengde daarvan gelegen Dubbelstraat de volgende bedrijven/voorzieningen gelegen, danwel als zodanig bestemd:

- Meubelmakerij (Wikelerdyk 46);
- Basisschool (Wikelerdyk 14);
- Supermarkt (Bogermanstraat 32 – hoek Wikelerdyk);
- Cafébedrijf / herberg (Dubbelstraat 5);
- Garagebedrijf (Dubbelstraat 11);

¹⁶ Bedrijven en milieuzonering, editie 2009

- Detailhandel en dienstverlening toegestaan (Wikelerdyk 1-6);
- Rundveehouderij (Wikelerdyk 11);
- Bouwbedrijf (Wikelerdyk 15).

Dit betekent in dit geval een aan te houden richtafstand voor geluid van 30 meter. Het geluid vanaf de inrichting gaat grotendeels op in het omgevingsgeluid en wordt ten opzichte van het reeds aanwezige geluid in de omgeving vanwege met name wegverkeer, nauwelijks als zodanig ervaren.

De sportvelden zijn gerealiseerd op een afstand van ongeveer 150 meter ten opzichte van de (geluid-gevoelige) woningen aan de overzijde van de Wikelerdyk en op een afstand van ongeveer 40 meter vanaf de aangrenzend gelegen bedrijfswoning aan de Wikelerdyk 11. Ook de recreatieruimtes binnen dienstengebouw B zijn op grote afstand van nabijgelegen woning gelegen (ca. 95 meter tot de woningen aan de overzijde van de Wikelerdyk en ca. 115 meter tot de woning Wikelerdyk 11). De activiteiten aldaar vinden bovendien binnen plaats.

Conclusie

Met het initiatief wordt voldaan aan de richtafstanden, als gevolg waarvan:

1. Nabijgelegen bedrijven niet worden belemmerd in hun bedrijfsvoerings- en/of ontwikkelingsmogelijkheden;
2. Binnen het AZC sprake is van een goed woon- en leefklimaat;
3. De realisering van het AZC niet ten koste gaat van het woon- en leefklimaat in nabijgelegen milieugevoelige functies (woningen).

4.8 Akoestiek

Een AZC is een woning volgens de Wet geluidhinder (Wgh) als de omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan bewoning van het gebouw toestaat. Maar de Wgh is niet altijd van toepassing bij een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan. Een toets aan de Wgh is niet vereist als sprake is van een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan volgens artikel 2.12, eerste lid onder a, sub 3 van de Wabo, indien de vergunning wordt verleend voor een periode korter dan 10 jaar. Aangezien de periode waarvoor de onderhavige vergunning wordt aangevraagd loopt tot 17 maart 2022 is in dit geval dan ook geen toetsing aan de Wgh noodzakelijk.

Hoewel formeel niet getoetst hoeft te worden aan de Wgh, is desondanks van belang of sprake is van een goed woon- en leefklimaat in de woonverblijven. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient daarom wel gekeken te worden naar de geluidsbelasting van omliggende wegen op de inrichting.

Binnen het plangebied is een nieuw AZC gerealiseerd, waarbij diverse logiesgebouwen op de noord- en oostzijde van het perceel worden gesitueerd op een afstand van meer dan 100 meter van de weg. Gezien het feit dat de woonruimtes op geruime afstand van de weg zijn gerealiseerd, kan ervan uit worden gegaan dat er, in combinatie met de relatief beperkte verkeersintensiteiten én een 30 km/u regime op de Wikelerdyk, geen sprake zal zijn van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde

voor wegverkeerslawaai van 48 dB. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

In paragraaf 4.7 is reeds ingegaan op de aan te houden richtafstand voor o.a. geluid. Hieruit blijkt dat wordt voldaan aan de aan te houden richtafstand vanaf het AZC tot nabijgelegen woningen. Het aspect geluid vormt derhalve geen belemmering voor de realisering en ingebruikname van het AZC.

4.9 Luchtkwaliteit

Voor de asielzoekers geldt dat zij niet de beschikking hebben over motorvoertuigen en dus ook geen rechtstreekse invloed als gevolg hiervan uitoefenen op de luchtkwaliteit. Er zal slechts een zeer beperkte toename van het aantal motorvoertuigbewegingen plaatsvinden als gevolg van een geringe toename van het aantal vervoersbewegingen. Dit is in figuur 13 geïllustreerd. Het plan draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit vormt daarom geen belemmering voor de gerealiseerde ontwikkeling.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie		2017
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		77
Aandeel vrachtverkeer		1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,07
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 9. Resultaten NIBM-Tool 2017

4.10 Geurhinder

Op het aangrenzend gelegen perceel aan de Wikelerdyk 11 is een rundveehouderij gelegen. In het kader van deze onderbouwing dient enerzijds te worden aangetoond of dit bedrijf wordt belemmerd door de komst van het AZC en anderzijds dient te worden aangetoond of sprake is van een goed woon- en leefklimaat in de verblijfsgebouwen. Daartoe is –naast de in par. 4.7 reeds benoemde aspecten- met name het aspect geur van belang.

Voor Activiteitenbesluit type B inrichtingen is de grond voor het berekenen van geurhinder het Activiteitenbesluit (van waaruit wordt verwezen naar de Regeling geurhinder en veehouderij). Met de geuremissiefactoren, die zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv), wordt de geuremissie bepaald. Met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning kan vervolgens de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten worden berekend.

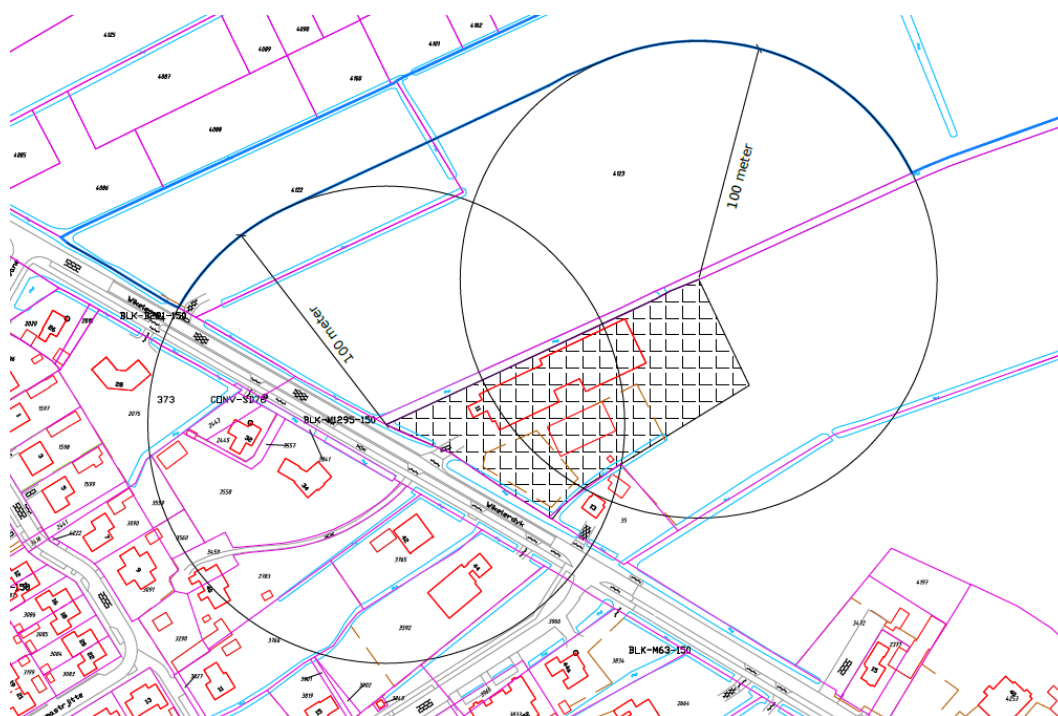
Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld -waaronder de rundveehouderijen- en voor veehouderijen met pelsdieren gelden minimumafstanden tussen veehouderij en geurgevoelig object. Voor Activiteitenbesluit type B inrichtingen staan deze afstanden in paragraaf 3.5.8 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De afstanden voor andere dieren zonder geuremissiefactor zijn blijkens artikel 4 van de Wet geurhinder en veehouderij:

- 100 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom;
- 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

In 2016 is door de gemeenteraad van de Fryske Marren de 'Verordening geurhinder en veehouderij De Fryske Marren 2016' vastgesteld. In deze verordening is bepaald dat in afwijking van het bepaalde in artikel 4, eerste lid van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), de hiervoor genoemde afstanden tussen een veehouderij en een geurgevoelig object:

1. tenminste 50 meter bedraagt indien het geurgevoelig object binnen de bebouwde kom ligt. Binnen de zone tot 100 meter vindt geen nieuwbouw van dierverblijven plaats;
2. tenminste 25 meter bedraagt indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom ligt. Binnen de zone tot 50 meter vindt geen nieuwbouw van dierverblijven plaats.

Ten tijde van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag is geoordeeld dat het AZC was gepland op een locatie binnen de bebouwde kom als bedoeld in de Wgv. Omdat niet expliciet was vastgelegd wat moest worden verstaan onder het begrip bebouwde kom is destijds aangesloten bij hetgeen staat vermeld in de Memorie van Toelichting bij de Wet geurhinder en veehouderij. Daarin is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. In de geldende jurisprudentie wordt deze lijn bevestigd (zie bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2009:BH7695). Op grond van deze definitie is er binnen een bebouwde kom op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven.

Figuur 10. Vaste afstand 100 meter vanaf grens agrarisch bouwvlak Wikelerdyk 11

Gezien het uitgangspunt dat het AZC zou komen te liggen binnen de bebouwde kom werd bij de oorspronkelijke aanvraag een afstand aangehouden tussen het AZC en het agrarisch bouwvlak van 100 meter. Daardoor zou de realisering van het AZC op dit punt niet tot een grotere beperking voor de veehouderij leiden dan de reeds aanwezige geurgevoelige objecten (zie figuur 11). Hoewel de locatie van het AZC deels binnen de cirkel van 100 meter, gemeten vanaf de rand van het bouwvlak, valt, zijn de (geurgevoelige) gebouwen buiten deze afstand geprojecteerd en gerealiseerd.

Met de vaststelling van de 'Verordening geurhinder en veehouderij De Fryske Marren 2016' is enerzijds bepaald wat moet worden verstaand onder bebouwde kom in de zin van de Wgv en zijn anderzijds de vaste afstanden voor dieren zonder emissiefactoren verkleind in vergelijking met de afstanden in de Wgv.

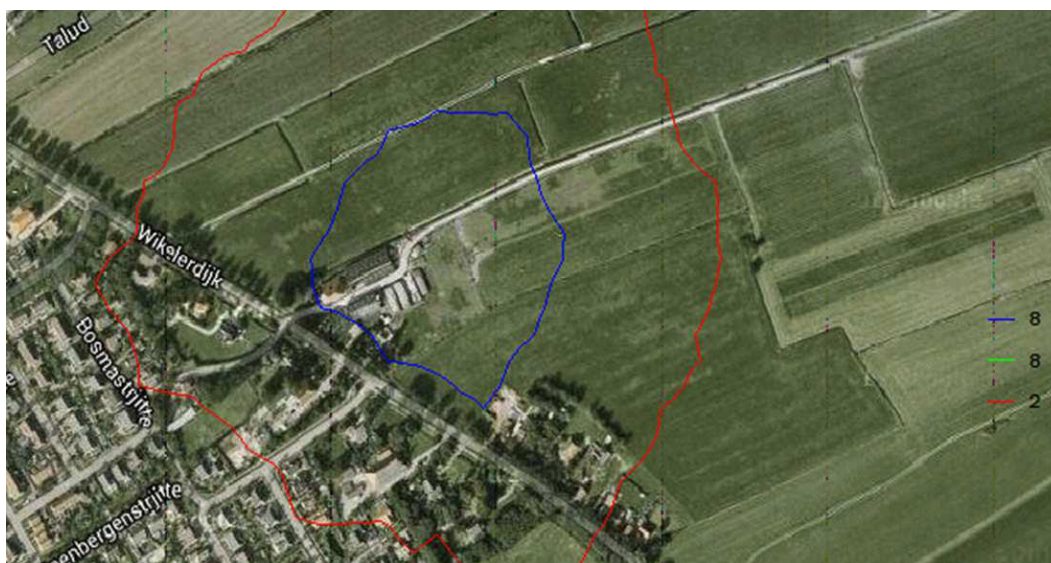
Onder bebouwde kom verstaat de verordening de als zodanig in de vigerende beleidsregel bebouwde kommen De Fryske Marren aangegeven gebieden. In deze beleidsregel is de locatie van het AZC –in tegenstelling tot de redenatie bij de oorspronkelijke aanvraag op basis van de toelichting bij de Wgv– gelegen buiten de bebouwde kom. Tussen de veehouderij en geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom dient een minimale afstand te worden aangehouden van 25 meter. Aangezien bij de situering van de geurgevoelige objecten binnen het AZC rekening is gehouden met een minimale afstand van 100 meter, wordt ruimschoots voldaan aan de minimale afstand van 25 meter.

Toetsing maximale planologische mogelijkheden grondgebonden veehouderij

Bij het mogelijk maken van geurgevoelige objecten moet rekening worden gehouden met de uitbreidingsruimte die een veehouderij heeft op basis van de geldende bestemmingsplannen. Uitgangspunt bij het beoordelen van de belangen van de veehouderij zijn de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bouwblok. Getoetst is daarom niet ter plaatse van de feitelijke emissiepunten, maar het emissiepunt is in beginsel op de rand van het bouwblok gelegd.

Aangezien de geldende beheersverordening de mogelijkheid biedt om naast de melkrundveehouderij als ondergeschikte bedrijfstak ook een niet-grondgebonden bedrijfstak in de vorm van het houden van vee toe te voegen aan de bedrijfsvoering, is –ondanks het feit dat er geen concrete plannen zijn van de betreffende veehouderij om een dergelijke tweede tak te realiseren– gekeken naar de consequenties voor die mogelijkheden als gevolg van de realisering van een AZC. Hieruit blijkt dat de mogelijkheden daartoe worden begrensd door bestaande geurgevoelige objecten in de nabijheid van de bedrijfslocatie.

In het kader van de oorspronkelijke vergunningaanvraag is met V-stacks vergunningen is een berekening gemaakt van de geurcontour bij maximale benutting van de planologische mogelijkheden, dus inclusief een neventak intensive veehouderij, waarbij 700 varkens worden gehouden (zie figuur 15). De blauwe lijn in de figuur geeft 2 Odeur-units weer. Door het uitgangspunt dat het AZC binnen de bebouwde kom zou zijn gelegen, gaf deze lijn aanvankelijk de voorkeurswaarde voor een goed woon- en leefklimaat voor wat betreft de voorgrondbelasting. Op basis van de geurnormering volgens de Wgv ten opzichte van een geurgevoelig object, gelegen binnen de bebouwde kom).

Figuur 11. Odeur-unit contouren bij het houden van 700 varkens als ondergeschikte tweede bedrijfstak aan de Wikelerdyk 11

Met de inwerkingtreding van de 'Verordening geurhinder en veehouderij De Fryske Marren 2016' is echter vast komen te staan dat het AZC is gelegen buiten de bebouwde kom. Dit betekent dat de maximale geurbelasting nu ligt bij 8 Odeur-units. Door deze verschuiving zou bij realisering van een intensieve veehouderij-neventak sprake kunnen zijn van een hogere geurbelasting op de geurgevoelige objecten binnen het AZC, hetgeen ten koste zou kunnen gaan van het woon- en leefklimaat binnen het AZC. In dit geval is dat echter desondanks niet aan de orde, omdat de norm van 2 Ou/m³ nog wel steeds geldt als maximale geurbelasting voor de bestaande woningen binnen de bebouwde kom, aan de overzijde van de Wikelerdyk en aan de Wikelerdyk 13 t/m 32. Deze woningen beperken een mogelijke uitbreiding van de bestaande veehouderij. Deze beperking is ook erkend in de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland. De uitspraak is op dit punt nog relevant voor de voorliggende situatie, waarbij het AZC is gelegen buiten de bebouwde kom.

Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland.

In de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 28 december 2017 is voor wat betreft het aspect geur vanwege de veehouderij aan de Wikelerdyk 11 het volgende overwogen:

'De rechtbank overweegt dat uit de geurcontouren blijkt dat gezien de reeds bestaande bebouwde kom, op het bedrijf van eiseres slechts het houden van 180 varkens toegestaan is. Het houden van 320 varkens brengt met zich mee dat in een deel van de bebouwde kom de norm van 2,0 ouE/m³ wordt overschreden.

De rechtbank overweegt voorts dat de gebouwen van het AZC niet binnen de 2,0 ouE/m³-geurcontour bij het houden van 180 varkens valt. Dit geldt wel voor een deel van de sportvelden van het AZC. Deze velden zijn echter, anders dan eiseres betoogt, geen geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv dan wel objecten die daaraan niet gelijkgesteld kunnen worden. Volgens artikel 1 van de Wgv is een geurgevoelig object een gebouw dat voor permanente

menselijke bewoning of verblijf wordt gebruikt. De AbRS heeft in de uitspraak van 6 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW7642, geoordeeld dat in die zaak de beoordeling of sprake is van een aanvaardbaar verblijfsklimaat niet slechts dient plaats te vinden ter plaatse van de woningen in kwestie, maar ook betrekking dient te hebben op de daarachter gelegen tuinen. Naar het oordeel van de rechtbank bestaat er in de nu voorliggende zaak geen grond om de sportvelden op dezelfde wijze bij de beoordeling te betrekken. Het gebruik van de sportvelden van het AZC, zoals dit ter zitting is besproken, is niet zo intensief dat dit gelijkgesteld kan worden aan het gebruik van een tuin van een woning.

Op grond van het voorgaande concludeert de rechtbank dat de komst van het AZC, ook al wordt deze tot de bebouwde kom gerekend, niet leidt tot een beperking van de uitbreidingsmogelijkheden van de naastgelegen veehouderij die groter is dan door de ligging ten opzichte van de bestaande bebouwde kom al het geval was. De beroepsgronden die betrekking hebben op de geurhinder slagen niet'.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande wordt geconcludeerd dat het agrarisch bedrijf aan de Wikelerdyk 11 ten opzichte van de geldende beheersverordening niet wordt belemmerd in de bedrijfsvoerings- en ontwikkelingsmogelijkheden.

Ook kan geconcludeerd worden dat het woon- en leefklimaat ter hoogte van de geurgevoelige objecten op het AZC in het kader van het aspect geur acceptabel is.

4.11 Externe veiligheid

Een AZC is een (beperkt) kwetsbaar object en daarom dient de ontwikkeling te worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Risicovolle bedrijven

Volgens de risicokaart zijn in de directe omgeving van het plangebied (binnen een straal van circa 1.200 m) geen risicovolle inrichtingen aanwezig. Vanuit de ligging ten opzichte van risicovolle inrichtingen bestaan er kortom geen belemmeringen voor het initiatief.

Buisleidingen

Op basis van de risicokaart blijkt dat de dichtstbijzijnde ondergrondse aardgastransportleiding op meer dan 2.400 meter ten westen van het plangebied ligt. Gezien de afstand tot de leiding, vormt de ligging ten opzichte van deze leiding geen belemmering.

Transport gevaarlijke stoffen

Het besluitgebied ligt niet in de directe nabijheid van transportassen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat in het kader van de externe veiligheid geen belemmeringen bestaan voor de tijdelijke vestiging van het AZC.

4.12 Lichthinder

Verlichting, zoals van sportvelden of parkeerterreinen kan van invloed zijn op de omgeving. Verlichting kan leiden tot hinder bij omwonenden, maar ook tot verstoring in natuurgebieden.

Hinder als gevolg van verlichting kan bestaan uit het ervaren van een gebrek aan donkerte. De fysische grootheid 'verticale verlichtingssterkte' (gemeten in Lux) is hieraan gekoppeld. Ook het direct kijken in felle lampen kan als hinderlijk worden ervaren. Hieraan is de fysische grootheid lichtsterkte (in Candela) gekoppeld.

In de Algemene richtlijn betreffende lichthinder, deel 2 'Terreinverlichting' uit 1999, heeft de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) normen geformuleerd ter voorkoming van lichthinder. De algemene richtlijn betreffende lichthinder deel 1 beschrijft grenswaarden voor terreinverlichting ter plaatse van woningen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een viertal gebiedstyperingen/zones (zie figuur 12).

parameter	periode	E1 natuurgebied	E2 landelijk gebied	E3 stedelijk gebied	E4 stadscentrum/ industriegebied
verticale verlichtings- sterkte E_v [lux]	dag en avond 07.00-23.00 uur	2 lux	5 lux	10 lux	25 lux
	nacht 23.00-07.00 uur	1 lux	1 lux	2 lux	4 lux
lichtsterkte per armatuur I [cd]	dag en avond 07.00-23.00 uur	2.500 cd	7.500 cd	10.000 cd	25.000 cd
	nacht 23.00-07.00 uur	0 cd	500 cd	1.000 cd	2.500 cd

Figuur 12, zone-indeling en grenswaarden van lichthinder ten gevolge van terreinverlichting

Het gebied waarbinnen het AZC is gerealiseerd en waar de dichtstbijzijnde woningen liggen wordt geclassificeerd als zone E2, landelijk gebied.

Het terrein is verlicht met drie soorten lampen.

- LED 2000 lumen kleur 3000k verlichting op een mast van 4 meter, deze zijn gesitueerd nabij de wandelpaden;
- LED 2000 lumen kleur 3000k verlichting op een mast van 8 meter, deze zijn gesitueerd rondom de parkeerfaciliteiten.

De verlichting die op het terrein wordt gerealiseerd is grotendeels vergelijkbaar met de verlichting die in de woonomgeving wordt gebruikt. Een uitzondering daarop is de sportveldverlichting. Omdat het rundvee in de weiden grenzend aan het besluitgebied echter last hebben van deze lichtmasten, heeft het COA besloten deze niet langer te gebruiken en om deze te verwijderen vóór de heropening van het AZC

In de quickscan flora & fauna is aandacht besteed aan het effect van de gekozen verlichting voor vleermuizen. De rapportage toonde aan dat de verlichting geen gevolgen heeft voor (het foerageergebied van) vleermuizen.

Figuur 12. Licht

Conclusie

De verlichting komt grotendeels overeen met de verlichting van de aangrenzende woonwijk. De oorspronkelijk gerealiseerde verlichting van het sportveld wordt niet meer gebruikt en zal worden verwijderd vóór de heropening van het AZC. Daarmee is lichthinder voor de omgeving uitgesloten.

5. AFWEGING VAN BELANGEN

5.1 Algemeen

De ontwikkeling is strijdig met de geldende beheersverordening. De beheersverordening bevat geen afwijkings- of wijzigingsmogelijkheden waarmee het project wel gerealiseerd kan worden. Door het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de geldende beheersverordening onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kan de ontwikkeling, bestaande uit de tijdelijke vestiging van maximaal 500 asielzoekers in inmiddels gerealiseerde tijdelijke woongebouwen (en het uitoefenen van ondersteunende activiteiten in de facilitaire gebouwen die samenhangen met de opvang van asielzoekers) wel mogelijk worden gemaakt.

De vestiging van een AZC kan van invloed zijn op het woon- en leefklimaat in de omgeving van het projectgebied. De van belang zijnde aspecten in dit verband worden hierna getoetst:

ASPECT	KERNVRAAG TOETSING
Verkeer	Welke effecten zijn er op de verkeerssituatie in de omgeving?
Maatschappelijk	Welke impact heeft de ontwikkeling op de woon- en leefomgeving?
Milieuaspecten	Welke effecten heeft het AZC op het woon- en leefklimaat in nabijgelegen woningen c.q. andere milieugevoelige functies?
Veiligheid	Welke impact heeft het AZC op de veiligheid in de omgeving?

5.2 Verkeer en parkeren

5.2.1 Verkeer

Uit par. 4.2.1 blijkt dat de komst van een AZC ter plaatse geen nadelige consequenties heeft voor de verkeersstructuur. Het aantal voertuigbewegingen neemt beperkt toe. Verkeer van en naar het AZC zal –naast autoverkeer- vooral ook bestaan uit andersoortige verkeersbewegingen, met name voetgangersverkeer. Bij asielzoekers zal veelal sprake zijn van dagrecreatief gebruik, maar ook van doelgerichte verkeersbewegingen richting de dorpskern van Balk. De asielzoekers zullen een andere dagbesteding hebben dan bewoners van reguliere woningen, maar voor een deel van deze dagbesteding kunnen deze mensen terecht in het activiteitencentrum op het terrein zelf.

Het voetgangersverkeer leidt tot een intensivering van voet- en wandelpaden, maar de bestaande verkeersvoorzieningen kunnen die intensivering goed verwerken. In de praktijk blijkt dat asielzoekers veelal de verkeersregels niet kennen en bijvoorbeeld midden op de weg lopen. Dat leidt tot verkeersonveilige situaties, maar hierover vindt goed contact plaats tussen politie en de begeleiding op het AZC, zodat mensen daarop aangesproken worden en/of daarover geïnformeerd worden. Ook in Balk

zijn er, al is het beperkt, ervaringen met asielzoekers die de verkeersregels niet kennen. De scholen voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs hebben hier, mede op verzoek van de locatiemanager, steeds extra aandacht voor gehad in de vorm van verkeerslessen en het bespreken van actuele/lokale kwesties voor zover aan de orde. Voor de voorlichting aan volwassenen is gebruik gemaakt van het aanbod verkeerslessen van Veilig Verkeer Nederland (VVN). Het is waarschijnlijk dat mede door genoemde inzet het aantal onveilige verkeerssituaties tot een minimum beperkt is gebleven.

5.2.2 Parkeren

In par. 4.2.2 is reeds onderbouwd dat op eigen terrein voldoende parkeerplaatsen zijn gerealiseerd.

5.3 Milieuaspecten

In par. 4.7 is reeds gemotiveerd dat de milieubelasting van AZC naar de omgeving toe geen belemmering vormt, aangezien er geen milieugevoelige functies zijn gelegen binnen de invloedssfeer van de inrichting.

5.4 Maatschappelijke impact

Als er in een dorp of wijk opeens honderden nieuwkomers komen wonen, is dat voor de inwoners van het dorp of de wijk wennen. Uit ervaringen van wijk- en dorpsraden en supermarktmanagers in plaatsen waar sprake is van vergelijkbare voorzieningen, is gebleken dat bewoners en ondernemers weinig veranderingen hebben ervaren. Problemen waren over het algemeen klein en gemakkelijk op te lossen. In de supermarkten is gebleken dat asielzoekers moeiteloos opgaan in de bestaande klantenkring. In plaatsen waar in de AZC's veel verloop is, probeert de 'oude garde' onder de asielzoekers de nieuwe lichterding te maken.

In de meeste plaatsen waar een AZC komt, is er goed contact met omwonenden. Dorps- en wijkraden houden ook goed in de gaten of er problemen zijn.

Een AZC in of bij een dorp of wijk kan ook positieve gevolgen hebben. Zo zijn er voorbeelden bekend van dorpen met initiatieven om asielzoekers bij het verenigingsleven te betrekken, waarmee een kans wordt gezien om de leefbaarheid en de voorzieningen op peil te houden.

In de periode dat het AZC in Balk als zodanig in gebruik was, zijn er voor wat betreft het vorenstaande geen problemen geweest (zie ook par. 5.5).

5.5 Veiligheid

Bij de komst van een AZC kan er bij omwonenden/dorpsbewoners, al dan niet terecht, een gevoel van onveiligheid ontstaan.

Incidenten die de veiligheid in het geding brengen, kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Wel is het van belang dat zij zoveel mogelijk worden voorkomen en dat er adequaat wordt gehandeld, indien zij plaatsvinden. Veiligheid en leefbaarheid zijn de basisvoorwaarden voor een omgeving waarin mensen met elkaar samenleven. Zeker wanneer die mensen uit allerlei verschillende culturen komen en vaak een onzekere toekomst hebben, zoals op de locaties van het COA. De medewerkers hebben daar specifieke aandacht voor in de begeleiding van de bewoners. Dit betekent dat het COA dagelijks contact heeft met de bewoners. Door dit contact proberen de medewerkers spanningen weg te nemen en incidenten te voorkomen.

Er is op alle COA-opvanglocaties permanent ingehuurd beveiliging aanwezig. Naast deze beveiligingsmedewerkers zijn de COA-medewerkers zelf erg oplettend en waakzaam, hoe het met de bewoners op de locatie gaat en hoe sfeer is op de locatie. Alle medewerkers zijn getraind in het omgaan met conflictsituaties.

Het COA beschikt onder andere over huisregels en een Reglement Onthouden Verstrekkingen (ROV) om de beheersbaarheid en leefbaarheid op een locatie te bewerkstelligen. Wanneer er zich dan toch incidenten voordoen, worden daar gepaste maatregelen op genomen. Het COA spreekt bewoners aan op hun gedrag en kan als dat nodig is maatregelen opleggen waarmee voorzieningen (zowel in geld als in toegang op de locatie) worden onthouden. Op lokaal niveau is intensief contact tussen gemeente, politie, COA en andere instanties om indien de situatie daarom vraagt, zaken in goede banen te leiden en op te lossen. De procedure is dat bij strafbare feiten altijd de politie wordt ingeroepen. (Bron: 'Geregistreerde COA en Politie meldingen op en rondom COA-opvanglocaties in 2015').

De aanpak in Balk sluit aan bij de hiervoor beschreven werkwijze in zijn algemeenheid. Medewerkers volgen hiertoe trainingen (zijn getraind) en hanteren vastgestelde methodiek omtrent melden van incidenten en maatregelen. Meer algemeen: veiligheid is een belangrijk issue voor het COA, ook in Balk. Het veiligheidsoverleg tussen AZC, gemeente en Politie vindt stelselmatig plaats en actuele zaken worden, indien geïndiceerd, direct met genoemde partijen besproken.

Met het vorenstaande kan niet worden uitgesloten dat er incidenten zullen plaatsvinden, maar de beschreven begeleiding zorgt zowel in preventief als in repressief opzicht voor een goed voorbereide en gedegen aanpak.

5.6 Conclusie

1. Aan de voorwaarden, die zowel het Rijks-, provinciaal als gemeentelijk beleid stellen, wordt met de gerealiseerde ontwikkeling voldaan, zoals blijkt uit hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing.
2. Benodigde voorzieningen, zoals riolering en overige kabels en leidingen, zijn reeds in de nabijheid van het besluitgebied aanwezig. Bovendien is/zal geen schade worden toegebracht aan de omringende natuur- of landschapselementen en -structuren.
3. Daarnaast wordt de ontwikkeling niet belemmerd door aanwezige, storende milieuaspecten.
4. Tegen het gewenste initiatief bestaan uit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaren. Er is wel sprake van aantasting van de landschappelijke openheid, maar die is tijdelijk en dus niet

onomkeerbaar. De ontwikkeling past, mede gezien de tijdelijkheid ervan, ruimtelijk-functioneel in het gebied. De aantasting van landschappelijke openheid is tijdelijk en de vóór realisering van het tijdelijke AZC bestaande situatie zal weer zijn teruggebracht op 17 maart 2022.

5. Qua maatschappelijke impact en veiligheid worden afdoende preventieve maatregelen getroffen door zorg te dragen voor adequaat toezicht door COA en handhavingsinstanties, een goede begeleiding door COA en haar ketenpartners (veelal vrijwilligers) en door goede communicatie door voornoemde partijen richting de lokale gemeenschap en directe omgeving. Ook in geval van mogelijke overlast of calamiteiten veroorzaakt door asielzoekers zal door voornoemde partijen in nauw samengewerkt worden.
6. Het algemeen belang van de zorg voor voldoende opvanglocaties weegt in dit geval zwaarder dan het individuele belang van omwonenden of nabijgelegen bedrijven/voorzieningen, die –zoals blijkt uit de onderhavige ruimtelijke onderbouwing- niet worden geconfronteerd met onevenredig nadelige gevolgen van het te vestigen AZC.

Op basis van het voorgaande wordt dan ook geconcludeerd dat het tijdelijk gebruik van het besluitgebied voor opvang van asielzoekers, niet bezwaarlijk is en dat met het initiatief sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

6. UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

6.1.1 Kostenverhaal

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in het plaatsen van tijdelijke verblijfs- en logiesgebouwen ten behoeve van een nieuw AZC, gecoördineerd door het COA. Het kostenverhaal wordt geregeld tussen de gemeente en het COA. De gemeente verhuurt het terrein tijdelijk aan het COA. De gemeente blijft grondeigenaar en derhalve is geen sprake van een kostenverhaal in het licht van de grondexploitatiewet.

6.1.2 Financiële haalbaarheid

De initiatiefnemer beschikt over voldoende middelen voor de bouw van het tijdelijke logiesgebouw en de ingebruikname hiervan. Verder is gebleken dat er geen onvoorziene hoge kosten zijn te verwachten. Ook is er geen sprake van onzekere financiële bijdragen van anderen. De financieel-economische haalbaarheid is hiermee in voldoende mate aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Tijdelijke gebruikswijziging

Voor de bouw van het tijdelijke AZC kan een omgevingsvergunning worden verleend als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Met de voorliggende ruimtelijke onderbouwing, is aangetoond dat van strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening geen sprake is.

De uitgebreide voorbereidingsprocedure

Voor het initiatief dient de uitgebreide Wabo-procedure doorlopen worden. Voor de uitgebreide procedure geldt Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De Wabo geeft hierop enkele aanvullingen.

Beroep

Na het doorlopen van de uitgebreide voorbereidingsprocedure en het verlenen van de vergunning kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank tegen de verleende vergunning. Tot slot kan tegen de uitspraak van de rechtbank hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Bij de beroepsmogelijkheid is er eveneens weer een mogelijkheid om een verzoek om voorlopige voorziening in te dienen.

SEPARATE BIJLAGEN

1: Locatieonderzoek

Bijlage 2: Aanvullend locatieonderzoek

Bijlage 3: Memo voortgang

Bijlage 4: Historisch bodemonderzoek

Bijlage 5: Archeologisch rapport

Bijlage 6: Quicksan Flora & fauna 2015

Bijlage 7: Quicksan Flora & fauna 2019

Bijlage 8: Aeries-calculator berekening stikstofdepositie

Bijlage 9: Waterwetvergunning

Bijlage 10: Mer-beoordelingsbeslissing

Ruimtelijke onderbouwing realisatie opvanglocatie voor asielzoekers te Balk

Gemeente De Fryske Marren

Bijlagenboek

**Ruimtelijke onderbouwing realisatie
opvanglocatie voor asielzoekers te Balk
Gemeente De Fryske Marren
Bijlagenboek**

Rapportnummer: P00065
Datum: 27 oktober 2021
Projectteam BRO: ROs en SSh
Bron foto kافت: www.coa.nl

BRO
Vestiging Venlo
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
E info@bro.nl

BIJLAGE 1

Locatiebezoek

Locatieonderzoek asielzoekerscentrum in Joure, Balk of Lemmer

10 maart 2015

Inhoud

Inleiding	3
Het onderzoek	4
Locaties	5
Afwegingsfactoren	7
1. Planologische realiseerbaarheid	8
2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid	12
3. Technische realiseerbaarheid	14
4. Onderwijs	16
5. Verkeer en verkeersveiligheid	18
6. Impact op lopende projecten en plannen	20
Onderzoeksresultaat	22
Bijlage 1: Groslijst locaties	25
Bijlage 1a: Locaties Joure	26
Bijlage 1b: Locaties Balk	27
Bijlage 1c: Locaties Lemmer	28
Bijlage 2: Geldende bestemmingen	29
Bijlage 3: Afstandstabel tot voorzieningen.	32

Inleiding

Gemeente De Friese Meren is op zoek naar een locatie voor een AZC.

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft de wens een asielzoekerscentrum (AZC) te vestigen binnen de gemeente De Friese Meren. Deze ruimtevraag is actueel. Hoewel geen formeel besluit is genomen, is er in de gemeenteraad voldoende draagvlak voor een onderzoek door het college naar een locatie voor een AZC.

Gezocht wordt naar een locatie in of bij Balk, Lemmer of Joure voor maximaal 500 bewoners en voor minimaal 5 jaar.

Op 12 januari besloot het college uitvoering te geven aan een plan van aanpak. In dit plan van aanpak stond de volgende vraag centraal:

Welk gebouw en/of locatie in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure is het meest geschikt (te maken) voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar.

Belangrijke noot d.d. 25 maart 2015:

De termijn van minimaal 5 jaar was de onderzoeksopdracht van de gemeenteraad. Inmiddels is met het COA afgesproken dat de termijn maximaal 5 jaar is, gerekend vanaf het moment dat de eerste bewoner zijn of haar intrek neemt. Dit wordt vastgelegd in de vergunning, de bestuursovereenkomst en in de huurovereenkomst.

Het plan van aanpak voorzag in een aantal stappen dat moest leiden tot een voorkeurslocatie. Begin januari 2015 startte de gemeente met het locatieonderzoek.

Volgens de oorspronkelijke planning zou de gemeente eind januari de uitkomsten van het locatieonderzoek bekend maken. De geplande onderzoeksperiode van vier weken bleek echter te kort.

Om een weloverwogen keuze te kunnen maken voor de meest geschikte locatie was een uitgebreidere analyse noodzakelijk. Deze analyse vindt plaats in dit document en leidt tot een voorkeurslocatie voor het AZC.

Het onderzoek

Gebruik gemaakt van de aanwezige kennis bij de gemeente

De vraag naar huisvesting voor asielzoekers in Nederland is hoog en actueel. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft de gemeente De Friese Meren gevraagd met voortvarendheid de mogelijkheden van een AZC te onderzoeken.

Het voorliggende onderzoek is verricht met de aanwezige kennis en gegevens binnen de gemeente, op grond waarvan de geschiktheid van locaties is ingeschat. In een vervolg zullen aanvullende (externe) onderzoeken nodig zijn.

Afwegingsfactoren bepalen locatiekeuze

Dit locatieonderzoek kwam tot stand door een aantal afwegingsfactoren te hanteren bij het beoordelen van locaties op hun geschiktheid. De ene locatie zal een betere bereikbaarheid kennen, terwijl een andere locatie wellicht dichterbij een middelbare school staat. Op basis van alle afwegingsfactoren is ingeschat welke locatie het beste geschikt is te maken voor de vestiging van een AZC.

Onderzoeksresultaat: een voorkeurslocatie

Op basis van de afwegingsfactoren is een eindadvies gemaakt. Dit eindadvies geeft inzicht in de voorkeurslocatie. Daarnaast is voor de voorkeurslocatie een aantal aandachtspunten geformuleerd, die bij de realisatie van het AZC op die plek van belang zijn. Deze aandachtspunten gelden specifiek voor de voorkeurslocatie.

Locaties

Potentiële locaties.

In totaal zijn bijna 30 locaties op hoofdlijnen bekeken ([bijlage 1](#)). De locaties zijn aangedragen door vakspecialisten van de gemeente. Al deze locaties liggen in of in de nabijheid van Balk, Lemmer of Joure. Voor deze locaties is gekeken of deze op hoofdlijnen voldoen aan de volgende kenmerken:

1. Locatie ligt in de nabijheid van centrum-, onderwijs-, en zorgvoorzieningen
2. Locatie biedt voldoende ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht)
3. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren/transformeren (fysiek, (ver)bouw)
4. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren (snelheid, procedures, eigendomssituatie)
5. Locatie kent bij voorkeur mogelijkheden voor hergebruik van de infrastructuur en/of de bebouwing
6. Locatie doorkruist bij voorkeur geen andere belangrijke projecten
7. Locatie biedt voldoende kwaliteit als woonomgeving voor de toekomstige bewoners
8. Locatie kan landschappelijk-, ruimtelijk en verkeerskundig ingepast worden
9. Locatie schaadt bij voorkeur zo weinig mogelijk mensen- en of bedrijven in hun belangen
10. Locatie biedt voldoende mogelijkheden voor een veilige inrichting en is bereikbaar voor hulpdiensten

Negen potentiële locaties nader bekeken

Uitgaande van bovenstaande 10 kenmerken bleek dat negen locaties op hoofdlijnen hieraan voldoen. Dit zijn de volgende locaties:

Locatie	Toelichting
<i>Broek zuid (midden)</i>	Locatie ten westen van Joure en nadrukkelijk in beeld als woongebied aan open vaarwater.
<i>Broek zuid (zuid)</i>	Locatie langs de Tramwei in Joure. Aangekocht door de gemeente voor de ontwikkeling van het woongebied Broek-Zuid, maar in de concept-plannen voor een belangrijk deel nadrukkelijk in beeld als open gebied.
<i>Sevenwolden</i>	Voormalige locatie van het AZC in Joure. Tevens ontwikkellocatie voor woningbouw die onder invloed van de bouwcrisis nog niet tot ontwikkeling is gekomen. Deels in eigendom van woningcorporatie Accolade. Deels in gemeente-eigendom.
<i>Woudfennen</i>	Bedrijventerrein van Joure met zichtlocaties langs de A7. Momenteel in het stadium van kaveluitgifte. Gemeente-eigendom.
<i>Landlust</i>	Perceel grond aan de Wijckelerdyk in/bij Balk. Tot enkele

	jaren geleden in beeld als woningbouwlocatie voor Balk, maar als gevolg van verminderde woningbehoefte in beeld als af te stoten agrarische grond. Gemeente-eigendom.
<i>Langs de verbindingsweg</i>	Perceel grond parallel aan de recent opgeleverde verbindingsweg ten zuiden van Balk. In het verleden in beeld geweest als locatie voor 'landgoed'-wonen. Gemeente-eigendom.
<i>Achter de sportvelden</i>	Locatie bij Balk ten zuidwesten van de N359. In dezelfde omgeving was enkele jaren geleden een AZC gepland, maar door minder instroom uiteindelijk niet gerealiseerd. Gemeente-eigendom.
<i>Voormalig gemeentekantoor</i>	Het voormalig gemeentekantoor van de gemeente Gaasterlân-Sleat in het centrum van Balk, waarin momenteel het servicepunt van de gemeente en de bibliotheek is gevestigd. Gemeente-eigendom.
<i>Tramdijk Oost (Fase III)</i>	Het nog uit te werken deel van het woongebied Tramdijk-Oost ten noorden van Lemmer. Momenteel wordt fase 1 uitgegeven. Locatie is voor het grootste deel in eigendom van de gemeente.

Bovenstaande locaties vormen de basis voor het vervolg van deze analyse. Zij kwalificeren zichzelf als geschikte locaties.

Afwegingsfactoren

Nadere analyse op basis van 6 afwegingsfactoren

Uit de eerste analyse bleek dat negen locaties potentieel geschikt zijn (te maken) als locatie voor een AZC. Op basis van een aantal afwegingsfactoren wordt de geschiktheid van de locaties nader bekeken. De gekozen afwegingsfactoren zijn de factoren die van doorslaggevende betekenis kunnen zijn voor de haalbaarheid van het AZC op de betreffende locatie. Hiermee vindt een verdiepingsslag plaats op de eerste korte analyse. Dit onderzoek onderscheidt de volgende afwegingsfactoren:

1. Planologische realiseerbaarheid
2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid
3. Technische realiseerbaarheid
4. Onderwijs
5. Verkeer en verkeersveiligheid
6. Impact op lopende projecten en plannen

Het vinden van een locatie: geen exacte wetenschap

De locatiekeuze voor een AZC is een gevoelige kwestie, waarbij veel belangen spelen. Het vinden van een locatie is geen exacte wetenschap. De omschreven criteria overlappen elkaar deels en hebben invloed op elkaar. De publiekrechtelijke haalbaarheid wordt bijvoorbeeld beïnvloed door de privaatrechtelijke eigendomsituatie in de omgeving. Aanwezige infrastructuur heeft bijvoorbeeld invloed op de geschiktheid op de locatie gezien vanuit het onderdeel 'Onderwijs'. Zijn er bijvoorbeeld veilige looproutes van en naar school?

In de volgende hoofdstukken wordt op basis van de afwegingsfactoren een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de geschiktheid van de verschillende locaties. Ieder hoofdstuk bevat een toelichting op de betreffende afwegingsfactor en twee tabellen. Eén tabel met de beoordeling en één tabel met een beknopte toelichting op deze beoordeling.

1. Planologische realiseerbaarheid

Het publiekrecht is van invloed op de mate waarin het mogelijk is ergens een AZC te vestigen. Gebieden kunnen wettelijke bescherming genieten of kennen duidelijke belemmeringen vanuit bijvoorbeeld de milieusituatie. De afwegingsfactor ‘planologische realiseerbaarheid’ gaat over publiekrechtelijke mogelijkheden van de betreffende locaties. Hiervan is een inschatting gemaakt op basis van bij de gemeente bekende gegevens. Omgevingsonderzoeken, bijvoorbeeld naar flora en fauna, moeten in een volgende fase worden verricht en kunnen aanvullende aandachtspunten met zich meebrengen. Voor alle locaties is tot slot gekeken naar de planologische mogelijkheden voor hergebruik van de gebouwen, nadat een AZC op die plek haar functie verliest.

Locatie	Beoordeling “Planologische realiseerbaarheid”
Broek zuid (midden)	↔
Broek zuid (zuid)	↑
Sevenwolden	↑
Woudfennen	↓
Landlust	↔
Langs de verbindingsweg	↓
Achter de sportvelden	↔
Voormalig gemeentekantoor	↓
Tramdijk Oost (Fase III)	↔
↑	locatie voldoet goed
↔	locatie kent aandachtspunten
↓	locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting “Planologische realiseerbaarheid”
Broek zuid (midden)	Het gebied maakt voor een groot deel onderdeel uit van de plannen voor het woongebied ‘Broek-Zuid’, maar een combinatie van beide is planologisch denkbaar. Op voorhand lijken er geen grote planologische beletselen te zijn voor deze locatie. Eerdere omgevingsonderzoeken in het kader van de ontwikkeling van Broek-Zuid tonen dit aan. In het westelijk deel moet rekening gehouden worden met de geurcirkel van een agrarisch bedrijf. Qua fasering van plannen biedt de locatie de nodige uitdagingen. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig. Hergebruik van te realiseren opstallen lijkt op voorhand niet mogelijk.
Broek zuid (zuid)	Het gebied maakt deels onderdeel uit van de plannen voor

	het woongebied 'Broek-Zuid', maar een combinatie van beide plannen lijkt planologisch mogelijk. Op voorhand lijken er geen grote planologische beletselen te zijn voor deze locatie. Eerdere omgevingsonderzoeken in het kader van de ontwikkeling van Broek-Zuid tonen dit aan. Geluidhinder van de Tramwei is mogelijk nog een aandachtspunt. Vanwege de gemeentelijke ambities voor de openheid van het landschap is alleen een tijdelijke bebouwing op deze plek denkbaar. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig. Hergebruik van te realiseren opstallen lijkt op voorhand niet mogelijk, vanwege de ambities dit gebied open te houden.
Sevenwolden	Planologische realiseerbaarheid is goed. Eerdere omgevingsonderzoeken laten weinig belemmeringen zien voor meer stedelijk gebruik van de grond. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voort een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig. Hergebruik van te realiseren opstallen is wellicht mogelijk.
Woudfennen	Vanwege de aanwezigheid van de geluid producerende snelweg A7 wordt ernstig betwijfeld of voor de bewoners een goed woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd. Zeker in combinatie met eventuele geluidhinder vanuit omringende bedrijven. Het risico op planschade wordt laag ingeschat mits binnen de bestaande bebouwingsvlakken wordt gebouwd. Hoewel de locatie in eerste instantie uitgeefbaar bedrijventerrein is, doet zij af en toe dienst als evenemententerrein. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Nadere bestudering van de gegevens met eventueel aanvullend bodemonderzoek als vervolg is wel nodig om dit definitief vast te kunnen stellen. Hergebruik van te realiseren opstallen is wellicht mogelijk. Dit geldt waarschijnlijk enkel voor de voorzieningengebouwen, maar niet voor woonunits.
Landlust	De locatie moet nader onderzocht worden (omgevingsonderzoeken). De locatie is in eerdere visies geschikt bevonden als uitleglocatie voor woningbouw. Er moet rekening worden gehouden met de geurcirkel van een

Belangrijke noot d.d. 25-3-2015:

Bij het onderzoek van de verschillende locaties is gekeken naar de hergebruiksmogelijkheden van de infrastructuur en/of gebouwen. Voor de locatie Landlust is inmiddels duidelijk dat deze na het vertrek van het AZC weer agrarisch gebruikt gaat worden. Er wordt dus niet ingezet op hergebruik van infrastructuur en/of gebouwen.

	aanliggend agrarisch bedrijf. Hierdoor is waarschijnlijk niet het gehele perceel te gebruiken voor bewoning. Er moet voldoende afstand bewaard worden tot het bedrijf. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Nadere bestudering van de gegevens met eventueel aanvullend bodemonderzoek als vervolg is wel nodig om dit definitief vast te kunnen stellen. Hergebruik van te realiseren opstallen is wellicht mogelijk.
Langs de verbindingsweg	Vanwege de aanwezigheid van de geluid producerende N359 en de nieuwe verbindingsweg wordt ernstig betwijfeld of voor de bewoners een goed woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd. Er bestaat een beperkt planschaderisico. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig. Hergebruik van te realiseren opstallen is wellicht mogelijk.
Achter de sportvelden	Locatie kent de nodige aandachtspunten. Geluidaspecten van de N359 kunnen een rol spelen. Ook integrale veiligheid als gevolg van de mindere bereikbaarheid is een belangrijk aandachtspunt. Omgevingsonderzoeken zullen moeten worden verricht om verdere planologische beletselen uit te sluiten. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig. Hergebruik van te realiseren opstallen lijkt op voorhand niet wenselijk, omdat de locatie niet in beeld is voor welke bebouwing dan ook.
Voormalig gemeentekantoor	Planologisch zijn er niet veel aandachtspunten voor deze locatie. De capaciteit van het gebouw lijkt op voorhand te klein te zijn. Een combinatie met andere gebouwen is denkbaar, maar de planologische procedure die noodzakelijk is zal als gevolg hiervan ingewikkeld en tijdrovend worden. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Er is geen aanvullend onderzoek nodig.
Tramdijk Oost (Fase III)	Locatie kent de nodige aandachtspunten. Een deel van het

	gebied heeft archeologische waarde. Er is een exploitatieplan van kracht, vanwege de eigendomssituatie. De locatie kent een zeker planschaderisico. De bodemkwaliteitskaart geeft geen aanleiding om ter plaatse van de locatie een bodemkwaliteit te verwachten die het gebruik voor een AZC in de weg staat. Nadere bestudering van de gegevens met eventueel aanvullend bodemonderzoek als vervolg is wel nodig om dit definitief vast te kunnen stellen. Hergebruik van te realiseren opstallen is wellicht mogelijk. Aandachtspunt is het exploitatieplan dat van toepassing is op de locatie.
--	---

De geldende bestemmingsplannen en bestemmingen zijn opgenomen in Bijlage 2.

2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid

De meeste van de negen locaties zijn in gemeente-eigendom. Echter, er kunnen privaatrechtelijke afspraken zijn gemaakt over de gronden. Gronden kunnen zijn verhuurd of er kunnen lopende onderhandelingen zijn over verkoop. De afwegingsfactor 'privaatrechtelijke realiseerbaarheid' gaat over de geschiktheid van de locaties gezien vanuit privaatrechtelijke afspraken.

Locatie	Beoordeling "Privaatrechtelijke realiseerbaarheid"
Broek zuid (midden)	↔
Broek zuid (zuid)	↔
Sevenwolden	↔
Woudfennen	↔
Landlust	↑
Langs de verbindingsweg	↑
Achter de sportvelden	↑
Voormalig gemeentekantoor	↑
Tramdijk Oost (Fase III)	↑
↑	locatie voldoet goed
↔	locatie kent aandachtspunten
↓	locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting "Privaatrechtelijke realiseerbaarheid"
Broek zuid (midden)	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. Echter, de locatie is onderdeel van de grondverwerving die momenteel in Broek zuid loopt. Verpachtingen ter plaatse werken niet belemmerend.
Broek zuid (zuid)	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. Echter, de locatie is onderdeel van de grondverwerving die momenteel in Broek zuid loopt. Verpachtingen ter plaatse werken niet belemmerend.
Sevenwolden	Deze locatie is deels in eigendom van de gemeente en deels in eigendom van woningcorporatie Accolade. Met deze partij zouden mogelijk afspraken nodig zijn voor de vestiging van een AZC, indien de ruimte daartoe benodigd is. Verpachtingen ter plaatse werken niet belemmerend.
Woudfennen	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. Echter is het grondeigendom enigszins versnipperd door al uitgegeven

	bedrijfskavels en door bestaande infrastructuur.
Landlust	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. Er geldt een erfdienstbaarheid op het perceel, waardoor de eigenaar van de achterliggende percelen zijn landerijen kan bereiken. Deze erfdienstbaarheid werkt niet beperkend op de ontwikkelmogelijkheden.
Langs de verbindingsweg	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. De huidige bruikleensituatie en/of toekomstige verpachtingen ter plaatse werken niet belemmerend.
Achter de sportvelden	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. De verpachtingen ter plaatse werken niet belemmerend.
Voormalig gemeentekantoor	Het gebouw is in eigendom van de gemeente. Momenteel heeft een deel van het gebouw nog een publieksfunctie. De bibliotheek is huurder. Het gebouw staat op de nominatie om verkocht te worden.
Tramdijk Oost (Fase III)	Deze locatie is in eigendom van de gemeente. Er zijn geen privaatrechtelijke belemmeringen. Het geldende exploitatieplan ter plaatse is een aandachtspunt.

3. Technische realiseerbaarheid

Een AZC moet technisch realiseerbaar zijn. Sommige locaties zijn technisch eenvoudiger realiseerbaar dan andere locaties, bijvoorbeeld omdat er al riolering ligt, of omdat er geen gasleidingen omgelegd hoeven te worden. De afwegingsfactor ‘technische realiseerbaarheid’ gaat over de geschiktheid van de locaties gezien vanuit hun technische realiseerbaarheid en geschiktheid. Tevens wordt gekeken naar de technische mogelijkheden voor hergebruik van de infrastructuur, nadat een AZC op die plek haar functie verliest.

Locatie	Beoordeling “Technische Realiseerbaarheid”
Broek zuid (midden)	↔
Broek zuid (zuid)	↔
Sevenwolden	↑
Woudfennen	↓
Landlust	↑
Langs de verbindingsweg	↔
Achter de sportvelden	↓
Voormalig gemeentekantoor	↓
Tramdijk Oost (Fase III)	↓
↑ ↔ ↓	locatie voldoet goed locatie kent aandachtspunten locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting “Civiele techniek”
Broek zuid (midden)	Deze locatie kent enkele civieltechnische aandachtspunten. De ontsluitingswegen 't Súd en de Omkromte zijn smal en wellicht minder geschikt voor de ontsluiting van een AZC. Aan te leggen infrastructuur kan mogelijk hergebruikt worden.
Broek zuid (zuid)	Deze locatie kent enkele civieltechnische aandachtspunten. De ontsluitingsweg 't Súd is smal en wellicht minder geschikt voor de ontsluiting van een AZC. Rekening moet gehouden worden met een gasleiding die langs de Tramwei loopt. Bebouwing direct hierlangs is niet mogelijk. Aan te leggen infrastructuur kan mogelijk hergebruikt worden.
Sevenwolden	De locatie kent enkele civieltechnische aandachtspunten. Er liggen kabels en leidingen waarmee rekening gehouden dient te worden. Tegelijkertijd geven deze voorzieningen mogelijkheden tot het gebruik ervan t.b.v. een AZC. De

	locatie is ontsloten en eenvoudig geschikt te maken voor gebruik.
Woudfennen	Riolering en verharding zijn aanwezig, maar door hun ligging zullen deze soms ten voordele strekken van een AZC, op andere plaatsen doorsnijden deze een locatie en zijn voorzieningen en investeringen nodig voor omleggingen e.d. Aansluiting op omliggende infra is goed mogelijk.
Landlust	Langs de weg ligt een vrij vervalriool die mogelijk gebruikt kan worden om het terrein op aan te sluiten. De aanwezige persleiding in het perceel werkt niet belemmerend op het eventuele gebruik van het perceel. Het perceel zelf is ruim genoeg voor het treffen van civieltechnische voorzieningen. Aan te leggen infrastructuur kan mogelijk hergebruikt worden.
Langs de verbindingsweg	De ontsluiting zou plaats moeten vinden via de Munnikeleane. Deze weg is smal en minder geschikt voor de ontsluiting van een AZC. Aansluiten op de nieuwe verbindingsweg is niet wenselijk. Er zijn geen rioolvoorzieningen en kabels- en leidingen waarop eenvoudig aangesloten kan worden. Aan te leggen infrastructuur kan mogelijk hergebruikt worden.
Achter de sportvelden	De ontsluiting zou plaats moeten vinden via de Coendersingel. Deze weg is smal en minder geschikt voor de ontsluiting van een AZC. Aanwezige kabels- en leidingen zullen beperkingen geven voor de inrichting van het perceel. Er is geen aanleiding om na te denken over hergebruik van infrastructuur, omdat de locatie niet in beeld is voor andere ruimtelijke ontwikkelingen.
Voormalig gemeentekantoor	Er zijn vooral bouwkundige uitdagingen voor deze locatie. Er zal fors in het gebouw geïnvesteerd moeten worden om het geschikt te kunnen maken voor de huisvesting van asielzoekers. Technisch is het niet mogelijk de beoogde aantallen bewoners te huisvesten in dit gebouw.
Tramdijk Oost (Fase III)	Rekening moet worden gehouden met de aanwezige gasleiding in de Tramdijk. Vrijwel alle infrastructuur moet nieuw worden aangelegd ter plaatse van het plangebied Tramdijk Fase II. Deze zou wel hergebruikt kunnen worden voor de latere exploitatie van Tramdijk-Fase II en III.

4. Onderwijs

De gemeente is verantwoordelijk voor het primair- en het voortgezet onderwijs voor kinderen die in het AZC komen wonen. Voor het voorzien in de basisonderwijsbehoefte kan een aparte AZC-school worden opgericht, of kan aangesloten worden bij bestaande scholen. Enkele scholen in de gemeente kampen met gedeeltelijke leegstand, waardoor er mogelijk win-winsituaties te creëren zijn. Voor het voortgezet onderwijs kan een samenwerking met de bestaande instellingen tot stand komen. De afwegingsfactor ‘onderwijs’ gaat over de geschiktheid van de locaties gezien vanuit de opgaven en mogelijkheden die er zijn voor de onderwijshuisvesting.

Locatie	Beoordeling “Onderwijs”
Broek zuid (midden)	↑
Broek zuid (zuid)	↔
Sevenwolden	↑
Woudfennen	↑
Landlust	↑
Langs de verbindingsweg	↔
Achter de sportvelden	↔
Voormalig gemeentekantoor	↑
Tramdijk Oost (Fase III)	↑
↑	locatie voldoet goed
↔	locatie kent aandachtspunten
↓	locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting “Onderwijs”
Broek zuid (midden)	De locatie biedt voldoende mogelijkheden voor de onderwijshuisvesting van de AZC-school (mogelijk in bestaande onderwijsgebouwen in de nabijheid van de locatie). De locatie is dichtbij het voortgezet onderwijs in Joure gesitueerd. Dit biedt wellicht mogelijkheden voor een samenwerking voor een ISK-school (voortgezet onderwijs).
Broek zuid (zuid)	De locatie biedt voldoende mogelijkheden voor de onderwijshuisvesting van de AZC-school (mogelijk in bestaande onderwijsgebouwen). De locatie is dichtbij het voortgezet onderwijs in Joure gesitueerd. Dit biedt wellicht mogelijkheden voor een samenwerking voor een ISK-school (voortgezet onderwijs) ¹ . Afstand tot bestaande panden is een aandachtspunt.

¹ Internationale Schakelklas

Sevenwolden	De locatie biedt voldoende mogelijkheden voor de onderwijshuisvesting van de AZC-school (mogelijk in bestaande onderwijsgebouwen). De locatie is dichtbij het voortgezet onderwijs in Joure gesitueerd. Dit biedt wellicht mogelijkheden voor een samenwerking voor een ISK-school (voortgezet onderwijs).
Woudfennen	De locatie biedt voldoende mogelijkheden voor de onderwijshuisvesting van de AZC-school (mogelijk in bestaande onderwijsgebouwen). De locatie is dichtbij het voortgezet onderwijs in Joure gesitueerd. Dit biedt wellicht mogelijkheden voor een samenwerking voor een ISK-school (voortgezet onderwijs).
Landlust	De locatie ligt dicht bij scholen waar wellicht gebruik gemaakt kan worden van leegstaande lokalen. Middelbare scholieren kunnen mogelijk terecht op de aanwezige school in Balk of wellicht in Lemmer vanwege de specifieke ervaring van deze school met asielzoekers.
Langs de verbindingsweg	Deze locatie ligt meer buiten het centrum en zorgt voor een grotere afstand naar de eventuele schoollocaties. Daarom wordt deze locatie minder geschikt geacht, zeker voor de jongere kinderen.
Achter de sportvelden	Deze locatie ligt meer buiten het centrum en zorgt voor een grotere afstand naar de eventuele schoollocaties. Daarom wordt deze locatie minder geschikt geacht, zeker voor de jongere kinderen.
Voormalig gemeentekantoor	De locatie ligt dicht bij scholen waar wellicht gebruik gemaakt kan worden van leegstaande lokalen. Het gebouw zelf lijkt te klein om zowel te voorzien in de huisvesting van asielzoekers als de huisvesting van onderwijs. Middelbare scholieren kunnen mogelijk terecht op de aanwezige school in Balk of wellicht in Lemmer vanwege de specifieke ervaring aldaar met asielzoekers.
Tramdijk Oost (Fase III)	De locatie biedt voldoende mogelijkheden voor de onderwijshuisvesting van de AZC-school (mogelijk in bestaande onderwijsgebouwen). De locatie ligt dichtbij het voortgezet onderwijs in Lemmer. Een instelling die bovendien ervaring heeft met asielzoekers uit Emmeloord.

5. Verkeer en verkeersveiligheid

De vestiging van een AZC heeft impact op het gebruik van de omliggende infrastructuur. Dit geldt zowel voor gemotoriseerd als voor langzaam verkeer. De afwegingsfactor ‘verkeer en verkeersveiligheid’ gaat over de geschiktheid van de locaties gezien vanuit de verkeerssituatie ter plaatse. Deze wordt bepaald door de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid, de parkeer- en ontsluitingsmogelijkheden en de aanwezigheid van openbaar vervoer.

Locatie	Beoordeling “Verkeer en verkeersveiligheid”
Broek zuid (midden)	↑
Broek zuid (zuid)	↑
Sevenwolden	↑
Woudfennen	↑
Landlust	↑
Langs de verbindingsweg	↓
Achter de sportvelden	↓
Voormalig gemeentekantoor	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔
↑ ↔ ↓	locatie voldoet goed locatie kent aandachtspunten locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting “Verkeer en verkeersveiligheid”
Broek zuid (midden)	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. De locatie ligt relatief dicht tegen Joure en op loopafstand van veel voorzieningen. Het terrein kan ontsloten worden via de Omkromte en ‘t Súd. Deze wegen zijn relatief smal (zie ook: technische haalbaarheid). Openbaar Vervoer is op enige afstand aanwezig. De bereikbaarheid per fiets is goed. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Broek zuid (zuid)	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. Zij zal ontsloten moeten door een nieuwe aansluiting op de Tramwei (logischerwijs ter hoogte van t Súd). De locatie ligt op een acceptabele afstand van de voorzieningen in Joure (enkele minuten lopen). De bereikbaarheid per fiets is goed. Voor een veilige afwikkeling moeten mogelijk aanvullende voorzieningen worden getroffen voor langzaam verkeer. Openbaar Vervoer is aanwezig. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Sevenwolden	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. De locatie ligt dicht tegen Joure en op loopafstand van veel voorzieningen. Het terrein kan ontsloten worden via de Boerensingel. De bereikbaarheid per fiets en voor voetgangers is goed. Openbaar Vervoer is op korte afstand aanwezig. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Woudfennen	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. De locatie ligt op

	een acceptabele afstand van de voorzieningen in Joure (enkele minuten lopen). De bereikbaarheid per fiets is goed. Openbaar Vervoer is aanwezig. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Landlust	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. De locatie ligt dicht tegen Balk en op loopafstand van veel voorzieningen. Het terrein kan ontsloten worden via de Wikelerdijk. Openbaar Vervoer is op korte afstand aanwezig. De bereikbaarheid per fiets en voor voetgangers is goed. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Langs de verbindingsweg	Deze locatie is qua bereikbaarheid minder geschikt. De locatie ligt relatief ver van Balk en haar voorzieningen (belangrijk voor fietsers en voetgangers). Open vervoer ligt op enige afstand. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Achter de sportvelden	Deze locatie is qua bereikbaarheid minder geschikt. De locatie ligt relatief ver van Balk en haar voorzieningen (belangrijk voor fietsers en voetgangers). De Coendersingel is minder geschikt als ontsluitingsweg voor het terrein. Openbaar vervoer ligt op enige afstand. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.
Voormalig gemeentekantoor	De locatie is qua bereikbaarheid geschikt. De locatie ligt in Balk en op loopafstand van veel voorzieningen. De bereikbaarheid per fiets en voor voetgangers is goed. Openbaar vervoer is op korte afstand aanwezig. Deze locatie word als minder geschikt geacht als gevolg van de te verwachten parkeerdruk.
Tramdijk Oost (Fase III)	Deze locatie is qua bereikbaarheid minder geschikt. De locatie ligt op enige afstand van Lemmer en de centrumvoorzieningen (belangrijk voor fietsers en voetgangers). Openbaar vervoer is op enige afstand aanwezig. Parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein.

Afstanden tot de belangrijkste voorzieningen en die aan de grondslag hebben gelegen voor de beoordeling zijn opgenomen in de tabel in bijlage 3.

6. Impact op lopende projecten en plannen

Naast de verantwoordelijkheid in het vestigen van groepen zoals asielzoekers heeft de gemeente ook andere verantwoordelijkheden, zoals het voorzien in voldoende goede woningen. Private partijen en de gemeente realiseren plannen in de gemeente. Deze bevinden zich in verschillende fases. De vestiging van een AZC kan lopende plannen doorkruisen of van invloed zijn op plannen in voorbereiding. In de afweging wordt hier rekening mee gehouden. De afwegingsfactor 'impact op lopende projecten en plannen' gaat over de geschiktheid van de locaties gezien vanuit haar mogelijke impact op lopende projecten en plannen.

Locatie	Beoordeling "Impact op lopende projecten en plannen"
Broek zuid (midden)	↓
Broek zuid (zuid)	↔
Sevenwolden	↔
Woudfennen	↓
Landlust	↑
Langs de verbindingsweg	↑
Achter de sportvelden	↑
Voormalig gemeentekantoor	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔
↑	locatie voldoet goed
↔	locatie kent aandachtspunten
↓	locatie voldoet minder goed

Locatie	Toelichting "Impact op lopende projecten en plannen"
Broek zuid (midden)	De voorlopige plannen voor het woongebied Broek Zuid gaan uit van een woongebied waarbij het zwaartepunt komt te liggen op het middengebied. Deze plannen zijn volop in voorbereiding. Het vestigen van een AZC laat zich niet of nauwelijks combineren met het ontwikkelen van een nieuw woongebied op deze plek. Het is aannemelijk dat een AZC op deze plek de woningbouwontwikkeling op deze locatie in de weg zal staan.
Broek zuid (zuid)	Een gedeelte van het perceel zal worden ingezet in het woningbouwplan Broek-Zuid. Anders dan de locatie als hierboven beschreven is een combinatie van de ontwikkeling van Broek zuid en een AZC in Broek zuid (zuid) beter denkbaar, daar deze zone vooral gezien wordt als een open te houden zone voor het woongebied. Niettemin zal een AZC op de locatie impact hebben op de ontwikkeling van Broek

	Zuid als woongebied. (zie ook; privaatrecht).
Sevenwolden	Sevenwolden is een van de locaties die onder invloed van de crisis nog niet ontwikkeld is. Woningcorporatie Accolade heeft het recht dit gebied deels te bebouwen. Het vestigen van een AZC zal (tijdelijk) van invloed zijn op deze plannen.
Woudfennen	Het representatieve bedrijventerrein Woudfennen is een terrein in ontwikkeling, waar de gemeente momenteel bedrijfskavels uitgeeft. Het vestigen van een AZC betekent dat verschillende bedrijfskavels niet meer uitgegeven kunnen worden. Ook zal een AZC impact kunnen hebben op de verkoop van omliggende kavels.
Landlust	Anders dan een aantal jaar geleden zijn er momenteel geen plannen voor de ontwikkeling van dit gebied als bijvoorbeeld woongebied. De plangebieden Havendiken en het Balkon liggen op enige afstand. De impact van een AZC op deze plannen wordt gering geschat.
Langs de verbindingsweg	Anders dan een aantal jaren geleden, toen de locatie in beeld was voor landgoedwonen, zijn er momenteel geen plannen voor de ontwikkeling van dit gebied als bijvoorbeeld woongebied.
Achter de sportvelden	Er zijn momenteel geen plannen voor de ontwikkeling van dit gebied als bijvoorbeeld woongebied of bedrijventerrein. Andere ontwikkelingen liggen op afstand. De impact van een AZC op deze plannen zijn verwaarloosbaar.
Voormalig gemeentekantoor	Ambitie van de gemeente is om dit pand te verkopen. Het vestigen van een AZC zal dit plan doorkruisen. De ontwikkelingsmogelijkheden van de omgeving (bijvoorbeeld het Rabobankkantoor) worden beperkt.
Tramdijk Oost (Fase III)	De ontwikkeling van een AZC op deze locatie zal mogelijk impact hebben op de ontwikkeling van eerdere fases van het zelfde project.

Onderzoeksresultaat

Samenvatting afwegingen

	1. Planologische realiseerbaarheid 2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid 3. Technische realiseerbaarheid 4. Onderwijs 5. Verkeer en verkeersveiligheid 6. Impact op lopende projecten en plannen					
Locatie	1	2	3	4	5	6
Broek zuid (midden)	↔	↔	↔	↑	↑	↓
Broek zuid (zuid)	↑	↔	↔	↔	↑	↔
Sevenwolden	↑	↔	↑	↑	↑	↔
Woudfennen	↓	↔	↓	↑	↑	↓
Landlust	↔	↑	↑	↑	↑	↑
Langs de verbindingsweg	↓	↑	↔	↔	↓	↑
Achter de sportvelden	↔	↑	↓	↔	↓	↑
Voormalig gemeentekantoor	↓	↑	↓	↑	↔	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔	↑	↓	↑	↔	↔
	↑	locatie voldoet goed				
	↔	locatie kent aandachtspunten				
	↓	locatie voldoet minder goed				

Alle locaties hebben specifieke voor- en nadelen

De negen locaties die zijn onderzocht kennen allen een bepaalde geschiktheid. Sommige locaties blijken echter op basis van de voorgaande analyse meer geschikt dan anderen. Het gaat hierbij vaak om nuanceverschillen. De onderzoeksvraag voorafgaand aan de analyse luidde:

Welk gebouw en/of locatie in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure is het meest geschikt (te maken) voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar.

Belangrijke noot d.d. 25-3-2015:

De termijn van minimaal 5 jaar was de onderzoeksopdracht van de gemeenteraad. Inmiddels is met het COA afgesproken dat de termijn maximaal 5 jaar is, gerekend vanaf het moment dat de eerste bewoner zijn of haar intrek neemt. Dit wordt vastgelegd in de vergunning, de bestuursovereenkomst en in de huurovereenkomst.

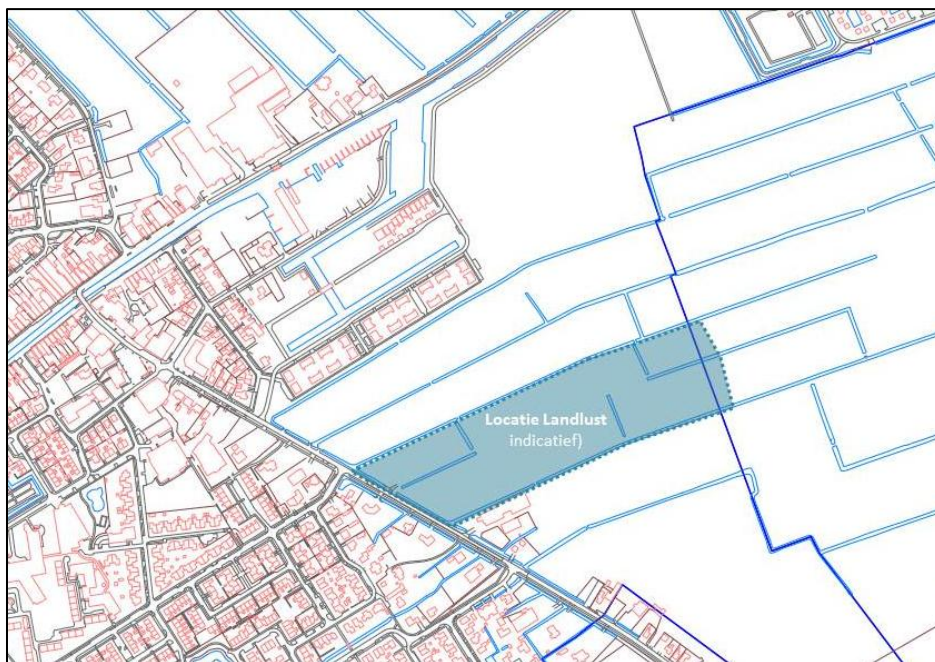
Locatie Landlust in Balk is het meest geschikt te maken als vestigingsplaats voor een AZC

Op basis van de resultaten in de tabel in combinatie met de afweging zoals geschetst in de voorgaande hoofdstukken mag worden geconcludeerd dat de Locatie Landlust in Balk de meest geschikte locatie is voor de vestiging van een AZC.

In de eerste plaats kent de locatie voldoende ruimte voor de inrichting van een AZC (in totaal circa 5,9 ha.), die bovendien landschappelijk goed kan worden ingepast in het waardevolle landschap. De locatie ligt dichtbij voorzieningen zoals winkels, scholen en medische voorzieningen. Ze kent een goede bereikbaarheid, zowel voor langzaam verkeer, gemotoriseerd verkeer en per openbaar vervoer (bushalte aanwezig).

De locatie is relatief snel te realiseren als gevolg van het gemeentelijk grondeigendom. Ook publiekrechtelijk lijken er goede mogelijkheden te bestaan voor een snelle ontwikkeling. De locatie is bovendien technisch prima realiseerbaar door aan te sluiten op bestaande infrastructuur.

De locatie Landlust in Balk is daarmee op basis van dit locatieonderzoek een haalbare locatie voor de vestiging van een AZC.

Er bestaan ook aandachtspunten voor de locatie Landlust

Evenementen

Het terrein deed af en toe dienst als evenemententerrein. Tijdens de voorbereidende handelingen voor de verkoop van dit terrein is al geconcludeerd dat er geen aanleiding meer was om bij een volgende bestemmingplan herziening de bestemming 'evenemententerrein' nog op te nemen. Het gebruik was de afgelopen jaren minimaal. Evenementen kunnen met de nodige vergunningen, na de komst van een AZC nog wel elders in de omgeving plaatsvinden. Het verdwijnen van het evenemententerrein is daarom geen afweging geweest in het kader van dit onderzoek.

Erfdienstbaarheid

Op het perceel rust een erfdienstbaarheid voor een agrariër die percelen in de nabijheid van het Slotermeer bezit. Met deze agrariër moet overeengekomen worden hoe hij zijn landerijen kan blijven bereiken. Dit is een uitgangspunt voor de invulling van de plannen.

Persleiding

Rekening moet worden gehouden met een persleiding in het perceel. Deze geeft naar verwachting geen beperkingen voor het gebruik van het perceel.

Omgevingsonderzoeken

Voor de locatie moet de gemeente aanvullende omgevingsonderzoeken doen. Daarbij moet zij kijken naar archeologische aspecten, waterhuishouding, flora- en fauna, enzovoort. Om definitief vast te stellen of de bodemkwaliteit de vestiging van een AZC niet in de weg staat is enig aanvullend bodemonderzoek nodig. Verwacht wordt dat dit geen belemmeringen zal opleveren voor de vestiging van het AZC.

Infrastructuur kan mogelijk van waarde zijn voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen

AZC's worden vaak in tijdelijke bebouwing gehuisvest. Om zuinig om te gaan met publieke middelen kijkt het COA steeds meer naar mogelijkheden voor toekomstig hergebruik. Zo zijn er opvangcentra die na het vertrek van haar bewoners dienst gaan doen als recreatieterreinen. Soms kan werk-met-werk gemaakt worden. Als tijdelijke bebouwing verdwijnt kan de aangelegde infrastructuur mogelijk dienst doen voor andere ontwikkelingen.

Het COA heeft aangegeven dat voor een meer duurzame investering in gebouwen ook de levensduur van een AZC verlengd moet worden. Een gebruiksperiode van ongeveer 5 jaar voldoet dan niet. Er zou dan sprake moeten zijn van een semipermanent AZC met hergebruikmogelijkheden voor de opstallen. Deze optie is geen onderdeel geweest van dit locatieonderzoek.

Voor de locatie Landlust worden daarmee in beginsel geen hergebruikmogelijkheden van opstallen verwacht. Een tijdelijk AZC is het uitgangspunt. Wel kan er bij de inrichting van het terrein rekening gehouden worden met toekomstige gebruiksmogelijkheden van het terrein, als bijvoorbeeld woon- of recreatiegebied. Dit kan zich vertalen in een goed ontwerp voor infra, kabels- en leidingen. Ook kan een goede groene inrichting nu van meerwaarde zijn voor hergebruik later. De afweging of deze locatie in de toekomst een andere functie krijgt, moet nog worden gemaakt.

Belangrijke noot d.d. 25-3-2015:

Bij het onderzoek van de verschillende locaties is gekeken naar de hergebruiksmogelijkheden van de infrastructuur en/of gebouwen. Voor de locatie Landlust is inmiddels duidelijk dat deze na het vertrek van het AZC weer agrarisch gebruikt gaat worden. Er wordt dus niet ingezet op hergebruik van infrastructuur en/of gebouwen.

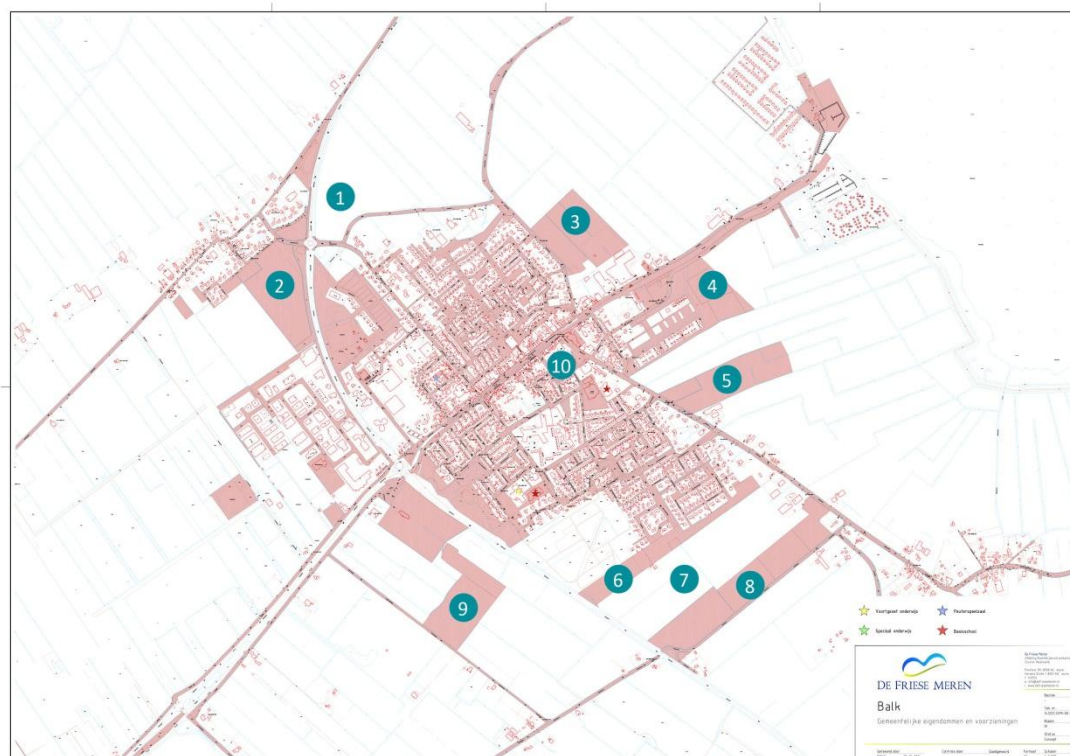
Bijlage 1: Groslijst locaties

	JOURE	BALK	LEMMER
1	Broek Zuid (noord)	Sudersewei (zuid)	Noordelijke afronding
2	Broek Zuid (midden)*	Sudersewei (west)	Lemsterpark
3	Broek zuid (zuid)*	Achter Spaans Babcock	Tramdijk Oost (fase 2)
4	Sevenwolden*	Het Balkon	Bij afrit Lemmer
5	Bij Nutsbaan	Landlust*	Bij Woudagemaal
6	Bij Douwe Egberts	Boschlust (noord)	Lemsterhoek
7	Woudfennen*	Boschlust (zuid)	Tramdijk Oost (fase 3)*
8	Woonboulevard	Langs de verbindingsweg	
9	Wyldehoarne (noord)	Achter de sportvelden	
10	Wyldehoarne (zuid)	Voormalig gemeentekantoor	
11	De Ekers		
12	Bij McDonalds		
* Nader afgewogen locaties in dit locatieonderzoek			

Bijlage 1a: Locaties Joure

Bijlage 1b: Locaties Balk

Bijlage 1c: Locaties Lemmer

Bijlage 2: Geldende bestemmingen

Locatie	Geldend bestemmingsplan & bestemming
Joure Broek Zuid – Midden	Geldend is: <i>Beheersverordening Joure, Langweer, Nijehaske, Oudehaske, (vastgesteld 26-06-2013).</i> De bestemming is: <i>Agrarisch gebied met aanduiding ‘ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie.’</i> Gebied valt tevens binnen plangrens Integrale Visie Heerenveen-Skarsterlân, ruimte voor de toekomst (2005) en is hierin aangeduid als woongebied
Joure Broek Zuid – Zuid	Geldend plan: <i>Beheersverordening Joure, Langweer, Nijehaske, Oudehaske (vastgesteld 26-06-2013).</i> De bestemming is: <i>Agrarisch gebied met aanduiding ‘Ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie ‘.</i> Deels agrarische bouwkaavel aanwezig ten behoeve van perceel Harddraversweg 78. In de Integrale Visie Heerenveen-Skarsterlân, ruimte voor de toekomst (2005) is het gebied grotendeels aangeduid als woongebied en deels als parkachtig groen.
Joure Sevenwolden	Geldend is: <i>Het bestemmingsplan Joure-Sevenwolden (2007). (Accolade heeft planologisch de mogelijkheid om aan de achterzijde van de bestaande bebouwing VegelinState 48 appartementen te realiseren).</i> Tevens geldend is: <i>Het bestemmingsplan Joure Zuid (2012) met bestemmingen Agrarische cultuurgrond en Groen.</i>
Joure Woudfennen	Geldend is: <i>Bestemmingsplan Woudfennen III</i> De bestemming is: <i>Bedrijventerrein.</i> - De grond is bestemd voor hoogwaardige, kennisintensieve, weinig hinder veroorzakende bedrijven. Er zijn (grotendeels) bedrijven van de categorieën 1 tot en met 3 van de bedrijvenlijst toegestaan. - Het is de bedoeling dat bedrijven een representatieve uitstraling hebben. - Bebouwing moet binnen de bouwblokken gerealiseerd worden. Verder gelden er nog allerlei andere bouwvoorschriften.
Balk	Geldend is:

Landlust	<i>Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Gaasterlân-Sleat.</i> De bestemming is: <i>Het terrein heeft hierin een agrarische bestemming in een open landschap.</i> Tevens is een deel van het perceel aangeduid als evenemententerrein. Voor Balk is in 2005 een structuurschets vastgesteld.
<i>Balk</i> Langs de verbindingsweg	Geldend is: <i>Bestemmingsplan Balk – Verbindingsweg.</i> De bestemming is: <i>'Agrarisch - Cultuurgrond'</i> De gronden zijn bestemd voor cultuurgrond met daaraan ondergeschikt het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden van de gronden. De grond is verder bestemd voor waterhuishoudkundige voorzieningen, waaronder kaden en dijken en voor sloten, beken, en daarmee gelijk te stellen waterlopen. Op de gronden mogen geen gebouwen worden opgericht.
<i>Balk</i> Achter de Sportvelden	Geldend is: <i>Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Gaasterlân-Sleat.</i> De bestemming is: <i>"Agrarisch gebied in een open landschap".</i> De gronden zijn primair bedoeld voor de uitoefening van een (grondgebonden) agrarisch bedrijf, met daaraan ondergeschikt het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden van de gronden.
<i>Balk</i> Voormalig gemeentekantoor	Geldend is: <i>Bestemmingsplan Balk-Kom.</i> De bestemming is: <i>Bijzondere bebouwing (artikel 7), aanduiding (categorie) II</i> - De als zodanig aangewezen gronden zijn bestemd voor i.c.: overheidsdoeleinden. - Voor het laatst bijgebouwde gedeelte (oostkant) is overigens de bestemming Woonhuizen klasse B (artikel 5) van toepassing.
<i>Lemmer</i> Tramdijk-Oost	Geldend is: <i>Bestemmingsplan Tramdijk-Oost.</i> De bestemming is: <i>Wonen - Uit te werken.</i> De grond is bestemd voor wonen, tuinen, groen, wegen en straten, voet-

	fietspaden, water, en openbare nutsvoorzieningen Met daarbij behorende gebouwen, andere bouwwerken, werken erven terreinen, waterhuishoudkundige voorzieningen, groen, speelvoorzieningen en parkeervoorzieningen. Het is een uit te werken bestemming. Dit betekent dat er een bouwverbod geldt zolang de bestemming nog niet is uitgewerkt met een uitwerkingsplan. <i>Uitwerkingsregels:</i> - De dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' blijft gehandhaafd; - Van het bestemmingsvlak dient niet minder dan 10 % te worden bestemd voor groenvoorzieningen en/of water. - Het aantal te bouwen woningen mag niet meer dan 100 bedragen. - Gemiddeld dient per woning te worden voorzien in tenminste 1,8 parkeerplaats(en), inclusief de parkeergelegenheid in garages en/of op eigen erf. - Van de te realiseren woningen dient 28% sociale koop- en huurwoningen te zijn. - Voor de bestemmingsregels wordt aansluiting gezocht bij de in dit plan voorkomende bestemmingen. De oplevering van de woningen mag niet plaatsvinden voor 2016. Hiervan mag worden afgeweken als nieuwe afspraken met GS daar ruimte voor bieden.
--	--

Bijlage 3: Afstandstabel tot voorzieningen.

locatie	afstand t.o.v. budget- supermarkt	afstand andere supermarkt	afstand tot eerste basisschool	afstand tot eerste bushalte	grootte locatie (circa)
Broek Zuid midden	2000 m.	1600 m.	1800 m.	1000 m.	6 ha.
Broek Zuid zuid	1800 m.	1400 m.	1400 m.	340 m.	5,9 ha.
Sevenwolden	900 m.	440 m.	800 m.	70 m.	4.2 ha.
Woudfennen	1800 m.	1900 m.	1300 m.	500 m.	versnipperd eigendom
Landlust	1100 m.	450 m.	370 m.	40 m.	5,9 ha.
Langs de verbindingsweg	1900 m.	1000 m.	1300 m.	855 m.	5,7 ha.
Voormalig gemeentekantoor	750 m.	220 m.	250 m.	420 m.	Ca. 2700 m2 netto vloeroppervlakte
Achter de sportvelden	2200 m.	1800 m.	1600 m.	1400 m.	5,6 ha.
Tramdijk Oost, 3e fase	1700 m.	300 m.	300 m.	500 m.	4 ha.

BIJLAGE 2

Aanvullend locatieonderzoek

**Aanvullend locatieonderzoek asielzoekerscentrum in
Joure, Balk of Lemmer**

2021

Inleiding

Op 10 maart 2015 heeft de gemeente De Fryske Marren een locatieonderzoek uitgevoerd naar mogelijke locaties voor de vestiging van een asielzoekerscentrum (azc) binnen de gemeentegrenzen, meer specifiek in of bij Joure, Balk of Lemmer. Daarbij is de volgende centrale vraag gesteld:

Welk gebouw en/of locatie in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure is het meest geschikt (te maken) voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar.

Aan deze centrale vraag is op 25 maart 2015 nog een belangrijke noot toegevoegd: “De termijn van minimaal 5 jaar was de onderzoeksopdracht van de gemeenteraad. Inmiddels is met het COA afgesproken dat de termijn maximaal 5 jaar is, gerekend vanaf het moment dat de eerste bewoners zijn of haar intrek neemt. Dit wordt vastgelegd in de vergunning, de bestuursovereenkomst en in de huurovereenkomst.”

Dit onderzoek heeft geleid tot een voorkeurslocatie, namelijk de Wikelerdyk 9a in Balk, in het onderzoek tevens bekend als de locatie Landlust.

Omgevingsvergunning verleend, beroep daartegen gegrond

Op 30 september 2019 heeft gemeente De Fryske Marren omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van een azc voor een periode van in totaal 6 jaar (gerekend vanaf de datum 17 maart 2016) waarbij het uitgangspunt was dat het azc voor een periode van maximaal 5 jaar in gebruik zal worden genomen. Het zesde jaar was bedoeld voor de opbouw en afbraak van het centrum. Tegen dit besluit is beroep aangetekend door de eigenaar van het naast gelegen bedrijf. De rechtbank Noord-Nederland heeft dit beroep gegrond verklaard. Eén van de punten waarop het ingestelde beroep doel trof, was dat in het uitgevoerde locatieonderzoek en daarbij ook in de in de bijbehorende Ruimtelijke Onderbouwing de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, onvoldoende naar voren is gekomen waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kon worden voorzien en gekozen is voor een buitenstedelijke locatie, te weten Landlust.

Doel aanvullend onderzoek

De gemeente De Fryske Marren heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak. Met dit aanvullende onderzoek wil de gemeente het gebrek in de onderbouwing van de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking nader onderbouwen en daarmee herstellen. In dit onderzoek wordt het locatieonderzoek uit 2015 als basis gebruikt. Het zoekgebied (binnen de gemeente De Fryske Marren) kan voor dit onderzoek in stand blijven nu de gemeente zelf heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de realisatie van een azc binnen de gemeentegrenzen. Dit aanvullende rapport moet daarom gezien worden als een actualisatie van het eerdere rapport uit 2015 waarbij met name nader wordt ingegaan op de noodzakelijke beoordeling van de Ladder voor duurzame verstedelijking.

De onderzoeksofzet, een samenvatting van 2015

Bij het uitgevoerde onderzoek in 2015 is gebruik gemaakt van de kennis bij de gemeente op grond waarvan de geschiktheid van de locatie is ingeschat. Bij deze inschatting is gebruik gemaakt van een verscheidenheid aan afwegingsfactoren. In totaal zijn er in eerste instantie 30 locaties benoemd door de vakspecialisten binnen de gemeente. Al deze locaties liggen in of in de nabijheid van Balk, Lemmer of Joure. Voor deze locaties is gekeken of deze op hoofdlijnen voldoen aan de volgende kenmerken:

1. Locatie ligt in de nabijheid van centrum-, onderwijs-, en zorgvoorzieningen
2. Locatie biedt voldoende ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht)
3. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren/transformeren (fysiek, (ver)bouw)
4. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren (snelheid, procedures, eigendomssituatie)
5. Locatie kent bij voorkeur mogelijkheden voor hergebruik van de infrastructuur en/of de bebouwing
6. Locatie doorkruist bij voorkeur geen andere belangrijke projecten
7. Locatie biedt voldoende kwaliteit als woonomgeving voor de toekomstige bewoners
8. Locatie kan landschappelijk-, ruimtelijk en verkeerskundig ingepast worden
9. Locatie schaadt bij voorkeur zo weinig mogelijk mensen- en of bedrijven in hun belangen
10. Locatie biedt voldoende mogelijkheden voor een veilige inrichting en is bereikbaar voor hulpdiensten

Uitgaande van bovenstaande 10 kenmerken bleek dat van de 30 uitgezochte locaties er 9 locaties op hoofdlijnen voldeden. In een later stadium is hier ook nog de locatie Houtdijk als 10^e locatie aan toegevoegd. Hieronder volgt een opsomming zoals die in 2015 is gedaan:

Locatie	Toelichting
Broek Zuid (Midden)	Locatie ten westen van Joure en nadrukkelijk in beeld als woongebied aan open vaarwater.
Broek Zuid (Zuid)	Locatie langs de Tramwei in Joure. Aangekocht door de gemeente voor de ontwikkeling van het woongebied Broek-Zuid, maar in de conceptplannen voor een belangrijk deel nadrukkelijk in beeld als open gebied.
Sevenwolden	Voormalige locatie van het azc in Joure. Tevens ontwikkellocatie voor woningbouw die onder invloed van de bouwcrisis nog niet tot ontwikkeling is gekomen. Deels in eigendom van woningcorporatie Accolade. Deels in gemeente-eigendom, deels in eigendom van Accolade.
Woudfennen	Bedrijventerrein van Joure, met zichtlocaties langs de A7. Momenteel in het stadium van kaveluitgifte. Gemeente-eigendom.
Landlust	Perceel grond aan de Wikelerdyk in/bij Balk. Tot enkele jaren geleden in beeld als woningbouwlocatie voor Balk, maar als gevolg van verminderde woningbehoefte in als af te stoten agrarische grond. Gemeente-eigendom.
Langs de verbindingsweg	Perceel grond parallel aan de recent opgeleverde verbindingsweg ten zuiden van Balk. In het verleden in beeld als locatie voor 'landgoed'-wonen. Gemeente-eigendom.
Achter de sportvelden	Locatie bij Balk ten zuidwesten van de N359. In dezelfde omgeving was rond 2004 plannen voor een azc, maar door verminderde instroom uiteindelijk niet gerealiseerd. Gemeente-eigendom.

Voormalige gemeentekantoor	Het voormalige gemeentekantoor van de gemeente Gaasterlân-Sleat in het centrum van Balk, waarin momenteel het servicepunt van de gemeente en de bibliotheek is gevestigd. Gemeente-eigendom.
Tramdijk Oost (Fase III)	Het nog uit te werken deel van het woongebied Tramdijk-Oost ten noorden van Lemmer. Momenteel wordt fase 1 uitgegeven. Locatie is voor het grootste deel in eigendom van de gemeente.
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	Deze locatie is naderhand op verzoek toegevoegd aan deze lijst van potentiële locaties. Het betreft een stuk grond ten noord-westen van Balk naast de ijsbaan. Het betreft hier geen gemeentelijk-eigendom.

Vervolg onderzoek

Nu het onderzoek zich specifiek op de overgebleven locaties richt, zijn er aanvullend op de eerstgenoemde criteria nog een zestal afwegingsfactoren aan het onderzoek toegevoegd, namelijk:

1. Planologische realiseerbaarheid
2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid
3. Technische realiseerbaarheid
4. Onderwijs
5. Verkeer en verkeersveiligheid
6. Impact op lopende projecten en plannen

In onderstaande tabel wordt de betreffende afweging weergegeven:

	1. Planologische realiseerbaarheid 2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid 3. Technische realiseerbaarheid 4. Onderwijs 5. Verkeer en verkeersveiligheid 6. Impact op lopende projecten en plannen					
Locatie	1	2	3	4	5	6
Broek zuid (midden)	↔	↔	↔	↑	↑	↓
Broek zuid (zuid)	↑	↔	↔	↔	↑	↔
Sevenwolden	↑	↔	↑	↑	↑	↔
Woudfennen	↓	↔	↓	↑	↑	↓
Landlust	↔	↑	↑	↑	↑	↑
Langs de verbindingsweg	↓	↑	↔	↔	↓	↑
Achter de sportvelden	↔	↑	↓	↔	↓	↑
Voormalig gemeentekantoor	↓	↑	↓	↑	↔	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔	↑	↓	↑	↔	↔
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	↔	↔	↔	↔	↓	↑
	↑	locatie voldoet goed				
	↔	locatie kent aandachtspunten				
	↓	locatie voldoet minder goed				

Op basis van bovenstaande tabel is gekozen voor de locatie Landlust als zijnde de beste locatie om het azc te realiseren. Hierbij is echter geen afweging gemaakt met betrekking tot de beschikbaarheid van locaties binnen het bestaand stedelijk gebied als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro, met dit aanvullend onderzoek wordt hier alsnog aan voldaan.

Beschikbaarheid locaties

Voordat we ingaan op de verschillende hierboven genoemde locaties, dienen we ons er eerst van te vergewissen dat alle locaties ook nog daadwerkelijk in beeld kunnen zijn als mogelijke vestigingslocatie voor een azc. In het tijdsbestek tussen het opstellen van het locatieonderzoek in 2015 en heden zit een behoorlijke tijd en de ontwikkelingen staan niet stil. Daarom is er voor gekozen om alle 10 genoemde locaties eerst op actuele beschikbaarheid te toetsen. In onderstaande tabel treft u deze beoordeling aan.

Locatie	Toelichting	Bestaand stedelijk gebied?	Beschikbaar?
Broek Zuid (Midden)	Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Broek Zuid (Zuid)	Bestemmingsplan Broek Zuid (2017), enkel bestemming agrarisch.	Nee	Ja
Sevenwolden	Bestemmingsplan Joure-Sevenwolden, inmiddels heeft Accolade overeenkomstig de verleende vergunning ter plaatse 48 appartementen gerealiseerd. Hierdoor is er feitelijk nog ca 2 ha beschikbaar.	Ja	Nee
Woudfennen	Groot deel van de bedrijfskavels zijn uitgegeven en inmiddels bebouwd.	Ja	Nee
Landlust	Is het azc op gerealiseerd.	Nee	Ja
Langs de verbindingsweg	Bestemmingsplan Balk-Verbindingsweg, bestemming Agrarisch-Cultuurgrond.	Nee	Ja
Achter de sportvelden	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in open landschap.	Nee	Ja
Voormalige gemeentekantoor	Wijzigingsplan Balk-Dubbelstraat 1, bestemming Wonen-Woongebouw, geen gemeentelijk eigendom meer, hierin zijn recentelijk woon/zorg-appartementen in gerealiseerd.	Ja	Nee
Tramdijk Oost(Fase III)	Bestemmingsplan Lemmer-Tramdijk Oost herziening (2019-04-24), bestemming wonen, locatie benut voor woningbouw vanaf datum vaststelling bestemmingsplan.	Ja	Nee
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	Beheersverordening Zuid-West 2017, met verwijzing naar onderliggende Herziening bestemmingsplan Buitengebied 2004 (2010), bestemming agrarisch gebied in besloten landschap.	Nee	Ja

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de locaties Sevenwolden, Woudfennen, voormalig gemeentekantoor Balk en Tramdijk Oost (Fase III) niet meer in de beoordeling mee kunnen worden genomen, omdat ze in de afgelopen tijd (tussen moment van het uitgevoerde locatieonderzoek in 2015 en zowel het moment van vergunningverlening op 30 september 2019 als heden) reeds op andere wijze (deels) zijn ingevuld. Met betrekking tot de locatie Sevenwolden is heroverwogen of de gewenste ontwikkeling op deze locatie binnen een oppervlakte van circa 2 hectare te realiseren is. Mede ook gezien de complete set aan criteria die binnen dit gehele locatieonderzoek zijn betrokken en beoordeeld, is geconcludeerd dat een azc zoals deze in de aanvraag is omschreven welke 5,9 ha in beslag neemt, op deze locatie niet te realiseren is. Daarbij spelen met name de ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht) en de algehele ruimtelijke inpasbaarheid een belangrijke rol; dit geldt ook voor de belangen van omwonenden. Er blijven derhalve nog 6 locaties over. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat er in de periode tussen 2015 en heden (2021) door de gemeente geen grootschalige gronden zijn verworven. Met andere woorden, er zijn ook geen nieuwe locaties die in dit aanvullende onderzoek betrokken kunnen worden.

Geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied meer in beeld

Vanuit het spoor van de Ladder voor duurzame verstedelijking dienen eerst de locaties binnen het bestaand stedelijk gebied te worden beoordeeld op geschiktheid. Van de overgebleven 6 locaties zijn na onderzoek echter geen locaties binnen het bestaand stedelijk gebied overgebleven. Een logisch gevolg is dat er vervolgens voor de beste locatie buiten het bestaand stedelijk gebied gekozen wordt.

Conclusie

Gezien de bovenstaande overwegingen en het feit dat er geen geschikte locatie binnen het bestaand stedelijk gebied is voor het asielzoekerscentrum in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure die geschikt te maken is voor de vestiging van maximaal 500 asielzoekers gedurende een periode van minimaal 5 jaar, is het ruimtelijk verdedigbaar en goed te motiveren dat er gekozen is voor de beste locatie buiten het bestaand stedelijk gebied, namelijk de locatie Landlust aan de Wikelerdyk in Balk. Hiermee wordt recht gedaan aan het motiveringsvereiste van artikel 3.1.6 lid 2 Bro, dat vergt dat indien een omgevingsvergunning als de onderhavige een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, gemotiveerd wordt waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien

Joure, 2021

BIJLAGE 3
Memo voortgang

DE FRIESE MEREN

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Friese Meren

Portefeuillehouder(s)	A. Aalberts J. van der Pal D. Durksz F. Veltman J. P. Schouwerwou	Overlegd/samengewerkt met: ☒ ruimtelijke ontwikkeling ☐ ruimtelijk beheer ☐ communicatie ☐ financiën ☐ I&A ☐ juridische zaken ☐ P&O ☐ publiekszaken
Datum voorstel:	16 april 2015	
Besluit Raad:	Nee	☐ samenleving ☐ vvh ☐
T.k.n. Raad:	Ja	
Zaaknummer:	52611	
Aantal bijlagen:	1	
Behandeld door:	D. Snoeijers	
Afdeling:	Ruimtelijke Ontwikkeling	
Paraaf afd.hoofd	datum 16-4-'15	
Paraaf directie	datum	

Onderwerp:

Memo Raad voortgang azc Balk

Ontwerpbesluit:

Het memo "voortgang azc Balk" d.d. 16 april 2015 via de griffie te versturen aan de gemeenteraad.

	Burgemeester	D. Durksz	J. P. Schouwerwou	J. van der Pal	F. Veltman	Secretaris
Akkoord						
Bespreken						
Reden bespreking						

Datum:

Openbaar: Ja

Besluit college:

MEMO

Zaaknummer: 52611
Aan: Gemeenteraad van De Friese Meren
Van: College
Namens: -
Datum: 16 april 2015
Onderwerp: Voortgang azc Balk
Afschrift: -

Geachte raadsleden,

Na de raadbehandeling van het azc op 17 maart jl. zijn er verschillende activiteiten ondernomen voor de komst van het azc op de locatie 'Landlust' in Balk. Wij geven u graag een update van de belangrijkste zaken.

Afronding fase 1: het locatieonderzoek

Nadat het locatieonderzoek met u is besproken tijdens de besloten raadsvergadering van 17 maart heeft het college op 19 maart de direct aanwonenden in kennis gesteld van het voornemen van het college. Zoals u weet is de informatievoorziening niet gegaan zoals voorgenomen (en met u besproken) tijdens de raadsvergadering van 17 maart. Dit als gevolg van een publicatie in de Leeuwarder Courant.

Op 24 maart was er een avond voor de direct aanwonenden en op 31 maart een openbare avond, waarbij ook het COA aanwezig was om uitleg te geven over de betekenis van een azc. Verschillende fracties zijn vertegenwoordigd geweest op beide avonden. Wij gaan ervan uit dat u zelf een beeld heeft kunnen vormen van de reacties uit de omgeving.

Alternatieven

Tijdens de bewonersbijeenkomsten rond het azc op 24 en 31 maart is door enkele omwonenden het idee geopperd om het azc op een andere plek te situeren, namelijk op een perceel grond ten west van Balk, naast de ijsbaan aan de Houtdijk. Deze gronden zijn in handen van dhr. J.N.J en N.M. De Winter, die tevens eigenaar zijn van het boerenbedrijf aan de Wikelerdijk, direct naast de locatie Landlust. De heren hebben aangeboden om gronden te ruilen met de gemeente.

De locatie naast de ijsbaan is aanvankelijk niet onderzocht om drie redenen:

- De locatie ligt op enige afstand van Balk
- De locatie is niet in het bezit van de gemeente (dit was geen uitgangspunt voor onderzoek, maar er is wel enige focus geweest op gemeentegrond)
- De locatie beschikt niet over de minimummaat van 3 hectare (in casu: 2,7 hectare)

Als college hebben wij gemeend de aangeboden locatie langs de meetlat te leggen waarlangs ook de andere negen andere locatie zijn beoordeeld. Dit is gedaan om de heren de Winter inhoudelijk van een reactie te kunnen voorzien. In de tabel met resultaten is de locatie op dezelfde criteria beoordeel als de andere locaties.

	1. Planologische realiseerbaarheid 2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid 3. Technische realiseerbaarheid 4. Onderwijs 5. Verkeer en verkeersveiligheid 6. Impact op lopende projecten en plannen					
Locatie	1	2	3	4	5	6
Broek zuid (midden)	↔	↔	↔	↑	↑	↓
Broek zuid (zuid)	↑	↔	↔	↔	↑	↔
Sevenwolden	↑	↔	↑	↑	↑	↔
Woudfennen	↓	↔	↓	↑	↑	↓
Landlust	↔	↑	↑	↑	↑	↑
Langs de verbindingsweg	↓	↑	↔	↔	↓	↑
Achter de sportvelden	↔	↑	↓	↔	↓	↑
Voormalig gemeentekantoor	↓	↑	↓	↑	↔	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔	↑	↓	↑	↔	↔
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	↔	↔	↔	↔	↓	↑
	↑	locatie voldoet goed				
	↔	locatie kent aandachtspunten				
	↓	locatie voldoet minder goed				

Aandachtspunten voor de locatie zijn o.a.:

- Beschikbare ruimte (2,7 ha. minus evt. aan te houden afstanden)
- Afstand tot voorzieningen
- Ontsluiting, m.n. voor langzaam verkeer
- Geluidsbelasting provinciale weg (werkt beperkend op de gebruiksmogelijkheden)
- Aanwezigheid ijsbaan
- Afwezigheid riool
- Obstakels op het perceel

Conclusie is dat de locatie niet hoger scoort dan de locatie Landlust (en enkele andere locaties). Daarmee verandert de conclusie van het locatieonderzoek niet. De locatie Landlust is het meest geschikt (te maken) als locatie voor het azc.

Fase 2: bestuursovereenkomst & input raad

Momenteel worden op ambtelijk niveau voorbereidingen getroffen voor de bestuursovereenkomst met het COA. Ook wordt bij het opstellen van de concept-bestuursovereenkomst gebruik gemaakt van input vanuit het dorp, in het bijzonder van de in te stellen klankbordgroep en de aandachtspunten van de heren De Winter. Zoals met u afgesproken wordt de bestuursovereenkomst ter instemming aan uw raad voorgelegd alvorens de burgemeester deze zal ondertekenen namens de gemeente.

De input van gemeenteraadsfracties voor de bestuursovereenkomst wordt op prijs gesteld. Mocht uw fractie op voorhand specifieke zaken hebben die volgens uw fractie onderdeel zouden moeten zijn van een bestuursovereenkomst dan kunt u deze sturen aan de griffie voor 1 mei a.s. De bestuursovereenkomst zal in ieder geval betrekking hebben op de volgende onderwerpen:

- Algemene afspraken over aantallen, termijn, locatie (zoals reeds besproken)

- Afspraken over fysieke vormgeving van het centrum
- Afspraken over het onderwijs, medische zaken en werk
- Afspraken over veiligheid, communicatie en financiën
- Afspraken over burgerzaken (inschrijving bewoners)

De geleverde input wordt door het college waar mogelijk en wenselijk verwerkt in de concept-overeenkomst.

BIJLAGE 4

Historisch bodemonderzoek

HISTORISCH BODEMONDERZOEK

WIKELERDIJK ONG.

TE BALK

GEMEENTE DE FRIESE MEREN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Bodem

Historisch bodemonderzoek Wikelerdijk ong. te Balk in de gemeente De Friese Meren

Opdrachtgever	BRO Industriestraat 94 5931 PK Tegelen
Project	FRI.BRO.HIS
Rapportnummer	15101888
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	2 oktober 2015
Vestiging	Swalmen
Opsteller	M.G.B. Ellenkamp-Paalhaar MSc.
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Drs. E. Hartingsveld
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodembeheer (VKB). De VKB is een vereniging van bodemadvies- en -onderzoeksbureaus en heeft als doel kwaliteitsborging en continue verbetering van de dienstverlening van haar leden op het gebied van bodembeheer. Het VKB keurmerk geeft opdrachtgevers de zekerheid dat het uitvoerend bureau werkt conform de eisen die de VKB aan haar leden stelt op het gebied van competenties en integriteit van medewerkers en het toepassen van vigerende normen en onderzoeksprotocollen.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteitssysteem, zoals beschreven in het kwaliteitshandboek. Ons kwaliteitssysteem is gecertificeerd volgens de kwaliteitsborgingsnormen van de NEN-EN-ISO 9001:2008.

Betrouwbaarheid

Opgemerkt wordt dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GERAADPLEEGDE BRONNEN.....	1
3.	AFBAKENING ONDERZOEKSLOCATIE VOORONDERZOEK	1
4.	GEBRUIK ONDERZOEKSLOCATIE	2
4.1	Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie	2
4.2	Toekomstige situatie.....	3
5.	CALAMITEITEN.....	3
6.	UITGEVOERD(E) BODEMONDERZOEK(EN) OP DE ONDERZOEKSLOCATIE.....	3
7.	BELENDENDE PERCELEN/TERREINDELEN	5
8.	INFORMATIE LOKALE/REGIONALE ACHTERGRONDGEHALTEN.....	6
9.	BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE	6
10.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	6

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
- 2c. - Kadastrale gegevens
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Bodeminformatie gemeente De Fryske Marren

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van BRO opdracht gekregen voor het uitvoeren van een historisch bodemonderzoek aan de Wikelerdijk ong. te Balk in de gemeente De Friese Meren.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingsvergunning en de bestemmingsplanwijziging.

Het historisch bodemonderzoek heeft tot doel te bepalen of er aanleiding bestaat voor het uitvoeren van een bodemonderzoek conform de NEN 5740, door middel van een archiefonderzoek en een interview met de eigenaar/gebruiker.

Het vooronderzoek is verricht conform de NEN 5725:2009 "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek".

2. GERAADPLEEGDE BRONNEN

De informatie over de onderzoekslocatie is gebaseerd op de bij de gemeente De Friese Meren aanwezige informatie (contactpersonen de heer S.M. Dijkstra en de heer D. Snoeijers), informatie verkregen van BRO (contactpersoon de heer R. Osinga) en informatie verkregen uit eerder uitgevoerde onderzoeken ter plaatse van de onderzoekslocatie.

Van de locatie en de directe omgeving zijn uit verschillende informatiebronnen gegevens verzameld over:

- het historische, huidige en toekomstige gebruik;
- eventuele calamiteiten;
- eventueel eerder uitgevoerde bodemonderzoeken;
- de bodemopbouw en geohydrologie;
- verhardingen, kabels en leidingen.

Bijlage 3 geeft een overzicht van de geraadpleegde bronnen. Informatie uit bodemkwaliteitssysteem van de gemeente De Fryske Marren is bijgevoegd in bijlage 4.

3. AFBAKENING ONDERZOEKSLOCATIE VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek omvat de onderzoekslocatie en direct hieraan grenzende percelen binnen een afstand van 25 meter.

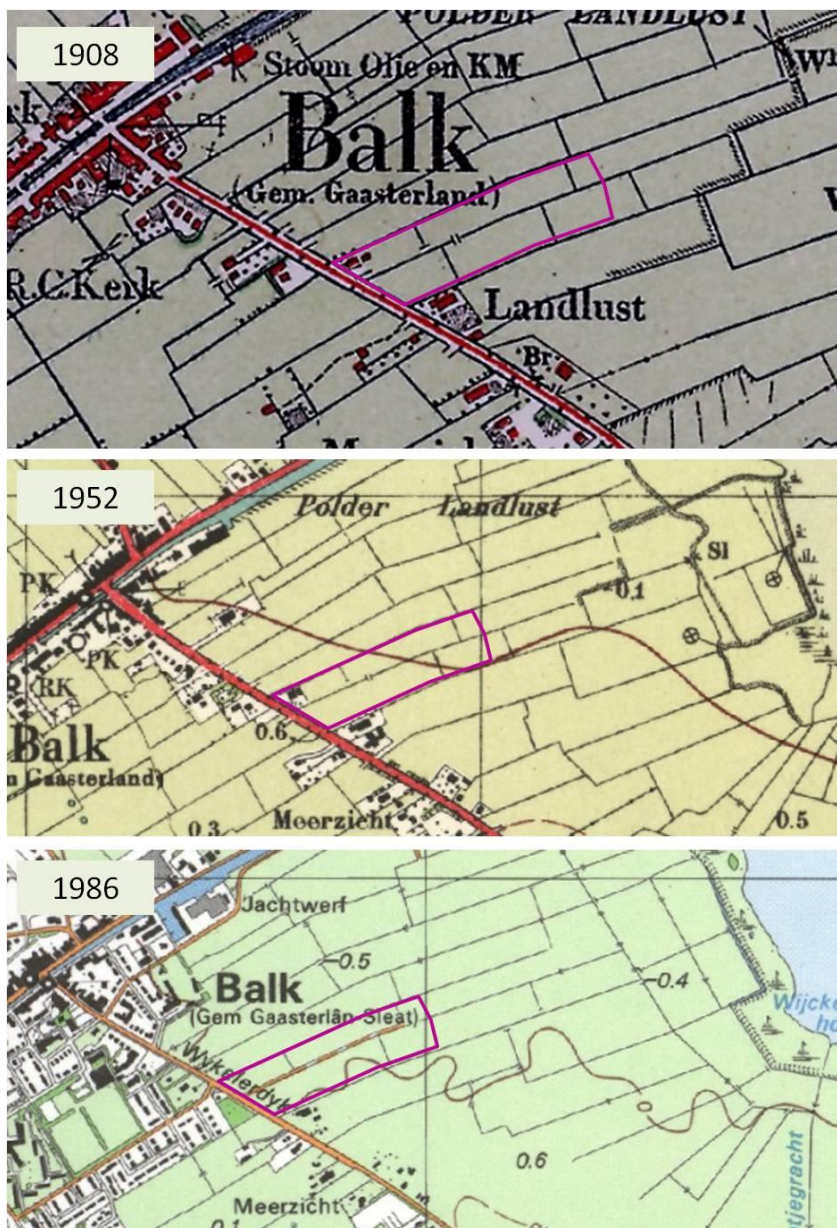
De onderzoekslocatie ($\pm 5,8$ ha) ligt aan de Wikelerdijk, aan de westzijde van Balk in de gemeente De Friese Meren (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Balk, sectie M, nummer 387 (zie bijlage 2c).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 15 E, (schaal 1:25.000), bevindt het maai-veld zich op een hoogte van circa 0,5 tot 1,0 m -NAP en zijn de coördinaten van de onderzoekslocatie X = 168.820, Y = 545.620.

4. GEBRUIK ONDERZOEKSLOCATIE

4.1 Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie

Volgens historisch kaartmateriaal uit de periode 1908 - heden was de locatie grotendeels in agrarisch gebruik. In de periode tot 1952 is echter op het uiterste noordwestelijke deel van de locatie bebouwing aanwezig geweest, vermoedelijk een woonhuis. Op kaarten uit 1957 (www.watwaswaar.nl) is deze bebouwing niet meer aanwezig. Het overige deel van de locatie is altijd in agrarisch gebruik geweest (grasland). Wel wordt het terrein doorsneden door enkele watergangen. Uit historisch kaartmateriaal blijkt bovendien dat enkele van deze watergangen in het verleden gedempt zijn. Daarnaast zijn enkele dammen aanwezig. Op onderstaande uitsneden van historische kaarten is de locatie in de periode 1908 - 1986 weergegeven.

De onderzoekslocatie is momenteel geheel in agrarisch gebruik. De locatie is verder geheel onbebouwd en onverhard. In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente De Friese Meren bekend, heeft er op de onderzoekslocatie nimmer opslag van oliehoudende producten in ondergrondse of bovengrondse tanks plaatsgevonden.

4.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de onderzoekslocatie een AZC-locatie te ontwikkelen.

5. CALAMITEITEN

Voor zover bij de opdrachtgever bekend hebben zich op de onderzoekslocatie in het verleden geen calamiteiten met een bodembedreigend karakter voorgedaan. Ook uit informatie van de gemeente De Friese Meren blijkt niet dat er zich in het verleden bodembedreigende calamiteiten hebben voorgedaan.

6. UITGEVOERD(E) BODEMONDERZOEK(EN) OP DE ONDERZOEKSLOCATIE

Op de onderzoekslocatie zijn in het verleden enkele bodemonderzoeken uitgevoerd.

Verkennd bodemonderzoek 'locatie Wikelerdyk' te Balk, Oranjewoud, rapport 16546-141767, d.d. 22 december 2003

Oranjewoud heeft in 2003 in opdracht van de gemeentne Gaasterlân-sleat een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van een boerderij met opstallen en agrarische percelen. De onderhavige onderzoekslocatie maakt deel uit van deze agrarische percelen. Het onderzoek is destijds uitgevoerd in het kader van de aankoop van het terrein. De onderhavige onderzoekslocatie betreft het terreindeel 'Zuidelijk gelegen agrarisch gebied (grasland)' en betrof destijds een locatie met een oppervlakte van 58.790 m². De locatie was destijds bekend gemeente Balk, sectie M, nummers 36 (ged.) en 37 (ged.). Uit het destijds uitgevoerde vooronderzoek blijkt dat op de onderzoekslocatie enkele gedempte kavelsloten en dammen zijn gesitueerd. Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie zijn in totaal 5 dammen onderzocht middels een boring tot 1,0 m -mv (boringen 144, 145, 152, 153 en 154), waarvan ter plaatse van een van deze boringen (boring 154) een matige hoeveelheid puin is waargenomen. Ter plaatse van boring 154 bleek de bovengrond licht verontreinigd met lood, PAK en minerale olie. Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie zijn verder 2 slootdempingen middels dwarsraaien onderzocht (boringen 146 t/m 151). Op basis van zintuiglijke waarnemingen zijn enkele monsters geselecteerd (waaronder boring 149). Het waterbodemmateriaal ter plaatse bleek destijds licht verontreinigd met minerale olie. Het aanwezige slib in de bestaande kavelsloten is bemonsterd (slibmonster II heeft betrekking op onderhavige onderzoekslocatie). Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen (geen gebruiksrestricties). Zowel in de boven- als in de ondergrond van het overige terreindeel (graslanden) zijn ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie (monstervakken I, II, III en IV) geen verontreinigingen aangetroffen. Het grondwater ter plaatse van de onderhavige onderzoekslocatie bleek destijds licht verontreinigd met zware metalen en zeer plaatselijk (boring 26) licht verontreinigd met minerale olie. Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie zijn destijds geen asbestverdachte materialen aangetroffen. De bijbehorende locatieschets is hieronder weergegeven. Opgemerkt wordt dat in dit onderzoek geen opmerking wordt gemaakt over de voormalige bebouwing op het noordwestelijke deel van onderhavige onderzoekslocatie.

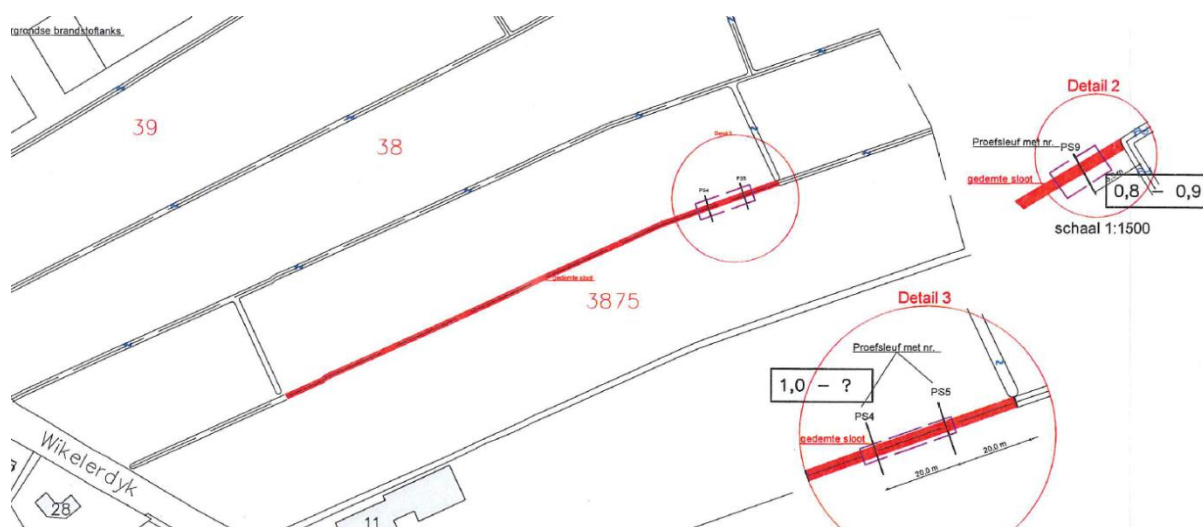
Aanvullend bodem- en asbestonderzoek ter plaatse van locatie Wikelerdyk te Balk, Oranjewoud, rapport 16546-141767.01, d.d. 26 maart 2004.

Oranjewoud heeft in 2004 een aanvullend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd ter plaatse van ondermeer de onderhavige onderzoekslocatie, naar aanleiding van de resultaten uit het bovengenoemde onderzoek. Het aanvullend onderzoek heeft ondermeer betrekking op een asbestonderzoek ter plaatse van de agrarische percelen. In dit kader zijn ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie in totaal 5 proefsleuven verricht (PS4 t/m PS 8), alsmede 12 asbestgaten (1 t/m 12). De asbestconcentraties in twee van deze sleuven (PS4 en PS5; gedempte sloot) ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie overschrijven naar verwachting de interventiewaarde voor asbest in bodem, grond en puin(granulaat). De bijbehorende situatieschets is hieronder weergegeven.

Draaiboek/Plan van aanpak Saneringswerkzaamheden | Bodemsanering Jachthavendyk 6 t Balk, Verhoeve milieu bv, rapport 270009, d.d. 20 april 2010.

De saneringswerkzaamheden, zoals beschreven in het Draaiboek/Plan van aanpak, zijn op 4 tot 7 juni 2010 uitgevoerd. Het evaluatieverslag hiervan is opgesteld door Verhoeve Milieu, kenmerk Advies/VMN/EWA/API/27009, d.d. 27 augustus 2010. De milieukundige begeleiding is uitgevoerd door CSO-Milfac Adviesbureau (kenmerk 10F217.B01, d.d. 5 juli 2010). Uit het evaluatierapport is op te maken dat ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie de asbestsanering ter plaatse van PS4 en PS5 is uitgevoerd tot visueel geen asbestverdacht materiaal meer is waargenomen. Uit de analysesresultaten is ook gebleken dat in de putbodems en -wanden geen asbest meer is aangetoond. De sanering is conform de doelstellingen uit het plan van aanpak uitgevoerd. De bijbehorende tekening ('Detail 3') is hieronder weergegeven.

7. BELENDEnde PERCELEN/TERREINDELEN

De onderzoekslocatie is direct buiten de kern van Balk gelegen. In bijlage 3 zijn de geraadpleegde informatiebronnen voor de omliggende terreindelen en belendende percelen binnen 25 meter van de onderzoekslocatie opgenomen. Ten noorden en oosten van de locatie zijn agrarische percelen gelegen. Ten zuiden van de locatie bevindt zich een boerderij. Aan de westzijde grenst de locatie aan de Wikelerdyk en de bebouwde kern van Balk.

Van de aangrenzende percelen zijn geen bodemonderzoeksgegevens bekend.

De huidige eigenaar van de onderzoekslocatie is niets bekend omtrent potentieel bodembedreigende activiteiten op aangrenzende percelen. Er vinden geen industriële activiteiten in de directe omgeving van de onderzoekslocatie plaats.

Uit de verzamelde informatie blijkt dat er vanuit de omliggende percelen geen grensoverschrijdende verontreinigingen zijn te verwachten.

8. INFORMATIE LOKALE/REGIONALE ACHTERGRONDGEHALTEN

Volgens de bodemkwaliteitskaart van de regio Zuidwest Fryslân is de onderzoekslocatie gelegen in de zone 'zand'.

9. BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE

De originele bodem bestaat volgens de bodemkaart van Nederland uit een veldpodzol, die volgens de Stichting voor Bodemkartering voornamelijk is opgebouwd uit leemarm en zwak lemig fijn zand. De afzettingen, waarin deze bodem is ontstaan, behoren geologisch gezien tot de Formatie van Drente.

De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt $\pm 0,5$ m -NAP. Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO in noordwestelijke richting.

10. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van BRO een historisch bodemonderzoek uitgevoerd aan de Wikelerdijk ong. te Balk in de gemeente De Friese Meren.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingsvergunning en de bestemmingsplanwijziging.

In het verleden zijn enkele bodemonderzoeken ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgevoerd, alsmede een asbestsanering. De sanering is conform de doelstellingen uit het plan van aanpak uitgevoerd en in de eindsituatie is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest meer aangetoond. Wel wordt opgemerkt dat in de voorgaande onderzoeken geen opmerking is gemaakt over de voormalige bebouwing op het noordwestelijke deel van de locatie. Gezien de resultaten uit voorgaande onderzoeken acht Econsultancy de kans echter klein dat op dit deel van de locatie de bodemkwaliteit substantieel anders is dan reeds vastgesteld.

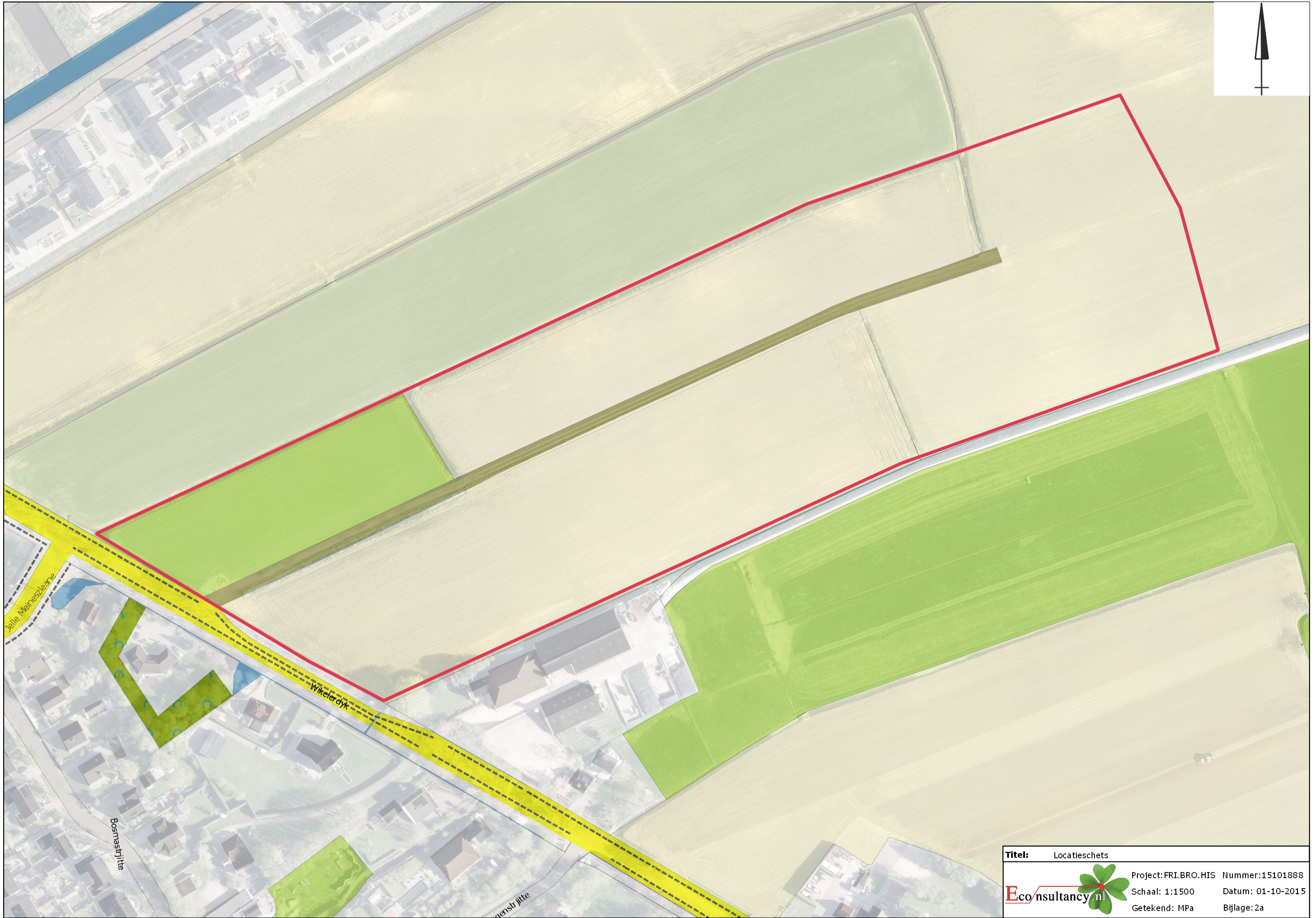
Op basis van het vooronderzoek kan gesteld worden dat er milieuhygiënisch géén belemmeringen bestaan voor de voorgenomen ontwikkeling van en bouwplannen op de onderzoekslocatie.

De onderzoeksresultaten geven géén aanleiding voor verder bodemonderzoek dan wel een bodemonderzoek op analytische grondslag.

Bijlage 1 Topografische ligging van de locatie

Schaal 1:25.000
Deze kaart is noordgericht

Bijlage 2b (Lucht)foto's onderzoekslocatie

Foto 1. 2005

Foto 2. 2014 (winter)

Bijlage 2b (Lucht)foto's onderzoekslocatie

Foto 3. 2014 (zomer)

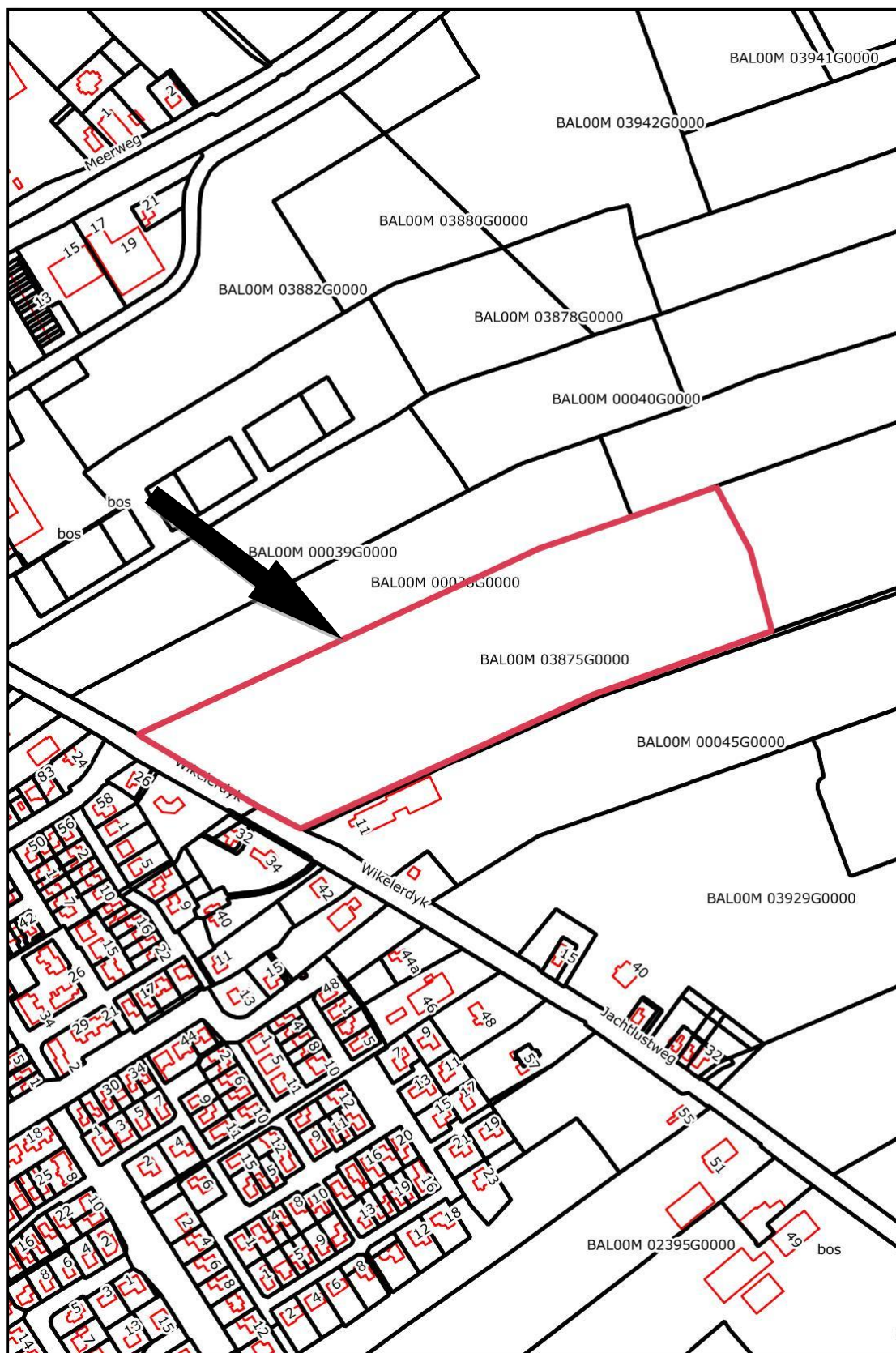
Foto 4. 2015

Bijlage 2b (Lucht)foto's onderzoekslocatie

Foto 5. 2015 (Google Streetview)

Bijlage 2c Kadastrale gegevens

Schaal 1:5.000
Deze kaart is noordgericht

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

Informatiebron	Geraadpleegd (ja/nee)	Toelichting		
		Datum kaartmateriaal		Opmerkingen
Informatie uit kaartmateriaal etc.				
Historische topografische kaart	ja	1908 - heden		-
Luchtfoto	ja	2005 - heden		-
Informatie uit themakaarten		Datum bron/ kaartmateriaal		Opmerkingen
Bodemkaart Nederland	ja	2015		-
Grondwaterkaart Nederland	ja	2015		-
Informatie van eigenaar / terreingebruiker / opdrachtgever		Datum uitgevoerd	Contactpersoon	Opmerkingen
Historisch gebruik locatie	ja	oktober 2015	BRO (contactpersoon de heer R. Osinga) en gemeente De Fryske Marren (contactpersoon de heer D. Snoeijers)	-
Huidig gebruik locatie	ja			
Huidig gebruik belendende percelen (vanuit onderzoekslocatie)	ja			
Toekomstig gebruik locatie	ja			
Calamiteiten/resultaten voorgaande bodemonderzoeken	ja			
Verhardingen/kabels en leidingen locatie	ja			
Informatie van gemeente		Datum uitgevoerd	Contactpersoon	Opmerkingen
Archief Bouw- en woningtoezicht	ja	2 oktober 2015	de heer D. Snoeijers en de heer S.M. Dijkstra	-
Archief Wet milieubeheer en Hinderwet	ja			
Archief ondergrondse tanks	ja			
Archief bodemonderzoeken	ja			
Gemeenteambtenaar milieuzaken	ja			
Informatie uit terreininspectie		Datum uitgevoerd		Opmerkingen
Historisch gebruik locatie	ja	-		In overleg met de opdrachtgever niet uitgevoerd
Huidig gebruik locatie	ja			
Huidig gebruik belendende percelen (vanuit onderzoekslocatie)	ja			
Verhardingen	ja			

Bijlage 4 Bodeminformatie gemeente De Fryske Marren

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Bodeminformatie

locatie_AZC_Balk

Legenda

Getoonde informatie in rapportage

Locatie-ID

Onderzoek

Verontreinigingscontour

Saneringscontour

Zorgmaatregel

Slootdempingen

Locaties (overlap met contour)

Locaties

Boringen

Coördinaten volgens RDM (Rijksdriehoeksmeting)

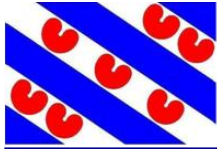
Middelpunt: X 168826 Y 545616 meter

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Inhoudsopgave

Toelichting	3
Beoordeling en advies	3
Disclaimer	3
Leeswijzer	3
Samenvatting bodeminformatie	4
Locaties (overlap met contour)	4
Aanvullende bodeminformatie	4
Bijlage:	8

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Toelichting

Deze rapportage is automatisch tot stand gekomen. De informatie is afkomstig uit het bodeminformatiesysteem van de Provincie Fryslân en de Friese gemeenten. Uitzonderingen hierop zijn de gemeenten Leeuwarden en Smallingerland. Voor het grondgebied van de Gemeente Leeuwarden is alleen informatie opgenomen over waterbodemonverontreiniging. Voor het grondgebied van de gemeente Smallingerland is alleen (water)bodeminformatie opgenomen welke in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) is gemeld bij de Provincie Fryslân. Om volledige informatie te krijgen over de bodemkwaliteit in de gemeenten Leeuwarden en Smallingerland dient u zich te richten tot deze gemeenten.

Alle in deze rapportage geraadpleegde informatiebronnen zijn in juli 2009 samengevoegd in één centrale database en worden daar ook in onderhouden. Hierbij is geen inhoudelijke herbeoordeling van de samengevoegde informatie op de locaties uitgevoerd. Mocht u naar aanleiding van dit rapport nog stuiten op onduidelijkheden, dan kunt u contact opnemen met de betreffende gemeente waarin deze locatie ligt. Als het noodzakelijk is om een herbeoordeling uit te voeren van de locatie en eventueel omliggende locaties, dan zal de betreffende gemeente het dossier met eventuele aanvullende informatie opnieuw beoordelen en u voorzien van een nieuwe rapportage.

Beoordeling en advies

Deze rapportage geeft inzicht of in het kader van de saneringsregeling van de Wet bodembescherming nog acties ondernomen moeten worden binnen de opgegeven contour. De rapportage geeft antwoorden op de volgende vragen.

Is er bodeminformatie op het opgegeven adres geregistreerd?

Is er bodeminformatie binnen de opgegeven contour bekend?

Zo ja:

Wat is de kans op aanwezigheid van bodemonverontreiniging dan wel de ernst van de geconstateerde verontreiniging?

Welke vervolg actie is nodig of wordt geadviseerd?

Indien antwoord op deze vragen ontbreekt kunt u zelf aan de hand van eventueel beschikbare informatie van bodembedreigende activiteiten en onderzoekssamenvattingen een eigen oordeel vormen. Mocht u behoefte hebben aan een bevestiging van uw oordeel neem dan contact op met de betreffende gemeente.

Nadere informatie over de Wet bodembescherming, de geraadpleegde informatie bronnen en gebruikte termen treft u aan in de bijlage van dit rapport.

Disclaimer

De bodeminformatie is met de grootste zorg ingevoerd. Toch kan het voorkomen dat deze informatie verouderd is, onvolledig is of onjuistheden bevat. De Provincie Fryslân en de Friese gemeenten achten zich niet aansprakelijk voor enigerlei schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van deze informatie. U helpt de provincie en de gemeenten door eventuele geconstateerde fouten of gebreken te melden.

Leeswijzer

Met het plaatje op bladzijde 1 kunt u in één oogopslag zien wat voor relevante bodeminformatie aanwezig is:

- groen geeft aan dat er onderzoek is uitgevoerd;
- okergeel geeft aan dat er een verontreiniging zit
- bruin geeft aan dat er een sanering heeft plaatsgevonden
- zwart geeft aan de plekken waarop een zorgmaatregel (ook kadastraal geregistreerd) van toepassing is
- oranje lijnen geven de locatiecontour aan; kleine vierkantjes geven aan dat er gegevens over bedrijfsactiviteit aanwezig zijn
- blauwe lijnen geven de plek aan van slootdempingen of (tram en spoor)traces
- donkergroene punten geven aan waar boringen zijn gezet
- rode driehoekjes geven aan waar tanks zitten of hebben gezeten.

Het lange nummer verwijst naar een locatie-ID waaronder u nadere informatie kunt vinden in deze rapportage.

In het hoofdstuk Samenvatting bodeminformatie is de informatie over locaties, onderzoeken en tanks opgenomen welke (grafisch) binnen de opgegeven contour vallen.

Voor de gedetailleerde informatie behorende bij een locatie wordt u verwezen naar het hoofdstuk Aanvullende bodeminformatie.

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeadiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Samenvatting bodeminformatie

Locaties (overlap met contour)

LOC. ID	Naam	Beoordeling Wbb	Vervolgactie Wbb
3951	BALK, locatie Wikelerdyk !w	niet ernstig, plaatselijk sterk verontreinigd	voldoende gesaneerd

Uitgevoerde onderzoeken (overlap met contour)

Loc. ID	Naam+datum onderzoek	Rapportnummer	Onderzoeksbureau
3951	Sanerings evaluatie 27-08-2010	Advies/VMN/EWA/API/2700 09	Verhoeve Advies & Realisatie BV
3951	Saneringsplan 20-04-2010	DWE/BB/VMN/270009	Verhoeve Advies & Realisatie BV
3951	Nader onderzoek: 26-3-2004	16546-141767.01	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.
3951	Verkennd onderzoek NVN 5740: 22-12-2003	16546-141767	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.
3951	Verkennd onderzoek NVN 5740: 22-12-2003	16546-141767	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Aanvullende bodeminformatie

BALK, locatie Wikelerdyk !w

Locatiecode	FR065300330
Straat	Wikelerdijk
Huisnummer	
Huisletter	
Toevoeging	
Postcode	
Plaats	BALK
Gemeente	De Friese Meren (1921)
Land-/ Waterbodem	Waterbodem
Bedrijfsactiviteit + kans op bodemverontreiniging	brandstoftank (ondergronds), NSX 99.9
Beoordeling Wbb	niet ernstig, plaatselijk sterk verontreinigd
Opgelegde beperkingen Wbb	
Welke vervolgactie is nodig of wordt geadviseerd?	voldoende gesaneerd

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Besluiten bij locatie

Gegevens niet beschikbaar

Onderzoeken bij locatie

Sanerings evaluatie 27-08-2010

Rapportnummer	Advies/VMN/EWA/API/270009
Datum rapport	27-08-2010
Onderzoeksbureau	Verhoeve Advies & Realisatie BV
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	Minerale olie verontreiniging: PB: - PW: - GW: - PAK verontreiniging: PB: - PW: PAK >AW , PAK (1.7 mg/kgds) < Terugsaneerwaarde (wonen = 6.8 mg/kgds) Asbest verontreiniging: PB: - PW: - Bodemsaneringen zijn conform doelstellingen van het plan van aanpak uitgevoerd.
Opmerkingen	

Saneringsplan 20-04-2010

Rapportnummer	DWE/BB/VMN/270009
Datum rapport	20-04-2010
Onderzoeksbureau	Verhoeve Advies & Realisatie BV
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	PAK verontreiniging (slootdemping): Verontreinigingscontour uitzetten en zal worden ontgraven met hydraulische kraan. Terugsaneerwaarde wordt bodem functieklasse 'wonen'. Aangevuld met schone bovengrond Asbest verontreiniging (slootdemping): Verontreinigingscontour uitzetten en zal worden ontgraven met hydraulische kraan. Uitgevoerd onder asbest condities. Terugsaneerwaarde totdat visueel geen verdacht materiaal wordt waargenomen. Controlemengmonsters < 100mg/kgds. Aangevuld met schone bovengrond. Minerale olie verontreiniging (erf): Tpv ondergrondse dieseltank wordt het grondwater gesaneerd middels ontgraving. Verontreinigd grondwater als aanhangend grondwater verwijderd. Drainage onder vrijverval met een pompput. Terugsaneerwaarde is de tussenwaarde (325 ug/L). Aangevuld met aan te voeren schone grond, verder met schone bovengrond. Tanksanering: Ondergrondse brandstoftanks, mangat en leidingwerk worden vrijgegraven en gereinigd door gespecialiseerde tankreiniger.

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Opmerkingen

Nader onderzoek: 26-3-2004

Rapportnummer	16546-141767.01
Datum rapport	26-03-2004
Onderzoeksbureau	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.
Aanleiding	Voorgaand
Conclusie	
Opmerkingen	Archief gemeente: 3951, BALK, locatie Wikelerdyk , 6077, 16546-141767.01, 26-03-2004, Nader Onderzoek 1

Verkennd onderzoek NVN 5740: 22-12-2003

Rapportnummer	16546-141767
Datum rapport	22-12-2003
Onderzoeksbureau	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.
Aanleiding	Transactie
Conclusie	
Opmerkingen	Archief gemeente: 3951, BALK, locatie Wikelerdyk , 6076, 16546-141767, 22-12-2003, Verkennd Onderzoek 1 zonderheden: Betreft onderzoek tpv boerderij en bijbehorende percelen. Percelen wel ruimtelijk gescheiden, maar omdat het bij elkaar hoort toch als één locatie ingevoerd. Startdata onbekend. Diepte en ligging slibmonsters fictief ingevoerd/ingetekend. Boringen 98, 129 t/m 134 niet op tekening, deze fictief ingetekend.

Verkennd onderzoek NVN 5740: 22-12-2003

Rapportnummer	16546-141767
Datum rapport	22-12-2003
Onderzoeksbureau	Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.
Aanleiding	Transactie
Conclusie	
Opmerkingen	Archief gemeente: 8718, ZZ, BALK, locatie Wikelerdyk , 10106, 16546-141767, 22-12-2003, Verkennd Onderzoek 1 zonderheden: Betreft onderzoek tpv boerderij en bijbehorende percelen. Percelen wel ruimtelijk gescheiden, maar omdat het bij elkaar hoort toch als één locatie ingevoerd. Startdata onbekend. Diepte en ligging slibmonsters fictief ingevoerd/ingetekend. Boringen 98, 129 t/m 134 niet op tekening, deze fictief ingetekend.

Gebruiken bij locatie

UBI-omschrijving	NSX	Onderzocht	Start activiteit	Eind activiteit	Vervallen
brandstoftank (ondergronds)	99.90	onbekend	Heden		onbekend

Verontreinigingsbronnen uit het Historisch Bodembestand (HBB)

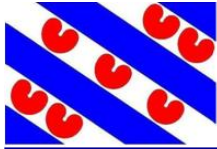
Gegevens niet beschikbaar

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel,
Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland,
Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland,
Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling,
Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Nog aanwezige dan wel gesaneerde tanks

Gegevens niet beschikbaar

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Bijlage:

1. Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) schrijft voor, dat melding gedaan moet worden aan het bevoegde gezag als men een bodemverontreiniging groter dan 25m³ of een grondwaterverontreiniging groter dan 100m³ vermoed. Op zo'n melding neemt het bevoegd gezag een 'besluit' (voorlopige beoordeling van mate van ernst van eventueel uitvoeren van vervolg onderzoek) of een Wbb-beschikking (ernst en urgentie tot 2006 en daarna ernst en spoedeisendheid). Ook als een sanering is uitgevoerd neemt het bevoegd gezag over het evaluatierapport een Wbb-beschikking of 'besluit'.

Gemeenten en de Wet bodembescherming

In de meeste gevallen worden ter voorbereiding van de uitvoering van infrastructurele werkzaamheden, woningbouw, milieuvergunningen en grondverplaatsing bodemonderzoeken uitgevoerd. Bij veel van deze onderzoeken is geen bodemverontreiniging geconstateerd en bij sommige in beperkte mate waarbij het niet noodzakelijk was een melding zoals bedoeld in de Wet bodembescherming door te geven aan het bevoegde gezag Wbb. Hoewel de gemeenten formeel de uitgevoerde onderzoeken zullen hebben getoetst aan de Wet bodembescherming is het toetsingsresultaat in veel gevallen niet vastgelegd in het bodeminformatiesysteem. Wel is bij elk rapport een conclusie of opmerking opgenomen met een samenvatting van het rapport.

Bevoegd Gezag Wet bodembescherming.

De Provincie Fryslân is bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) welke op 1 januari 1995 in werking is getreden. De gemeente Leeuwarden is bevoegd gezag voor haar eigen grondgebied. Met de invoering van de Waterwet in 2009 is het Wetterskip Fryslân bevoegd gezag voor de waterbodems (Provincie Fryslân is nog bij hoge uitzondering bevoegd gezag voor waterbodems).

De besluiten en beschikkingen die zijn opgenomen in deze rapportage zijn afgegeven door de Provincie Fryslân. Alleen beschikkingen over grondverontreiniging, voor zover de interventiewaarde zijn overschreden, zijn geregistreerd bij het Kadaster.

Het Kadaster en de Wet bodembescherming

Sinds 1995 worden ernstige gevallen van grondverontreinigingen ook geregistreerd bij het Kadaster.

Grondwaterverontreiniging en waterbodemverontreinigingen hoeven niet geregistreerd te worden bij het Kadaster. De registraties in het kader van de Wet bodembescherming kunt u opvragen bij het Kadaster.

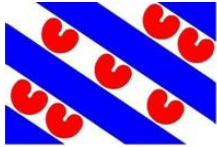
Nota Bene: Als er onderzoeken en saneringen zijn uitgevoerd voor 1995 dan zijn hier geen beschikkingen op afgegeven en heeft ook geen registratie plaats gevonden bij het Kadaster.

Bedrijven en de Wet bodembescherming

Bedrijven zijn verplicht om bodemonderzoek te laten uitvoeren voor het verkrijgen van een milieuvergunning. Nieuw ontstane bodemverontreiniging (als gevolg van calamiteiten) dient direct gemeld te worden bij het bevoegd gezag. De vervuiler zorgt onverwijld voor de volledige verwijdering van de vervuiling.

De gemeentelijke archieven zijn in 90'er jaren onderzocht op afgegeven milieu- en hinderwetvergunningen sinds begin 1800 betreffende bodembedreigende activiteiten. Ook zijn de Kamer van Koophandel inschrijvingen opgenomen tot 1994. In 2004 zijn dempingen, stortplaatsen en erfverhardingen toegevoegd.

De informatie over deze mogelijke bodembedreigende (bedrijfs)activiteiten kunnen gebruikt worden voor het uitvoeren van gericht historisch en/of bodemonderzoek op een locatie. Bij ongeveer 2,5% van alle geïndiceerde locaties met mogelijke belastende (bedrijfs)activiteiten zal naar verwachting een verontreiniging zijn achter gebleven. Hoe hoger de NSX-score van de (bedrijfs)activiteit des groter is de kans op aanwezige verontreiniging. Bij een NSX-score lager dan 100 is de kans op verontreiniging zeer gering. In ieder geval is dan in het kader van de saneringsregeling Wbb geen bodemonderzoek verplicht. Bij een NSX-score van 100-300 worden locaties aangeduid als 'Potentieel ernstig'. Locaties met een NSX-score van >300 worden aangeduid als 'Potentieel spoedeisend'.

Achtkarspelen, Ameland, Het Bildt, Boarnsterhim, Bolsward, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradiel, Gaasterlân-Sleat, Harlingen, Heerenveen, Kollumerland, Leeuwarderadeel, Lemsterland, Littenseradiel, Menaldumadiel, Nijefurd, Opsterland, Ooststellingwerf, Provincie Fryslân, Schiermonnikoog, Skarsterlân, Sneek, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Weststellingwerf, Wûnseradiel, Wymbritseradiel

Burgers en de Wet bodembescherming

Burgers en de Wet bodembescherming

Als burger kunt u op meerdere manieren te maken krijgen met (mogelijke) bodemverontreiniging. Veel voorkomende situaties zijn:

- Aan- of verkoop van een woning. De verkoper heeft een informatieplicht, de koper een onderzoekspllicht naar informatie die van invloed is op het nemen van het besluit tot (ver)koop. Bij aan- en verkoop van een perceel is het van belang om de kwaliteit van de bodem te kennen. Als koper wilt u niet voor ongewenste verrassingen komen te staan en is het van belang te weten of de locatie geschikt is voor uw plannen.
- Aanvraag bouwvergunning. Indien u een bouwwerk wilt realiseren op uw perceel, dan wordt bij de behandeling van de bouwvergunning bij de gemeente gecontroleerd of er bodemonderzoek noodzakelijk is.

Als bodemverontreiniging de bouwplannen of aan- of verkoop belemmert of als er onaanvaardbare risico's zijn voor mens of milieu moet de bodemverontreiniging aangepakt worden.

2. Welke gegevensbronnen zijn geraadpleegd voor deze rapportage?

De gegevensbronnen zijn:

1. Registraties van beschikkingen en besluiten op (mogelijke) gevallen van bodem-, grondwater- en waterbodemverontreiniging en uitgevoerde saneringen zoals bedoeld is in het kader van de Wet bodembescherming (vanaf 1995).
2. Vermeldingen van bodemonderzoeken en bekende verontreinigingen en saneringen welke voor 1995 uitgevoerd zijn.
3. Uitgevoerde archiefonderzoeken naar mogelijk belastende (bedrijfs)activiteiten welke bodemverontreiniging hebben kunnen veroorzaken.
4. Gegevens uit luchtfoto interpretaties waarna in vergelijking met eerder genomen luchtfoto's sprake is van slootdempingen, stortplaatsen en erfverhardingen waar mogelijk verontreinigd materiaal in is gebruikt.
5. Uitgevoerde waterbodem en slibonderzoeken en eventueel uitgevoerde baggerwerken en saneringen
6. Informatie uit bodem- en grondwateronderzoeken of partijkeuringen welke de gemeente vereist voor het afgeven van bouwvergunningen (Bouwbesluit), locatieontwikkeling of grondverplaatsing (Bouwstoffenbesluit/Besluit bodemkwaliteit)
7. Brandstoftanks welke zijn verwijderd (BOOT/Activiteitenbesluit) of nog aanwezig kunnen zijn met eventuele indicatie van aanwezige verontreiniging. (deze info is niet volledig)

3. Toelichting van gebruikte termen

Voor een verklaring van de termen gebruikt in deze rapportage kunt u de Begrippenlijst op de volgende webpagina gebruiken:

<http://www.bodemloket.nl/bodemloket-flex/bodemloket.html>

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodembodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodembodem, ecologie, archeologie, water, geluid en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

BIJLAGE 5

Archeologisch onderzoek

ARCHEOLOGISCH BUREAUONDERZOEK EN
GECOMBINEERD VERKENNEND EN
KARTEREND BOORONDERZOEK

WIKELERDYK (ONG.)

TE BALK

GEMEENTE DE FRYSKE MARREN

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Archeologie

Archeologisch bureauonderzoek en gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek

Wikelerdyk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren

Opdrachtgever	BRO Industriestraat 94 5931 PK Tegelen
Project	FRI.BRO.ARC
Rapportnummer	15122131
Status	Eindrapportage
Versienummer	D1
Datum	15 januari 2016
Vestiging	Doetinchem
Auteur	Ir. E.M. ten Broeke
Paraaf	
Autorisatie	Drs. A.H. Schutte (Senior KNA-Archeoloog)
Paraaf	

© Econsultancy bv, Doetinchem
Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)
ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

Administratieve gegevens plangebied		
Projectcode en nummer	15122131 FRI.BRO.ARC	
Toponiem	Wikelerdyk (ong.)	
Opdrachtgever	BRO	
Gemeente	De Fryske Marren	
Plaats	Balk	
Provincie	Friesland	
Kadastrale gegevens	Gemeente Balk, sectie M, nummer 387 (ged.)	
Omvang plangebied	Circa 5,8 hectare	
Kaartblad	15 E (1:25.000)	
Coördinaten centrum plangebied	X: 168.820 / Y: 545.620	
Bevoegd gezag	Gemeente De Fryske Marren Postbus 101 8500 AC Joure	
Deskundige namens het bevoegd gezag	Provincie Fryslân De heer G. de Langen Postbus 20120 8900 HM Leeuwarden	
ARCHIS3 Onderzoeksmeldingsnummer (OM-nr.)	Bureauonderzoek 3983324100	Booronderzoek 3983332100
Archeoregio NOaA	Fries veengebied	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Doetinchem / Noordelijk Archeologisch Depot (NAD)	
Uitvoerder	Econsultancy, Ir. E.M. ten Broeke	

Kwaliteitszorg

Econsultancy beschikt over een eigen opgravingsvergunning, afgegeven door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). De opgravingsvergunning geeft opdrachtgevers de zekerheid dat het uitvoerend bureau werkt conform de eisen die de RCE stelt op het gebied van competenties en integriteit van medewerkers en het toepassen van vigerende normen en onderzoeksprotocollen. Verder is Econsultancy lid van de Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven (NVAO). De leden van de NVAO bieden kwalitatief hoogstaand archeologisch onderzoek. Het lidmaatschap is een waarborg voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Tevens is Econsultancy aangesloten bij de Vereniging van Ondernemers in Archeologie (VOiA). De VOiA behartigt de belangen van meer dan 100 bedrijven in alle takken van de archeologie.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een booronderzoek wordt in het algemeen uitgevoerd door het steekproefsgewijs onderzoeken van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een booronderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van BRO een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor het plangebied gelegen aan de Wikelerdyk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren (zie figuren 1 en 2). De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van het plangebied een AZC-locatie te ontwikkelen. Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen wat de verwachtingswaarde is voor de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het plangebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast. De verplichting tot het uitvoeren van een archeologisch onderzoek (zie bijlage 3) komt voort uit het vigerende bestemmingsplan en/of het vigerend gemeentelijk beleid (Frieze Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)), voortvloeiend uit het Verdrag van Malta uit 1992.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingsvergunning.

Op de FAMKE (Frieze Archeologische Monumentenkaart Extra van de provincie Fryslan) is het merendeel van het plangebied voor de periode Steentijd – Bronstijd gekarteerd als “karterend onderzoek 1 (steentijd)”. Alleen het uiterst zuidwestelijke deel van het plangebied is voor de periode Steentijd - Bronstijd gekarteerd als “quickscan”. Voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen is het plangebied gekarteerd als “karterend onderzoek 3 (middeleeuwen)”.

Gespecificeerde archeologische verwachting

Het plangebied neemt een overgangspositie in op de noordelijke flank van de ten zuiden gelegen overreden stuwwallen van Gaasterland naar het ten noorden gelegen klei-op-veengebied (veen bedekt door (een dunne laag) zeelei of dekzandafzettingen direct bedekt met (een dunne laag) zeelei). Dergelijke gradiëntzones vormde voor Jagers-Verzamelaars (Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum) gunstige locaties voor (tijdelijke) bewoning. De stijgende grondwaterspiegel gedurende het Holoceen resulteerde in de vorming van veen vanaf plekken met een gebrekkige afwatering (depressies, dekzandvlakten). Dit veen is ontstaan vanuit de lagere gelegen dekzandvlakten die vooral ten noorden van het plangebied liggen, vanaf circa 4000 jaar geleden. Ter plaatse van het plangebied heeft waarschijnlijk geen veen gelegen of deze laag had een zeer beperkte dikte. Voor Landbouwers uit de perioden Midden-Neolithicum t/m Romeinse tijd zal het plangebied ook een voldoende geschikte locatie zijn geweest voor bewoning, maar waarschijnlijk ging de meeste voorkeur uit naar de hogere delen binnen het met dekzand bedekte stuwwallenlandschap van Gaasterland, dat niet ver ten zuiden van het plangebied begint.

In de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. (overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen) zijn de lager gelegen dekzandvlakten bedekt met veen tijdens stormvloed en nog overspoeld met een zware, stugge laag knipklei. Voor het merendeel van het plangebied wordt verwacht dat er een dunne laag knipklei aanwezig is, dat een veenlaag afdekt of direct op de dekzandafzettingen ligt.

Voor het plangebied moet dan ook rekening worden gehouden dat zich op enige diepte archeologische lagen kunnen bevinden uit de Steentijd die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. Tevens moet rekening worden gehouden met archeologische resten uit de periode Bronstijd tot Vroege-Middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen. Op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal zijn er echter directe geen aanwijzingen om restanten van vroeg-middeleeuwse ontginningen te verwachten binnen het plangebied. Het boerenerf dat in het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied heeft bestaan dateert uit de 18^e of begin 19^e eeuw en is halverwege de 20^e eeuw in onbruik geraakt (gevolgd door sloop). Specifiek voor dit deel van het plangebied kunnen van deze historische huislocatie nog ondergrondse restanten (muurwerk/funderingen) aanwezig zijn en vondsten die te relateren zijn aan dit erf. Er is al een waarneming gedaan van restanten die behoren tot dit boerenerf, vermoedelijk tijdens de sloop van de voormalige bebouwing.

Resultaten inventariserend veldonderzoek

Uit de resultaten van het inventariserend veldonderzoek (IVO, gecombineerd verkennende en karterende fase) blijkt dat de bodemopbouw in het zuidwestelijke deel van het plangebied bestaat uit een knipklei-op-veen pakket met hieronder dekzandafzettingen. In de top van de dekzandafzettingen is het van nature gevormde veldpodzolprofiel bewaard gebleven. Het knipklei-op-veen pakket wigt in noordoostelijke richting snel uit, waarna sprake is van een zwak kleiige bouwvoor met direct hieronder dekzandafzettingen, waarbij in het centraal-noordelijke deel van het plangebied nog een restant van het veldpodzolprofiel aanwezig is vanaf de Bhe- of BC-horizont. In het centraal-noordelijke deel van het plangebied betreft de onverstoorde bodemopbouw direct de 3C-horizont van de dekzandafzettingen. In het uiterst noordoostelijke deel van het plangebied is ook nog een dun veenpakket aanwezig met hieronder een in de top van de dekzandafzettingen gevormd veldpodzolprofiel. Een pakket knipklei lijkt binnen het gehele plangebied aanwezig te zijn geweest, maar is door agrarische bewerking binnen een groot deel van het plangebied met de onderliggende oorspronkelijke top van de dekzandafzettingen. In het oostelijke deel van het plangebied komen vanaf gemiddeld 100 cm -mv grondmorene/keileem voor. De verwachte landschappelijke ligging van het plangebied, op basis van het bureauonderzoek, wordt hiermee vrij goed bevestigd.

Huidige verstoringdiepten variëren van minimaal de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) tot maximaal 60 cm -mv. Er lijken vooral egalisatiewerkzaamheden te hebben plaatsgevonden binnen het plangebied, waarbij de hogere delen in het dekzandlandschap (dekzandruggen en -welvingen) zijn afgetopt. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied hebben diepe verstoringen plaatsgevonden, waarschijnlijk ten gevolge van graafwerkzaamheden voor de bouw van voormalige onderkelderde vee-schuren die binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.

Er zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats.

Conclusie

Er wordt geconcludeerd dat er op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek geen aanwijzing zijn om restanten van een archeologische vindplaats binnen het plangebied te verwachten. Er zijn dus geen gevolgen voor de voorgenomen bodemingrepen. De gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het bureauonderzoek, waarbij een hoge trefkans gold op het voorkomen van archeologische indicatoren voor de perioden Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum en een middelhoge trefkans voor de perioden Bronstijd t/m Romeinse tijd, dient op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek te worden bijgesteld naar een lage verwachting.

Wel blijft voor het westelijke deel van het plangebied de hoge archeologische verwachting behouden voor de aanwezigheid van ondergrondse restanten van historische bebouwing (restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw en hebben behoord tot het voormalige (boeren)erf Landlust). Door het bevoegd gezag dient beoordeeld te worden of eventueel aanwezige dergelijke type restanten als archeologisch waardevol worden beschouwd en daarmee een archeologisch vervolgonderzoek gerechtvaardigd.

Selectieadvies

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden adviseert Econsultancy om, ten aanzien van de geplande bodemingrepen, in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ), geen vervolgonderzoek te laten plaatsvinden. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen tijdens het onderzoek.

Wel kunnen er in het westelijke deel van het plangebied nog ondergrondse structuren aanwezig zijn van voormalige historische bebouwing (restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw en hebben behoord tot het voormalige (boeren)erf Landlust). Deze zijn in het verleden niet aangewezen als (bouwkundig) monument (gemeentelijk of Rijksmonument). Door het bevoegd gezag is aangegeven, dat dit soort relatief recente resten geen speerpunt vormen in het erfgoedbeleid van de gemeente De Fryske Marren. Aanvullend is aangegeven dat in de nabije omgeving bestaande boerderijen aanwezig zijn die uit dezelfde tijd dateren van de aangetroffen vondsten en geen (monumentale) bescherming genieten.

Wel dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 53 Monumentenwet 1988) kenbaar te worden gemaakt om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: *Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij Onze minister. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort.* Het verdient aanbeveling ook de verantwoordelijk ambtenaar van de gemeente De Fryske Marren en diens adviseur (de heer G. de Langen van de Provincie Fryslân) hiervan per direct in kennis te stellen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN	1
3	BUREAUONDERZOEK	2
3.1	Methoden	2
3.2	Afbakening van het plangebied	3
3.3	Huidige situatie	3
3.4	Toekomstige situatie	5
3.5	Beschrijving van het historische gebruik	6
3.6	Aardwetenschappelijke gegevens	8
3.7	Archeologische waarden	12
3.8	Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	15
3.9	Beantwoording onderzoeksvragen bureauonderzoek	17
4	INVENTARISEREND VELDONDERZOEK	18
4.1	Methoden	18
4.2	Resultaten	19
4.3	Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek	22
5	CONCLUSIE EN SELECTIEADVIES	24
5.1	Conclusie	24
5.2	Selectieadvies	25
	LITERATUUR	26
	BRONNEN	27

LIJST VAN TABELLEN

Tabel I.	Geraadpleegd historisch kaartmateriaal
Tabel II.	Aardwetenschappelijke gegevens plangebied
Tabel III.	Grondwatertrappenindeling
Tabel IV.	Overzicht AMK terreinen
Tabel V.	Overzicht onderzoeksmeldingen
Tabel VI.	Overzicht ARCHIS-waarnemingen
Tabel VII.	Gespecificeerde archeologische verwachting
Tabel VIII.	Bodemopbouw zuidwestelijke deel plangebied (boringen 1 t/m 5, 30 t/m 38 en 63 t/m 66)
Tabel IX.	Bodemopbouw centraal-noordelijke deel plangebied (boringen 6 t/m 14 en 18 t/m 39, 40, 44, 45, 48 en 49)
Tabel X.	Bodemopbouw centraal-zuidelijke deel plangebied (boringen 26, 41 t/m 43, 46, 47, 50, 52 t/m 62 en 68 t/m 79)
Tabel XI.	Bodemopbouw uiterst noordoostelijke deel plangebied (boringen 15 t/m 17, 51 en 80)

LIJST VAN AFBEELDINGEN

Figuur 1.	Situering van het plangebied binnen Nederland
Figuur 2.	Detailkaart van het plangebied
Figuur 3.	Luchtfoto van het plangebied
Figuur 4.	Situering van het plangebied binnen de historische kaart uit 1718 (Gaasterland in de atlas van Schotanus)
Figuur 5.	Situering van het plangebied binnen de Kadastrale kaart uit 1830 (Minuutplan)
Figuur 6.	Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1908 (Bonneblad)
Figuur 7.	Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1933 (Bonneblad)
Figuur 8.	Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1956
Figuur 9.	Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1986
Figuur 10.	Situering van het plangebied binnen de Geomorfologische kaart van Nederland
Figuur 11.	Situering van het plangebied binnen het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
Figuur 12.	Situering van het plangebied binnen de Bodemkaart van Nederland
Figuur 13.	Archeologische Gegevenskaart van het onderzoeksgebied met het AHN als achtergrond
Figuur 14.	Situering van het plangebied op de FAMKE (periode Steentijd - Bronstijd)
Figuur 15.	Situering van het plangebied op de FAMKE (periode IJzertijd - Middeleeuwen)
Figuur 16.	Boorpuntenkaart van het plangebied
Figuur 17.	Kaart met resultaten van het booronderzoek

BIJLAGEN

Bijlage 1	Overzicht geologische en archeologische tijdvakken
Bijlage 2	Bewoningsgeschiedenis van Nederland
Bijlage 3	AMZ-cyclus
Bijlage 4	Inrichtingsplan
Bijlage 5	Overzichtsfoto's plangebied en foto's opgeboorde profielen
Bijlage 6	Boorprofielen

1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van BRO een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor het plangebied gelegen aan de Wikelerdyk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren (zie figuren 1 en 2). De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van het plangebied een AZC-locatie te ontwikkelen. Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen wat de verwachtingswaarde is voor de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het plangebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast. De verplichting tot het uitvoeren van een archeologisch onderzoek (zie bijlage 3) komt voort uit het vigerende bestemmingsplan en/of het vigerend gemeentelijk beleid (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE)), voortvloeiend uit het Verdrag van Malta uit 1992.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Omgevingsvergunning.

Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek (hoofdstuk 3) en een inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, gecombineerd verkennende en karterende fase) door middel van boringen (hoofdstuk 4). Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een advies gegeven of vervolgstappen nodig zijn en zo ja, in welke vorm (hoofdstuk 5).

2 DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het onderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in de archeologische waarden van het plangebied. Het bureauonderzoek heeft tot doel om een gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied op te stellen. De archeologische verwachting is gebaseerd op bronnen over bekende of verwachte archeologische waarden in en om het plangebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is er bekend over bodemverstoringen ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgravingen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?
- Licht het plangebied binnen een landschappelijke eenheid die vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of -rug, nabij een veengebied of een beekdal)?
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, gecombineerd verkennende en karterende fase) heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting aan te vullen en te toetsen. Het is gericht op het verkrijgen van inzicht in de geologische en bodemkundige opbouw binnen het plangebied en het inventariseren van eventueel aanwezige archeologische vondsten en/of sporen om een eerste indruk te vormen van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging hiervan.

Het veldonderzoek dient antwoord te geven op de volgende vragen:

- Wat is de bodemopbouw binnen het plangebied?
- Is het bodemprofiel binnen het plangebied intact of (geheel of gedeeltelijk) verstoord en indien verstoord, tot welke diepte gaat deze verstoring?
- Zijn er binnen het plangebied archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats? Zo ja, wat is de aard en diepteligging ervan?

- Zijn er archeologische lagen aangetroffen (cultuur- en afvallagen c.q. ophogingslagen)? Zo ja, wat is de aard, diepteligging en minimale en maximale dikte ervan?
- In welke mate stemmen de resultaten overeen met de verwachtingen?
- Indien er binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is, wat zijn dan de gevolgen voor de voorgenomen bodemingrepen voor de vindplaats?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 21 en 22 december 2015 door ir. E.M. ten Broeke (senior prospector). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de periode 28 t/m 31 december 2015 door ir. E.M. ten Broeke (senior prospector). Het rapport is gecontroleerd door drs. A.H. Schutte (senior KNA-archeoloog/kwaliteitscontroleur).

3 BUREAUONDERZOEK

3.1 Methoden

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3, december 2013), die is vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie en is ondergebracht bij het SIKB te Gouda.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek gelden de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport weergegeven conform specificatie LS06.¹

Binnen dit onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening van het plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01);
- beschrijving van de huidige en toekomstige situatie (LS02);
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03);
- beschrijving van bekende archeologische en historische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04);
- opstellen van een gespecificeerde verwachting (LS05).

Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS);
- de Archeologische Monumenten Kaart (AMK);
- de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW);
- geologische kaarten, geomorfologische kaarten en bodemkaarten;
- de centrale toegangspoort tot Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINOLo-ket);
- literatuur en historisch kaartmateriaal;
- bouwhistorische gegevens;
- de recente topografische kaart (schaal 1:25.000);
- recente luchtfoto's;
- het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN);
- de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra van de provincie Fryslan (FAMKE);
- plaatselijke (amateur-)archeoloog c.q. heemkundevereniging;

¹ Beschikbaar via www.sikb.nl

3.2 Afbakening van het plangebied

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen het onderzoeksgebied en het plangebied. Het plangebied is het gebied waarbinnen feitelijk de bodemversturende ingreep gaat plaatsvinden. Het onderzoeksgebied is het gebied waarover informatie is verzameld om een goed beeld te krijgen van de archeologische waarden binnen het plangebied. Dit gebied is groter dan het plangebied. In het huidige onderzoek betreft het onderzoeksgebied het gebied binnen een straal van circa 1 km rondom het plangebied.

Het plangebied heeft oppervlakte van circa 5,8 hectare en ligt aan de Wikelerdyk (ong.), aan de westzijde van Balk in de gemeente De Fryske Marren (zie figuren 1 en 2). Volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) ligt het maaiveld op een hoogte tussen circa 0,7 m -NAP en 0,2 m +NAP. Het plangebied is kadastraal bekend als gemeente Balk, sectie M, nummer 387 (ged.).

3.3 Huidige situatie

Voor het bureauonderzoek is het van belang de huidige situatie te onderzoeken. Landgebruik en bebouwing kunnen van invloed zijn op de archeologische verwachting.

Het plangebied is in de huidige situatie geheel in agrarisch gebruik (grasland) en ligt in het agrarisch buitengebied direct ten oosten van de bebouwde kom van Balk. De Wikelerdyk loopt langs de zuidwestzijde van de het plangebied (zie figuur 3).

Reeds uitgevoerd milieuhygiënisch bodemonderzoek²

Binnen het plangebied zijn in het verleden enkele bodemonderzoeken uitgevoerd.

Verkennd bodemonderzoek 'locatie Wikelerdyk' te Balk, Oranjewoud, rapport 16546-141767, d.d. 22 december 2003

Oranjewoud heeft in 2003 in opdracht van de gemeente Gaasterlân-Sleat een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van een boerderij met opstallen en agrarische percelen. Onderhavig plangebied maakt deel uit van deze agrarische percelen en betreft het terreindeel 'Zuidelijk gelegen agrarisch gebied (grasland)' met een oppervlakte van 58.790 m². De locatie was destijds bekend gemeente Balk, sectie M, nummers 36 (ged.) en 37 (ged.). Uit het destijds uitgevoerde vooronderzoek blijkt dat op de onderzoekslocatie enkele gedempte kavelsloten en dammen zijn gesitueerd. Ter plaatse van onderhavig plangebied zijn in totaal 5 dammen onderzocht middels een boring tot 1,0 m -mv (boringen 144, 145, 152, 153 en 154), waarvan ter plaatse van een van deze boringen (boring 154) een matige hoeveelheid puin is waargenomen. Ter plaatse van boring 154 bleek de bovengrond licht verontreinigd met lood, PAK en minerale olie. Ter plaatse van onderhavig plangebied zijn verder 2 slootdempingen middels dwarsraaien onderzocht (boringen 146 t/m 151). Op basis van zintuiglijke waarnemingen zijn enkele monsters geselecteerd (waaronder boring 149). Het waterbodemmateriaal ter plaatse bleek destijds licht verontreinigd met minerale olie. Het aanwezige slib in de bestaande kavelsloten is bemonsterd (slibmonster II heeft betrekking op onderhavig plangebied). Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen (geen gebruiksrestricties). Zowel in de boven- als in de ondergrond van het overige terreindeel (graslanden) zijn ter plaatse van onderhavig plangebied (monstervakken I, II, III en IV) geen verontreinigingen aangetroffen. Het grondwater ter plaatse van onderhavig plangebied bleek destijds licht verontreinigd met zware metalen en zeer plaatselijk (boring 26) licht verontreinigd met minerale olie. Ter plaatse van onderhavig plangebied zijn destijds geen asbestverdachte materialen aangetroffen. De bijbehorende locatieschets is hieronder weergegeven. Opgemerkt wordt dat in dit onderzoek geen opmerking wordt gemaakt over de voormalige bebouwing op het uiterst westelijke deel/westhoek van onderhavig het plangebied.

² Ellenkamp-Paalhaar, 2015

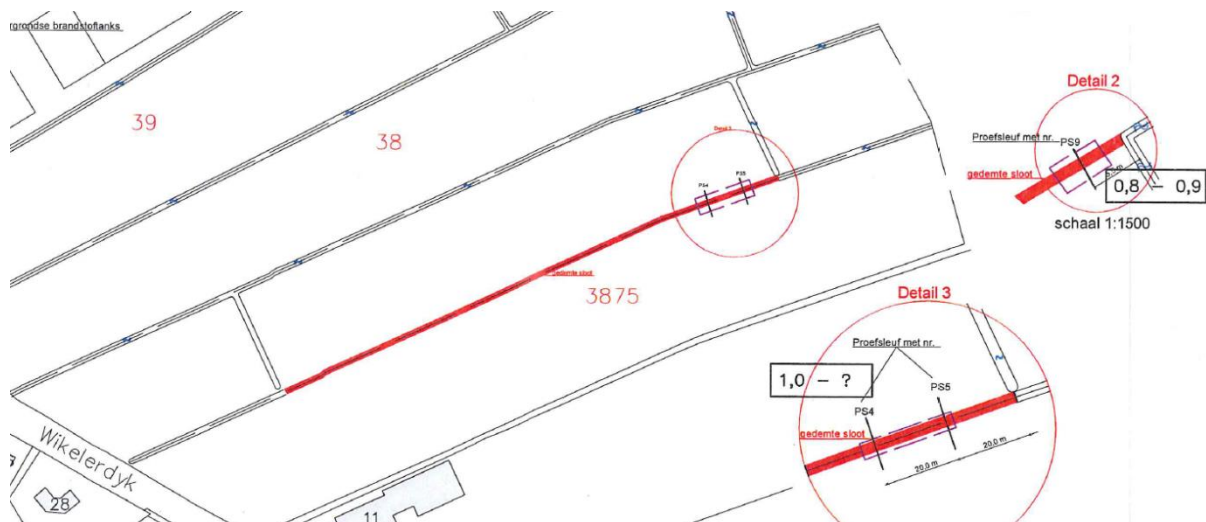
Aanvullend bodem- en asbestonderzoek ter plaatse van locatie Wikelerdijk te Balk, Oranjewoud, rapport 16546-141767.01, d.d. 26 maart 2004.

Oranjewoud heeft in 2004 een aanvullend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd ter plaatse van ondermeer onderhavig plangebied, naar aanleiding van de resultaten uit het bovengenoemde onderzoek. Het aanvullend onderzoek heeft ondermeer betrekking op een asbestonderzoek ter plaatse van de agrarische percelen. In dit kader zijn ter plaatse van onderhavig plangebied in totaal 5 proefsleuven verricht (PS4 t/m PS 8), alsmede 12 asbestgaten (1 t/m 12). De asbestconcentraties in twee van deze sleuven (PS4 en PS5; gedempte sloot) ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie overschrijven naar verwachting de interventiewaarde voor asbest in bodem, grond en puin(granulaat). De bijbehorende situatieschets is hieronder weergegeven.

Draaiboek/Plan van aanpak Saneringswerkzaamheden | Bodemsanering Jachthavendyk 6 t Balk, Verhoeve milieu bv, rapport 270009, d.d. 20 april 2010.

De saneringswerkzaamheden, zoals beschreven in het Draaiboek/Plan van aanpak, zijn op 4 tot 7 juni 2010 uitgevoerd. Het evaluatieverslag hiervan is opgesteld door Verhoeve Milieu, kenmerk Advies/VMN/EWA/API/27009, d.d. 27 augustus 2010. De milieukundige begeleiding is uitgevoerd door CSO-Milfac Adviesbureau (kenmerk 10F217.B01, d.d. 5 juli 2010). Uit het evaluatierapport is op te maken dat ter plaatse van onderhavig plangebied de asbestsanering ter plaatse van PS4 en PS5 is uitgevoerd tot visueel geen asbestverdacht materiaal meer is waargenomen. Uit de analyseresultaten is ook gebleken dat in de putbodems en -wanden geen asbest meer is aangetoond. De sanering is conform de doelstellingen uit het plan van aanpak uitgevoerd. De bijbehorende tekening ('Detail 3') is hieronder weergegeven.

Op basis van bovenstaande gegevens hebben bodemverstorende ingrepen zich beperkt tot mijnvormige elementen, daar waar bestaande dan wel deels gedempte kavelsloten liggen en waar dammen zijn gesitueerd. Voor de percelen grasland zijn er geen aanwijzingen dat er diepe verstoringen hebben plaatsgevonden afgezien van de huidige bouwvoor (verwachting eerste 30 cm).

3.4 Toekomstige situatie

Het toekomstige gebruik van het plangebied kan bepalend zijn voor het vervolgtraject (behoud *in-situ* of behoud *ex-situ* van archeologische waarden). De manier waarop het plangebied wordt ingericht kan tot gevolg hebben dat eventueel aanwezige archeologische waarden (deels of geheel) onverstord (kunnen) blijven. Ook kan besloten worden de inrichting zo aan te passen dat archeologische waarden alsnog onverstord kunnen blijven liggen.

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van het plangebied een AZC-locatie te ontwikkelen (zie bijlage 4). Ter plaatse van de toekomstige bebouwing zal naar verwachting, bij de aanleg van een standaard staalfundering op het gele zand (top van de C-horizont), de bodem tot een diepte van maximaal circa 1 m -mv worden afgegraven (bouwput). De nieuwbouw zal niet worden onderkelderd. Tevens zullen diverse nutsvoorzieningen (waaronder riolering) worden gerealiseerd.

Binnen het centrale en noordoostelijke deel van het plangebied zullen diverse speelvelden en een voetbalveld worden aangelegd. Binnen het zuidwestelijke deel van het plangebied zal een parkeerplaats en een opslagbassin voor afvalwater worden aangelegd. Voor de aanleg van de diverse speelvelden, het voetbalveld en het parkeerterrein zal waarschijnlijk hooguit de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) worden verwijderd, ten behoeve van de aanleg van een halfverhardingslaag en/of een laag cunet/stabilisatiezand. Voor de aanleg van het opslagbassin voor afvalwater zal de bodem tot een diepte van circa 1,5 m -mv worden afgegraven.

3.5 Beschrijving van het historische gebruik

In het plangebied kunnen naast archeologische sporen ook historische relictten voorkomen die nog in het landschap zichtbaar zijn. Het gaat hierbij om historisch geografische relictten zoals nederzettingen-vormen en wegen- en kavelpatronen. Veel van deze bewaard gebleven historische geografie geeft door de herverkavelingen in de tweede helft van de 20^e eeuw een incompleet beeld van het historisch landschap. Historische kaarten van vóór de herverkaveling zijn een goede aanvulling op het huidige incomplete beeld. Voor de historische ontwikkeling is naast het historisch kaartmateriaal ook relevante achtergrondliteratuur geraadpleegd.

Korte historische ontwikkeling van Balk en omgeving³

Balk is oorspronkelijk een streekdorp aan het water dat zich tot een komdorp met een kleinstedelijk karakter heeft ontwikkeld. Een soort vlekke. Het begon vrij zeker omstreeks 1300 bij de brug aan de belangrijke landweg van Wijckel naar Harich over de Luts. Balk groeide dankzij de zuivel: van de 15e tot de 18e eeuw waren Balk en Sloten dé centra van de boterhandel voor de hele Zuidwesthoek. De kruising werd het brandpunt: van daaruit kwam naar beide richtingen en aan beide oevers van de Luts de bebouwing tot stand. Vooral naar het zuidwesten toe raakte de bebouwing behoorlijk uitgestrekt. Vanaf de tweede helft van de 19e eeuw breidde het dorp zich langs de wegen naar Wijckel en Harich uit, waardoor het dorp een bajonetvorm kreeg. Na de oorlog zijn flinke woonwijken aangelegd aan de noord- en vooral aan de zuidzijde van de historische dorpskern van Balk.

Historisch kaartmateriaal

De situatie van het plangebied is op verschillende historische kaarten als volgt:

Tabel I. Geraadpleegd historisch kaartmateriaal⁴

Bron	Periode	Kaartblad	Schaal	Omschrijving plangebied	Bijzonderheden/directe omgeving
Atlas van Schotanus	1718	Gaasterland	1:50.000	Onbebouwd, vermoedelijk in agrarisch gebruik (grasland)	Agrarisch buitengebied. Voorloper van de huidige Wikelerdyk aanwezig langs de zuidwestzijde van het plangebied. Langs deze weg lagen enkele boerenerven.
Kadastrale kaart (Minuutplan)	1830	Gemeente Balk, sectie B, Blad 01	1:2.500	Vrijwel geheel in agrarisch gebruik (grasland). Alleen het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied was bebouwd met vermoedelijk een woonboerderij en een bijbehorende schuur.	Geen noemenswaardige veranderingen.
Militaire topografische kaart (Bonneblad)	1908	198	1:50.000	Perceelsgrenzen betroffen watergangen. Plangebied maakt deel uit van Polder Landlust.	Boerenerv direct ten zuiden van het plangebied werd aangeduid met de naam Landlust. Verder ten noordwesten de lintbebouwing van het dorp Balk. Ten noordoosten het Balkster Meer.

³ <http://www.frieslandwonderland.nl/bedrijven/startpaginas/frieslandwonderland.php>

⁴ www.watwaswaar.nl

Militaire topografische kaart (Bonneblad)	1933	198	1:50.000	Geen noemenswaardige veranderingen.	Geleidelijke toename van bebouwing langs het oude wegenpatroon, ook langs de Wikelerdyk.
Topografische kaart	1956	15 E	1:25:000	Gehele plangebied in agrarisch gebruik. Geen erf meer aanwezig in het uiterst westelijke deel/de westhoek van het plangebied.	Geen noemenswaardige veranderingen.
Topografische kaart	1986	15 E	1:25:000	Zuidwest-noordoost gerichte ontsluitingsweg aanwezig.	Uitbreiding van de bebouwde kom van Balk ten westen. Merendeels huidige situatie.

Het geraadpleegde historisch kaartmateriaal laat de historische situatie van het plangebied zien vanaf het begin van de 18^e eeuw. Het plangebied was destijds vrijwel geheel in agrarisch gebruik (grasland). De voorloper van de huidige Wikelerdyk was reeds aanwezig langs de zuidwestzijde van het plangebied. Langs deze weg lagen enkele boerenerven (zie figuur 4).

Ergens in de loop van de 18^e eeuw dan wel aan het begin van de 19^e eeuw is het uiterst westelijke deel/de westhoek van het plangebied bebouwd geraakt met vermoedelijk een woonboerderij en een bijbehorende schuur (zie figuur 5). In de loopt van de 19^e eeuw vinden er voor het plangebied vrijwel geen veranderingen plaats. Het boerenerf in het uiterst westelijke deel/de westhoek van het plangebied was aan het einde van de 19^e eeuw bebouwd met vermoedelijk een woonboerderij en een bijbehorende schuur (zie figuur 6). Het plangebied maakt deel uit van Polder Landlust. De dorpskern van Balk, ten noordwesten van het plangebied, bestond voornamelijk uit lintbebouwing. Ten noordoosten van het plangebied lag al het Balkster Meer, heden aangeduid als het Slotermeer.

Tijdens de eerste helft van de 20^e eeuw vond een geleidelijke toename plaats van bebouwing langs het oude wegenpatroon, ook langs de Wikelerdyk (zie figuur 7). In de jaren '50 van de 20^e eeuw is het boerenerf in het uiterst westelijke deel/de westhoek van het plangebied opgehouden te bestaan en zal bebouwing binnen dit erf zijn gesloopt (zie figuur 8).

Het gehele plangebied is daarna tot op heden in agrarisch gebruik gebleven. Er werd wel een zuidwest-noordoost gerichte ontsluitingsweg aangelegd. De bebouwde kom van Balk breidde zich geleidelijk uit, ten westen van het plangebied (zie figuur 9).

Bouwhistorische gegevens

Bij de gemeente De Fryske Marren is het archief van de Bouw- en Woningtoezicht geraadpleegd. Bij het archief zijn geen bouwdoSSIers bekend van de bebouwing die in het uiterst westelijke deel/de westhoek van het plangebied heeft gestaan. Vanuit het geraadpleegd historisch kaartmateriaal wordt wel vermoed dat deze bestond uit een woonboerderij met een bijbehorende schuur en ergens in de loop van de 18^e eeuw dan wel aan het begin van de 19^e eeuw is gebouwd. Voor de funderingen van deze bebouwing zullen zeer waarschijnlijk graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd voor de bovenste meter van de bodemopbouw (aanleggen bouwput). Wellicht dat zowel de woonboerderij als de schuren/veestallen deels onderkelderd zijn geweest.

3.6 Aardwetenschappelijke gegevens

Het landschap heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in het nederzettingsspatroon van de mens. Bij onderzoek naar archeologische sporen in een bepaald gebied is het van groot belang te weten hoe het landschap er in het verleden heeft uitgezien. Men kan meer te weten komen over dit landschap door de geologische opbouw, de bodem en de hydrologie van een gebied te bestuderen.

De volgende aardwetenschappelijke gegevens zijn bekend van het plangebied:

Tabel II. Aardwetenschappelijke gegevens plangebied

Type gegevens	Gegevensomschrijving
Geologie ⁵	Dekzand van de Formatie van Bostel (Laagpakket van Wierden) op keileem van de Formatie van Drente (Laagpakket van Gieten). Voorheen bedekt met veen, behorende tot de Formatie van Nieuwkoop, met hierboven wellicht nog een dunne laag zeeklei, behorende tot de Formatie van Naaldwijk.
Geomorfologie ⁶	Merendeels binnen een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden, laaggelegen (2M10). Uiterst zuidwestelijke deel binnen een grondmorene, bedekt met dekzand, zwak golvend (2L3).
Bodemkunde ⁷	Merendeels plangebied veldpodzolgronden, bestaande uit leemarm en zwak lemig fijn zand en met een kleidek (kHn21). Uiterst zuidwestelijke deel plangebied laarpodzolgronden, bestaande uit leemarm en zwak lemig fijn zand (cHn21).

Geologie⁸

Het plangebied ligt op de overgang van het ten noorden gelegen klei- op veenlandschap naar het ten zuiden gelegen stuwwallenlandschap van Gaasterland. Dit stuwwallenlandschap is ontstaan tijdens de voorlaatste ijstijd (het Saalien, circa 180.000 en 140.000 jaar geleden). Tijdens de eerste fase rukte het landijs op tot iets voorbij de heuvelreeks van Coevorden-Steenwijk-Gaasterland-Wieringen- Texel. Tijdens latere fasen werden deze stuwwallen overreden door het in zuidwestelijke richting bewegende landijs. Onder het landijs werd een 'grondmorene' gevormd die bestaat uit een laag keileem. Keileem ontstaat door het uitsmelten van puin, dat in het landijs aanwezig is, en door de deformatie van materiaal onder het ijs. Het materiaal behoort tot de Formatie van Drente. De dikte van de keileem is meestal gering.

Aan het eind van de ijstijd kwamen door het smelten van de ijstongen grote hoeveelheden water vrij. Een deel van de gevormde stuwwallen erodeerde daardoor in de laatste fasen van het Saalien. De diepe tongbekkens veranderden in ijsmeren, waarin tijdens het Laat-Saalien lacustroglaciale sedimenten zijn afgezet. Na het terugtrekken van het landijs begon de zeespiegel weer te stijgen. Als gevolg van deze zeespiegelstijging kon de zee het Zuiderzeegebied, de glaciële bekkens en de diepe rivierdalen binnendringen en ontstond de Eemzee. Tijdens deze mariene fase werden grofzandige sedimenten afgezet, vaak rijk aan schelpen en schelpgruis; kleiige afzettingen werden in de eindfase van deze mariene periode afgezet en behoren tot de Eem Formatie. Ter plaatse van het plangebied vond tijdens deze perioden geen sedimentatie plaats, vanwege de relatief hoge ligging op (de flank van) de overreden stuwwallen van Gaasterland. De keileem lag wel langdurig aan het oppervlak. Daardoor is verweering en bodemvorming opgetreden; een deel van het verweerde materiaal is door water en wind afgevoerd. Het zandige residu wordt ook wel aangeduid als keizand. Vaak bevat dit materiaal vuurstenen.

⁵ De Mulder *et al.*, 2003

⁶ Alterra, 2003

⁷ Stichting voor Bodemkartering, 1960

⁸ De Mulder *et al.*, 2003 / Berendsen, 2008 / Vos *et al.*, 2011 / Jongmans *et al.*, 2013

Tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (10.000 tot 115.000 jaar geleden), bereikte het landijs Nederland niet. Wel was er toen gedurende langere periodes sprake van een zeer koud en droog klimaat. Over een groot deel van Nederland werd een pakket dekzand afgezet. De dekzanden zijn onderverdeeld in het Oude en Jonge Dekzand. Het Oude Dekzand is afgezet tijdens het Midden-Weichselien (ook wel aangeduid als het Pleniglaciaal). Het is veelal horizontaal gelaagd, en er komen lemige banden in voor. Het water van de in het voorjaar smeltende sneeuwmassa's erodeerde een deel van de dekzandruggen, waarna afzetting plaatsvond in de lagere delen van het landschap als vlaktes van verspoelde dekzanden. Het Jonge Dekzand is afgezet tijdens het Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal) in de vorm van langgerekte, vaak ZW-NO georiënteerde ruggen. Gelaagdheid is in het Jonge Dekzand meestal niet aanwezig. Ook komen er geen lemlagen in voor. Een verdere onderverdeling van het Oude en Jonge Dekzand kan plaatsvinden door aanwezige veen- of lemlagen, zoals de Laag van Usselo, een bodem- of veenlaag uit het Allerød-interstadiaal (13.675 - 12.745 jaar geleden). Het dekzand wordt ook wel het Laagpakket van Wierden genoemd, welke tevens behoort tot de Formatie van Bostel (voorheen de Formatie van Twente).

Het Holoceen begon ongeveer 10.000 jaar geleden en duurt nog steeds voort. Door de temperatuurstijging aan het eind van de Weichselien smolten de ijskappen op het noordelijk halfrond waardoor de zeespiegel sterk steeg en er een vegetatieontwikkeling van vooral warmteminnende boomsoorten plaatsvond. Ook zorgde de gedurende het Holoceen stijgende grondwater tot veenvorming. In de omgeving van het plangebied vond de start van veenvorming plaats vanaf het Subboreaal (ongeveer 4.000 jaar geleden), welke wordt aangeduid als het Hollandveen Laagpakket van de Formatie van Nieuwkoop. Tot ongeveer 4.000 jaar geleden was sprake van een bebost gebied, waardoorheen waarschijnlijk enkele lokale beken doorheen stroomde. In de loop van het Subboreaal (5000 - 2900 jaar geleden), als indirect gevolg van de zeespiegelstijging, trad vernatting en veenvorming vanuit de relatief lagere delen van het landschap nabij het plangebied. De overreden stuwwallen van Gaasterland bleven vrij van veen en staken uit boven het veelal vlakke veenlandschap.

In de eerste helft van het Subatlanticum, 2900 jaar geleden (900 voor Chr.) zorgde een stagnerende zeespiegelstijging in combinatie met een hogere stroomfrequentie tot erosie van de kust. Het gebied van het IJsselmeer ten westen en zuidwesten van het plangebied, als ook de westelijke Waddenzee (het Boornedal), ten noorden van het plangebied, werden overspoeld door de zee. Dit leidde tot omvangrijke veenafslag en zelfs op de hoogste delen van het dekzandlandschap werden als gevolg van abrasie veen geërodeerd (erosie door branding). Hierdoor ontstond bijvoorbeeld het Flevomeer (door de Romeinen aangeduid als *Flevo Mare*) en na de Romeinse tijd breidde dit meer zich verder uit tot het Almere en vervolgens de Zuiderzee, welke rond 1200 na Chr. haar maximale omvang bereikte. Ten noorden van het plangebied was sprake van een kweldergordel die vanaf circa 2000 jaar geleden geleidelijk noordwaarts migreerde. In de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. is in het lager gelegen gebied achter de kwelderwallen tijdens stormvloed een zware, stugge klei afgezet. Deze wordt knipklei genoemd. Wellicht dat een (dunne) laag knipklei ook binnen het plangebied is afgezet. Het komt in ieder geval wel voor ten noorden van het plangebied.

Brandstof in de vorm van hout werd gedurende de grootschalige ontginningen van de verschillende landschappen van Nederland schaars. Een alternatief werd gevonden in de veenlandschappen. De kustvlakten werden ontveend, deels door droge vervening (afgraven) en verder door het baggeren van veen onderwater (met behulp van een baggerbeugel). Wellicht dat ter plaatse van het plangebied een veenpakket lag dat geheel afgegraven is. Vaak werd de voor turfwinning onbruikbare bolster (oorspronkelijke top van het (hoog)veen) opzij werd gezet, en na vervening werd vermengd met het onderliggende dekzand (met als gevolg het plaatselijk (ondiep) verstoren van het in het dekzand gevormde podzolprofiel). Ten gevolge van het baggeren van veen zijn grote veenmeren ontstaan, zoals het Slotermeer dat ten noordoosten van het plangebied ligt.

DINO⁹

Het Dinoloket is de centrale toegangspoort tot Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINO). Het DINO-systeem is de centrale opslagplaats voor geowetenschappelijke gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond van Nederland. Het archief omvat diepe en ondiepe boringen, grondwatergegevens, sonderingen, geo-elektrische metingen, resultaten van geologische, geochemische en geomechanische monsteranalyses, boorgatmetingen en seismische gegevens. De site wordt beheerd door TNO.

In het Dinoloket zijn enkel boringen bestudeerd die in de nabijheid van het plangebied liggen.¹⁰ Hieruit blijkt dat de bovenste 1 à 2 meter bestaat uit zeer fijn tot matig fijn zand en dit betreffen dekzandafzettingen, behorend tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden. Onder de dekzandafzettingen komt een pakket voornamelijk zandige leem voor. Dit betreft keileem (grondmorene) en behoort tot de Formatie van Drente, Laagpakket van Gieten. Een afdekkend pakket veen, behorend tot het Hollandveen Laagpakket van de Formatie van Nieuwkoop, wordt ter plaatse van het plangebied niet (meer) verwacht.

Geomorfologie

De Geomorfologische kaart geeft de mate van reliëf en de vormen die in het landschap te onderscheiden zijn weer.

Volgens de Geomorfologische kaart van Nederland (1:50.000) ligt het plangebied merendeels binnen een laaggelegen vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (2M10, zie figuur 10). Alleen het uiterst zuidwestelijke deel van het plangebied ligt binnen een grondmorene dat bedekt is met dekzand en aan het maaiveld een zwak golvende vorm heeft (2L3). Het plangebied neemt daarmee een positie in binnen een gradiëntzone, op de noordelijke flank van de ten zuiden gelegen overreden stuwwallen van Gaasterland naar het ten noorden gelegen klei-op-veengebied (veen bedekt door getijafzettingen). Op het hoogtebeeld zijn deze landschapsvormen duidelijk zichtbaar (wordt hieronder besproken).

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)¹¹

Het Actueel Hoogtebestand Nederland vormt een belangrijke aanvullende informatiebron voor de landschapsanalyse. Dit met behulp van laseraltimetrie verkregen digitale bestand vormt een gedetailleerd beeld van het huidige reliëf in het plangebied. Ten zuiden van het plangebied zijn de overreden stuwwallen goed te herkennen (zie figuur 11). Ten noorden van het plangebied begint het lager gelegen klei-op-veengebied. Het plangebied ligt duidelijk op de overgang tussen deze twee landschapstypen.

Bodemkunde

Volgens de Bodemkaart van Nederland (1:50.000) is het plangebied merendeels gekarteerd als een veldpodzolgrond, bestaande uit leemarm en zwak lemig fijn zand en met een kleidek (kHn21, zie figuur 12). Alleen het uiterst zuidwestelijke deel van het plangebied is gekarteerd als een laarpodzolgrond, bestaande uit leemarm en zwak lemig fijn zand (cHn21).

⁹ www.dinoloket.nl

¹⁰ DINO boornummers: B15E0018, B15E0079 en B15E0087

¹¹ www.ahn.nl

Podzolgronden worden gekenmerkt door podzolering: er komt een duidelijke B-horizont in voor die tot stand is gekomen door inspoeling van niet-amorfe humus samen met ijzerverbindingen (moderpodzolen), of door inspoeling van amorfe humus (humuspodzolen). De laarpodzolgronden behoren tot de humuspodzolen en worden gekenmerkt door een matig dikke (tussen 30 en 50 cm dikke) humusrijke bovengrond (plaggendeck) die opgebracht is door de mens. De plaggenophoging is vaak al in de Late-Middeleeuwen begonnen toen op grote schaal het systeem van potstalbemesting is toegepast. Plaggen zijn met veemest vermengd en op de akkers uitgespreid om de bodem vruchtbaarder te maken. In de loop der tijd is hierdoor een plaggendeck op de oorspronkelijke bodem ontstaan.

Voor het merendeel van het plangebied wordt aangegeven dat de veldpodzolgrond bedekt is met een (dun) kleidek. Dit duidt erop dat er binnen het plangebied geen veenvorming heeft plaatsgevonden, maar dat er wel bovenop het dekzand een dunne laag zeeklei ligt dat de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. is gesedimenteerd.

Grondwatertrap

Grondwatertrappen zijn een indicatie voor de diepte van de grondwaterstand en de seizoensfluctuatie daarvan. De grondwatertrappenindeling is gebaseerd op de gemiddeld hoogste (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). Hiermee worden de winter- en zomergrondwaterstanden gekarakteriseerd in een jaar met een gemiddelde neerslag en verdamping. In stedelijk gebied zijn geen grondwatertrappen bepaald. Deze worden als 'witte vlekken' op de Bodemkaart van Nederland (1:50.000) weergegeven.

Tabel III geeft een overzicht van de klassengrenzen die worden aangehouden bij de indeling van de grondwatertrappen. De trappen worden vastgesteld op een schaal van I tot VII van respectievelijk extreem nat tot extreem droog. Bij sommige grondwatertrappen is een ' of een '' weergegeven: het gaat hier om tussenliggende grondwatertrappen die een drogere variant vertegenwoordigen.

Tabel III. Grondwatertrappenindeling¹²

Grondwatertrap	I	II'	III'	IV	V'	VI	VII''
GHG (cm -mv)	-	-	<40	>40	<40	40-80	>80
GLG (cm -mv)	<50	50-80	80-120	80-120	>120	>120	>120
') Bij deze grondwatertrappen wordt een droger deel onderscheiden) Een met een * achter de code als onderverdeling aangegeven "zeer droog deel" heeft een GHG dieper dan 140 cm beneden maaiveld							

Gebiedsdelen met een goede ontwatering (Grondwatertrap VI en VII) zijn zeer geschikt voor landbouw en vormden mede daarom, vooral in het verleden, een aantrekkelijk vestigingsgebied. Het merendeel van het plangebied heeft op basis van de te verwachten bodemkundige eenheid een grondwatertrap III. Alleen het uiterst zuidwestelijke deel van het plangebied heeft een grondwatertrap V. Voordat bedijking, ontginning en regulering van grondwaterstanden plaats ging vinden zal het plangebied te maken hebben gehad met vrij natte/drassige condities. Dit zal vooral gelden voor het latere deel van het Holoceen, toen veenvorming plaatsvond in de directe omgeving van het plangebied (wel buiten de overreden stuwwallen van Gaasterland), en vanaf de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. toen het plangebied onder invloed stond van de zee tijdens stormvloed. Vandaag de dag worden de grondwaterstanden binnendijs gereguleerd.

¹² Locher & Bakker, 1990

3.7 Archeologische waarden

Voor de uitkomst van het bureauonderzoek is het van belang de bekende archeologische waarden (al dan niet volledig onderzocht) te beschrijven. Een belangrijke informatiebron is het landelijke ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS), dat beheerd wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). In dit systeem worden alle archeologische gegevens verzameld en via internet zijn deze door bevoegden te raadplegen.

De bekende archeologische waarden staan afgebeeld op figuur 13, een kaart met daarop, binnen een straal van 1 km rondom het plangebied, de indicatieve archeologische waarde en de in ARCHIS geregistreerde AMK-terreinen, waarnemingen, vondstmeldingen en onderzoeksmeldingen.

FAMKE¹³

Op de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra van de provincie Fryslan) is het merendeel van het plangebied voor de periode Steentijd – Bronstijd gekarteerd als “karterend onderzoek 1 (steentijd)” (zie figuur 14). In de toelichting vermeldt FAMKE: “In deze gebieden kunnen zich archeologische resten uit de Steentijd vlak onder de oppervlakte bevinden die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel kwetsbaar. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend (boor)onderzoek uit te laten voeren, waarbij minimaal twaalf boringen per hectare worden gezet, met een minimum van twaalf boringen voor gebieden kleiner dan een hectare. De resultaten van een dergelijk karterend booronderzoek kunnen inzicht geven in de aanwezigheid van dekzandkopjes of -ruggen, waarop zich archeologische resten kunnen bevinden. Het booronderzoek dient zich vooral te richten op het microreliëf van het zand onder het veen- of kleidek. [...]”.

Alleen het uiterst zuidwestelijke deel van het plangebied is voor de periode Steentijd - Bronstijd gekarteerd als “quickscan”. Van deze gebieden wordt vermoed dat eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zijn, maar dit is niet met zekerheid te zeggen. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5000 m² een quickscan te verrichten. Een quickscan is een extensief booronderzoek waarmee duidelijk gemaakt wordt of het steentijd bodemarchief intact is. Bij een intact bodemarchief kan dan over worden gegaan op een karterend onderzoek 2 (zes boringen per hectare).

Voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen is het plangebied gekarteerd als “karterend onderzoek 3 (middeleeuwen)” (zie figuur 15). In de toelichting vermeldt FAMKE: “In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode IJzertijd - Middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5000 m² een historisch en karterend (boor)onderzoek te verrichten, waarbij minimaal zes boringen per hectare worden gezet, met een minimum van zes boringen voor gebieden kleiner dan een hectare. Er dient speciale aandacht te worden besteed aan eventuele Romeinse sporen en/of vroeg-middeleeuwse ontginningen”.

Op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal zijn er directe geen aanwijzingen om restanten van vroeg-middeleeuwse ontginningen te verwachten binnen het plangebied. Kaartmateriaal uit het begin van de 18^e eeuw geeft aan dat het plangebied in extensief agrarisch gebruik was, niet deel uitmakend van een akkerperceel dat wellicht tot de oudere ontginningsfasen van het gebied behoort. Het boerenerf dat in het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied heeft gestaan dateert uit de 18^e of begin 19^e eeuw en is halverwege de 20^e eeuw in onbruik geraakt (gevolgd door sloop).

¹³ <http://www.fryslan.frl/famke>

AMK-terreinen binnen het onderzoeksgebied

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van archeologische terreinen in Nederland, welke ook wel worden aangeduid als monumenten. De terreinen zijn beoordeeld op verschillende criteria (kwaliteit, zeldzaamheid, representativiteit, ensemblewaarde en beleefingswaarde). Op grond daarvan zijn de terreinen ingedeeld in vier categorieën; terreinen met archeologische waarde, een hoge archeologische waarde, een zeer hoge archeologische waarde of een zeer hoge archeologische waarde met een beschermde status.

Binnen het plangebied liggen geen AMK-terreinen. Binnen het onderzoeksgebied ligt één AMK-terrein (zie tabel IV en figuur 13).

Tabel IV. Overzicht AMK terreinen

AMK nr.	Situering t.o.v. plangebied	Datering	Waarde en omschrijving
15.114	750 meter ten westen	<i>Middeleeuwen laat - Nieuwe tijd C</i>	Toponiem: Balk-Dorp Complex: Stad Waarde: Terrein van hoge archeologische waarde Betreft een terrein met sporen van bewoning. Het betreft de dorpskern van Balk.

In het verleden uitgevoerde archeologische onderzoeken binnen het onderzoeksgebied

Binnen het onderzoeksgebied zijn in de afgelopen jaren door verschillende bedrijven en instellingen in totaal zeven archeologische onderzoeken uitgevoerd. Het gaat daarbij alleen om bureau- en/of booronderzoeken (prospectief onderzoek) (zie tabel V en figuur 13).

Tabel V. Overzicht onderzoeksmeldingen

Onderzoeksmeldingsnr.	Situering t.o.v. plangebied	Aard, resultaten van het onderzoek
19.516	170 meter ten noordwesten	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 30-10-2006 Onderzoeksnummer: 16.088 Resultaat: Voor het gehele plangebied wordt, voor wat betreft de Steentijd, geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen. De voorziene bodemingrepen kunnen zonder archeologisch bezwaar worden uitgevoerd.
6.199	500 meter ten noordwesten	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Uitvoerder: De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Datum: 01-04-2004 Onderzoeksnummer: 2.449 Resultaat: De bodem is tot op een diepte van circa 120 cm onder maaiveld verstoord. Hieronder veen, en daar weer onder een gave podzol. Geen archeologische indicatoren aangetroffen. Wanneer de diepe lagen (ca 130 cm onder mv, onder de veenlaag) tijdens het bouwrijp maken geraakt worden, wordt geadviseerd contact op te nemen met de provinciaal archeoloog in verband met een eventueel uit te voeren archeologische begeleiding.
15.313	550 meter ten noorden	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Jachthavendyk Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 20-06-2005 Onderzoeksnummer: 12.852 Resultaat: De bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een bouwvoor op dekzand. Tussen de bouwvoor en het dekzand bevindt zich plaatselijk een dun pakket klei op veen. In het plangebied bevindt zich een dekzandopduiking met een deels intacte podzolbodem. Hierin zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen, ook niet in een kleine sonderingsput op het hoogste en minst verstoorde deel van de opduiking. Geen vervolgonderzoek voor het plangebied aanbevolen.

23.739	750 meter ten zuiden	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 03-08-2007 Onderzoeksnummer: 21.723 Resultaat: Op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek wordt voor de plangebieden geen vervolgonderzoek aanbevolen. De voorziene bodemingrepen kunnen, vanuit archeologisch oogpunt, zonder bezwaar worden uitgevoerd.
23.740	800 meter ten zuidwesten	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 03-08-2007 Onderzoeksnummer: 21.724 Resultaat: Op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek wordt voor de plangebieden geen vervolgonderzoek aanbevolen. De voorziene bodemingrepen kunnen, vanuit archeologisch oogpunt, zonder bezwaar worden uitgevoerd.
31.012	800 meter ten noordwesten	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Meerweg ; Pyperstikke Uitvoerder: De Steekproef, Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Datum: 15-09-2008 Onderzoeksnummer: 25.312 Resultaat: Plaatselijk resten van podzolvorming, maar geen archeologische indicatoren in de megaboer aangetroffen. Geen nader onderzoek.
37.513	950 meter ten noorden	Type onderzoek: bureau- en booronderzoek Toponiem: Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau Datum: 21-10-2009 Onderzoeksnummer: 31.886 Resultaat: Ter hoogte van de dekzandrug aan de noordwestzijde van het plangebied, waar concrete aanwijzingen zijn gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats (ARCHIS-vondstmeldingsnummer 414.838), wordt archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven aanbevolen. Dit onderzoek dient zich te concentreren op de noordelijke flank van de dekzandrug. In het overige deel van het plangebied zijn geen concrete aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. In overleg met de provinciaal archeoloog wordt voor dit gedeelte geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen.

In ARCHIS staan alle bekende archeologische waarnemingen geregistreerd. Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen geregistreerd. Binnen het onderzoeksgebied staan vijf waarnemingen geregistreerd (zie tabel VI en figuur 13).

Tabel VI. Overzicht ARCHIS-waarnemingen

Waarnemingsnr.	Situering t.o.v. plangebied	Aard van de melding
415.877	In het uiterst westelijke deel van het plangebied/westhoek van het plangebied	<i>Nieuwe tijd</i> : witbakkend geglazuurd aardewerk, roodbakkend geglazuurd aardewerk, bakstenen, witbakkend geglazuurd aardewerk bekertjes/koppen en mortel/specie. Complexiteit: huisplaats. Vondsten die te relateren zijn aan het boerenerf dat bestaat heeft in het uiterst westelijke deel van het plangebied/westhoek van het plangebied tijdens de 18 ^e /begin 19 ^e tot de eerste helft van de 20 ^e eeuw. Vermoedelijk gedaan tijdens de sloop van de voormalige bebouwing (woonboerderij met een enkele schuur)
408.123	300 meter ten noordwesten	<i>Paleolithicum - IJzertijd</i> : afslagen en klopstenen. Complexiteit: extractiekamp. Aangetroffen tijdens de uitvoering van een archeologisch booronderzoek (zie onderzoeksmeldingsnr. 19.516).
40.124	500 meter ten westen	<i>Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd</i> : steengoed en gedraaid aardewerk. Bij de bouw van een garagebedrijf waren vondsten gedaan in de vulling van een oude gracht. De vondsten bestonden voornamelijk uit 16 ^e - en 17 ^e -eeuws Rijlands en Fries aardewerk.

48.550	650 meter ten noorden	<i>Romeinse tijd - Vroege Middeleeuwen</i> : munten, fibulae. Aangetroffen door een particulier aan het maaiveld.
37.380	700 meter ten westen	<i>Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd</i> : stenen funderingen, waterputten en munten. Complextype: weg. Tijdens ontgravingswerkzaamheden onder de NH kerk, Van Swinderenstr. 6, te Balk (Monumentnr. 15.914) werden funderingsresten gevonden en ingemeten. Het gaat om oudere bewoningssporen, waar de kerk bovenop is geplaatst. Detectorvondsten bestaan uit koperen en zilveren munten. Deze zijn gevonden in de afgevoerde grond (vinder: Klaas Visser, Kerkstraat 24,8567JH, Oudemirdum).

Vondstmeldingen binnen het onderzoeksgebied

In ARCHIS staan vondstmeldingen geregistreerd. Nadat deze zijn gecontroleerd worden het waarnemingen. Tot die tijd staan ze als vondstmeldingen geregistreerd. Binnen zowel het plangebied als het onderzoeksgebied zijn géén vondstmeldingen geregistreerd (zie figuur 13).

3.8 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van het bureauonderzoek is de volgende gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld:

Tabel VII. Gespecificeerde archeologische verwachting

Archeologische periode	Gespecificeerde verwachting	Te verwachten resten en/of sporen	Relatieve diepte t.o.v. het maaiveld
(Laat-)Paleolithicum - Vroeg-Neolithicum (Jagers-Verzamelaars)	Hoog	Vuursteenstrooiingen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen	In de top van (het restant van een podzolbodem gevormd in) de dekzandafzettingen, afgedekt door een dun kleidek of klei- op veendek
Midden- en Laat-Neolithicum (Landbouwers)	Hoog	Akkerlaag en/of nederzettingssporen, grafvelden, rituele plaatsen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen, houtskool en gebruiksvoorwerpen	In de top van (het restant van een podzolbodem gevormd in) de dekzandafzettingen, afgedekt door een dun kleidek of klei- op veendek
Bronstijd (Landbouwers)	Middelhoog	Akkerlaag en/of nederzettingssporen, grafvelden/-heuvels, rituele plaatsen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen, metaalresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	In de top van (het restant van een podzolbodem gevormd in) de dekzandafzettingen, afgedekt door een dun kleidek of klei- op veendek
IJzertijd - Romeinse tijd (Landbouwers)	Middelhoog	Akkerlaag en/of nederzettingssporen, grafvelden/-heuvels, rituele plaatsen: kleine fragmenten aardewerk, natuursteen en vuurstenen gebruiksvoorwerpen, metaalresten, houtskool, botresten en gebruiksvoorwerpen	In de top van (het restant van een podzolbodem gevormd in) en in het dunne veendek, indien aanwezig, afgedekt door een dun kleidek
Middeleeuwen	Laag	Bewoningssporen van een (boeren)erf: kleine fragmenten aardewerk, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten, organische resten en gebruiksvoorwerpen	In (de top van) het veendek, indien aanwezig en/of in het hierboven gelegen dunne kleidek
Nieuwe tijd	Alleen hoog voor het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied	Bewoningssporen van een (boeren)erf: ondergrondse restanten van muurwerk/funderingsresten, kleine fragmenten aardewerk, metaalresten, glasresten, houtskool, botresten, organische resten en gebruiksvoorwerpen	Aan het maaiveld en in/direct onder de huidige bouwvoor (kleidek)

Uit de verzamelde aardwetenschappelijke gegevens blijkt dat het plangebied een overgangspositie inneemt op de noordelijke flank van de ten zuiden gelegen overreden stuwwallen van Gaasterland naar het ten noorden gelegen klei-op-veengebied (veen bedekt door (een dunne laag) zeeklei of dekzandafzettingen direct bedekt met (een dunne laag) zeeklei). Dergelijke gradiëntzones vormde voor Jagers-Verzamelaars (Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum) gunstige locaties voor (tijdelijke) bewoning. Over het algemeen wordt de kans op het aantreffen van jagers-verzamelaarskampen groter naarmate de gradiëntsituatie meer uitgesproken is. De stijgende grondwaterspiegel gedurende het Holoceen resulteerde in de vorming van veen vanaf plekken met een gebrekkige afwatering (depressies, dekzandvlakten). Dit veen is ontstaan vanuit de lagere gelegen dekzandvlakten die vooral ten noorden van het plangebied liggen, vanaf circa 4000 jaar geleden. Ter plaatse van het plangebied heeft waarschijnlijk geen veen gelegen of deze laag had een zeer beperkte dikte. Voor Landbouwers uit de perioden Midden-Neolithicum t/m Romeinse tijd zal het plangebied ook een voldoende geschikte locatie zijn geweest voor bewoning, maar waarschijnlijk ging de meeste voorkeur uit naar de hogere delen binnen het met dekzand bedekte stuwwallenlandschap van Gaasterland, dat niet ver ten zuiden van het plangebied begint.

In de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. (overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen) zijn de lager gelegen dekzandvlakten bedekt met veen tijdens stormvloeden nog overspoeld met een zware, stugge laag knipklei. Voor het merendeel van het plangebied wordt verwacht dat er een dunne laag knipklei aanwezig is, dat een veenlaag afdekt of direct op de dekzandafzettingen ligt.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten en volgens de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) moet er in het plangebied rekening mee worden gehouden dat zich op enige diepte archeologische lagen kunnen bevinden uit de Steentijd die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel zeer kwetsbaar. Tevens moet volgens de FAMKE rekening worden gehouden met archeologische resten uit de periode Bronstijd tot Vroege-Middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal zijn er directe geen aanwijzingen om restanten van vroeg-middeleeuwse ontginningen te verwachten binnen het plangebied. Kaartmateriaal uit het begin van de 18^e eeuw geeft aan dat het plangebied in extensief agrarisch gebruik was, niet deel uitmakend van een akkerperceel dat wellicht tot de oudere ontginningsfasen van het gebied behoort. Verder zijn in de directe omgeving enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd (alleen prospectief onderzoek). Deze hebben niet geresulteerd in het aantreffen van een archeologische vindplaats.

Het boeren erf dat in het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied heeft bestaan dateert uit de 18^e of begin 19^e eeuw en is halverwege de 20^e eeuw in onbruik geraakt (gevolgd door sloop). Specifiek voor dit deel van het plangebied kunnen van deze historische huislocatie nog ondergrondse restanten (muurwerk/funderingen) aanwezig zijn en vondsten die te relateren zijn aan dit erf. Er is al een waarneming gedaan van restanten die behoren tot dit boeren erf, vermoedelijk tijdens de sloop van de voormalige bebouwing.

Bodemverstoring

Als gevolg van bodemingrepen kunnen vindplaatsen geheel of gedeeltelijk verstoord zijn. De waarde van archeologische vindplaatsen wordt mede bepaald door de mate waarin vondsten *in situ* bewaard zijn gebleven in de bodem en/of grondsporen intact zijn.

Het merendeel van het plangebied is vanaf het begin van de 18^e eeuw tot op heden onbebouwd geweest. Hierdoor mag in eerste instantie verwacht worden dat de bodem, afgezien van de bouwvoor, minimaal verstoord is.

Wel dient er rekening te worden gehouden met dat er in het plangebied veenwinning heeft plaatsgevonden. Door de verwachte aanwezigheid van een kleidek (knipklei) is dit niet aannemelijk, tenzij het kleidek na de veenwinning is teruggeplaatst. Reeds uitgevoerd milieuhygiënisch bodemonderzoek laat zien dat bodemverstorende ingrepen tot in het dekzandpakket alleen hebben plaatsgevonden daar waar bestaande dan wel deels gedempte kavelsloten liggen en waar dammen zijn gesitueerd.

Van de oude bebouwing zichtbaar op het geraadpleegde historisch kaartmateriaal, daterend uit de 18^e of begin 19^e eeuw, kunnen nog wel ondergrondse restanten aanwezig zijn. Indien aanwezig, dan dient bepaald te worden wat de archeologische waarde (behoudenswaardigheid) hiervan is.

3.9 Beantwoording onderzoeksvragen bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is een drietal onderzoeksvragen opgesteld. Hieronder worden deze vragen beantwoord voor zover het bureauonderzoek de daarvoor benodigde gegevens heeft opgeleverd.

- Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen binnen het plangebied uit het verleden? Is er bijvoorbeeld informatie bekend over vroegere ontgroningen, bodemsaneringen, egalisaties, diepploegen of landinrichting?

Het merendeels van het plangebied is vanaf het begin van de 18^e eeuw tot op heden onbebouwd geweest. Hierdoor mag in eerste instantie verwacht worden dat de bodem, afgezien van de bouwvoor, minimaal verstoord is. Wel dient er rekening te worden gehouden met dat er in het plangebied mogelijk veenwinning heeft plaatsgevonden. Door de verwachte aanwezigheid van een kleidek (knipklei) is dit niet aannemelijk, tenzij het kleidek na de veenwinning is teruggeplaatst. Reeds uitgevoerd milieuhygiënisch bodemonderzoek laat zien dat bodemverstorende ingrepen tot in het dekzandpakket alleen hebben plaatsgevonden daar waar bestaande dan wel deels gedempte kavelsloten liggen en waar dammen zijn gesitueerd.

Van de oude bebouwing zichtbaar op het geraadpleegde historisch kaartmateriaal, daterend uit de 18^e of begin 19^e eeuw, kunnen nog wel ondergrondse restanten aanwezig zijn. Indien aanwezig, dan dient bepaald te worden wat de archeologische waarde (behoudenswaardigheid) hiervan is.

- Ligt het plangebied binnen een landschappelijke eenheid, welke vanuit archeologisch oogpunt een specifieke aandachtslocatie kan betreffen (zoals een relatief hoge dekzandkop of -rug, nabij een veengebied of een beekdal)?

Uit de verzamelde aardwetenschappelijke gegevens blijkt dat het plangebied een overgangssituatie inneemt op de noordelijke flank van de ten zuiden gelegen overreden stuwwallen van Gaasterland naar het ten noorden gelegen klei-op-veengebied (veen bedekt door (een dunne laag) zeeklei of dekzandafzettingen direct bedekt met (een dunne laag) zeeklei). Dergelijke gradiëntzones vormde voor Jagers-Verzamelaars (Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum) gunstige locaties voor (tijdelijke) bewoning. Over het algemeen wordt de kans op het aantreffen van jagers-verzamelaarskampen groter naarmate de gradiëntsituatie meer uitgesproken is. De stijgende grondwaterspiegel gedurende het Holoceen resulteerde in de vorming van veen vanaf plekken met een gebrekkige afwatering (depressies, dekzandvlakten). Dit veen is ontstaan vanuit de lagere gelegen dekzandvlakten die vooral ten noorden van het plangebied liggen, vanaf circa 4000 jaar geleden. Ter plaatse van het plangebied heeft waarschijnlijk geen veen gelegen of deze laag had een zeer beperkte dikte. Voor Landbouwers uit de periodes Midden-Neolithicum t/m Romeinse tijd zal het plangebied ook een voldoende geschikte locatie zijn geweest voor bewoning, maar waarschijnlijk ging de meeste voorkeur uit naar de hogere delen binnen het met dekzand bedekte stuwwallenlandschap van Gaasterland, dat niet ver ten zuiden van het plangebied begint.

In de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. (overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen) zijn de lager gelegen dekzandvlakten bedekt met veen tijdens stormvloed en overspoeld met een zware, stugge laag knipklei. Voor het merendeel van het plangebied wordt verwacht dat er een dunne laag knipklei aanwezig is, dat een veenlaag afdekt of direct op de dekzandafzettingen ligt.

- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting van het plangebied?
- Voor het plangebied moet rekening worden gehouden dat zich op enige diepte archeologische lagen kunnen bevinden uit de steentijd die zijn afgedekt door een dun veen- of kleidek. De conservering van eventueel aanwezige resten is nu nog goed, maar de archeologische resten zijn wel zeer kwetsbaar. Tevens moet rekening worden gehouden met archeologische resten uit de periode Bronstijd tot Vroege-Middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal zijn er directe geen aanwijzingen om restanten van vroeg-middeleeuwse ontginningen te verwachten binnen het plangebied. Kaartmateriaal uit het begin van de 18^e eeuw geeft aan dat het plangebied in extensief agrarisch gebruik was, niet deel uitmakend van een akkerperceel dat wellicht tot de oudere ontginningsfasen van het gebied behoort. Verder zijn in de directe omgeving enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd (alleen prospectief onderzoek). Deze hebben niet geresulteerd in het aantreffen van een archeologische vindplaats.*

Het boeren erf dat in het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied heeft bestaan dateert uit de 18^e of begin 19^e eeuw en is halverwege de 20^e eeuw in onbruik geraakt (gevolgd door sloop). Specifiek voor dit deel van het plangebied kunnen van deze historische huislocatie nog ondergrondse restanten (muurwerk/funderingen) aanwezig zijn en vondsten die te relateren zijn aan dit erf. Er is al een waarneming gedaan van restanten die behoren tot dit boeren erf, vermoedelijk tijdens de sloop van de voormalige bebouwing.

4 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK

4.1 Methoden

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek, conform de eisen van de KNA, versie 3.3, specificatie VS03. Voor het inventariserend veldonderzoek is op 23 december 2015 door ir. E.M. ten Broeke (senior prospector) een Plan van aanpak (PvA) opgesteld.

In totaal zijn er tachtig boringen gezet, gelijkmatig verdeeld over vijf zuidwest-noordoost gerichte raaien en in een verspringend boorgrid van 25 x 30 meter (zie figuur 16). Er is geboord tot een diepte van maximaal 200 cm -mv met een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. De boringen zijn verspreid binnen het plangebied gezet. De boringen zijn lithologisch conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode beschreven.¹⁴ De boringen zijn met meetlinten en een meetwiel ingemeten (x- en y-waarden). Van alle boringen is de maaiveldhoogte afgeleid van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). In Bijlage 5 worden overzichtsfoto's van het plangebied en foto's van de opgeboorde profielen weergegeven.

¹⁴ Bosch, 2005

Aan de hand van het opgeboorde materiaal is beoordeeld of er wel, niet of deels sprake is van een gaaf bodemprofiel. Tevens is gekeken naar de aanwezigheid van mogelijke vegetatie- en/of cultuurlagen, die zichtbaar zijn als bodemverkleuringen (verkennende fase van het inventariserend veldonderzoek). Daar waar sprake is van een (deels) intact profiel is de laag waar archeologische indicatoren meest waarschijnlijk kunnen worden verwacht gezeefd met behulp van een zeef met een maaswijdte van 4 mm wanneer het los zand betrof (dekzand) of versneden en verbrokken wanneer het (overstromings)klei of veen betrof. Het zeefresidu dan wel het versneden en verbrokkelde materiaal is vervolgens geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren, zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, verbrande leem, bot etc.

4.2 Resultaten

Geologie en bodem

De resultaten van de boringen zijn opgenomen in de vorm van boorprofielen en worden in bijlage 6 weergegeven. Tevens worden deze resultaten in figuur 17 weergegeven. De opbouw van de bodem kan als volgt worden weergegeven:

Tabel VIII. Bodemopbouw zuidwestelijke deel plangebied (boringen 1 t/m 5, 30 t/m 38 en 63 t/m 67)

Diepte (cm -mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot gemiddeld 50	Bruingrijs tot grijsbruin gekleurd, matig humeus, kleiig, zwak siltig, zeer fijn zand en naar onderen toe matig humeus, zwak tot sterk zandige klei, plaatselijk met resten bouwpuin en baksteen	1Ap- en 1Cgp-horizont, geroerde/verstoorde lagen door recente bodemverstorende ingrepen, inclusief huidige bouwvoor, tevens geroerde/verstoorde laag overstromingsklei (zeeklei)
Tussen gemiddeld 50 en 80, bij de boringen 4, 5, 31, 32, 37 en 38 doorlopend tot grotere diepte, maximaal tot 170	Donkerzwartbruin gekleurd veraard veen	2Cb-horizont, veenlaag
Vanaf gemiddeld 80 tot 120	Bovenin donkergrijs en overgaand in donkerbruin naar lichtgeelbruin gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand	Intact veldpodzolprofiel vanaf de 3AHEb-horizont, waar de veenlaag tot grotere diepte doorloopt direct de 3C-horizont
Vanaf gemiddeld 120	Geel gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand, goed gesorteerd	3C-horizont, dekzandafzettingen

Tabel IX. Bodemopbouw centraal-noordelijke deel plangebied (boringen 6 t/m 14, 18 t/m 39, 40, 44, 45, 48 en 49)

Diepte (cm -mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot gemiddeld 50	Bruingrijs gekleurd, matig humeus, kleiig, zwak siltig, zeer fijn zand	1Ap-horizont, huidige bouwvoor en resterend geroerde/verstoorde bovengrond, tevens geroerd/verstoord deel van het veldpodzolprofiel zichtbaar (AheEbp-horizont)
Vanaf gemiddeld 50 tot 80	Donkerbruin naar lichtgeelbruin gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand	Intact deel van het veldpodzolprofiel, meestal vanaf de 3Bhe-of BC-horizont
Vanaf gemiddeld 80	Geel gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand, goed gesorteerd	3C-horizont, dekzandafzettingen
In het oostelijke deel van het plangebied vanaf gemiddeld 100	Blauwgrijs tot groengrijs gekleurd, zwak grindig, sterk siltig, zeer fijn zand tot zwak grindige, sterk zandige klei, slecht gesorteerd	4C-horizont, grondmorene/keileem

Tabel X. Bodemopbouw centraal-zuidelijke deel plangebied (boringen 26, 41 t/m 43, 46, 47, 50, 52 t/m 62 en 68 t/m 79)

Diepte (cm -mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot gemiddeld 30	Donkergrijsbruin gekleurd, matig humeus, kleilig, zwak siltig, zeer fijn zand	1Ap-horizont, huidige bouwvoor
Vanaf gemiddeld 30	Geel gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand, goed gesorteerd	3C-horizont, dekzandafzettingen
In het oostelijke deel van het plangebied vanaf gemiddeld 100	Blauwgrijs tot groengrijs gekleurd, zwak grindig, sterk siltig, zeer fijn zand tot zwak grindige, sterk zandige klei, slecht gesorteerd	4C-horizont, grondmorene/keileem

Tabel XI. Bodemopbouw uiterst noordoostelijke deel plangebied (boringen 15 t/m 17, 51 en 80)

Diepte (cm -mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot gemiddeld 40	Bruingrijs tot donkergrijsbruin gekleurd, matig humeus, kleilig, zwak siltig, zeer fijn zand, in het uiterst noordoostelijke deel plangebied onderste deel matig humeus, zwak tot sterk zandige klei	1Ap- en 1Cgp-horizont, geroerde/verstoorde lagen door recente bodemverstorende ingrepen, inclusief huidige bouwvoor, tevens geroerde/verstoorde laag overstromingsklei (zeeklei) in het uiterst noordoostelijke deel plangebied
Tussen gemiddeld 40 en 50	Donkerzwartbruin gekleurd veraard veen	2Cb-horizont, veenlaag
Vanaf gemiddeld 50 tot 100	Bovenin donkergrijs en overgaand in donkerbruin naar lichtgeelbruin gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand	Intact veldpodzolprofiel vanaf de 3AhEb-horizont, waar de veenlaag tot grotere diepte doorloopt direct de 3C-horizont
Vanaf gemiddeld 100	Geel gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand, goed gesorteerd	3C-horizont, dekzandafzettingen
In het oostelijke deel van het plangebied vanaf gemiddeld 100	Blauwgrijs tot groengrijs gekleurd, zwak grindig, sterk siltig, zeer fijn zand tot zwak grindige, sterk zandige klei, slecht gesorteerd	4C-horizont, grondmorene/keileem

In het zuidwestelijke deel van het plangebied (boringen 1 t/m 5, 30 t/m 38 en 63 t/m 67, zie figuur 17) bestaat de bovengrond (eerste 50 cm) uit bruingrijs tot grijsbruin gekleurd, matig humeus, kleilig, zwak siltig, zeer fijn zand en naar onderen toe matig humeus, zwak tot sterk zandige klei. Plaatselijk komen in deze lagen resten bouwpuin en baksteen voor. Dit betreffen zeer waarschijnlijk resten die tijdens het gebruik van dit deel van het plangebied als (boeren)erf of tijdens de sloop van de voormalige bebouwing binnen dit erf (erf Landlust) in de bovengrond zijn opgemengd. De laag direct onder de bouwvoor bestaat voornamelijk uit zwak tot sterk zandige klei en duidt erop dat hier van nature een duidelijk te onderscheiden afdekkende kleilaag is gesedimenteerd. Het zal gaan om de laag zware, stugge knipklei dat in de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. (overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen), ten gevolge van stormvloed, is gesedimenteerd. Door moderne bodemingrepen, waarschijnlijk om de waterhuishouding van deze agrarische gronden te verbeteren, is de kleilaag doorploegd en vermengd met opgebracht zand (1Cgp-horizont). Onder deze kleilaag is een pakket veen aanwezig, tussen gemiddeld 50 en 80 cm -mv. Het gaat om donkerzwartbruin gekleurd veraard veen (2C-horizont). Een dun veenpakket is alleen nog in het uiterst noordoostelijke deel van het plangebied aangetroffen. Dit veen zal zijn gevormd in de laagste delen van het voormalige dekzandlandschap (depressies, laagste delen van dekzandvlakten). In de top van de onderliggende dekzandafzettingen is een intact veldpodzolprofiel aanwezig, tussen circa 80 en 120 cm -mv. Deze bestaat bovenin uit donkergrijs en overgaand in donkerbruin naar lichtgeelbruin gekleurd, zwak siltig, zeer fijn zand. Opeenvolgend zijn de 3AhEb-, de 3Bhe1/2- en de 3BC-horizont te onderscheiden. De C-horizont begint vanaf gemiddeld 120 cm -mv en bestaat uit geel gekleurd, zwak siltig, zeer fijn en goed gesorteerd dekzand.

Bij de boringen 4, 5, 31, 32, 37 en 38 komt een veel dikker pakket veraard veen voor, tot een diepte van maximaal tot 170 -mv, waaronder zich direct de 3C-horizont van de dekzandafzettingen bevindt. Het lijkt erop dat ter plaatse diepere bodemverstoringen ingrepen/afgraving zijn uitgevoerd, waarna het terreindeel is opgevuld met voornamelijk lagen kleiig veen tot sterk siltige klei. Wellicht dat op dit terreindeel onderkelderde schuren binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.

Vanuit zuidwestelijke richting wigt het klei-op-veen pakket snel uit. In het centrale deel van het plangebied zijn deze lagen niet waargenomen. Wel is de huidige bouwvoor zwak kleiig, wat aangeeft dat er voorheen wel een dunne afdekkende laag(overstromings)klei aanwezig is geweest, maar door agrarische bewerking is opgemengd met de top van het dekzandpakket. Van het van nature gevormde veldpodzolprofiel in de oorspronkelijke top van het dekzand is in het centraal-noordelijke deel van het plangebied (boringen 6 t/m 14, 18 t/m 39, 40, 44, 45, 48 en 49, zie figuur 17) alleen nog sprake van een intact restant vanaf de 3Bhe- of de 3BC-horizont. De minerale Ah- en uitspoelings-E-horizont zijn niet meer herkenbaar. In het centraal-zuidelijke deel van het plangebied (boringen 26, 41 t/m 43, 46, 47, 50, 52 t/m 62 en 68 t/m 79, zie figuur 17) is een restant van het veldpodzolprofiel helemaal niet meer herkenbaar. Hier hebben bodemverstoringen ingrepen plaatsgevonden tot minimaal aan de oorspronkelijke top van de 3C-horizont. Waarschijnlijk hebben egalisatiewerkzaamheden plaatsgevonden binnen het plangebied, waarbij de hogere delen in het dekzandlandschap (dekzandruggen en -welvingen) zijn afgetopt.

In het uiterst noordoostelijke deel plangebied (boringen 15 t/m 17, 51 en 80, zie figuur 17) is onder de huidige bouwvoor wel weer een dunne veenlaag aanwezig, tussen gemiddeld 40 en 50 cm -mv, gevolgd door een intact veldpodzolprofiel in de top van de dekzandafzettingen. Dit betreffen waarschijnlijk weer terreindelen die binnen het paleoreliëf van het dekzandlandschap een iets lagere ligging hadden, waarbinnen veengroei kon plaatsvinden.

In het oostelijke deel van het plangebied komt op diepte, vanaf gemiddeld 100 cm -mv, blauwgrijs tot groengrijs gekleurd, zwak grindig, sterk siltig, zeer fijn zand tot zwak grindige, sterk zandige klei voor. Dit betreft de grondmorene/keileem dat gevormd is door het overreden landijs in de voorlaatste ijstijd.

Huidige verstoringdiepten variëren van minimaal de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) tot maximaal 60 cm -mv. Slecht bij enkele boringen zijn iets diepere verstoringen waargenomen. Zoals hierboven vermeld lijken alleen diepe verstoringen te hebben plaatsgevonden bij de boringen 4, 5, 31, 32, 37 en 38, waar waarschijnlijk graafwerkzaamheden hebben plaatsgevonden voor de bouw van voormalige onderkelderde veeschuren die binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.

Archeologische indicatoren

Van elke boring is het opgeboorde materiaal per afzonderlijke laag apart gezeefd over een 4 mm zeef wanneer het los zand betrof of versneden en verbrokken wanneer het klei of veen betrof tot 30 cm in de top van de 3C-horizont. De apart onderscheiden lagen betreffen de zandige kleilaag, de veenlaag en de onderliggende 3AhEb-, de Bhe1-/Bhe2- en/of BC-horizont van het oorspronkelijke veldpodzolprofiel en 30 cm van de 3C-horizont. In het zeefresidu dan wel het versneden/verbrokken materiaal zijn echter geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4.3 Beantwoording onderzoeksvragen veldonderzoek

Voor het veldonderzoek is een aantal onderzoeksvragen opgesteld. Hieronder worden deze vragen beantwoord voor zover het veldonderzoek de daarvoor benodigde gegevens heeft opgeleverd;

- Wat is de bodemopbouw binnen het plangebied?
In het zuidwestelijke deel van het plangebied is sprake van een knipklei-op-veen pakket. Het kleipakket, inclusief de huidige bouwvoor, heeft een dikte van circa 50 cm. Het veenpakket komt voor tussen gemiddeld 50 en 80 cm -mv. Hieronder bevinden zich dekzandafzettingen, waar in de top een begraven veldpodzolgrond aanwezig is. Het knipklei-op-veen pakket wigt in noordoostelijke richting snel uit. In het centrale deel van het plangebied zijn deze lagen niet waargenomen. Wel is de huidige bouwvoor zwak kleiig, wat aangeeft dat er voorheen wel een dunne afdekkende laag(overstromings)klei aanwezig is geweest, maar door agrarische bewerking is opgemengd met de top van het dekzandpakket. Van het van nature gevormde veldpodzolprofiel in de oorspronkelijke top van het dekzand is in het centraal-noordelijke deel van het plangebied alleen nog sprake van een intact restant vanaf de 3Bhe- of de 3BC-horizont. De minerale Ah- en uitspoelings-E-horizont zijn niet meer herkenbaar. In het centraal-zuidelijke deel van het plangebied is een restant van het veldpodzolprofiel helemaal niet meer herkenbaar. In het uiterst noordoostelijke deel plangebied is onder de huidige bouwvoor wel weer een dunne veenlaag aanwezig, tussen gemiddeld 40 en 50 cm -mv, gevolgd door een intact veldpodzolprofiel in de top van de dekzandafzettingen.
- Is het bodemprofiel binnen het plangebied intact of (geheel of gedeeltelijk) verstoord en indien verstoord, tot welke diepte gaat deze verstoring?
Huidige verstoringdiepten variëren van minimaal de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) tot maximaal 60 cm -mv. Slecht bij enkele boringen zijn iets diepere verstoringen waargenomen. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied hebben diepe verstoringen plaatsgevonden, waarschijnlijk ten gevolge van graafwerkzaamheden voor de bouw van voormalige onderkelderde veeschuren die binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.
- Zijn, daar waar het bodemprofiel intact is, archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats Zo ja, wat is de aard en diepteligging ervan?
Bij het onderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.
- Zijn er archeologische lagen aangetroffen (cultuur- en afvallagen c.q. ophogingslagen)? Zo ja, wat is de aard, diepteligging en minimale en maximale dikte ervan?
Bij het onderzoek zijn geen archeologische lagen aangetroffen. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied is plaatselijk in de bovengrond resten bouwpuin en baksteen waargenomen. Dit betreffen zeer waarschijnlijk resten die tijdens het gebruik van dit deel van het plangebied als (boeren)erf of tijdens de sloop van de voormalige bebouwing binnen dit erf (erf Landlust) in de bovengrond zijn opgemengd.

- In welke mate stemmen de resultaten overeen met de verwachtingen?
- Voor het plangebied gold vanuit het bureauonderzoek een hoge verwachting voor resten uit de Steentijd (Jagers-Verzamelaars uit het Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum). Het plangebied neemt namelijk een overgangspositie in op de noordelijke flank van de ten zuiden gelegen overreden stuwwallen van Gaasterland naar het ten noorden gelegen klei-op-veengebied. Dergelijke gradiëntzones vormde voor Jagers-Verzamelaars gunstige locaties voor (tijdelijke) bewoning. Daarna resulteerde de stijgende grondwaterspiegel vanaf circa 4000 jaar geleden in de vorming van veen vanaf plekken met een gebrekkige afwatering (depressies, dekzandvlakten) nabij het plangebied. Ter plaatse van het plangebied heeft waarschijnlijk geen veen gelegen of deze laag had een zeer beperkte dikte. Voor Landbouwers uit de perioden Midden-Neolithicum t/m Romeinse tijd zal het plangebied ook een voldoende geschikte locatie zijn geweest voor bewoning, maar waarschijnlijk ging de meeste voorkeur uit naar de hogere delen binnen het met dekzand bedekte stuwwallenlandschap van Gaasterland, dat niet ver ten zuiden van het plangebied begint. Voor deze perioden gold dan ook een middelhoge verwachting. In de periode 3^e-6^e eeuw na Chr. (overgang Romeinse tijd naar Vroege-Middeleeuwen) zijn de lager gelegen dekzandvlakten bedekt met veen tijdens stormvloeden nog overspoeld met een zware, stugge laag knipklei. Voor het merendeel van het plangebied werd een dunne laag knipklei verwacht, als afdekkende laag van het veenpakket of direct gelegen op de dekzandafzettingen. Het plangebied heeft volgens FAMKE verder nog een verwachting op restanten van vroeg- en vol-middeleeuwse veenontginningen. Op grond van het geraadpleegde historisch kaartmateriaal zijn er echter geen directe aanwijzingen om restanten van vroeg-middeleeuwse ontginningen te verwachten binnen het plangebied. Verder zijn in de directe omgeving enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd (alleen prospectief onderzoek). Deze hebben niet geresulteerd in het aantreffen van een archeologische vindplaats. Het uiterst westelijke deel/westhoek van het plangebied is in gebruik geweest als boerenerv die in de 18^e of begin 19^e eeuw en halverwege de 20^e eeuw in onbruik is geraakt.

De resultaten van het inventariserend veldonderzoek (gecombineerd verkennende en karterende fase) laten zien dat er in het zuidwestelijke deel van het plangebied sprake is van een knipklei-op-veen pakket met hieronder dekzandafzettingen. In de top van de dekzandafzettingen is het van nature gevormde veldpodzolprofiel bewaard gebleven. Het knipklei-op-veen pakket ligt in noordoostelijke richting snel uit, waarna sprake is van een zwak kleiige huidige bouwvoor met direct hieronder dekzandafzettingen, waarbij in het centraal-noordelijke deel van het plangebied nog een restant van het veldpodzolprofiel aanwezig is vanaf de Bhe- of BC-horizont. In het centraal-noordelijke deel van het plangebied betreft de onverstoorde bodemopbouw direct de 3C-horizont van de dekzandafzettingen. In het uiterst noordoostelijke deel van het plangebied is ook nog een dun veenpakket aanwezig met hieronder een in de top van de dekzandafzettingen gevormd veldpodzolprofiel. Een pakket knipklei lijkt binnen het gehele plangebied aanwezig te zijn geweest, maar is door agrarische bewerking binnen een groot deel van het plangebied met de onderliggende oorspronkelijke top van de dekzandafzettingen. In het oostelijke deel van het plangebied komen vanaf gemiddeld 100 cm -mv grondmorene/keileem voor. De verwachte landschappelijke ligging van het plangebied, op basis van het bureauonderzoek, wordt hiermee vrij goed bevestigd.

Huidige verstoringdiepten variëren van minimaal de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) tot maximaal 60 cm -mv. Er lijken vooral egalisatiewerkzaamheden te hebben plaatsgevonden binnen het plangebied, waarbij de hogere delen in het dekzandlandschap (dekzandruggen en -wellingen) zijn afgetopt. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied hebben diepe verstoringen plaatsgevonden, waarschijnlijk ten gevolge van graafwerkzaamheden voor de bouw van voormalige onderkelderde veeschuren die binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.

Het opgeboorde materiaal heeft echter geen archeologische indicatoren opgeleverd die kunnen duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De verwachting op het aantreffen van archeologische indicatoren, zoals aangegeven in de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied, wordt daarmee niet bevestigd. Voor het plangebied kan geconcludeerd worden dat de archeologische verwachting voor alle perioden laag is. De hoge archeologische verwachting voor de perioden Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum en middelhoge verwachting voor de perioden Bronstijd t/m Romeinse tijd, kan daardoor bijgesteld worden naar een lage verwachting.

Voor het westelijke deel van het plangebied, dat heeft behoord tot (boeren)erf Landlust blijft nog wel de verwachting behouden op ondergrondse restanten van voormalige bebouwing die binnen dit erf hebben gestaan. Dit betreffen restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw.

- Indien er binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is, wat zijn dan de gevolgen van de voorgenomen bodemingrepen voor de vindplaats?
Vanwege het ontbreken van archeologisch relevante indicatoren, is er geen aanleiding om de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het plangebied te vermoeden. Er zijn dus geen gevolgen voor de voorgenomen bodemingrepen.

Wel blijft voor het westelijke deel van het plangebied de hoge archeologische verwachting behouden voor de aanwezigheid van ondergrondse restanten van historische bebouwing (restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw en hebben behoord tot het voormalige (boeren)erf Landlust). Door het bevoegd gezag dient beoordeeld te worden of eventueel aanwezige dergelijke type restanten als archeologisch waardevol worden beschouwd en daarmee een archeologisch vervolgonderzoek gerechtvaardigd.

5 CONCLUSIE EN SELECTIEADVIES

5.1 Conclusie

Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden. Daarom is aansluitend een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd, in de vorm van een gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek.

De aangetroffen bodemopbouw laat zien dat er in het zuidwestelijke deel van het plangebied sprake is van een knipklei-op-veen pakket met hieronder dekzandafzettingen. In de top van de dekzandafzettingen is het van nature gevormde veldpodzolprofiel bewaard gebleven. Het knipklei-op-veen pakket wigt in noordoostelijke richting snel uit, waarna sprake is van een zwak kleiige huidige bouwvoor met direct hieronder dekzandafzettingen, waarbij in het centraal-noordelijke deel van het plangebied nog een restant van het veldpodzolprofiel aanwezig is vanaf de Bhe- of BC-horizont. In het centraal-noordelijke deel van het plangebied betreft de onverstoorde bodemopbouw direct de 3C-horizont van de dekzandafzettingen. In het uiterst noordoostelijke deel van het plangebied is ook nog een dun veenpakket aanwezig met hieronder een in de top van de dekzandafzettingen gevormd veldpodzolprofiel. Een pakket knipklei lijkt binnen het gehele plangebied aanwezig te zijn geweest, maar is door agrarische bewerking binnen een groot deel van het plangebied met de onderliggende oorspronkelijke top van de dekzandafzettingen. In het oostelijke deel van het plangebied komen vanaf gemiddeld 100 cm -mv grondmorene/keileem voor. De verwachte landschappelijke ligging van het plangebied, op basis van het bureauonderzoek, wordt hiermee vrij goed bevestigd.

Huidige verstoringdiepten variëren van minimaal de huidige bouwvoor (eerste 30 cm) tot maximaal 60 cm -mv. Er lijken vooral egalisatiewerkzaamheden te hebben plaatsgevonden binnen het plangebied, waarbij de hogere delen in het dekzandlandschap (dekzandruggen en -welvingen) zijn afgetopt. Alleen in het zuidwestelijke deel van het plangebied hebben diepe verstoringen plaatsgevonden, waarschijnlijk ten gevolge van graafwerkzaamheden voor de bouw van voormalige onderkelderde vee-schuren die binnen het voormalige erf Landlust hebben gestaan.

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Er wordt dan ook geconcludeerd dat er op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek geen aanwijzing zijn om nog restanten van een archeologische vindplaats binnen het plangebied te verwachten. Er zijn dus geen gevolgen voor de voorgenomen bodemingrepen. De gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het bureauonderzoek, waarbij een hoge trefkans gold op het voorkomen van archeologische indicatoren voor de perioden Laat-Paleolithicum t/m Laat-Paleolithicum t/m Vroeg-Neolithicum en een middelhoge trefkans voor de perioden Bronstijd t/m Romeinse tijd, dient op basis van de resultaten van het gecombineerd verkennend en karterend booronderzoek te worden bijgesteld naar een lage verwachting.

Wel blijft voor het westelijke deel van het plangebied de hoge archeologische verwachting behouden voor de aanwezigheid van ondergrondse restanten van historische bebouwing (restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw en hebben behoord tot het voormalige (boeren)erf Landlust). Door het bevoegd gezag dient beoordeeld te worden of eventueel aanwezige dergelijke type restanten als archeologisch waardevol worden beschouwd en daarmee een archeologisch vervolgonderzoek gerechtvaardigd.

5.2 Selectieadvies

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden adviseert Econsultancy om, ten aanzien van de geplande bodemingrepen, in het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ), geen vervolgonderzoek te laten plaatsvinden. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen tijdens het onderzoek.

Wel kunnen er in het westelijke deel van het plangebied nog ondergrondse structuren aanwezig zijn van voormalige historische bebouwing (restanten die dateren uit de perioden 18^e eeuw of begin 19^e eeuw tot halverwege 20^e eeuw en hebben behoord tot het voormalige (boeren)erf Landlust). Deze zijn in het verleden niet aangewezen als (bouwkundig) monument (gemeentelijk of Rijksmonument). Door het bevoegd gezag is aangegeven, dat dit soort relatief recente resten geen speerpunt vormen in het erfgoedbeleid van de gemeente De Fryske Marren. Aanvullend is aangegeven dat in de nabije omgeving bestaande boerderijen aanwezig zijn die uit dezelfde tijd dateren van de aangetroffen vondsten en geen (monumentale) bescherming genieten.

Wel dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 53 Monumentenwet 1988) kenbaar te worden gemaakt om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: *De gene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij Onze minister. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort.* Het verdient aanbeveling ook de verantwoordelijk ambtenaar van de gemeente De Fryske Marren en diens adviseur (de heer G. de Langen van de Provincie Fryslân) hiervan per direct in kennis te stellen.

LITERATUUR

- Alterra, 2003: *Digitale Geomorfologische kaart van Nederland*, schaal 1:25.000
- Berendsen, H.J.A., 2008: *Fysische Geografie van Nederland, deel 1: De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Van Gorcum, Assen.
- Bosch, J.H.A., 2005: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. Utrecht (TNO-rapport, NITG 05-043-A).
- Ellenkamp-Paalhaar, M.G.B., 2015: *Historisch bodemonderzoek Wikelerdijk (ong.) te Balk in de gemeente De Fryske Marren*. Econsultancy Rapport 15101888 FRI.BRO.HIS. Econsultancy bv.
- Jongmans, A.G., Berg, M.W. van den, Sonneveld, M.P.W., Peek, G.J.W.C. & Berg van Saparoea, R.M. van den, 2013: *Landschappen van Nederland; geologie, bodem en landgebruik*. Wageningen Academic Publishers. Eerste druk. ISBN: 978-90-8686-213-9.
- Locher, W.P. & Bakker, H. de, 1990: *Bodemkunde van Nederland. Deel 1: Algemene bodemkunde*. Malmberg Den Bosch, 2^e druk.
- Mulder, E.F.J. de, Geluk, M.C., Ritsema, I.L., Westerhoff, W.E., Wong, T.E. 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen.
- Stichting voor Bodemkartering, 1960: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 15 West (gedeeltelijk) en 15 Oost/Staveren*.
- Vos, P.C., Bazelmans, J., Weerts, H.J.T. & Meulen, M.J. van der (red), 2011: *Atlas van Nederland in het Holoceen - Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd*. Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam.

BRONNEN

AHN; internetsite, december 2015.
<http://www.ahn.nl>

Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort, december 2015.
<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/#/cho/search>

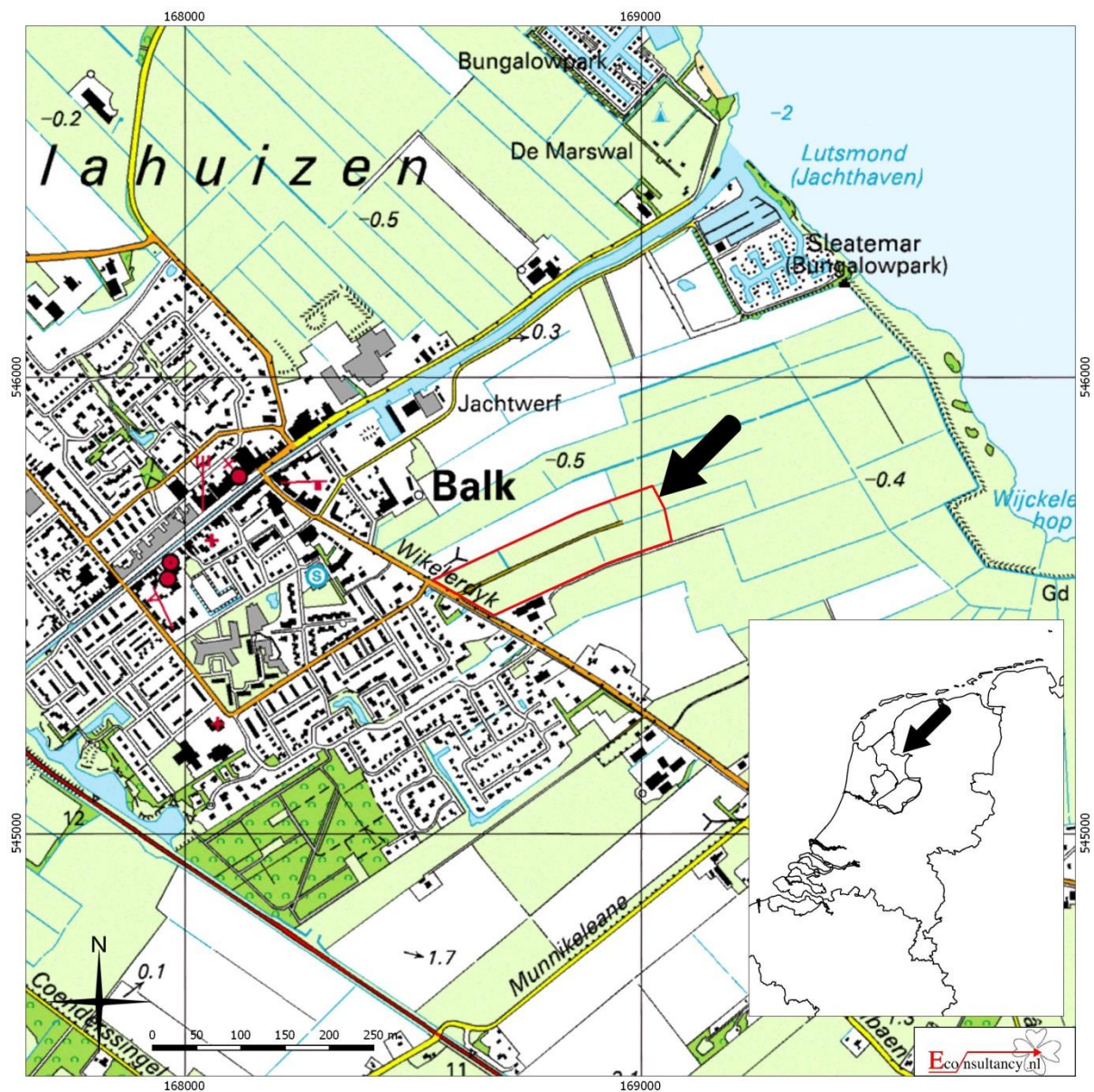
Dinoloket, internetsite, december 2015.
<http://www.dinoloket.nl/>

FrieslandWonderland; internetsite, december 2015.
<http://www.frieslandwonderland.nl/bedrijven/startpaginas/frieslandwonderland.php>

SIKB; internetsite, december 2015.
<http://www.sikb.nl>

Wat Was Waar; internetsite, december 2015.
<http://www.watwaswaar.nl>

Figuur 1. Situering van het plangebied binnen Nederland

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen Nederland (bron: <http://gis.kademo.nl/g2/wms>)

Legenda

Plangebied

Figuur 2. Detailkaart van het plangebied

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Detailkaart van het plangebied (bron: <http://gis.kademo.nl/gs2/wms>)

Legenda

Plangebied

Figuur 3. Luchtfoto van het plangebied

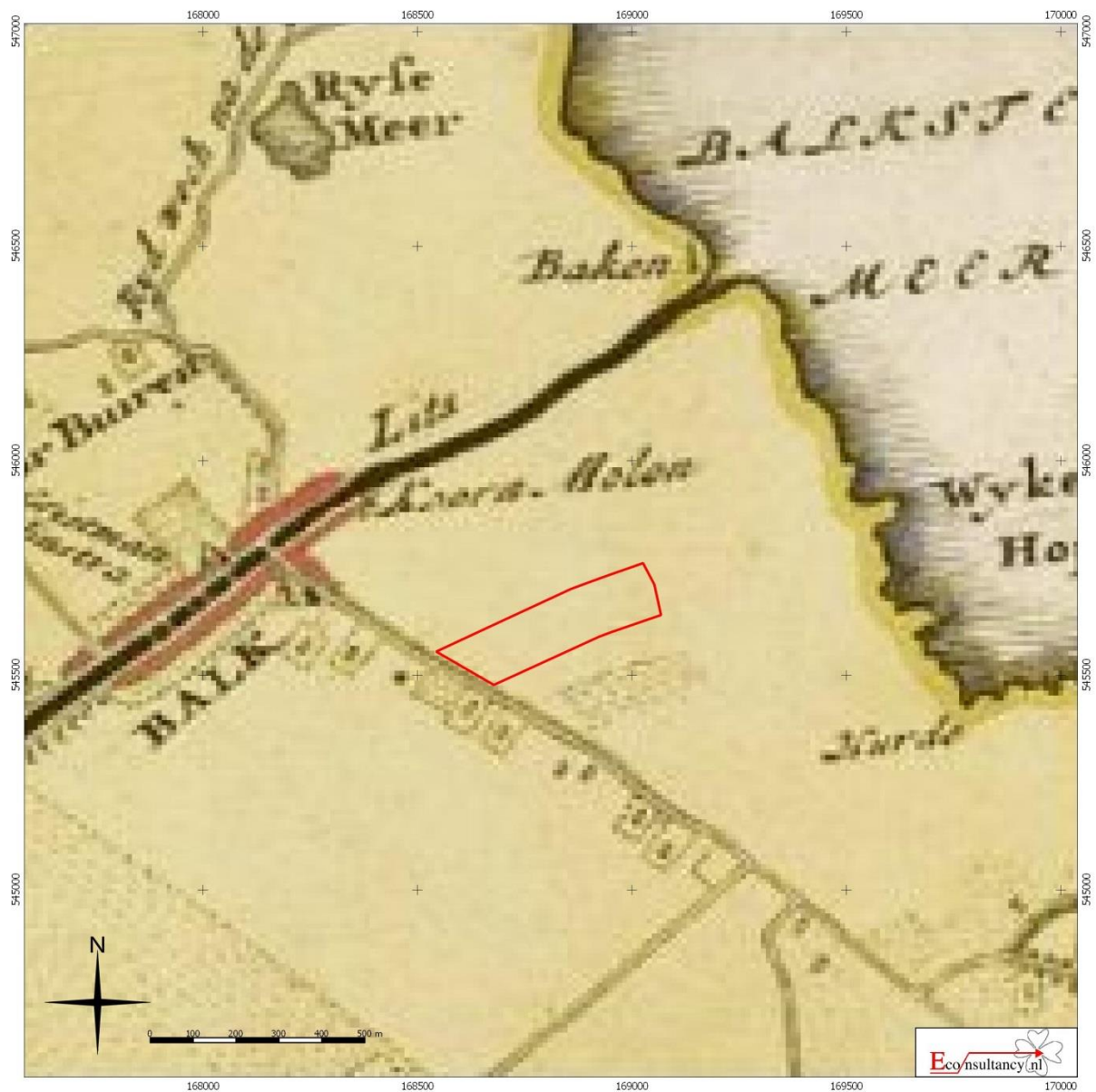
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Luchtfoto van het plangebied (bron: gspot:LUFO_2010)

Legenda

Plangebied

Figuur 4. Situering van het plangebied binnen de historische kaart uit 1718 (Gaasterland in de atlas van Schotanus)

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de historische kaart uit 1718 (Gaasterland in de atlas van Schotanus)

Legenda

Plangebied

Figuur 5. **Situering van het plangebied binnen de Kadastrale kaart uit 1830 (Minuutplan)**

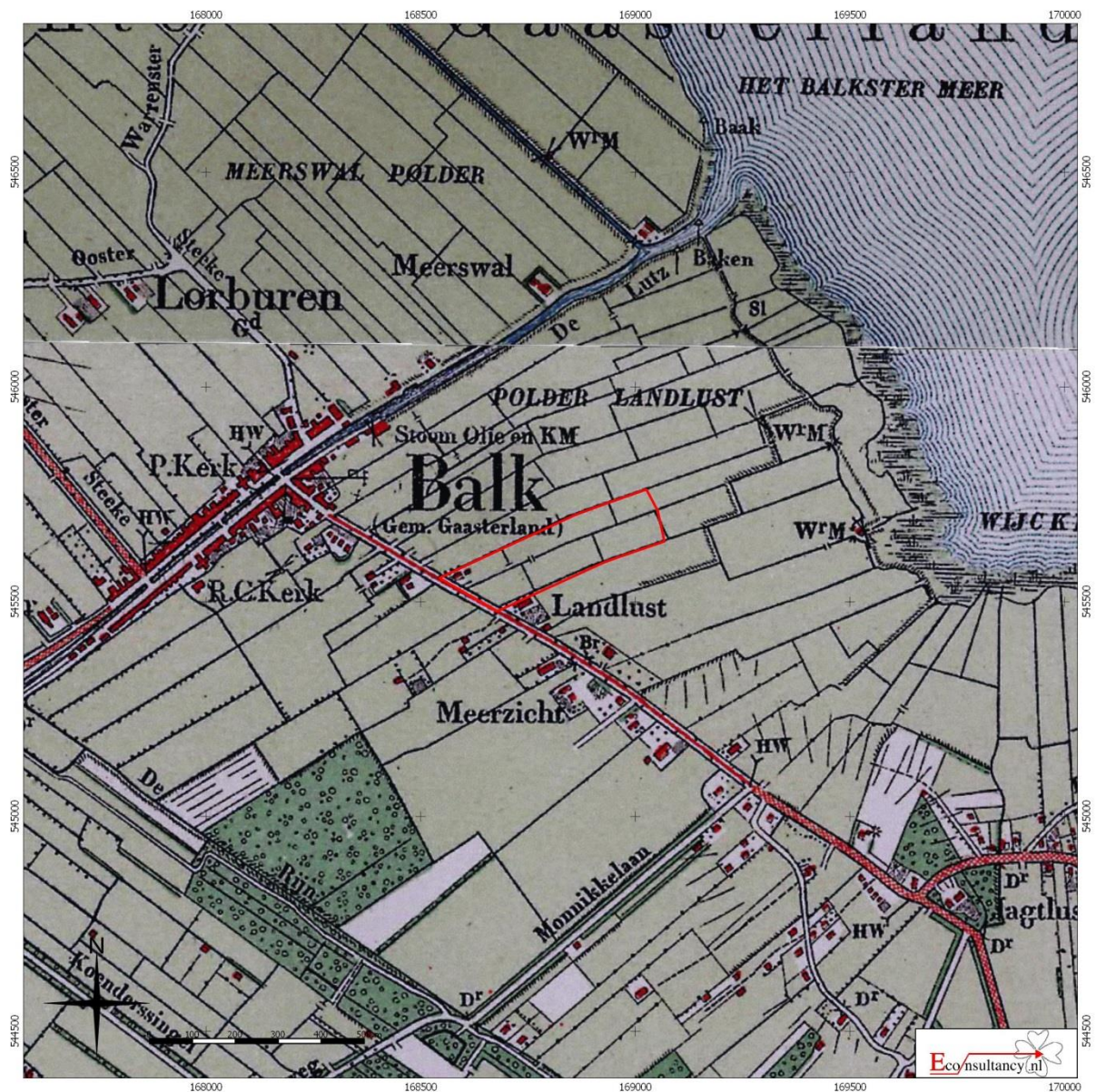
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Kadastrale kaart uit 1830 (Minuutplan) (bron: www.watwaswaar.nl)

Legenda

Plangebied

Figuur 6. Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1908 (Bonneblad)

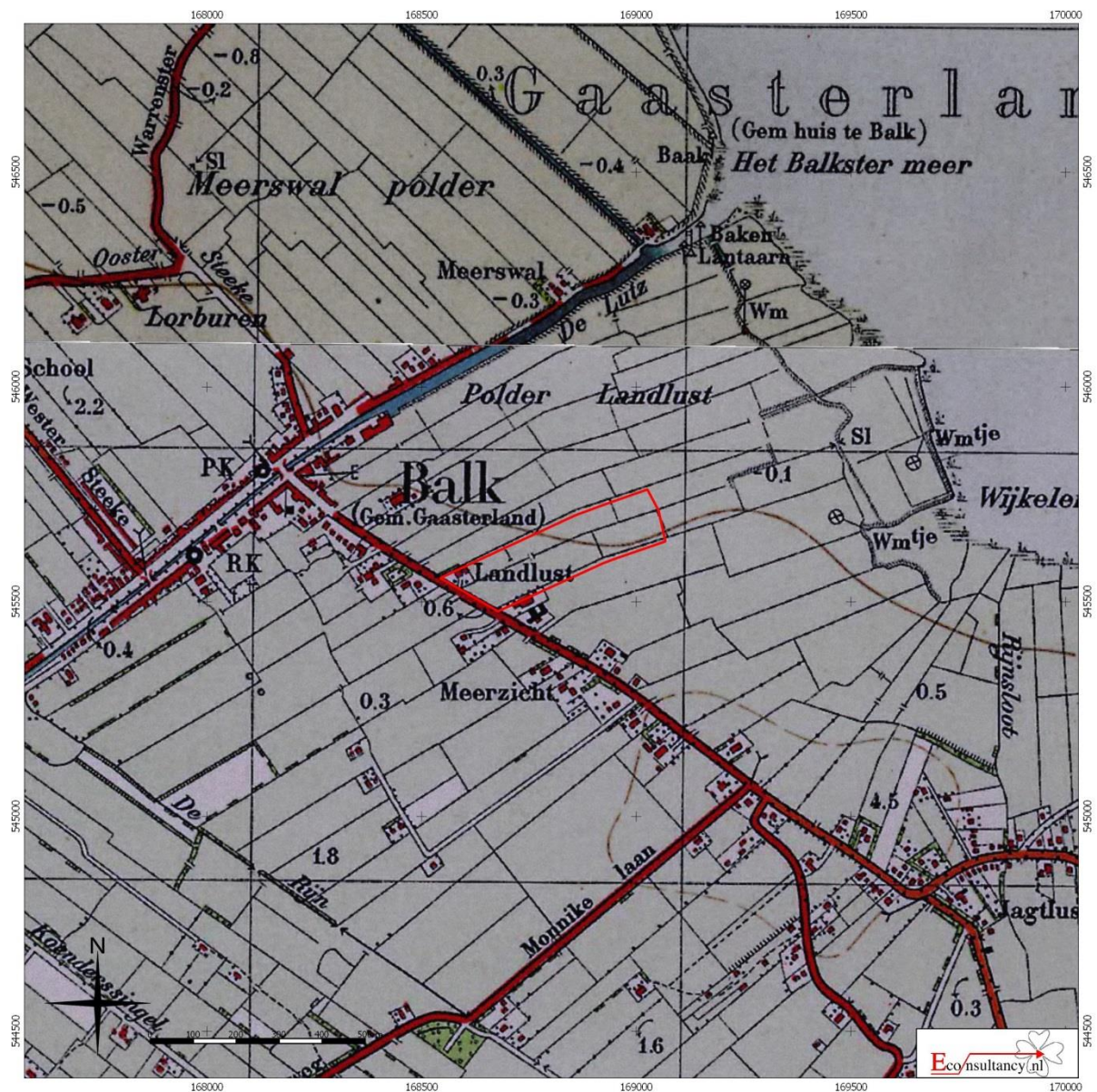
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1908 (Bonneblad) (bron: www.watwaswaar.nl)

Legenda

Plangebied

Figuur 7. Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1933 (Bonneblad)

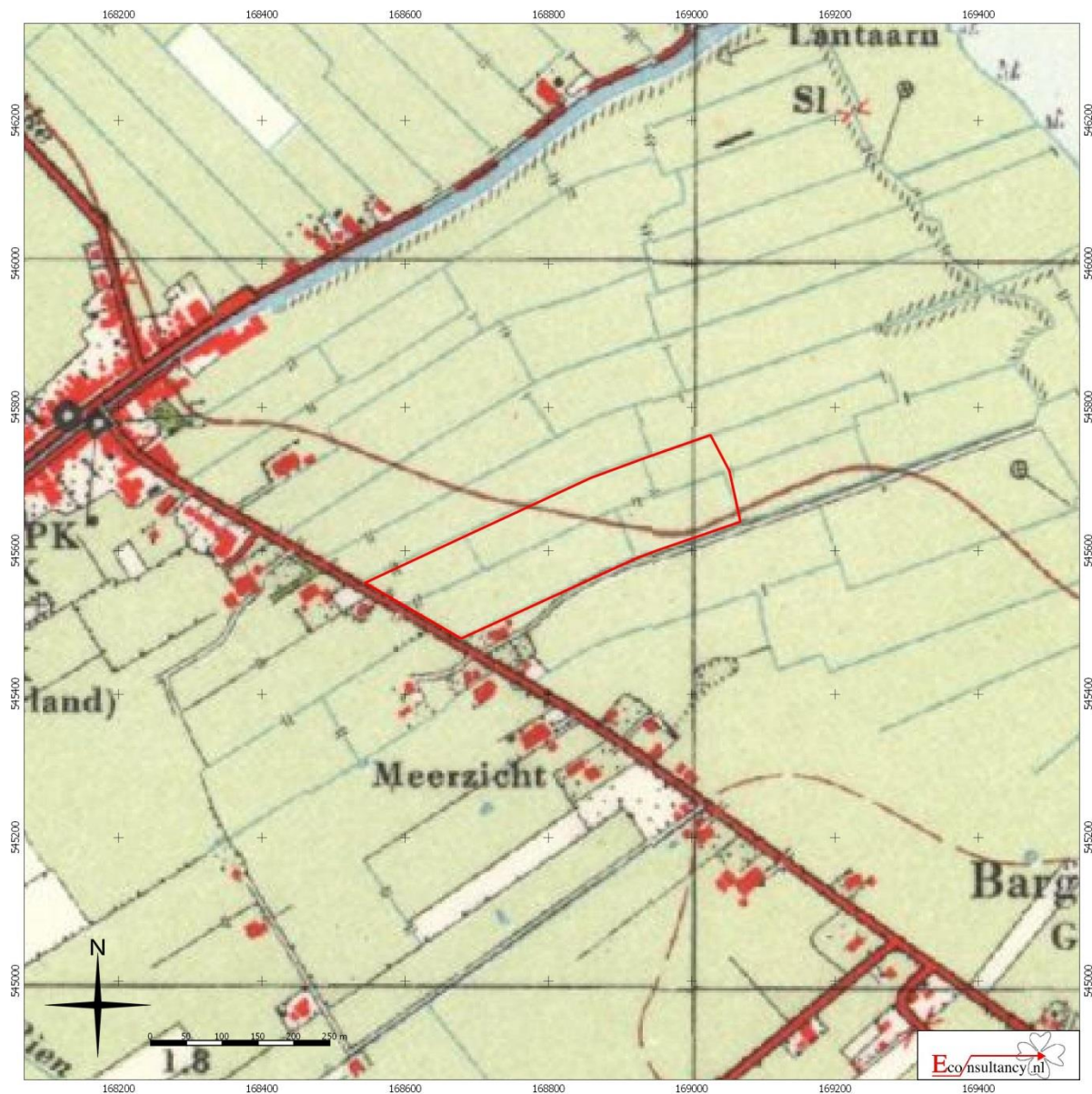
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Militaire topografische kaart uit 1933 (Bonneblad) (bron: www.watwaswaar.nl)

Legenda

Plangebied

Figuur 8. *Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1956*

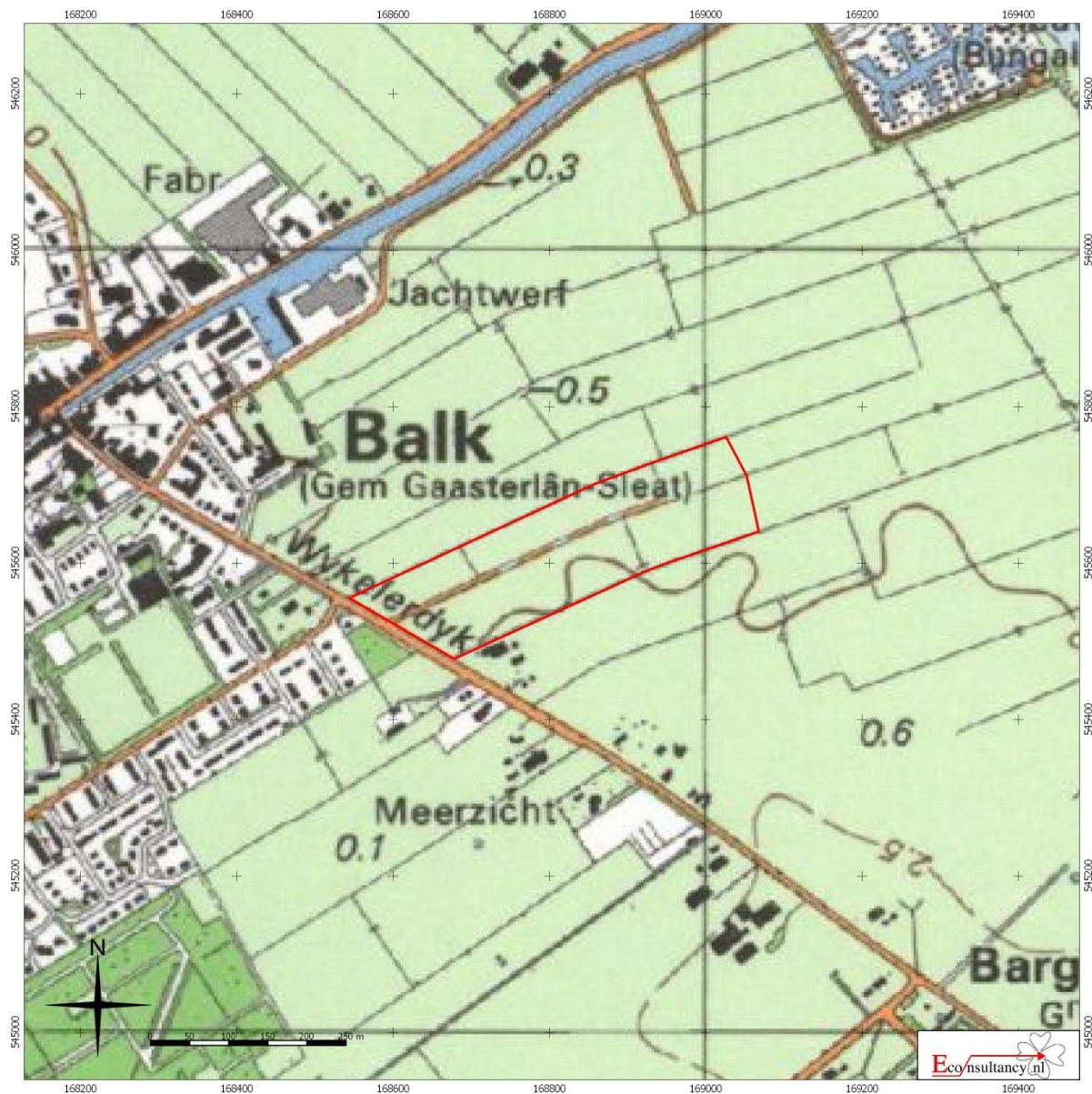
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1956 (bron:www.watwaswaar.nl)

Legenda

Plangebied

Figuur 9. **Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1986**

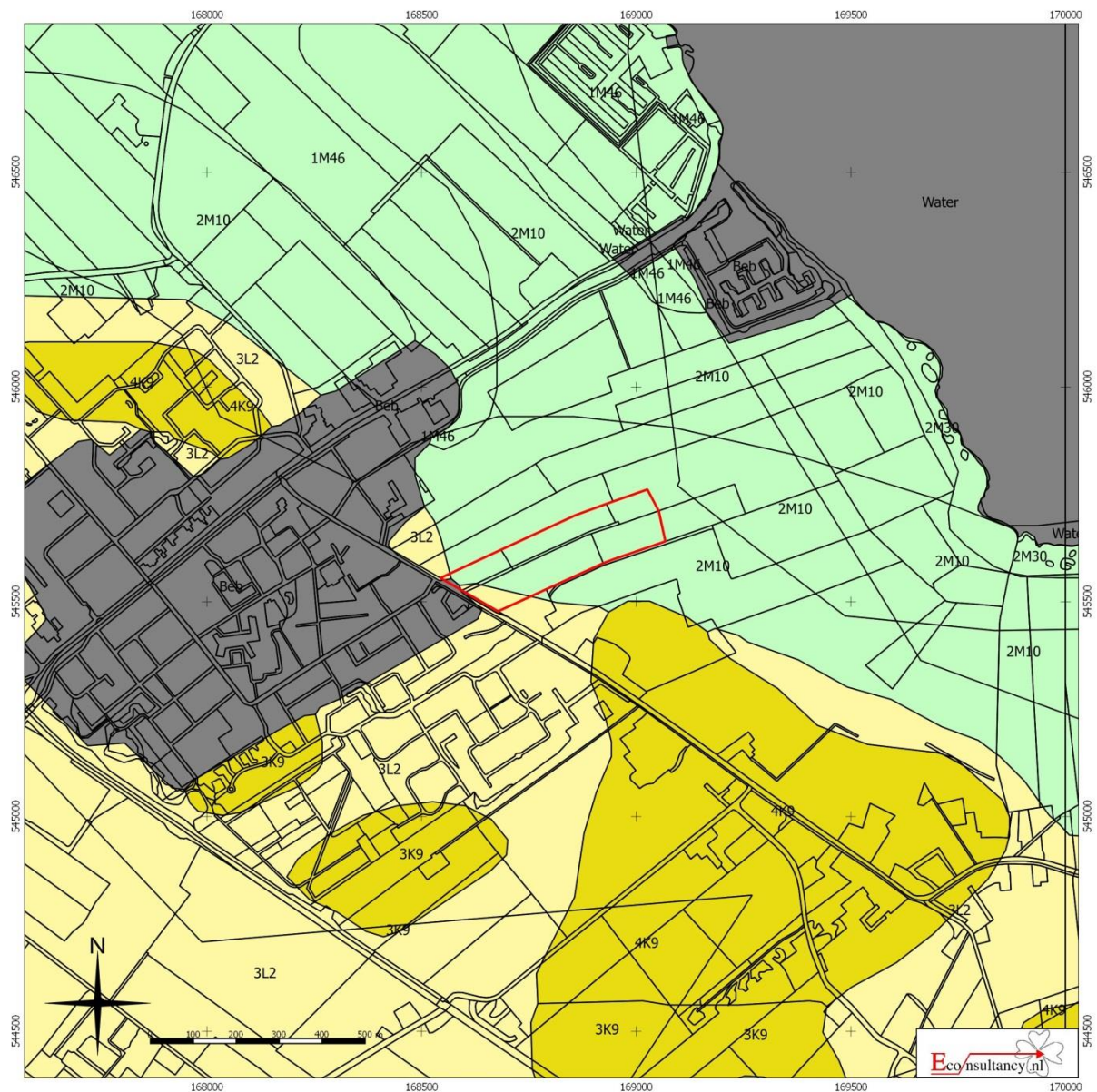
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikeleryk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Topografische kaart uit 1986 (bron:www.watwaswaar.nl)

Legenda

Plangebied

Figuur 10. Situering van het plangebied binnen de Geomorfologische kaart van Nederland

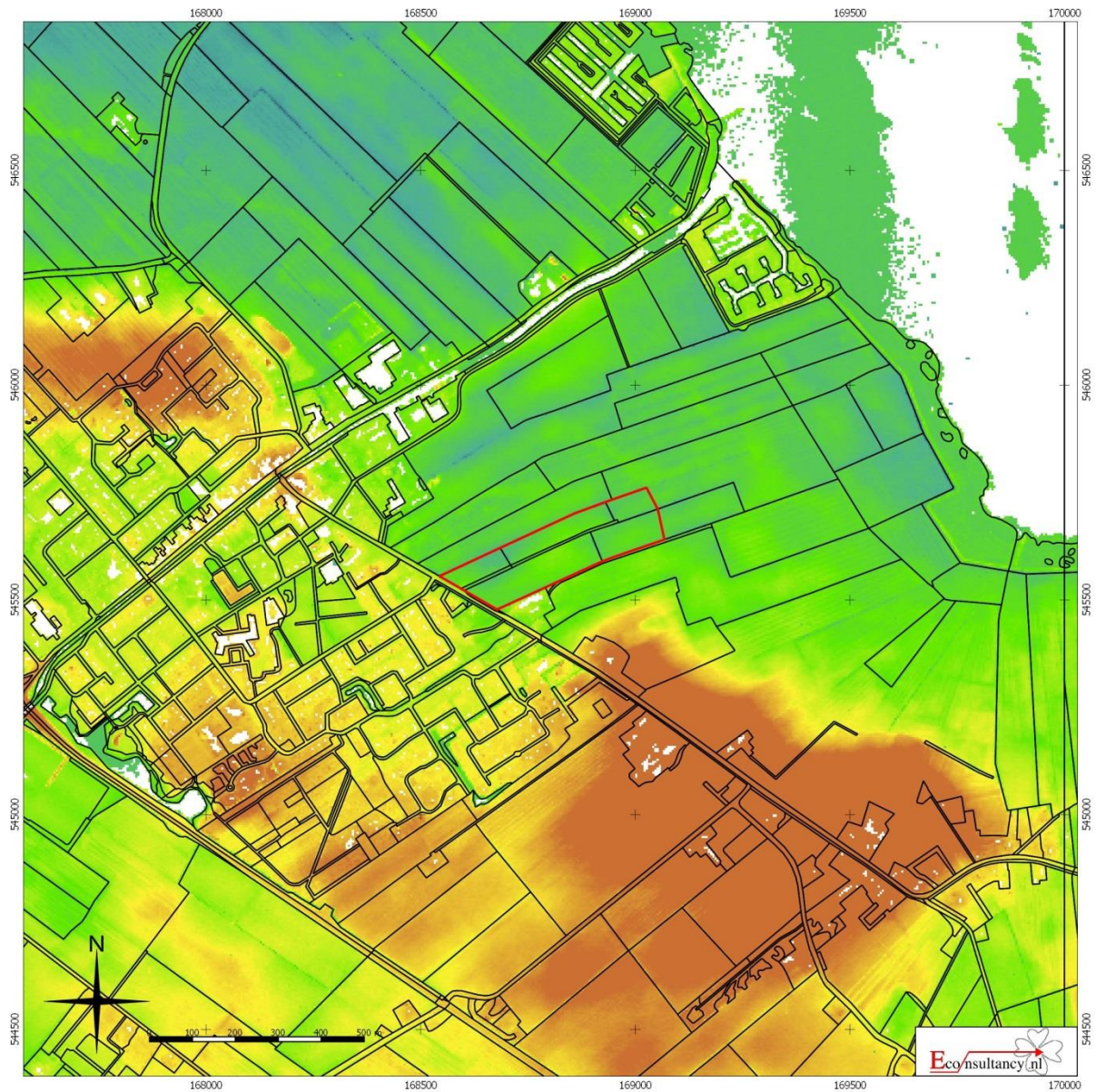
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen de Geomorfologische kaart van Nederland

Legenda

 Plangebied	 Wanden	 Hoge heuvels en ruggen	 Bebouwing	 Hoge duinen	 Plateaus	 Terrassen	 Plateau-achtige vormen	 Waaivormige glooiingen	 Niet-waaivormige glooiingen	 Welvingen	 Vlaken	 Laagten	 Ondiepe dalen	 Matig diepe dalen	 Diepe dalen	 Water	 Overige
---	---	---	--	--	---	--	---	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--

Figuur 11. Situering van het plangebied binnen het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)

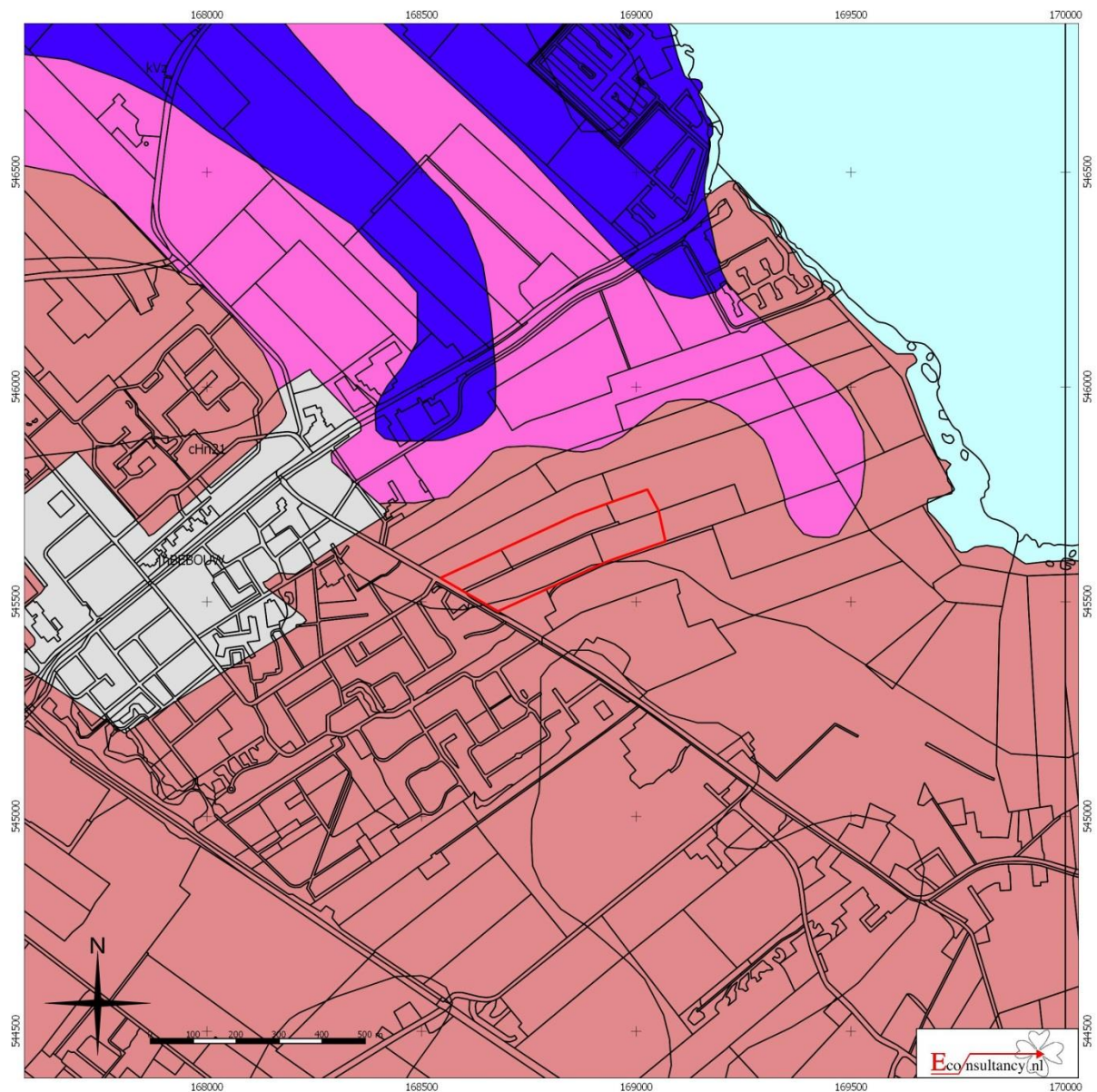
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied binnen het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)

Legenda

Plangebied

Figuur 12. Situering van het plangebied binnen de Bodemkaart van Nederland

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

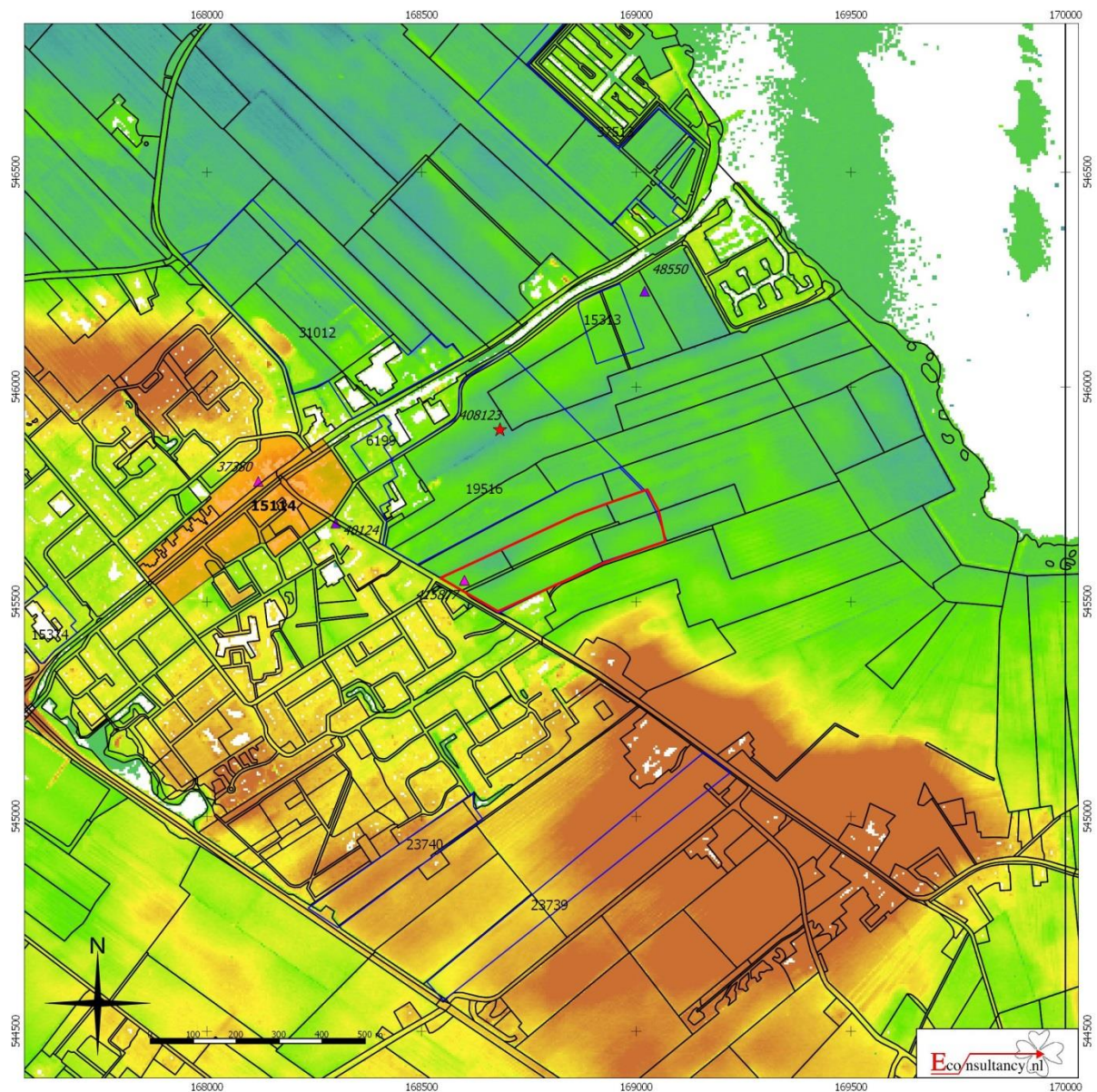
Situering van het plangebied binnen de Bodemkaart van Nederland

Legenda

Plangebied

Associaties	Oude rivierkleigronden	Rivierkleigronden
Brikgronden	Overige oude kleigronden	Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden
Bebouwing	Ondiepe keileemgronden	Veengronden
Dijk	Leemgronden	Moerige gronden
Dikke eerdgronden	Zeekleigronden	Water, moeras
Fluviatile afzettingen ouder dan pleistoceen	Mariene afzettingen ouder dan pleistoceen	Podzolgronden
Groeve, gegraven, mijnstort	Niet-gerijpte minerale gronden	Kalkloze zandgronden
Kalksteenverweringsgronden	Oude bewoningsplaatsen	Kalkhoudende zandgronden

Figuur 13. Archeologische Gegevenskaart van het onderzoeksgebied met het AHN als achtergrond

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Archeologische Gegevenskaart van het onderzoeksgebied (bron: Archeologisch informatiesysteem Archis2, AHN)

Plangebied

Monumenten

Terrein van archeologische waarde

Terrein van hoge archeologische waarde

Terrein van zeer hoge archeologische waarde

Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

Onderzoeksmeldingen

Waarnemingen, Vondsten

Categorie

▲ Nederzetting

● Grafcontext

■ Verdedigingswerk

◆ Religieuze context

★ Onbepaald

Periode

■ Paleolithicum

■ Mesolithicum

■ Neolithicum

■ Bronstijd

■ IJzertijd

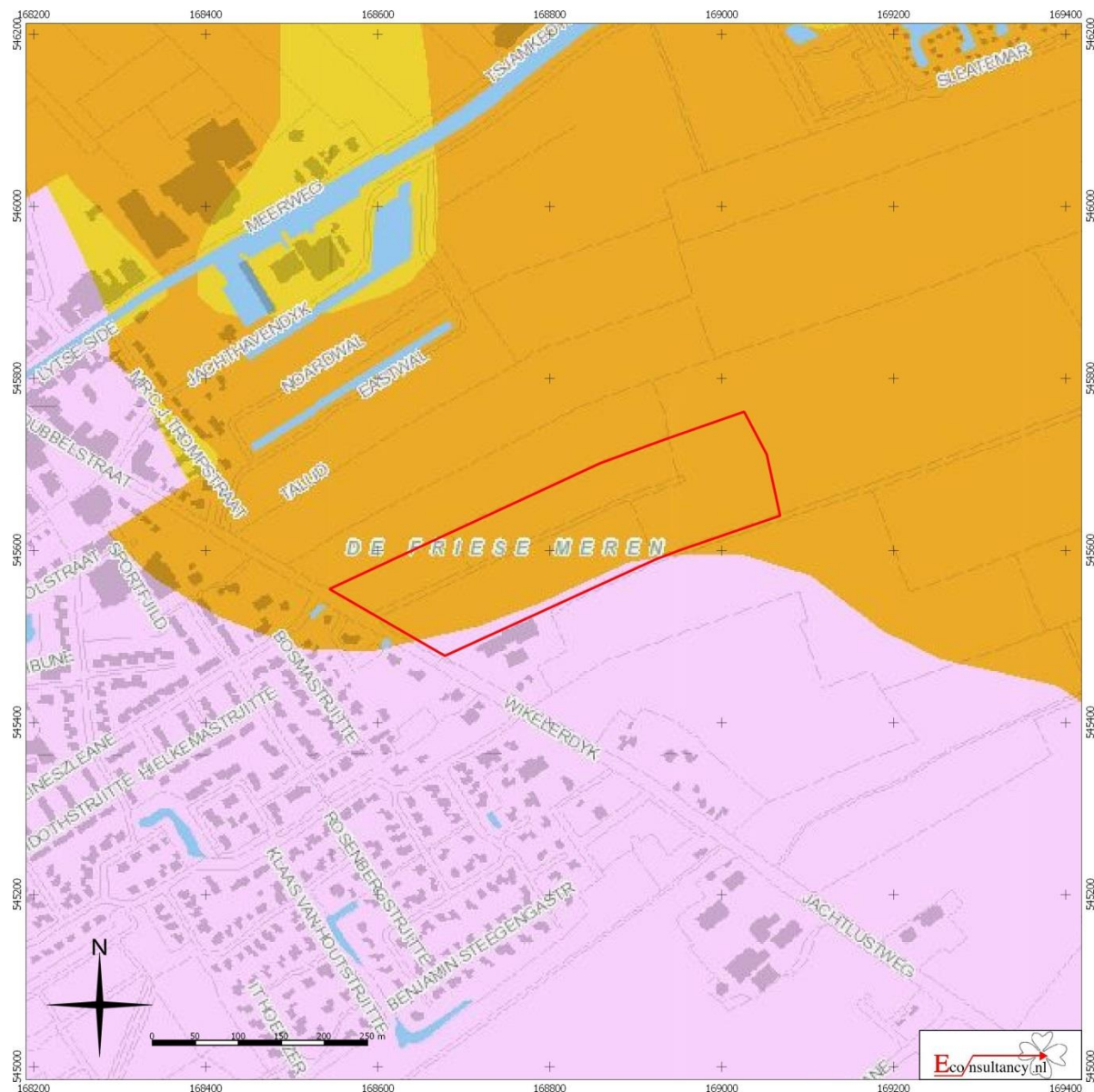
■ Romeinse tijd

▲ Middeleeuwen

■ Nieuwe tijd

□ Onbepaald

Figuur 14. Situering van het plangebied op de FAMKE (periode Steentijd - Bronstijd)

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied op de FAMKE (periode Steentijd - Bronstijd)

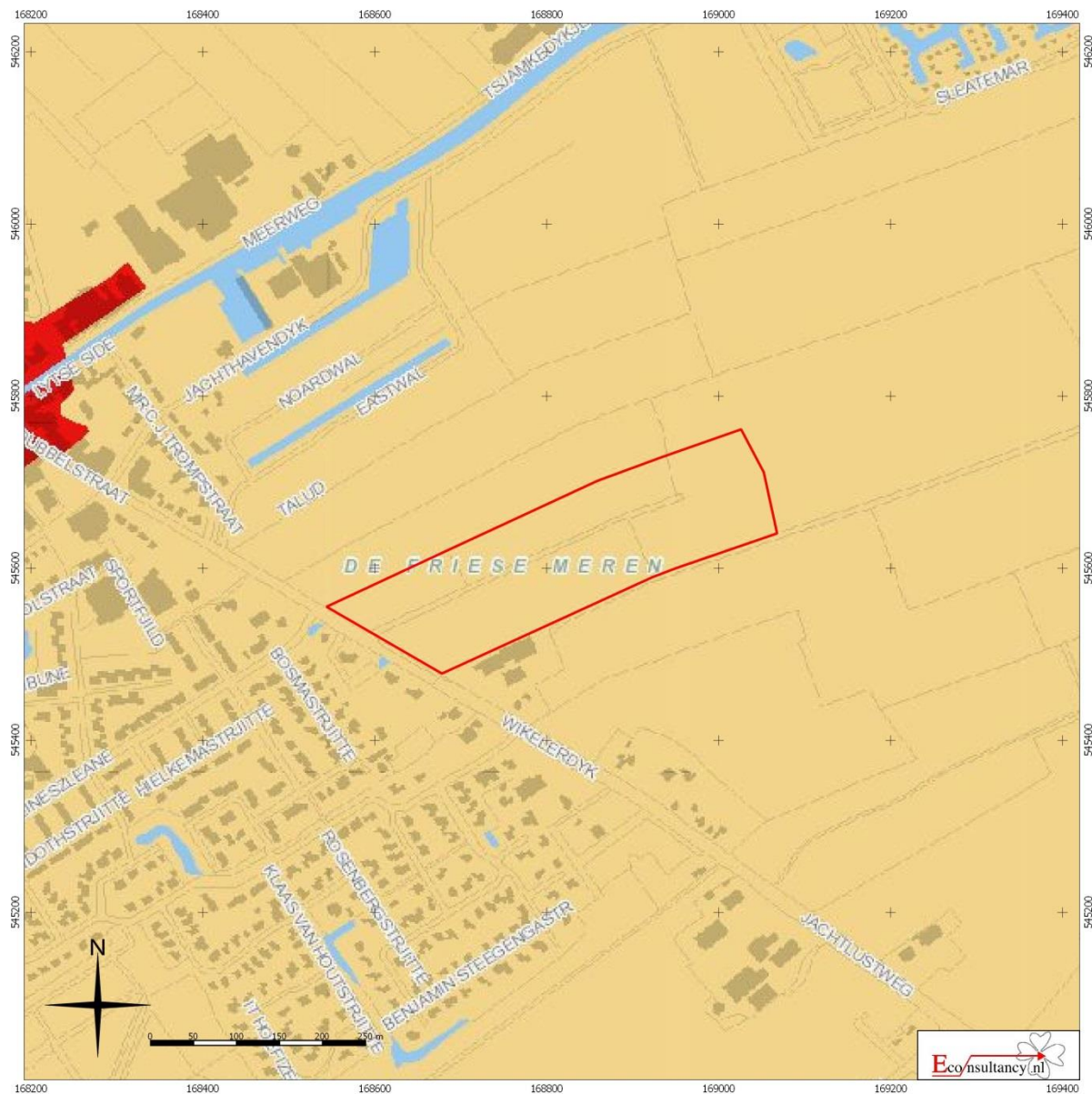
Legenda zie volgende bladzijde

Plangebied

Advies steentijd-bronstijd

- streven naar behoud - beschermd
- streven naar behoud
- waarderend onderzoek (vuursteenvindplaats)
- waarderend onderzoek (dobbe)
- waarderend onderzoek (kopje)
- karterend onderzoek 1 (steentijd)
- karterend onderzoek 2 (steentijd)
- karterend onderzoek 3 (steentijd)
- quickscan
- onderzoek bij grote ingrepen
- geen onderzoek noodzakelijk
- water

Figuur 15. *Situering van het plangebied op de FAMKE (periode IJzertijd - Middeleeuwen)*

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Situering van het plangebied op de FAMKE (periode IJzertijd - Middeleeuwen)

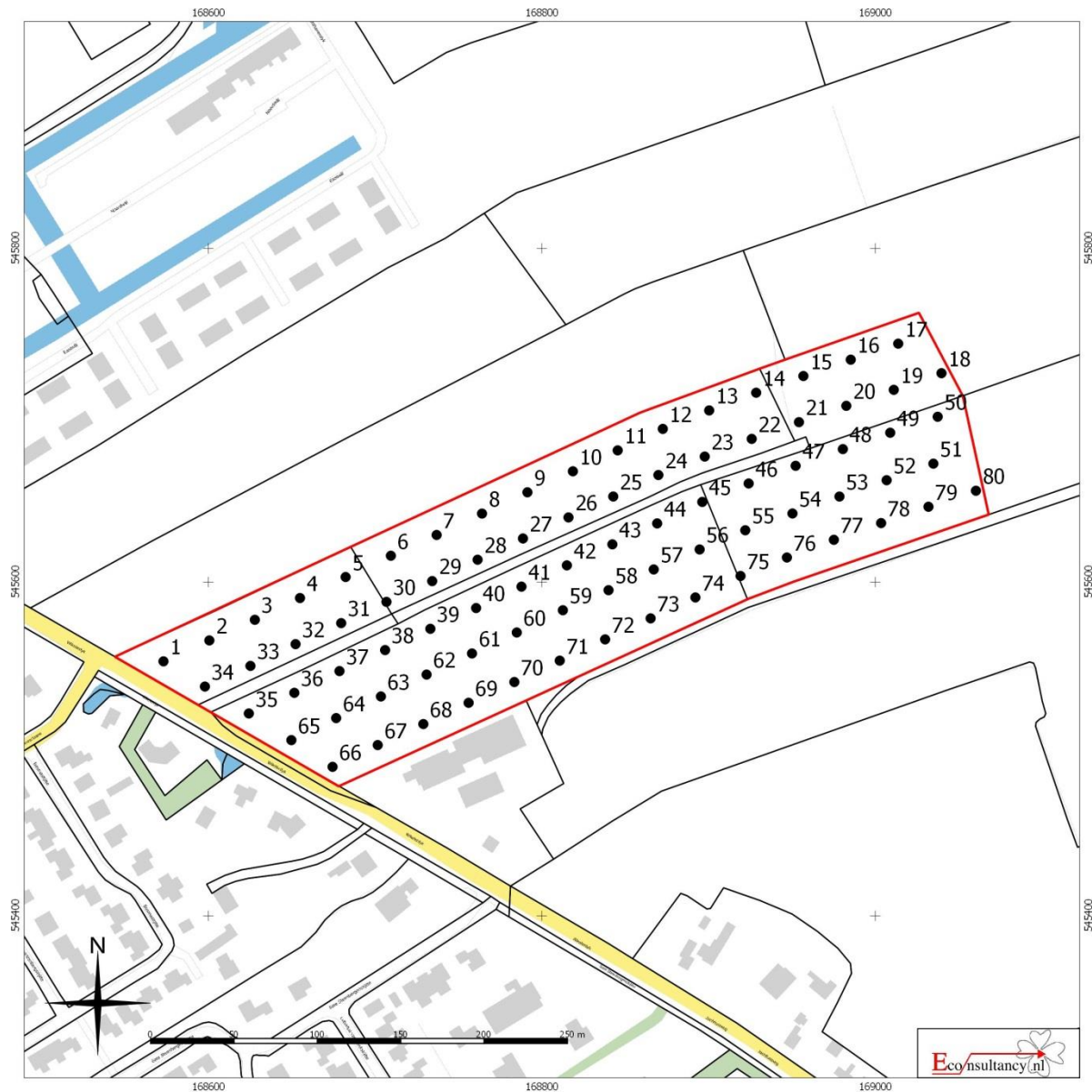
Legenda zie volgende bladzijde

Plangebied

Advies ijzertijd-middeleeuwen

- streven naar behoud - beschermd
- streven naar behoud
- waarderend onderzoek (terpen)
- karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)
- karterend onderzoek 2 (middeleeuwen)
- karterend onderzoek 3 (middeleeuwen)
- geen onderzoek noodzakelijk
- water

Figuur 16. Boorpuntenkaart van het plangebied

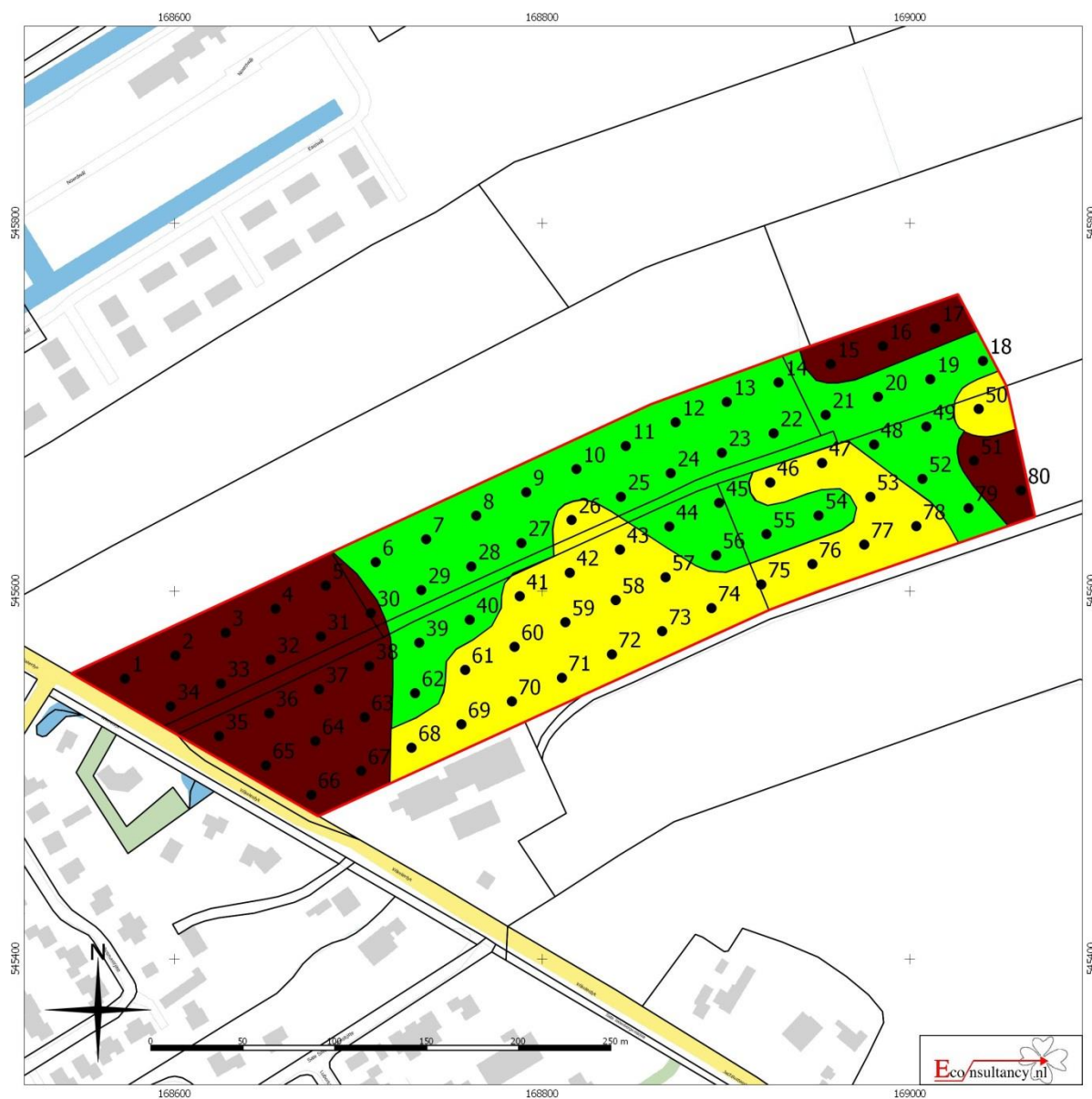
Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Boorpuntenkaart van het plangebied

Legenda

Plangebied	● Boorpunt
	■ Bebouwing
	■ Verharding
	■ Verstoring

Figuur 17. Kaart met resultaten van het booronderzoek

Balk (gemeente De Fryske Marren) - Wikelerdyk (ong.)

Kaart met resultaten van het booronderzoek

Legenda

- Plangebied
- Zuidwestelijk en uiterst noordoostelijk deel plangebied met een knipklei-op-veen pakket op dekzandafzettingen met in de top een intacte veldpodzolbodem
- Centraal-noordelijke deel plangebied met nog een deels intacte veldpodzolbodem, vanaf de 3Bhe-/3BC-horizont
- Centraal-zuidelijke deel plangebied waar geen restant van een veldpodzolbodem is aangetroffen (verstoord dan wel afgetopt tot minimaal de oorspronkelijke top van de 3C-horizont)

Bijlage 1 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie					MIS	Lithostratigrafie					
	Kwartair	Laat	Holoceen			1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)		Formatie van Boxtel	Formatie van Beegden		
11.755			Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)		2	Formatie van Kreftenheye					
12.745				Allerød (warm)								
13.675				Vroege Dryas (koud)								
14.025				Bølling (warm)								
15.700				Laat-Pleniglaciaal								
29.000			Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal		3					Formatie van Kreftenheye	
50.000				Vroeg-Pleniglaciaal		4						
75.000												
			Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)		5a	Formatie van Kreftenheye						
				5b								
				5c								
				5d								
115.000		Eemien (warme periode)		5e	Eem Formatie							
130.000					Formatie van Drente							
		Midden	Midden	Saalien (ijstijd)			6	Formatie van Urk				
370.000				Holsteinien (warme periode)								
410.000				Elsterien (ijstijd)								
475.000				Cromerien (warme periode)								
850.000	Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien			Formatie van Sterksel						
2.600.000												

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden	
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd	
-1500				Vb1		Middeleeuwen	
-450				Va		Romeinse tijd	
0						IJzertijd	
-12							
-800	815	Midden	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	Bronstijd	
-2000	2650			IVa		Neolithicum	
	3755	Vroeg	Atlanticum warm vochtig	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	Mesolithicum	
-4900	5000						
-5300							
	7020	II	Boreaal warmer	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es			
	8000						
	8240	I	Preboreaal warmer	eerst berk en later den overheersend			
	9000						
-8800							
	11.755	Laat-Pleistoceen	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	parklandschap	Laat-Paleolithicum
	12.745			Allerød	LW II	dennen- en berkenbossen	
	13.675			Vroege Dryas	LW I	open parklandschap	
	14.025			Bølling		open vegetatie met kruiden en berkenbomen	
	15.700		13.000			perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	
-35.000			Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)				Midden-Paleolithicum
	75.000		Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)			perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap	
	115.000						
	130.000		Eemien (warme periode)		loofbos		
		Midden-Pleistoceen	Saalien (ijstijd)				Vroeg-Paleolithicum
-300.000							

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2 Bewoningsgeschiedenis van Nederland

Als aanvullende informatie wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoningsgeschiedenis van Nederland weergegeven.

Paleolithicum (tot ca. 8800 voor Chr.)

De vroegste bewoningssporen in Nederland uit deze periode dateren uit de voorlaatste ijstijd, ca. 300.000-130.000 jaar geleden. Waarschijnlijk hebben in de koudste fasen van de ijstijden in Nederland geen mensen geleefd. Daarentegen was bewoning in de warmere perioden wel mogelijk. De mensen die hier toen leefden trokken als jagers/vissers/verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. Veranderingen in het klimaat zorgden voor een veranderende flora en fauna. Tijdens de koude perioden bestond het groot wild onder meer uit rendieren, mammoeten, paarden en steppewisenten. Vooral op paarden en rendieren werd in het Laat Paleolithicum intensief jacht gemaakt. Tijdens de warmere perioden werd er onder andere op herten, wilde zwijnen en oerossen gejaagd.

Mesolithicum (ca. 8800-4900 voor Chr.)

Rond de overgang van het Pleistoceen naar het Holoceen (ca. 9000 voor Chr.) verbeterde het klimaat zich voor een langdurige periode. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor de variatie in flora en fauna (o.a. bosontwikkeling) toenam. De mens kreeg nu de mogelijkheid om meer gevarieerd te eten: vruchten en andere eetbare gewassen stonden nu vaker op het menu. Doordat de temperatuur steeg, trok het groot wild (met name rendieren) naar het noorden, dat plaats maakte voor meer territoriumgebonden klein wild, vogels en vissen. Door deze veranderende leefomstandigheden werd de jachttechniek aangepast. De vuursteen bewerkingstechniek hield met deze ontwikkeling gelijke tred. Er werden kleine spitse vuursteenspitsen vervaardigd die als pijl- en harpoenpunt werden gebruikt. Met de stijging van de temperatuur begon het landijs te smelten en de zeespiegel te stijgen. Het tot dan toe droge Noordzee-Bekken kwam onder water te staan. De groepen jagers/vissers/verzamelaars wisselden nog wel van locatie maar exploiteerden kleinere gebieden. In het voorjaar viste men in de rivieren, tijdens de zomer leefde men voornamelijk langs de kust, waar naast vis en schaaldieren ook zeehonden als voedselbron dienden. In de herfst verzamelde men noten en vruchten, terwijl in de winter op onder meer pelsdieren werd gejaagd.

Neolithicum (ca. 5300-2000 voor Chr.)

Aan het begin van deze periode gingen het jagen, vissen en verzamelen een steeds minder belangrijke rol spelen. Men ging nu zelf cultuurgewassen telen en dieren houden bij het kamp. Uit vondsten valt af te leiden dat het om twee groepen mensen gaat, enerzijds kolonisten met een vrijwel agrarische levenswijze, anderzijds om de autochtone mesolitische bevolking die een halfagrarische levensstijl erop na gaat houden. Deze verandering ging gepaard met enkele technologische en sociale vernieuwingen zoals: het wonen op een vaste plek in een huis, het gebruik van vaatwerk van (gebakken) klei en de introductie van geslepen stenen dissels en bijlen. De bevolking groeide nu gestaag, mede door de productie van overschotten. Uit het Neolithicum zijn verschillende nu nog zichtbare grafmonumenten bekend, te weten grafkelders, hunebedden en grafheuvels.

Bronstijd (ca. 2000-800 voor Chr.)

Het begin van dit tijdvak valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen zoals bijlen. Vuurstenen werktuigen bleven, zij het minder, in gebruik. Het aardewerk uit deze periode is over het algemeen tamelijk zeldzaam. Vuursteenmateriaal uit de Bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Lange tijd bleven bronzen voorwerpen zeer schaars binnen Nederlands grondgebied. Door het van nature ontbreken van de benodigde grondstoffen moest het brons worden geïmporteerd en ontstonden er handelscontacten over langere afstanden. Eén en ander had wel tot gevolg dat er binnen de bevolking grotere verschillen ontstonden door verschillen op basis van bezit. De grafheuveltraditie, die tijdens het Neolithicum haar intrede deed, werd in eerste voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, omgeven door een greppel. Een Kopertijd voorafgaand aan de Bronstijd wordt in Noordwest-Europa niet onderscheiden, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het Middellandse Zeegebied. Wel zijn uit het Laat-Neolithicum kopen voorwerpen bekend.

IJzertijd (ca. 800-12 voor Chr.)

In deze periode werden voor het eerst ijzeren voorwerpen vervaardigd. Voor de productie van werktuigen en wapens werd brons vervangen door ijzer. Er ontstond een inheemse ijzerproductie. Het gebruik van vuursteen voor het vervaardigen van werktuigen duurde nog in beperkte mate voort. Ten opzichte van de Bronstijd traden er in de aardewerktraditie geen radicale veranderingen op. Evenals in het Neolithicum en de Bronstijd woonden de mensen in verspreid liggende hoeven ('Einzelhöfe') of in nederzettingen bestaande uit maar enkele huizen; deze werden in een beperkt gebied nogal eens verplaatst. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen ('Celtic fields'). Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand (bezit van metalen voorwerpen), die mogelijk op sociale ongelijkheid duiden. In de zogenaamde vorstengraven uit Zuid Nederland, met daarin luxe, geïmporteerde bijgaven, zijn vermoedelijk lokale of regionale autoriteiten begraven. De meeste begravingen vonden nog immer plaats in urnenvelden. Tijdens de IJzertijd werd het Friese kustgebied gekoloniseerd en ontstonden de eerste terpen.

Romeinse tijd (ca. 12 voor Chr. - 450 na Chr.)

Met de komst van de Romeinen eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. Aangezien de schriftelijke bronnen slechts een zeer fragmentarisch beeld schetsen, is men toch nog in belangrijke mate aangewezen op de archeologie als informatiebron. Een tijd lang diende het Nederlandse rivierengebied als uitvalsbasis voor veldtochten in het noorden van Germanië. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als Romeinse rijksgrens ingesteld. Ter controle en verdediging van deze zogenaamde 'limes' werden langs de Rijn, tot diep in Duitsland, 'castella' (militaire forten) gebouwd.

De inheemse manier van leven handhaafde zich nog lange tijd. Wel werd, vooral na de opstand van de Bataven tegen de Romeinse overheersers in 69-70 na Chr., de Romeinse invloed steeds duidelijker. In veel inheems-Romeinse nederzettingen was bijvoorbeeld, naast het eigen handgevormde aardewerk, Romeins importaardewerk in gebruik, dat op de draaischijf was vervaardigd. Er werden, vooral in Limburg, grootse villa's (Romeinse herenboerderijen) gebouwd, hetzij nieuw gesticht, hetzij ontwikkeld vanuit een bestaande inheemse nederzetting.

De Romeinen legden een voor die tijd al uitgebreide infrastructuur aan, waardoor het gebied steeds beter werd ontsloten. Op verschillende plaatsen ontstonden aanzienlijke nederzettingen, waarvan er enkele met een stedelijk karakter (zoals Nijmegen). De inheemse bevolking, ten noorden van de de Limes, werd niet zo sterk beïnvloed door de Romeinse aanwezigheid. Er was wel sprake van handelscontacten en het uitwisselen van geschenken. In de tweede helft van de 3^e eeuw ontstond, onder meer door invallen van Germaanse stammen, een instabiele situatie die met korte onderbrekingen voortduurde tot in de 5^e eeuw. Uiteindelijk leidde dit in het jaar 406 tot de definitieve ineenstorting van de grensverdediging langs de Rijn.

Middeleeuwen (ca. 450-1500 na Chr.)

Over de Vroege Middeleeuwen, vooral over het tijdvak 450-600 na Chr., is relatief weinig bekend. Zowel historische bronnen als archeologische overblijfselen zijn schaars. De bevolkingsomvang was ten opzichte van de voorafgaande periode sterk afgenomen. De marktgerichte economie verdween en de mensen vielen terug op zelfvoorziening. De politieke macht was na het wegvallen van de Romeinse staatsorganisatie in handen gekomen van regionale en lokale hoofdlieden. Een gezaghebbende status was nu vooral gebaseerd op militair succes en materiële welstand. Deze instabiele periode wordt ook wel aangeduid als de 'tijd van de volksverhuizingen'.

Vanaf de 10^e - 11^e eeuw wordt een overheersende positie van de al dan niet adellijke grootgrondbezitters waargenomen. Dit vertaalt zich in nieuwe nederzettingsvormen als mottes, kastelen en versterkte hoeven. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei, en mede dankzij gunstige klimatologische omstandigheden, werd een begin gemaakt met het ontginnen van woeste gronden als bos, heide en veen. Veel van de huidige dorpen en steden dateren uit deze periode. Door de aanleg van dijken en kaden werden laaggelegen gebieden beschermd tegen wateroverlast. De heersende rivaliteit tussen de vorsten leidde, in combinatie met een zwak centraal gezag, veelvuldig tot lokaal geweld, waarvan de bevolking vaak het slachtoffer werd. Door het aanleggen van burgen, schansen, landweren en wallen trachtte men zich te beveiligen.

Nieuwe tijd (1500-heden)

De Nieuwe tijd kenmerkt zich door een groot aantal veranderingen vooral op het gebied van mens- en wereldbeeld. Er is sprake van een Europese overzeese expansie wat leidt tot handelscontacten, handelskapitalisme en het begin van een wereldeconomie. Er ontstaat een nieuwe wetenschappelijke belangstelling wat zich uit in vele uitvindingen. Deze uitvindingen vormen de motor van de industriële revolutie. Er ontstaat een nationale staat die centraal bestuurd wordt. Als gevolg van deze ontwikkelingen neemt het belang en de omvang van steden toe en neemt de macht van adel af. Het grootste deel van de bevolking is niet meer werkzaam en woonachtig op het platteland maar in de steden. In verband met de aanhoudende bevolkingsgroei worden aan het eind van de 19^e tot het begin van de 20^e eeuw op grote schaal woeste gronden gecultiveerd. Door de industriële revolutie komen steeds meer producten beschikbaar voor steeds meer mensen waardoor de welvaart stijgt. In de Nieuwe tijd vindt er eveneens een hernieuwde oriëntatie op het erfgoed van de klassieke Oudheid plaats, wat zich tot in het begin van de 20^e eeuw uit in de kunsten.

Bijlage 3 AMZ-cyclus

Het AMZ-proces

Archeologisch onderzoek in Nederland wordt in het algemeen uitgevoerd binnen het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het gehele traject van de AMZ omvat een aantal stappen die elkaar kunnen opvolgen, afhankelijk van het resultaat van de voorgaande stappen. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen kan er soms voor gekozen worden om bepaalde stappen gelijktijdig uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende gegevens bekend zijn, een stap worden overgeslagen. Elke stap eindigt met een rapport met daarin een advies voor de vervolgstappen. Na elke stap wordt er een selectiebesluit genomen door de bevoegde overheid, gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten. Ook kan het bevoegd gezag besluiten dat een vindplaats van zo groot belang is, dat deze *in situ* behouden moet worden. Dan dienen de archeologische resten in de grond beschermt te worden door planaanpassing of planinpassing.

Het begint met het bepalen van de onderzoeksplicht. Gemeentelijke, provinciale en landelijke archeologische waardenkaarten geven aan of het plangebied in een gebied ligt met een archeologische verwachting. Indien dit het geval is, dan zal er in het kader van de planprocedure onderzoek verricht moeten worden om te bepalen of er archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn. Hiermee start de zogenaamde AMZ-cyclus (zie schema).

De eerste fase: Bureauonderzoek

Elk archeologisch onderzoek begint met een bureauonderzoek. Dit heeft tot doel het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied om tot een gespecificeerd verwachtingsmodel te komen, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van een eventuele vervolgstap.

De tweede fase: Inventariserend VeldOnderzoek (IVO)

Het doel van een IVO is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel. Het IVO moet informatie geven over de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Inventariserend Veldonderzoek; Booronderzoek en Veldkartering

Door een booronderzoek kan er een goede inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden (grondsporen en daarmee samenhangende voorwerpen). Bij het booronderzoek is een onderscheid aangebracht in een verkennende, karterende en waarderende fase. De verkennende fase heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze. Op deze manier worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd voor de volgende fasen. Tijdens de karterende fase wordt het onderzoeksgebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten of sporen. De waarderende fase sluit aan op de karterende fase. Het waarnemingsnet kan verdicht worden om de horizontale begrenzing, ligging en omvang van archeologische vindplaatsen vast te stellen.

Een veldkartering wordt uitgevoerd wanneer vondsten of sporen aan de oppervlakte worden verwacht en zichtbaar zijn op het moment dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Dit type onderzoek bestaat uit het belopen van het maaiveld van het plangebied.

Inventariserend Veldonderzoek; Proefsleuven

Als uit vooronderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische resten aangetroffen kunnen worden kan het bevoegd gezag beslissen tot een proefsleuvenonderzoek. Proefsleuven zijn lange sleuven van twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar in de voorgaande onderzoeksfase aanwijzingen voor vindplaatsen zijn aangetroffen. De KNA schrijft voor dat bij een dergelijk onderzoek minimaal 5% van het te verstoren gebied onderzocht dient te worden.

De derde fase: Archeologische Begeleiding (AB) of Opgraven (AAO)

Archeologische Begeleiding

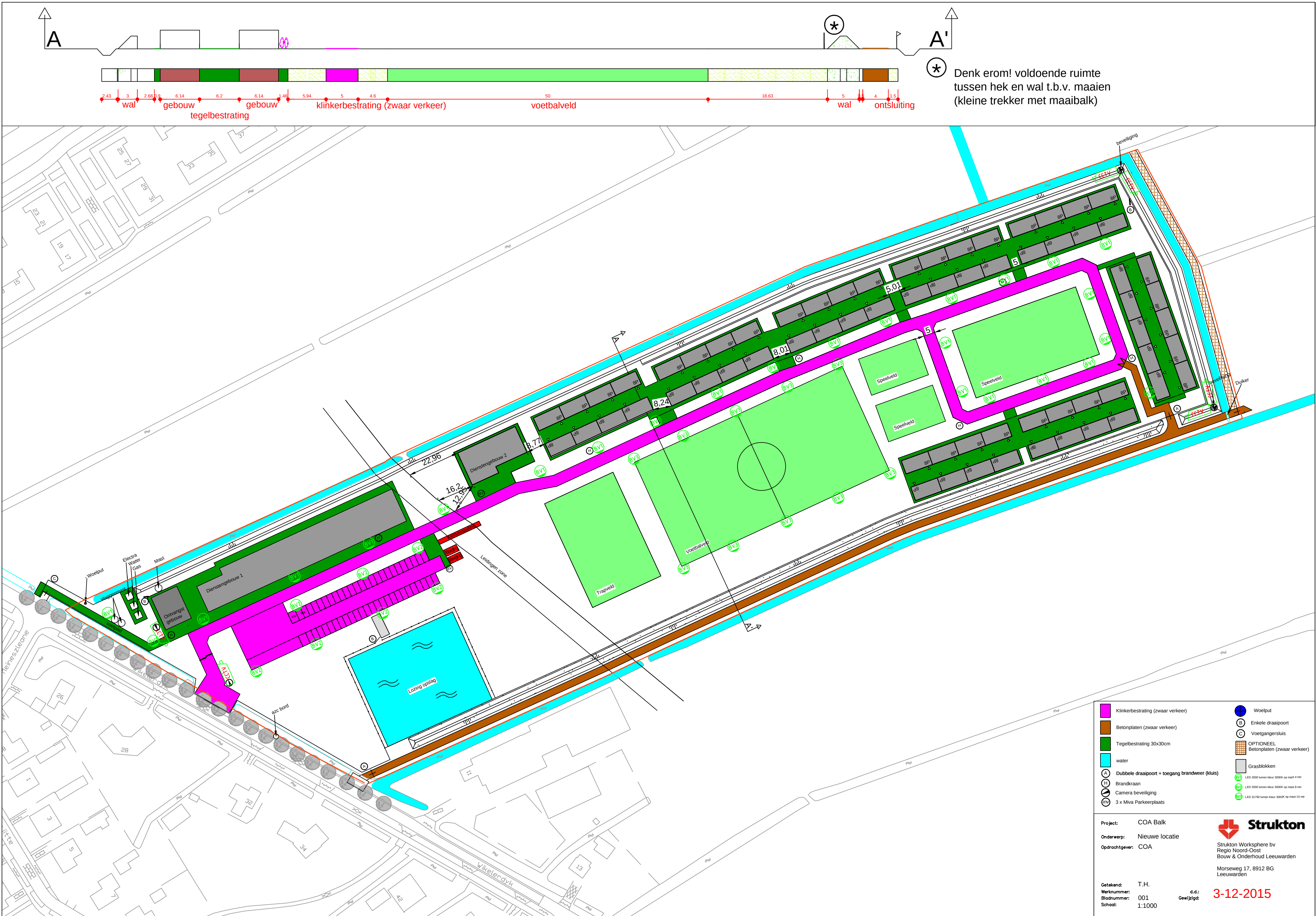
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

Opgraven

Indien de archeologische resten niet *in situ* bewaard kunnen blijven, maar wel van belang zijn voor de wetenschap, kan het bevoegd gezag besluiten over te gaan tot een Algehele Archeologische Opgraving (AAO). Het doel hiervan is volgens de KNA het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden, die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

Bijlage 4 Inrichtingsplan

- Klinkerbestrating (zwaar verkeer)
- Betonplaten (zwaar verkeer)
- Tegelbestrating 30x30cm
- water
- Dubbele draaiport + toegang brandweer (kluis)
- Brandkraan
- Camera beveiliging
- 3 x Miva Parkeerplaats
- Woeiput
- Enkele draaiport
- Voetgangersluis
- OPTIONEEL Betonplaten (zwaar verkeer)
- Grasblokken
- LED 20000 lumen kleur 3000K op mast 4 mtr
- LED 20000 lumen kleur 3000K op mast 8 mtr
- LED 31700 lumen kleur 3000K op mast 10 mtr

Bijlage 5 *Overzichtsfoto's plangebied en foto's van de opgeboorde profielen*

Vanuit zuidwestelijke richting nabij boring 1

Vanuit noordoostelijke richting nabij boring 17

Vanuit noordoostelijke richting nabij boring 80

Vanuit zuidwestelijke richting nabij boring 66

Boring 1

Boring 2

Boring 3

Boring 4

Boring 5

Boring 6

Boring 7

Boring 8

Boring 9

Boring 10

Boring 11

Boring 12

Boring 13

Boring 14

Boring 15

Boring 16

Boring 17

Boring 18

Boring 19

Boring 20

Boring 21

Boring 22

Boring 23

Boring 24

Boring 25

Boring 26

Boring 27

Boring 28

Boring 29

Boring 30

Boring 31

Boring 32

Boring 33

Boring 34

Boring 35

Boring 36

Boring 37

Boring 38

Boring 39

Boring 40

Boring 41

Boring 42

Boring 43

Boring 44

Boring 45

Boring 46

Boring 47

Boring 48

Boring 49

Boring 50

Boring 51

Boring 52

Boring 53

Boring 54

Boring 55

Boring 56

Boring 57

Boring 58

Boring 59

Boring 60

Boring 61

Boring 62

Boring 63

Boring 64

Boring 65

Boring 66

Boring 67

Boring 68

Boring 69

Boring 70

Boring 71

Boring 72

Boring 73

Boring 74

Boring 75

Boring 76

Boring 77

Boring 78

Boring 79

Boring 80

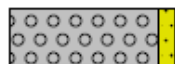
Bijlage 6 Boorprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

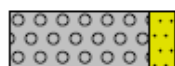
grind

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, ulterst zandig

zand

Zand, kleilig

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, ulterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleilig

Veen, sterk kleilig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, ulterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

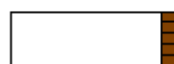

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

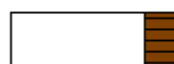
overige toevoegingen

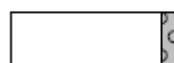
zwak humeus

matig humeus

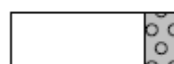
sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

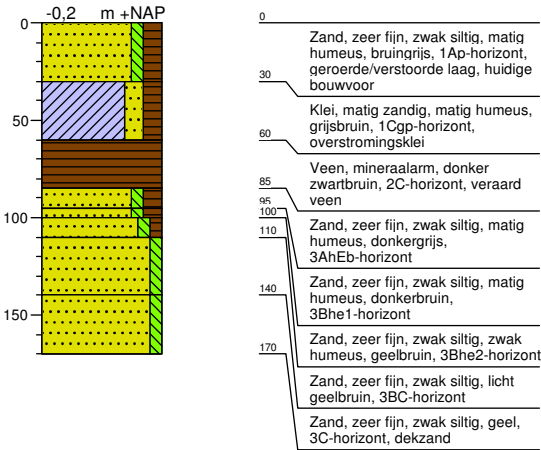

sterk grindig

Bijlage 6 Boorstaten

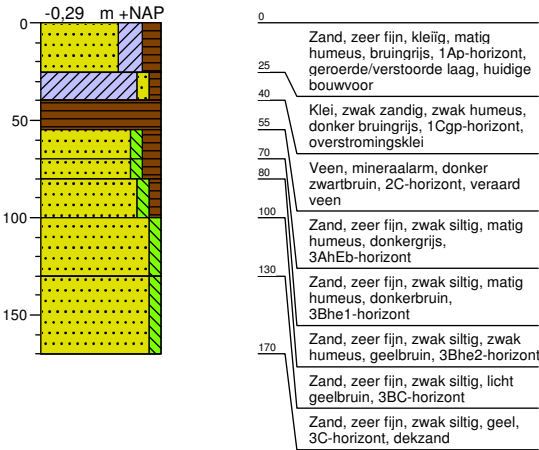
01

X: 168573,00
Y: 545552,00

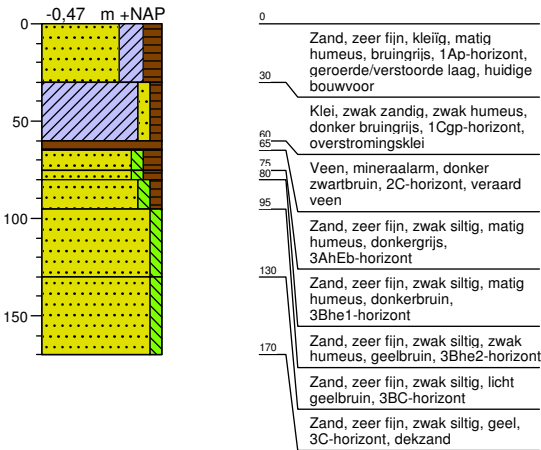
02

X: 168601,00
Y: 545565,00

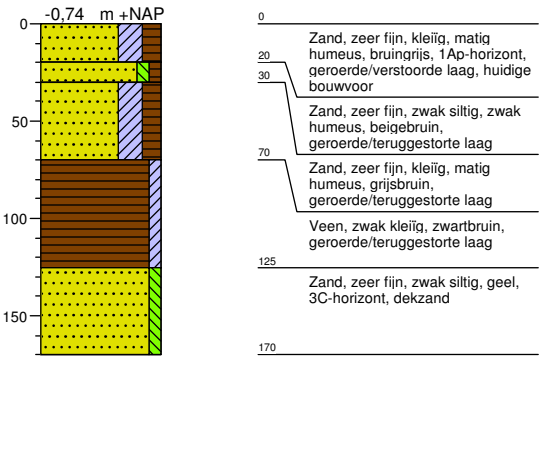
03

X: 168628,00
Y: 545577,00

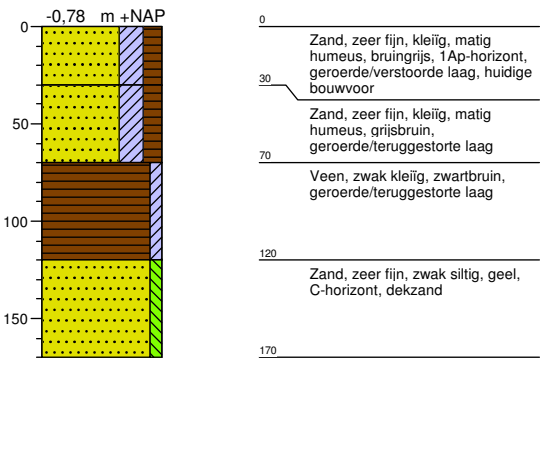
04

X: 168655,00
Y: 545590,00

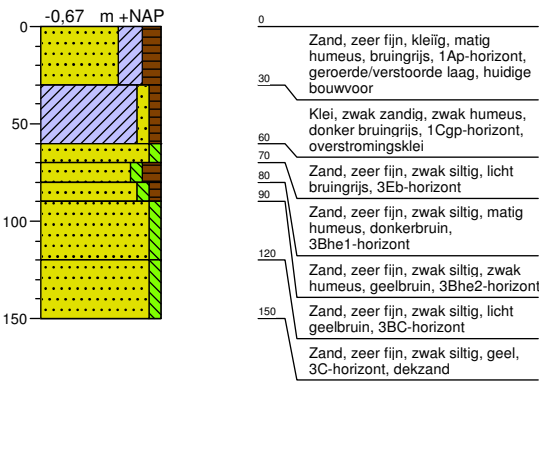
05

X: 168682,00
Y: 545603,00

06

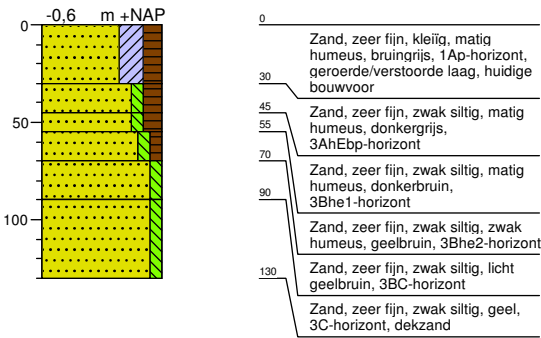
X: 168710,00
Y: 545616,00

Bijlage 6 Boorstaten

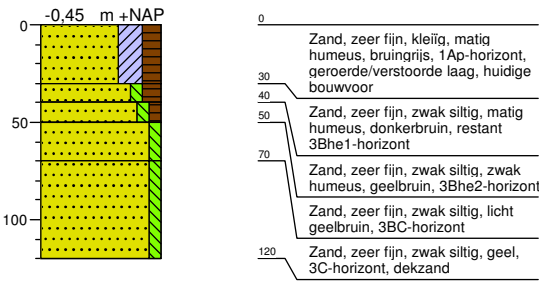
07

X: 168737,00
Y: 545628,00

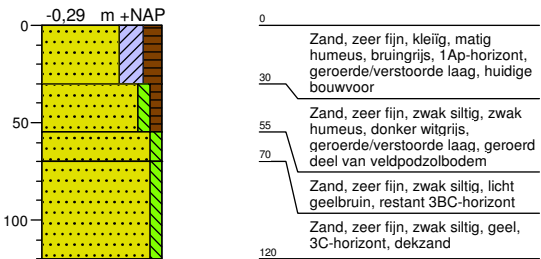
08

X: 168764,00
Y: 545641,00

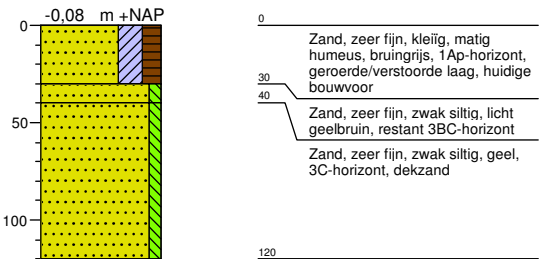
09

X: 168791,00
Y: 545654,00

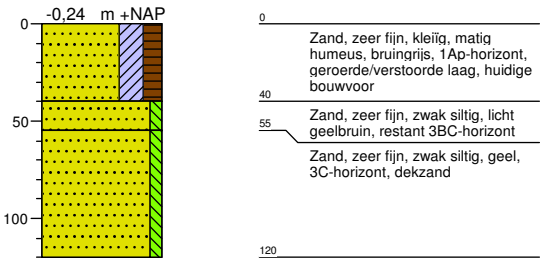
10

X: 168819,00
Y: 545666,00

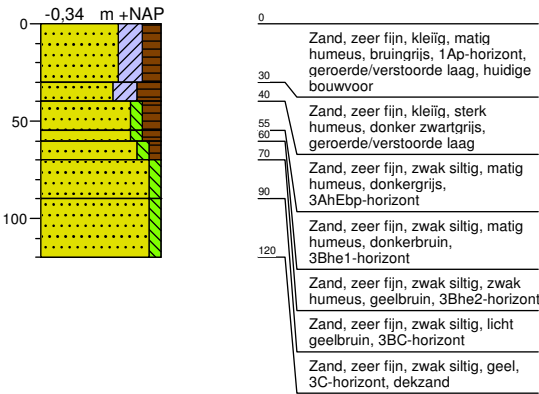
11

X: 168846,00
Y: 545679,00

12

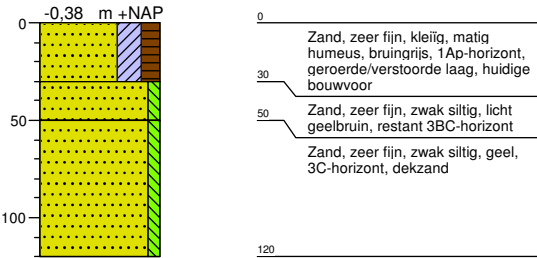
X: 168873,00
Y: 545692,00

Bijlage 6 Boorstaten

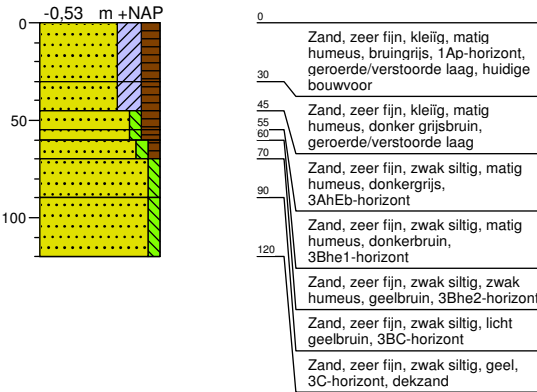
13

X: 168900,00
Y: 545703,00

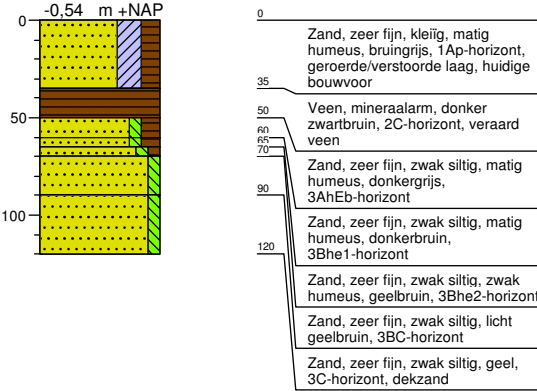
14

X: 168929,00
Y: 545713,00

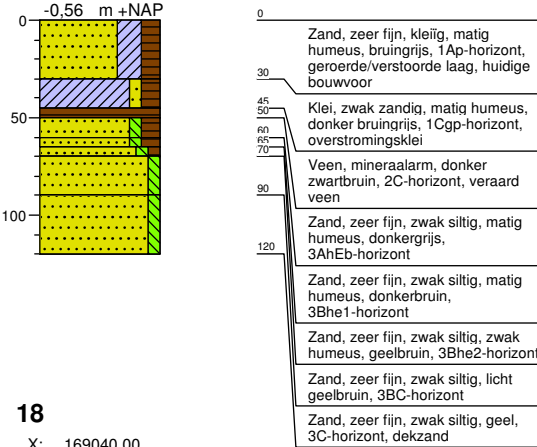
15

X: 168957,00
Y: 545723,00

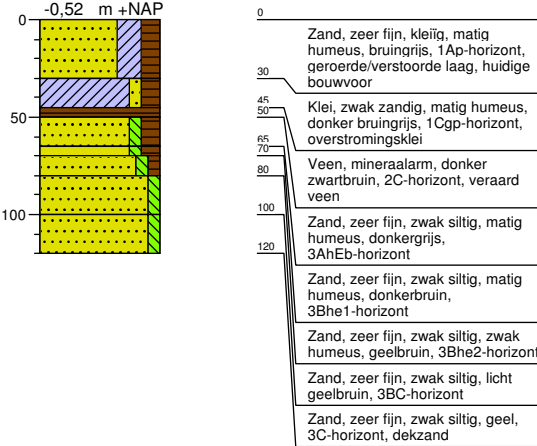
16

X: 168985,00
Y: 545733,00

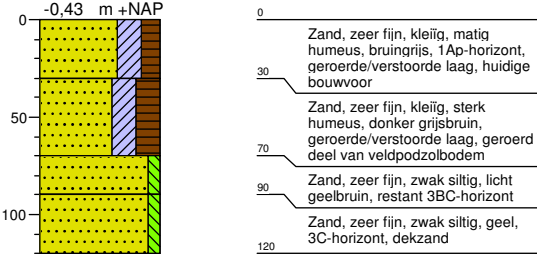
17

X: 169014,00
Y: 545743,00

18

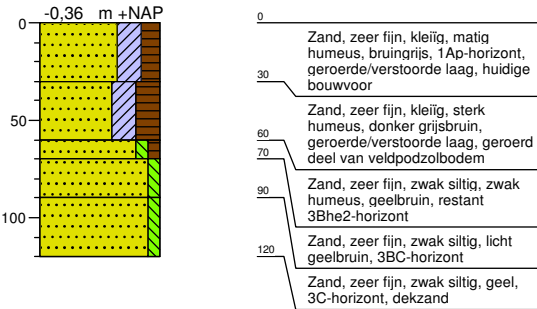
X: 169040,00
Y: 545725,00

Bijlage 6 Boorstaten

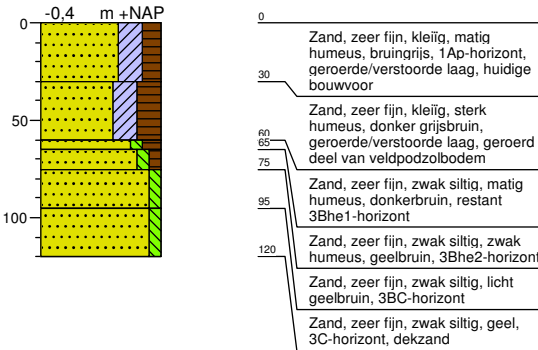
19

X: 169011,00
Y: 545715,00

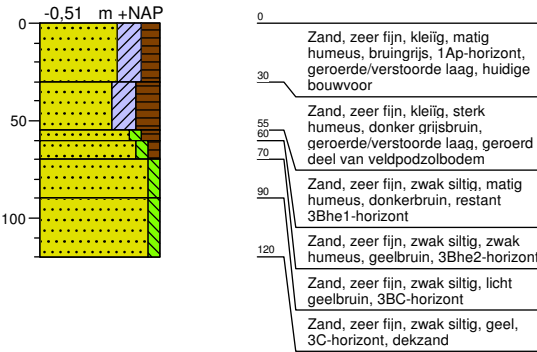
20

X: 168983,00
Y: 545106,00

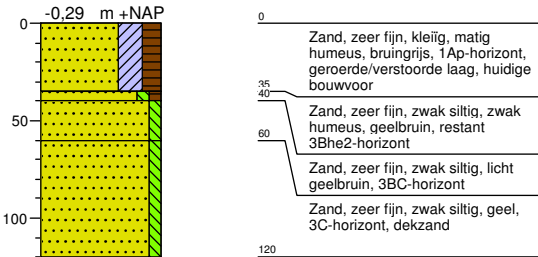
21

X: 168954,00
Y: 545696,00

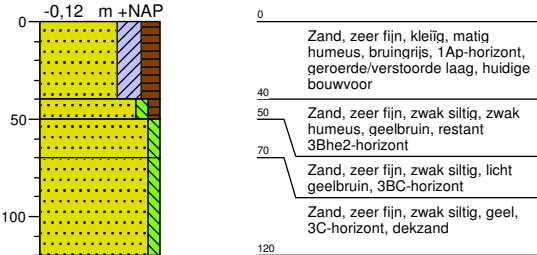
22

X: 168926,00
Y: 545686,00

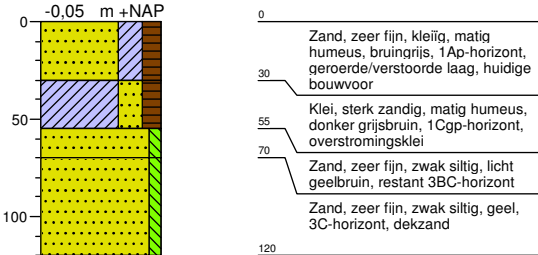
23

X: 168898,00
Y: 545675,00

24

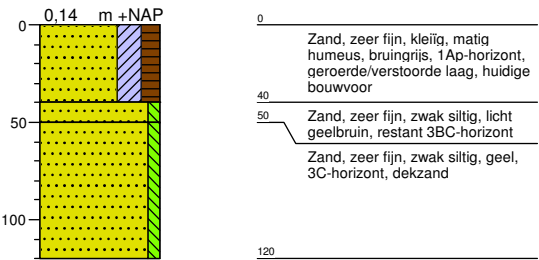
X: 168870,00
Y: 545664,00

Bijlage 6 Boorstaten

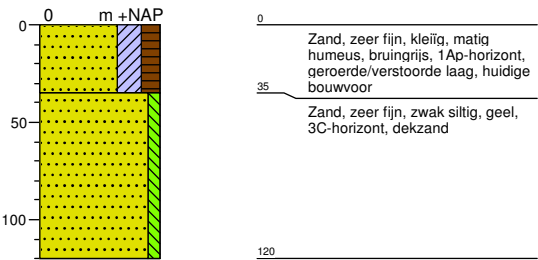
25

X: 168843,00
Y: 545651,00

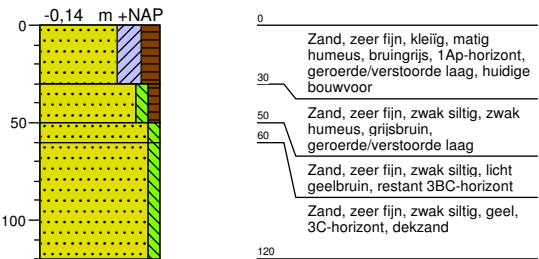
26

X: 168816,00
Y: 545639,00

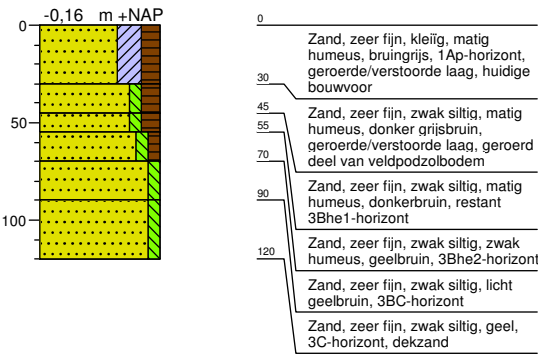
27

X: 168789,00
Y: 545626,00

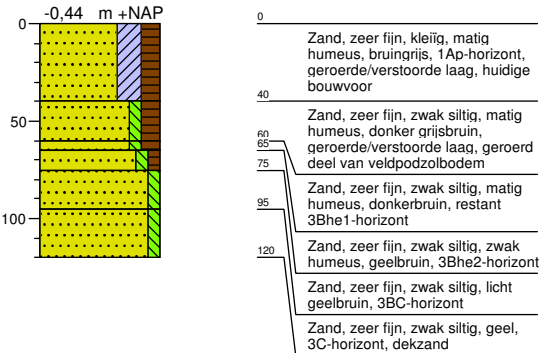
28

X: 168762,00
Y: 545613,00

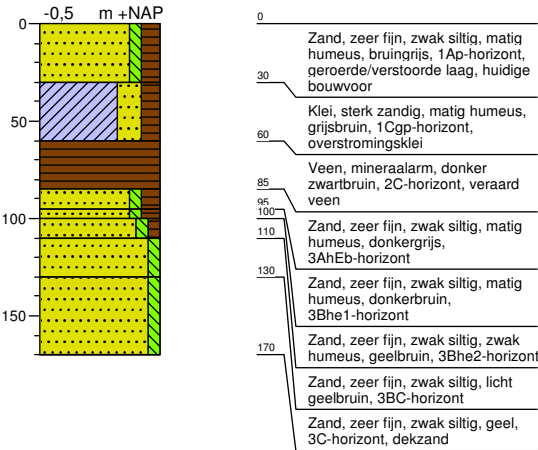
29

X: 168734,00
Y: 545601,00

30

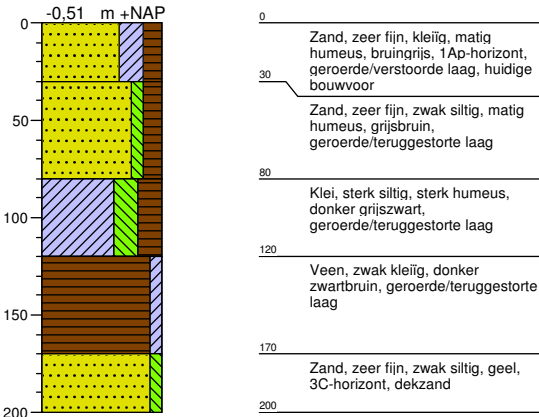
X: 168707,00
Y: 545588,00

Bijlage 6 Boorstaten

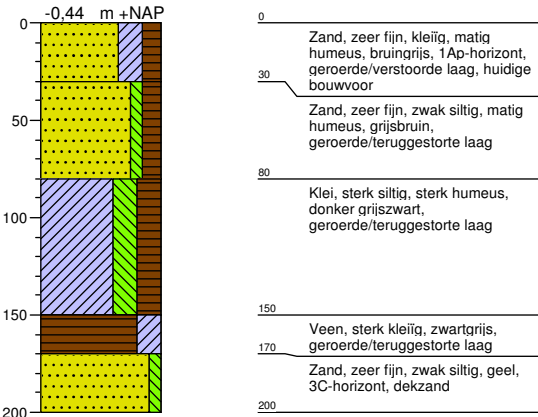
31

X: 168680,00
Y: 545575,00

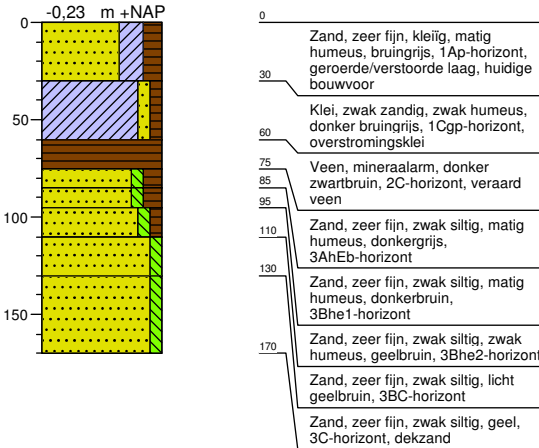
32

X: 168652,00
Y: 545563,00

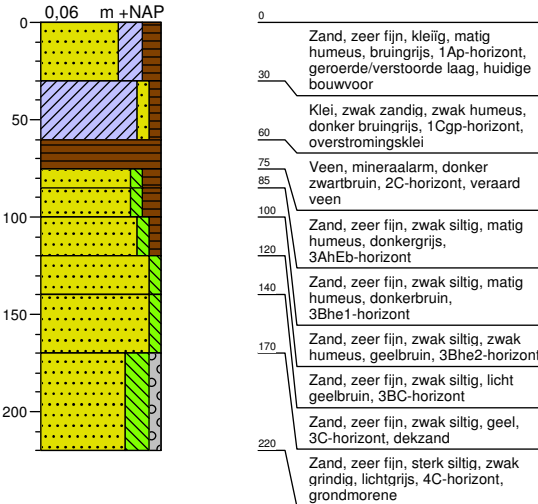
33

X: 168625,00
Y: 545550,00

34

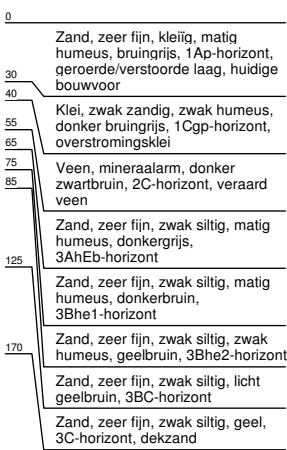
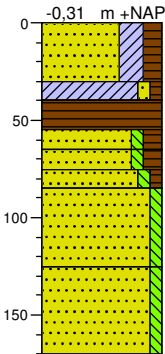
X: 168598,00
Y: 545537,00

Bijlage 6 Boorstaten

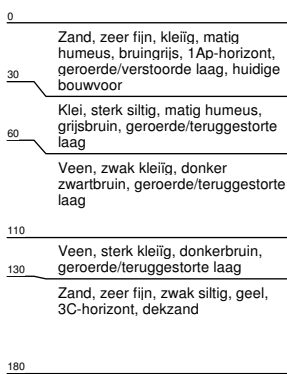
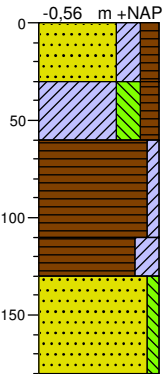
35

X: 168624,00
Y: 545521,00

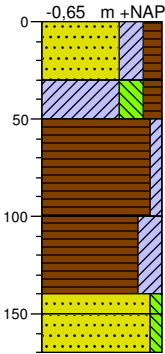
36

X: 168652,00
Y: 545534,00

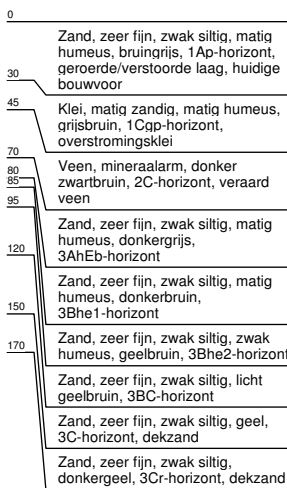
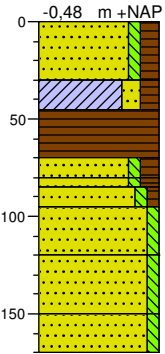
37

X: 168679,00
Y: 545547,00

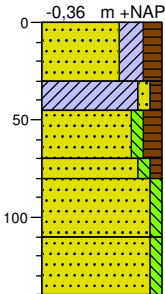
38

X: 168706,00
Y: 545559,00

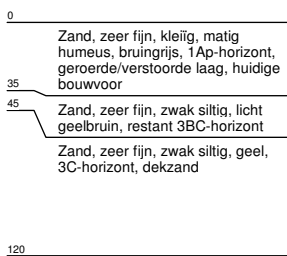
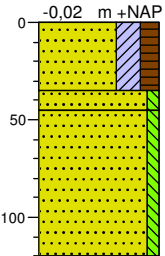
39

X: 168733,00
Y: 545572,00

40

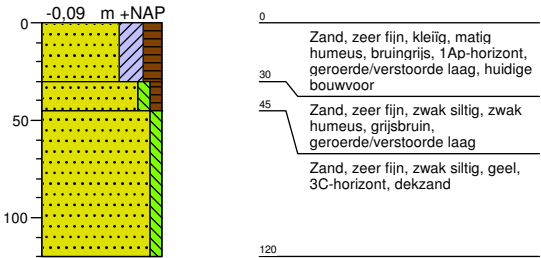
X: 168761,00
Y: 545584,00

Bijlage 6 Boorstaten

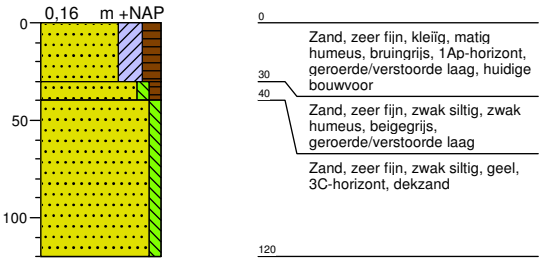
41

X: 168788,00
Y: 545597,00

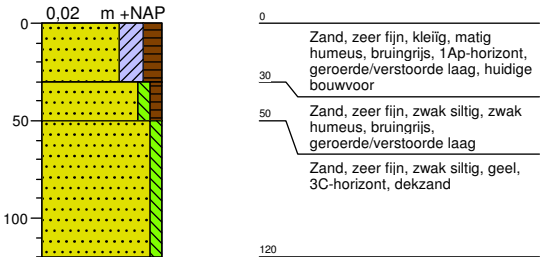
42

X: 168815,00
Y: 545610,00

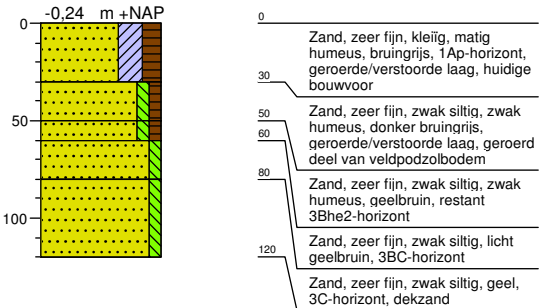
43

X: 168842,00
Y: 545622,00

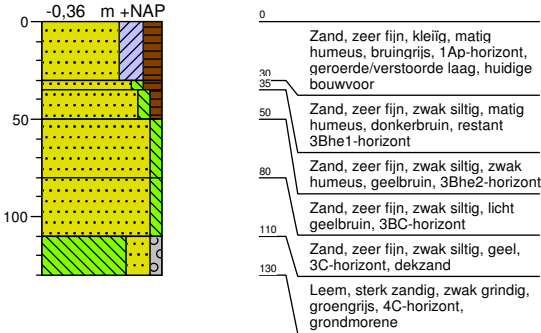
44

X: 168869,00
Y: 545635,00

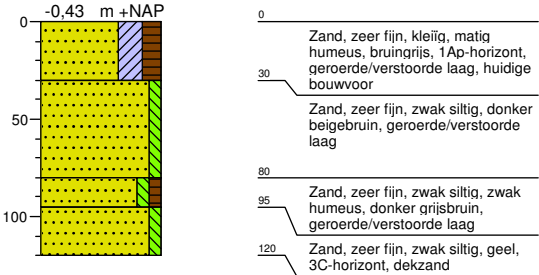
45

X: 168896,00
Y: 545648,00

46

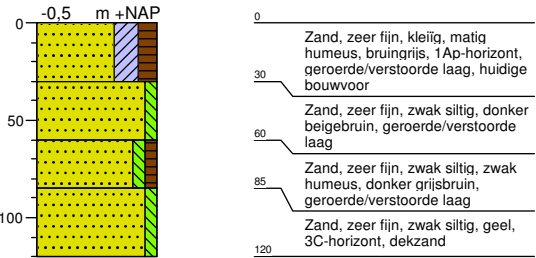
X: 168924,00
Y: 545659,00

Bijlage 6 Boorstaten

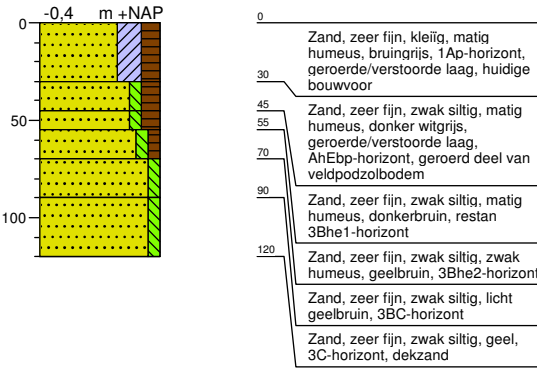
47

X: 168952,00
Y: 545670,00

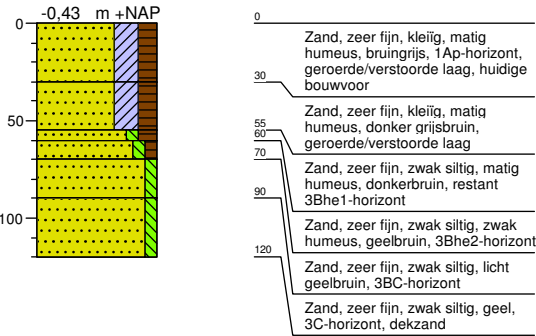
48

X: 168981,00
Y: 545680,00

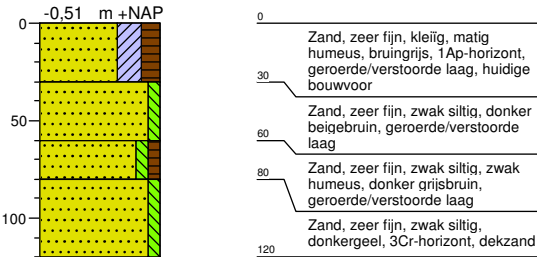
49

X: 169009,00
Y: 545689,00

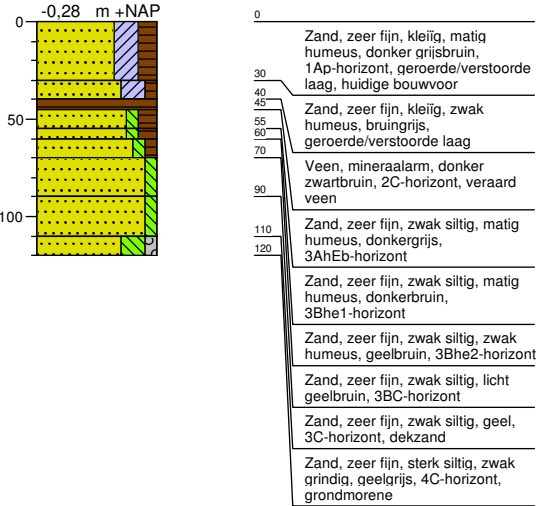
50

X: 169038,00
Y: 545699,00

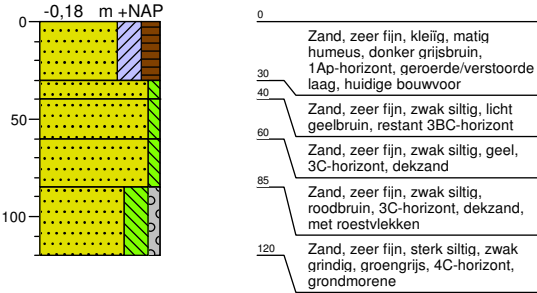
51

X: 169035,00
Y: 545671,00

52

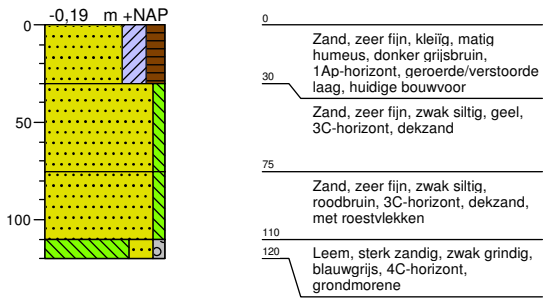
X: 169007,00
Y: 545661,00

Bijlage 6 Boorstaten

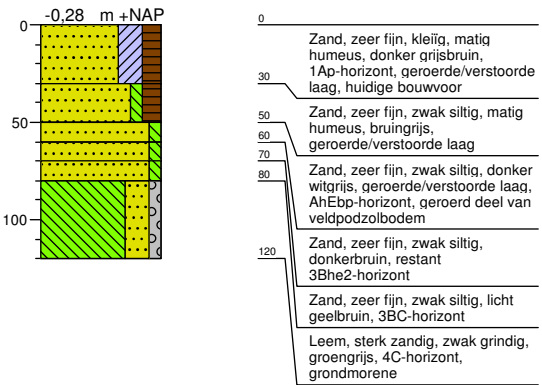
53

X: 168979,00
Y: 545651,00

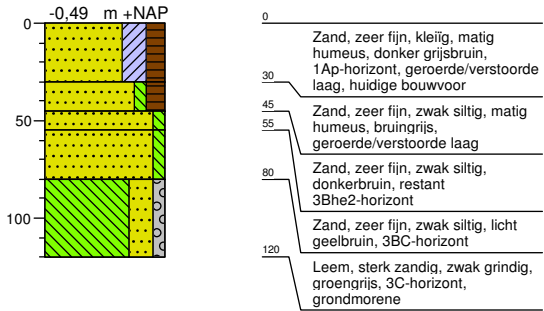
54

X: 168950,00
Y: 545641,00

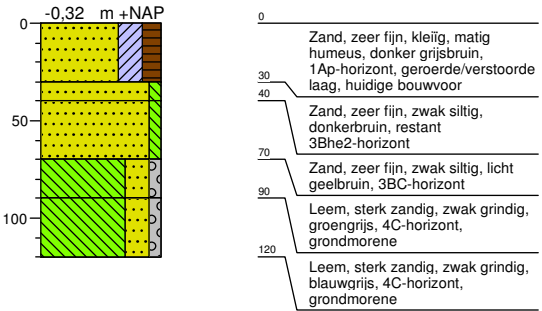
55

X: 168922,00
Y: 545631,00

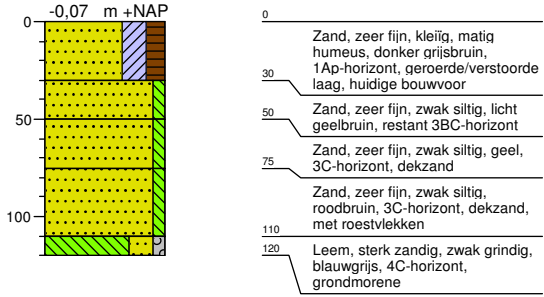
56

X: 168895,00
Y: 545619,00

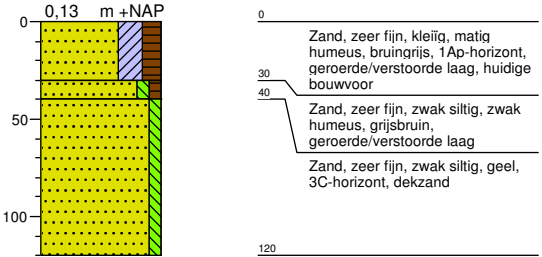
57

X: 168867,00
Y: 545608,00

58

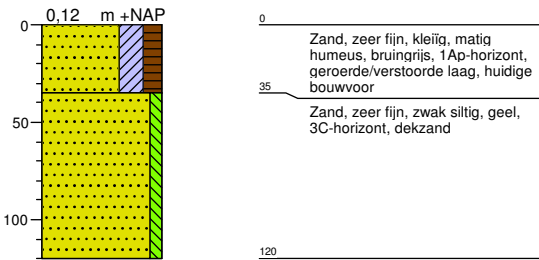
X: 168840,00
Y: 545595,00

Bijlage 6 Boorstaten

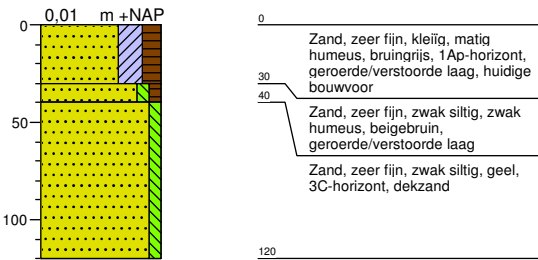
59

X: 168813,00
Y: 545583,00

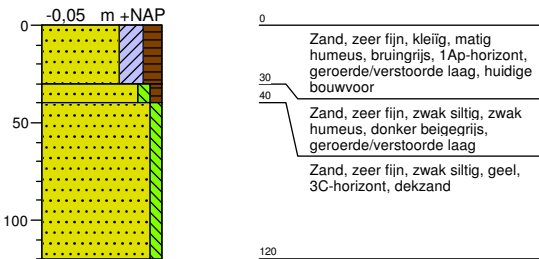
60

X: 168785,00
Y: 545570,00

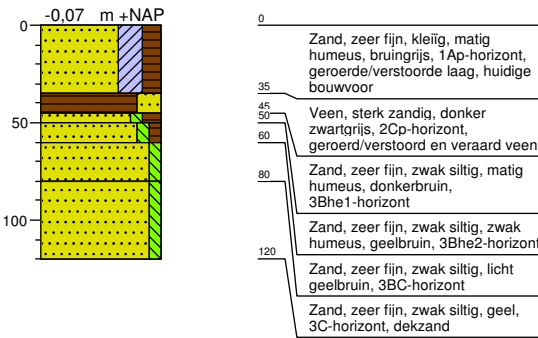
61

X: 168758,00
Y: 545557,00

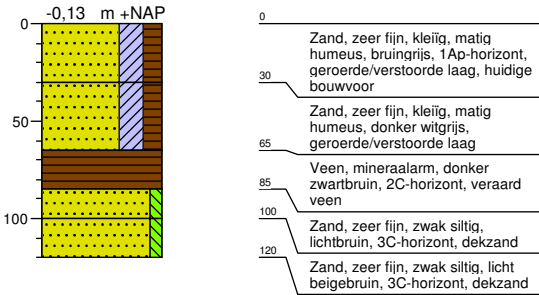
62

X: 168731,00
Y: 545544,00

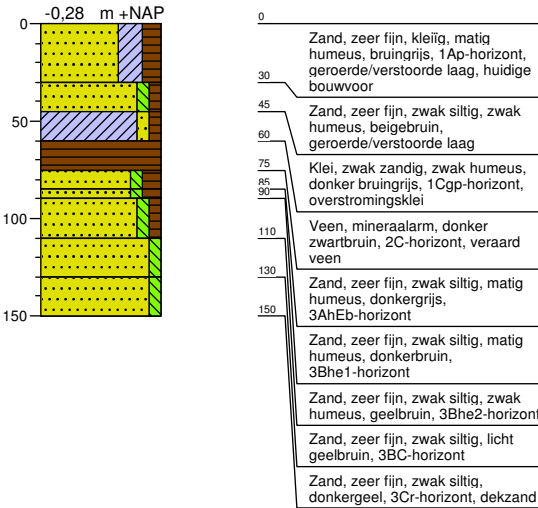
63

X: 168704,00
Y: 545531,00

64

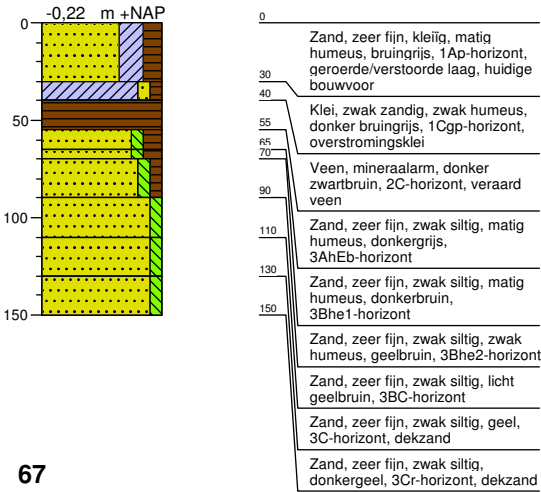
X: 168677,00
Y: 545518,00

Bijlage 6 Boorstaten

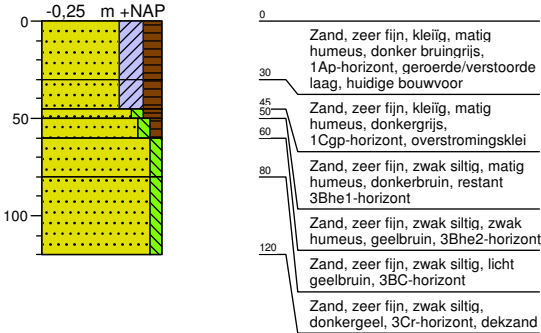
65

X: 168650,00
Y: 545505,00

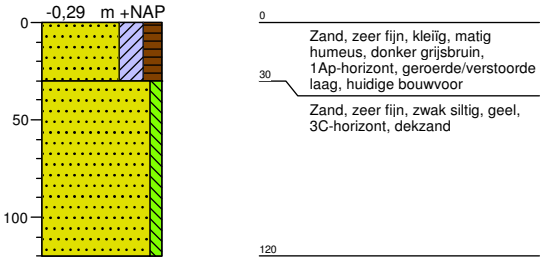
67

X: 168702,00
Y: 545502,00

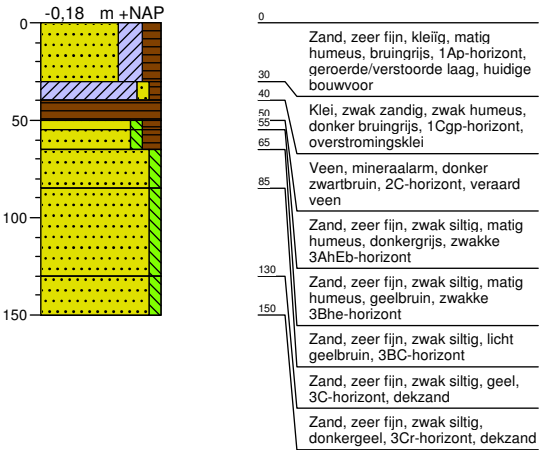
69

X: 168756,00
Y: 545528,00

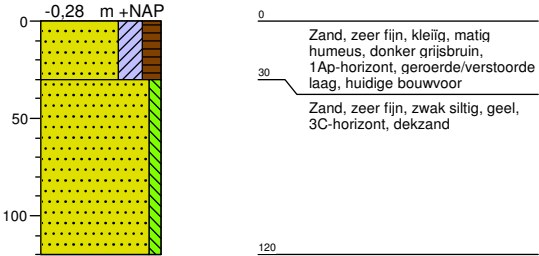
66

X: 168675,00
Y: 545489,00

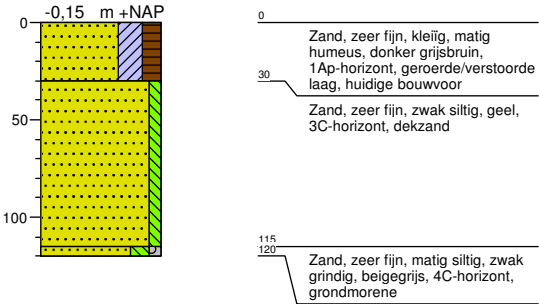
68

X: 168729,00
Y: 545515,00

70

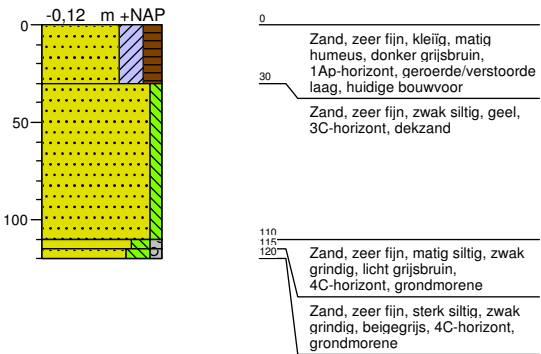
X: 168784,00
Y: 545540,00

Bijlage 6 Boorstaten

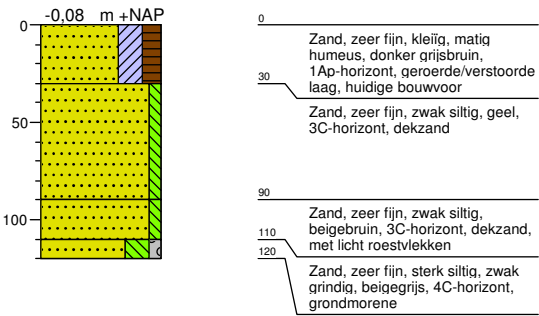
71

X: 168811,00
Y: 545553,00

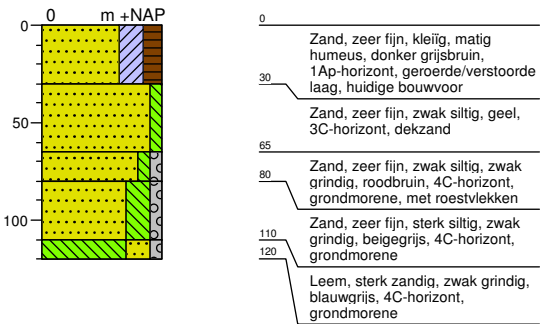
72

X: 168838,00
Y: 545566,00

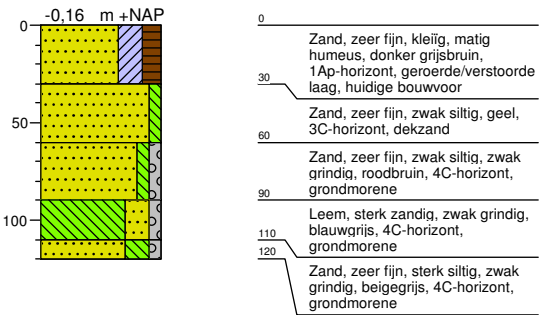
73

X: 168865,00
Y: 545578,00

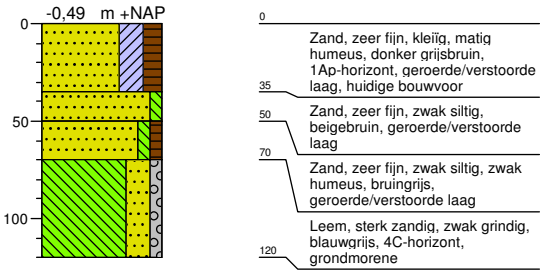
74

X: 168892,00
Y: 545591,00

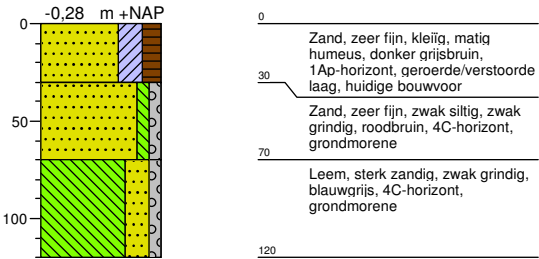
75

X: 168919,00
Y: 545604,00

76

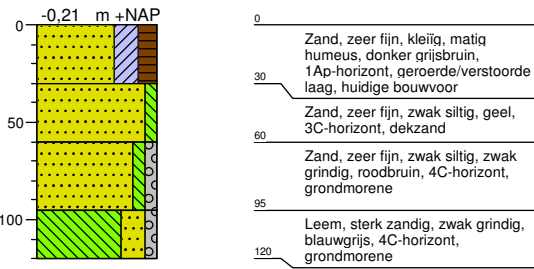
X: 168947,00
Y: 545615,00

Bijlage 6 Boorstaten

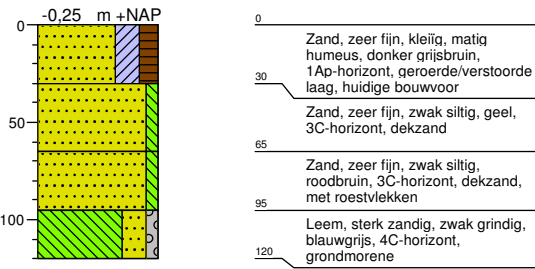
77

X: 168975,00
Y: 545625,00

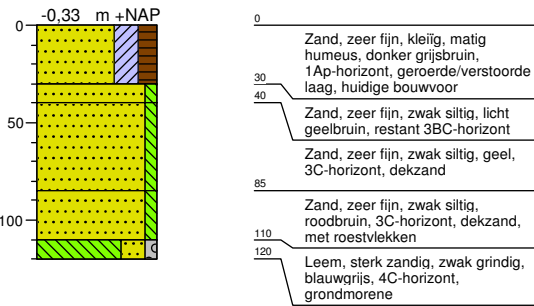
78

X: 169004,00
Y: 545635,00

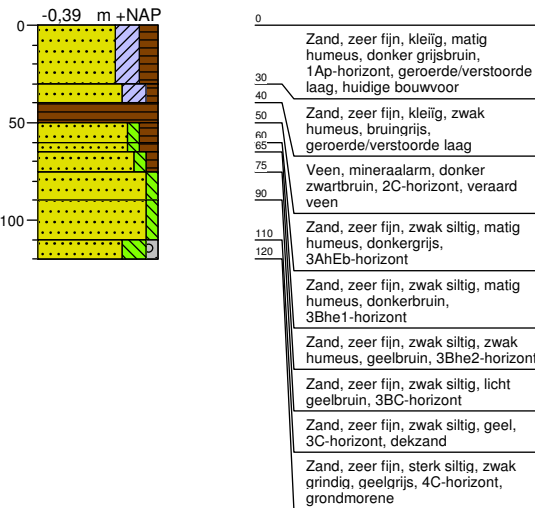
79

X: 169032,00
Y: 545645,00

80

X: 169060,00
Y: 545655,00

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water, geluid en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

BIJLAGE 6

Quickscan flora en fauna 2015

Notitie : Quickscan flora en fauna Wikelerdijk te Balk

Datum : 8 oktober 2015
Opdrachtgever :
Projectnummer : 211x07826
Opgesteld door : Ineke Kroes

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Nationaal Natuur Netwerk (NNN, voormalig EHS) en bestaande natuur buiten de NNN, de gebieden van het Nationaal Landschap Fryslân waaronder de gebieden die vallen onder het weidevogelbeleid en kleine natuurelementen in agrarisch gebied, zijn ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Romte Fryslân 2014. Het Nationaal Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de het Nationaal Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebieds-bescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn

vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten'). Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 8 oktober 2015 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een weidegebied omringd door sloten, aan de noordkant van het dorp Balk, in de Gemeente De Friese Meren. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X=168.778, Y = 545.605. De ligging van het plangebied is te zien in onderstaande afbeeldingen (Fig. 1 en 2).

Fig. 1. Ligging van het plangebied (rode ster)

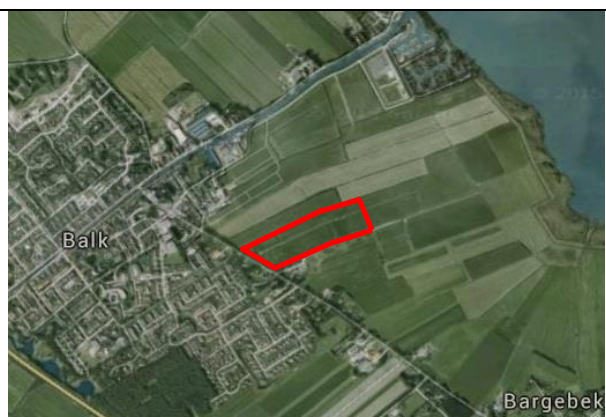

Fig. 2. Ligging van het plangebied (rood omlijnd)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een perceel weiland met goede kwaliteit gras en relatief weinig onkruiden. Er staan aan de randen slechts een paar exemplaren van de ridderzuring. Het gebied is recentelijk niet begraasd, wel gemaaid. Er liggen een paar goed onderhouden schone, en op zich relatief diepe sloten rondom het plangebied, met diepteontwatering. Er zit relatief weinig water in de sloten. Deze sloten zijn onlangs uitgebaggerd, waarbij de oeverbegroeiing is verwijderd. Er zijn ook een paar sloten binnen het plangebied die minder diep zijn en uitsluitend geschoond. Deze sloten zijn geen doorgaande watergangen. Hier is meer sprake van oeverbegroeiing. Tussen het plangebied en de doorgaande weg is een bomenrij. Ten noorden van het plangebied liggen een paar maisvelden en verderop ligt het Slotermeer. Ten oosten ligt een agrarisch bedrijf, een melkveehouderij, en ten westen ligt nog een weide met verderop de kern van het dorp Balk. Ten zuiden van het plangebied, tegenover de weg ligt een woonwijk.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de realisatie van een AZC. Hierbij zal omzetting plaatsvinden van een agrarisch bouwvlak in wonen. Hiervoor zal een weiland met gras verdwijnen en er zullen een paar sloten worden gedempt. De bomenrij tussen de weg en het plangebied blijft intact. Het terrein zal bouwrijp gemaakt worden en er zal grondverzet gepleegd worden.

Fig. 3 t/m 6 geven een beeld van de huidige situatie.

Fig. 7 geeft een beeld van de gewenste toekomstige situatie.

Fig. 3 Overzicht plangebied. Foto genomen richting het oosten.

Fig. 4. Sloot, grenzend aan het plangebied. Foto genomen richting het zuidoosten

Fig. 5. Overzicht plangebied vanaf het verste punt van de weg af, met in het midden het beginpunt van een sloot met oeverbegroeiing, en een deels verhard pad er naast. Foto genomen vanaf de weg, richting het zuidwesten

Fig. 6.Detail van de sloten op de achterzijde van het plangebied. Foto genomen richting het noorden.

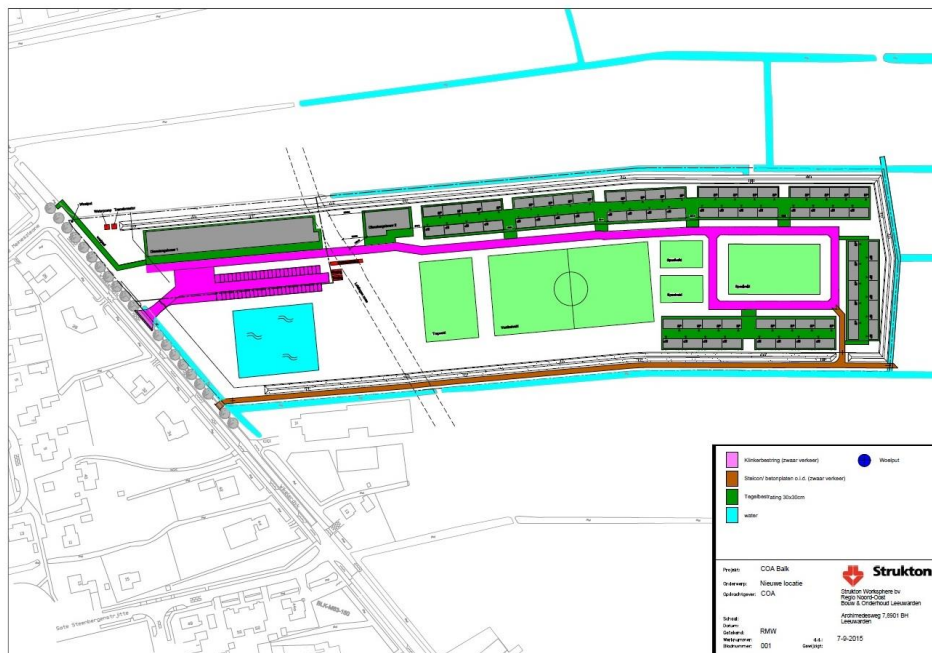

Fig 7. Toekomstige gewenste situatie

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebieden, het Natura 2000-gebied IJsselmeer ligt op 5,3 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten het Nationaal Natuur Netwerk (voormalig EHS), maar binnen het Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân. Met de planvorming moet rekening gehouden worden met het algemeen beleid Nationale Landschappen, waarbij in Friesland de Kansenskaart van het Nationaal Landschap Zuid West Fryslân leidend is.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. In de omgeving komt de daslook, veldsalie en de wilde gagel voor. Het plangebied is echter geen geschikte standplaats voor deze soorten, het gaat hier om een weide. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele soorten algemeen beschermde (tabel 1) grondgebonden zoogdieren zoals konijn, mol en veldmuis. Uit bronnenonderzoek blijkt dat de boommarter en de das in de omgeving voorkomt. Van strenger beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals boommarter en das, zijn tijdens het veldbezoek geen verblijfplaatsen dan wel sporen aangetroffen. Het plangebied zelf leent zich echter niet voor de boommarter. Het gebied is te open, en leent zich niet voor de boommarter. Het plangebied kan mogelijk wel dienen als secundair foerageergebied voor de das. Echter, er is in de omgeving ruim voldoende secundair foerageergebied voor de das aanwezig. Door de ontwikkeling gaat geen essentieel foerageergebied voor de das verloren.

Effectenbeoordeling

Het plangebied leent zich niet als habitat voor de boommarter. Het plangebied kan mogelijk wel dienen als secundair foerageergebied voor de das, echter er is in de omgeving ruim voldoende secundair foerageergebied voor de das aanwezig. Negatieve effecten voor de boommarter en de das zijn redelijkerwijze op voorhand uit te sluiten.

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen (allen tabel 3). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Er staan geen gebouwen of bomen met holtes of spleten op het plangebied die mogelijk kunnen dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. Het

plangebied biedt slechts in zeer geringe mate foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Negatieve effecten voor vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen vogels waargenomen. Er zijn geen nesten aangetroffen. In de grasvegetatie kunnen algemene soorten, zoals weidevogels, tot broeden komen. Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden daarmee uitgesloten. Het plangebied vormt mogelijk wel leefgebied van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) die bekend zijn uit de omgeving en die daar tot broeden kunnen komen zoals kerkuil, buizerd, ransuil, sperwer en wespandief.

Effectenbeoordeling

Het plangebied is ongeschikt voor nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. De wei is echter wel geschikt als leefgebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals bijvoorbeeld de ransuil. Bij de herinrichting zal hiermee rekening gehouden moeten worden. Indien de herinrichting van het plangebied zodanig plaatsvindt dat de nieuwe situatie gunstig is voor soorten zoals de ransuil, dan komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal grasvegetatie binnen het plangebied verdwijnen. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

In de omgeving van het plangebied komt de heikikker, de grote modderkruiper (tabel 3) en de kleine modderkruiper (tabel 2) voor. Heikikkers komen voor in biotopen met goed doorgraafbare bodems (b.v. veen- of zandbodems). De bodem van dit plangebied is echter niet goed doorgraafbaar, het bestaat uit zware grond. Het plangebied vormt om die reden geen geschikt habitat voor de heikikker.

Grote modderkruipers komen voor in sloten met veel oeverbegroeiing, die verbinding hebben met dieper gelegen wateren. In de sloten rondom het plangebied ontbreekt de oeverbegroeiing (zie foto's). Deze sloten zijn ongeschikt voor de grote modderkruiper. De tussenliggende slootjes die mogelijk wellicht wel voldoende begroeiing zouden hebben, hebben onvoldoende verbinding met diepere wateren, waardoor mogelijke paaiplaatsen niet bereikbaar zijn. Om die reden is het voorkomen van de grote modderkruiper in deze slootjes uit te sluiten. Het voorkomen van de kleine modderkruiper is echter in deze slootjes niet helemaal uit te sluiten.

Binnen het plangebied is mogelijk ook een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals de gewone pad (tabel 1). Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor reptielen. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Het voorkomen van de in de omgeving aanwezige heikikker en grote modderkruiper kan redelijker wijze op voorhand worden uitgesloten. Het plangebied is mogelijk geschikt voor de uit de omgeving bekende kleine modderkruiper. Voor ruimtelijke ontwikkeling geldt voor de kleine modderkruiper een vrijstelling, mits gebruik gemaakt wordt van de Gedragscode van de Unie van Waterschappen.

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied geen waarde door het ontbreken van geschikt biotoop, zoals het ontbreken van geschikte waardplanten. Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Conclusie en aanbevelingen

- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels (o.a. weidevogels) te verwachten in de opgaande vegetatie binnen het plangebied. De nesten van deze vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broeden- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied is mogelijk de kleine modderkruiper aanwezig. Voor ruimtelijke ontwikkeling geldt voor de kleine modderkruiper een vrijstelling, mits gebruik gemaakt wordt van de Gedragscode van de Unie van Waterschappen.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.

BIJLAGE 7

Quicksan flora en fauna 2019

**Notitie : Quickscan flora en fauna ‘Wikelerdijk’
te Balk**

Datum : 15 januari 2019
Opdrachtgever : COA
Projectnummer : P00065
Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van een asielzoekerscentrum (AZC), is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’ van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

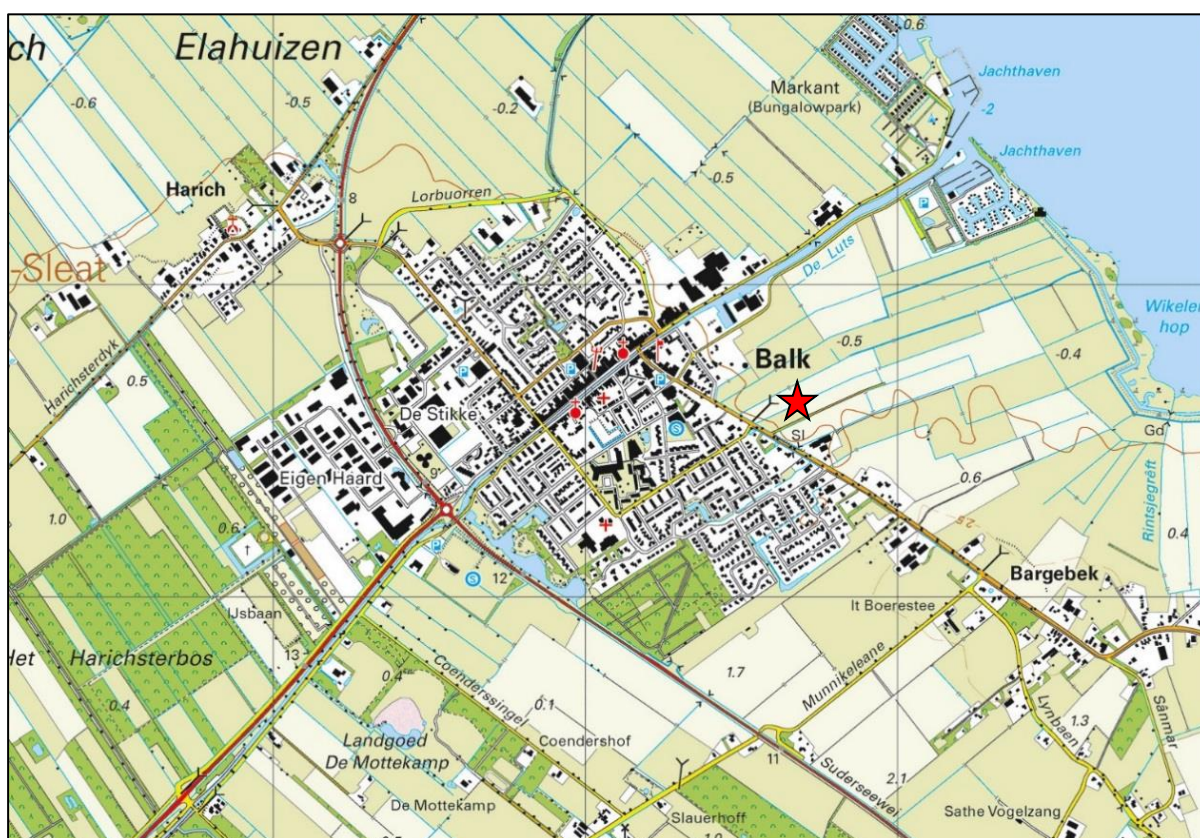
Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 8 oktober 2015 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Begin 2019 is mede naar aanleiding van de wetwijziging in januari 2017 de quickscan geactualiseerd middels een bureaustudie. De fysieke situatie ter plaatse is qua ecologische potenties verder ongewijzigd in vergelijking met 2015. Zowel in 2015 als in 2018 is aan

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied, en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Friesland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek en de actualisatie is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een beoordeling gemaakt van de (mogelijke) effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied bestaat uit een weidegebied omringd door sloten, aan de noordkant van het dorp Balk, in de Gemeente De Friese Meren. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X=168.778, Y = 545.605. De topografische ligging van het plangebied is te zien in figuur 1.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:25.000)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een perceel weiland met goede kwaliteit gras en relatief weinig onkruiden. Er staan aan de randen slechts een paar exemplaren van de ridderzuring. Het gebied is recentelijk niet begraasd, wel gemaaid. Er liggen een paar goed onderhouden schone, en op zich relatief diepe sloten rondom het plangebied, met diepteontwatering. Er zit relatief weinig water in de sloten. Deze sloten zijn onlangs uitgebaggerd, waarbij de oeverbegroeiing is verwijderd. Er zijn ook een paar sloten binnen het

plangebied die minder diep zijn en uitsluitend geschoond. Deze sloten zijn geen doorgaande watergangen. Hier is meer sprake van oeverbegroeiing. Tussen het plangebied en de doorgaande weg is een bomenrij. Ten noorden van het plangebied liggen een paar maisvelden en verderop ligt het Slotermeer. Ten oosten ligt een agrarisch bedrijf, een melkveehouderij, en ten westen ligt nog een weide met verderop de kern van het dorp Balk. Ten zuiden van het plangebied, tegenover de weg ligt een woonwijk.

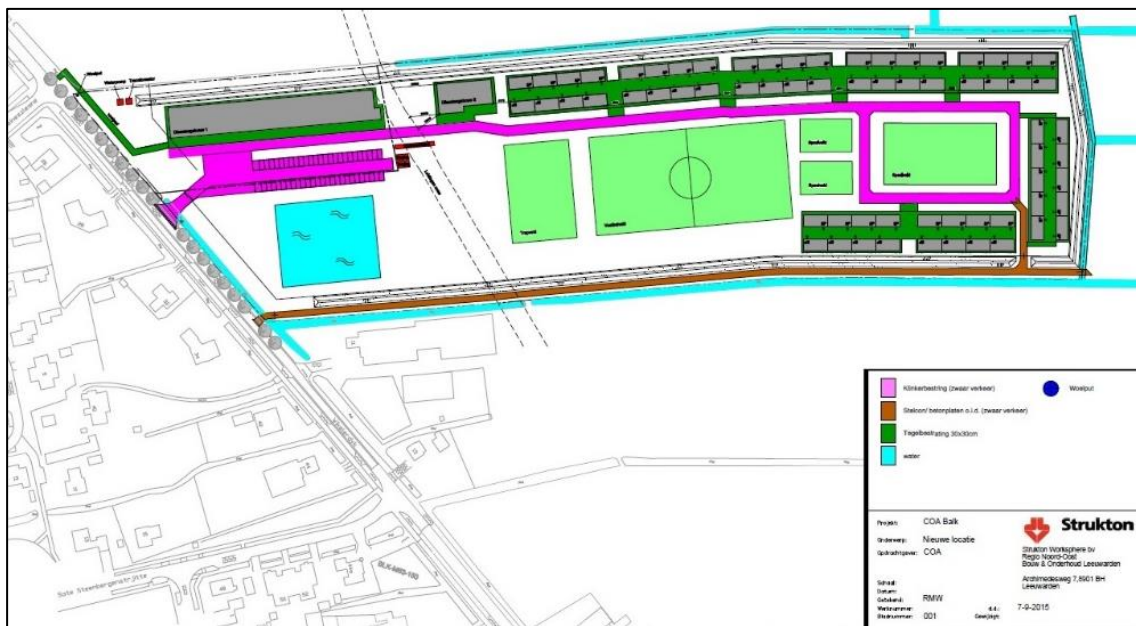
In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 7 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de realisatie van een AZC. Hierbij zal omzetting plaatsvinden van een agrarisch bouwvlak in wonen. Hiervoor zal een weiland met gras verdwijnen en er zullen een paar sloten worden gedempt. De bomenrij tussen de weg en het plangebied blijft intact. Het terrein zal bouwrijp gemaakt worden en er zal grondverzet gepleegd worden. Fig. 4 t/m 7 geven een beeld van de huidige situatie. Figuur 3 geeft een beeld van de gewenste toekomstige situatie.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Toekomstige situatie plangebied

Figuur 4. Overzicht plangebied. Foto genomen richting het oosten.

Figuur 5. Sloop, grenzend aan het plangebied. Foto genomen richting het zuidoosten

Figuur 6. Overzicht plangebied vanuit oosten, met in het midden het beginpunt van een sloop met oeverbegroeiing

Figuur 7. Detail van de sloten op de achterzijde van het plangebied. Foto genomen richting het noorden.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "IJsselmeer", bevindt zich op circa 5 kilometer afstand ten zuiden van het projectgebied. Het Natura 2000-gebied "Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving" bevindt zich op circa 5 kilometer afstand richting het westen. In onderstaande overzicht staan de gevoeligheden per soort en habitattype van het "IJsselmeer" en "Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving" vanuit de effectenindicator weergegeven.

Effectenindicator "IJsselmeer" deel 1

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Schorren en zilte graslanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kranswierwateren	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Noordse woelmuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Groenknolorchis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Effectenindicator "IJsselmeer" deel 2

	Bewuste verandering soortensamenstelling Verandering in populatiedynamiek Verstoring door mechanische effecten Optische verstoring Verstoring door trilling Verstoring door licht Verstoring door geluid Verandering dynamiek substraat Verandering overstromingsfrequentie Verandering stroomsnelheid Vernatting Verdroging Verontreiniging Verziltig Vermesting door N-depositie uit de lucht Verzuuring door N-depositie uit de lucht Versnippering Oppervlakteverlies																		
Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Aalscholver (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Bergeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Bontbekplevier (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Brandgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Brilduiker (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Bruine Kiekendief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Dwergmeeuw (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Fuut (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Goudplevier (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Grote Zaagbek (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Grutto (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kemphaan (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kleine Rietgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kluut (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Krakeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Lepelaar (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Lepelaar (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Meerkoet (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Nonnetje (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■
Pijlstaart (niet-broedvogel)	■	⊗	■	■	■	■	■	■	⊗	■	...	■	■	■	■	■	...	■	■

Effectenindicator "IJsselmeer" deel 3

Storingsfactor	Bewuste verandering soortensamenstelling																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Pijlstaart (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Reuzenstern (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Rietzanger (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	...	■	■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Smient (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Snor (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Tafeleend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Toendrarietgans (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Toppereend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Visdief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	■	■	■
Wilde eend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Wintertaling (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Wulp (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	■	■	...	■	■
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■	■	...	■	■	■	■	⊠	■	...	■	■	...	■	■	■	■

Effectenindicator "Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving"

Storingsfactor	■ zeer gevoelig ■ gevoelig ■ niet gevoelig ⊠ n.v.t. ... onbekend																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Noordse woelmuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervyleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Brandgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine Rietgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nonnetje (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Smient (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Wulp (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Gezien de afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden circa 5 kilometer of meer bedraagt kunnen de storende factoren: oppervlakteverlies en versnippering op voorhand worden uitgesloten. Daar er geen sprake is van grootschalige plannen als een luchthaven, een kassencomplex, gasboringen en of een windmolenpark kunnen mede gezien de afstand ook de storende factoren: verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door mechanische effecten en verandering in populatiedynamiek als gevolg van sterfte op voorhand worden uitgesloten. Gezien de afstand zullen de Natura 2000-gebieden niet meer bezoekers krijgen in welke vorm dan ook als gevolg van het AZC, waardoor de storende factoren: optische verstoring en bewuste verandering in populatie-dynamiek eveneens kunnen worden uitgesloten. Daar het AZC ook geen betrekking heeft op de waterhuishouding

van de Natura 2000-gebieden, zijn de storende factoren: verzoeting, verzilting, verdroging, vernatting, verandering in stroomsnelheid, verandering in overstromingsfrequentie en verandering dynamiek substraat daarbij ook op voorhand worden uitgesloten.

De enige storende factoren die een effect op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen hebben, en op voorhand niet met volledige zekerheid zijn uitgesloten betreffen verzuring, vermesting en verontreiniging als gevolg van een hogere stikstofdepositie ter plaatse van de Natura 2000-gebieden. Hieromtrent is echter een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator uitgevoerd (zie bijlage), waaruit is gebleken dat er geen sprake is van stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten dat de komst en het gebruik van het AZC geen effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, ongeacht de instandhoudingsdoelstellingen wat betreft de oppervlakte en kwaliteit met betrekking tot de habitattypen en leefgebieden voor de aangewezen habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet broedvogelsoorten van de betreffende Natura 2000-gebieden.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Friesland wordt het netwerk gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 250 meter ten noorden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 8. Ligging NNN ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien bij uitvoering van de werkzaamheden geen (onderdelen van) houtopstanden worden verwijderd is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 WNB) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij ondermeer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo is, in tegenstelling tot de meeste provincies, de steenmarter in Friesland vrijgesteld.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen vogels waargenomen. Er zijn geen nesten aangetroffen. In de grasvegetatie kunnen algemene soorten, zoals weidevogels, tot broeden komen.

Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden daarmee uitgesloten. Het plangebied vormt mogelijk wel leefgebied van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) die bekend zijn uit de omgeving en die daar tot broeden kunnen komen zoals kerkuil, buizerd, ransuil, sperwer en wespandief.

Effectenbeoordeling

Het plangebied is ongeschikt voor nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

De wei is echter wel geschikt als leefgebied voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, zoals bijvoorbeeld de ransuil. Bij de herinrichting zal hiermee rekening gehouden moeten worden. Indien de herinrichting van het plangebied zodanig plaatsvindt dat de nieuwe situatie gunstig is voor soorten zoals de ransuil, dan komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal grasvegetatie binnen het plangebied verdwijnen. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedperiode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Er staan geen gebouwen of bomen met holtes of spleten op het plangebied die mogelijk kunnen dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied biedt slechts in zeer geringe mate foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Negatieve effecten voor vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Het terrein bevat geen potentiële verblijfplaatsen. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van (potentiële) aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of (essentieel)foerageerhabitat voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele soorten algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren zoals konijn, mol en veldmuis. Uit bronnenonderzoek blijkt dat de waterspitsmuis, boom-marter, otter, bever en de das in de omgeving voorkomt. Van strenger beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals otter, bever, boommarter en das, zijn tijdens het veldbezoek geen verblijfplaatsen dan wel sporen aangetroffen. Het plangebied zelf leent zich gezien de openheid en het ontbreken van schuil-mogelijkheden ook niet voor deze soorten. Het gebied is te open, en leent zich niet voor de boommarter. Het plangebied kan mogelijk wel dienen als secundair foerageergebied voor de das. Echter, er is in de omgeving ruim voldoende secundair foerageergebied voor de das aanwezig. Door de ontwikkeling gaat geen essentieel foerageergebied voor de das verloren. Voor bever en otter zijn geen geschikte water-partijen aanwezig. Gezien de steile slootkanten en het intensieve karakter van het plangebied is ook waterspitsmuis hier niet te verwachten.

Effectenbeoordeling

Het plangebied leent zich niet als habitat voor de waterspitsmuis, otter, bever en boommarter. Het plan-gebied kan mogelijk wel dienen als secundair foerageergebied voor de das, echter er is in de omgeving ruim voldoende secundair foerageergebied voor de das aanwezig. Negatieve effecten voor deze soor-ten zijn redelijkerwijze op voorhand uit te sluiten.

Voor de genoemde algemene soorten geldt een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vissen, amfibieën en reptielen

In de omgeving van het plangebied komt de heikikker en de grote modderkruiper voor. Heikikkers komen voor in biotopen met goed doorgraafbare bodems (b.v. veen- of zandbodems). De bodem van dit plan-gebied is echter niet goed doorgraafbaar, het bestaat uit zware grond. Het plangebied vormt om die reden geen geschikt habitat voor de heikikker. Grote modderkruipers komen voor in sloten met veel oeverbegroeiing, die verbinding hebben met dieper gelegen wateren. In de sloten rondom het plange-bied ontbreekt de oeverbegroeiing (zie foto's). Deze sloten zijn ongeschikt voor de grote modderkruiper. De tussenliggende slootjes die mogelijk wellicht wel voldoende begroeiing zouden hebben, hebben on-voldoende verbinding met diepere wateren, waardoor mogelijke paaipplaatsen niet bereikbaar zijn. Om die reden is het voorkomen van de grote modderkruiper in deze slootjes uit te sluiten.

Binnen het plangebied is mogelijk ook een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals de gewone pad. Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor reptielen zoals de ringslang en levendbarende hagedis. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Negatieve effecten op vissen, amfibieën en reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied geen waarde door het ontbreken van geschikt biotoop, zoals het ontbreken van geschikte waardplanten. Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Effectenbeoordeling

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. In de omgeving komen geen beschermde planten voor, en het plangebied biedt geschikte standplaatsen voor deze soorten, het gaat hier om een zwaar bemeste weide. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de quickscan in 2015, de actualisatie in 2019 en de stikstofberekening in AERIUS Calculator wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soort(groep)en of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag/compensatieplicht in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan verder niet aan de orde.

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels (o.a. weidevogels) te verwachten in de opgaande vegetatie binnen het plangebied. De nesten van deze vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het uitvoeren van werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren en/of door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op de aanwezigheid van broedende vogels, kunnen negatieve effecten voorkomen worden.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel II. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Op voorhand te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen voor mogelijke soorten loopt van half maart tot half juli
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Nee	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 5 km	Nee	Stikstofberekening in AE-RIUS Calculator uitgevoerd	Geen effecten op de instandhoudingdoelstellingen
Natuurnetwerk Nederland	ca. 250 m	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Provinciale websites

- fryslan.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=6bb20fd8d7d94151853c6dffc1679a4

Landelijke websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

BIJLAGE 8

Aerius-calculator berekening stikstofdepositie

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Gebruiksfase AZC Balk

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
BRO	Wikelerdyk 9A, - Balk

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
AZC Balk	RdCaUxifQeSQ	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
21 oktober 2021, 12:39	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	302,10 kg/j
NH ₃	-

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Emissies CV's:
(69 wooneenheden en dienstgebouwen x 26,7 kWh) x 0,0036 GJ/kWh x 4 u/dag x 365 dagen/jaar x 0,030 kg/GJ = 290,5 kg NOx/jaar

Emissiekental CV-ketels uit tabel 8 hoofdverwarming en warmwater (15+15 g/GJ) van TNO-rapport R10584 van 31 maart 2014 aangaande "Update NOx-emissiefactoren kleine vuurhaarden en huishoudens". CV-ketel betreft Remeha Avanta CW4.

Verkeer:

In de berekening is de totale uitstoot van de verkeersbewegingen ingevoerd middels de bron 'Anders'. Door de afstand van het plangebied t.o.v. stikstofgevoelige habitattypen wordt de uitstoot van de lijnbronnen niet meegenomen. Hierdoor zijn de verkeersbewegingen eerst middels de lijnbron ingevoerd. De emissies zijn daarna ingevoerd als puntbron. De ingevoerde gegevens zijn onderstaand weergegeven:

85 personenwagens/dag a 7,73 kg/j NOx
2 vrachtwagen/dag a 2,61 kg/j NOx
2 bus/dag a 1,23 kg/j NOx

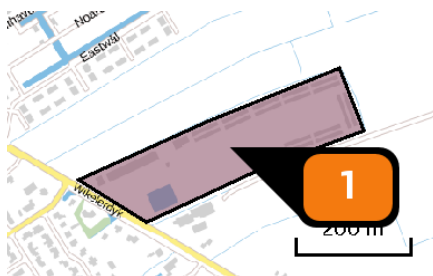
Locatie
Gebruiksfase AZC
Balk

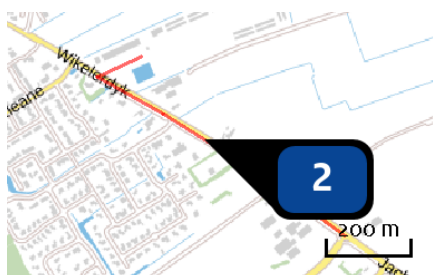
Emissie
Gebruiksfase AZC
Balk

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	CV installaties Wonen en Werken Woningen	-	290,50 kg/j
2	Verkeer Anders... Anders...	-	11,60 kg/j

Emissie
(per bron)
Gebruiksfase AZC
Balk

Naam	CV installaties
Locatie (X,Y)	168818, 545614
Uitstoothoogte	3,5 m
Oppervlakte	5,2 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	290,50 kg/j

Naam	Verkeer
Locatie (X,Y)	168843, 545373
Uitstoothoogte	0,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	11,60 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2020_20210525_2040287d5b

Database versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020>

BIJLAGE 9

Waterwetvergunning

Centraal Bureau COA
T.a.v. mevrouw A. Hutten
Sir Winston Churchilllaan 366A
2285 SJ RIJSWIJK

Leeuwarden, 30 maart 2016
Bijlage: watervergunning
Dossiernummer: WFN.030775

Ons kenmerk: WFN1603442
Tel: 058 2922604/M. Baarda – Tippe/pa
E-mail: mbaarda@weterskipfryslan.nl

Cluster Vergunningverlening
Uw kenmerk: OLO nr. 2133449

Onderwerp:
Watervergunning.

Geachte mevrouw Hutten,

Op 2 februari 2016 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betreft het uitvoeren van werkzaamheden in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens de Keur van Wetterskip Fryslân een vergunning is vereist of waarvan een deel van de werkzaamheden onder de algemene regels van Keur Wetterskip Fryslân 2015 vallen.

Het besluit met bijbehorende voorwaarden en informatie over de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen dit besluit of een voorlopige voorziening te vragen, sturen wij u hierbij toe. Voor dit besluit zullen bij afzonderlijke nota € 156,75 legeskosten in rekening worden gebracht.

Wij adviseren u om na te gaan of u voor de voorgenomen werkzaamheden andere vergunningen of toestemmingen nodig heeft.

Indien het voor de bouw van het tijdelijk AZC Balk noodzakelijk is om een bronnering toe te passen, dan dienen voor de onttrekking én de lozing meldingen gedaan te worden cq. een vergunning te worden aangevraagd. Voor informatie hierover kunt u contact opnemen met mevr. J. de Boer van Cluster Vergunningverlening, tel. 058 2922708.

Bijgevoegde watervergunning is gepubliceerd in het Elektronisch Waterschapsblad op www.overheid.nl om belanghebbenden de voorgeschreven bezwaarmogelijkheden te bieden. Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de kennisgeving in het Elektronisch Waterschapsblad. U moet rekening houden met de mogelijke binnenkomst van bezwaren. Starten met de werkzaamheden vóór afloop van de bezwaartermijn van 6 weken is geheel voor eigen risico.

Voor nadere inlichtingen over deze brief en de watervergunning kunt u contact opnemen met mevrouw M. Baarda - Tippe van Cluster Vergunningverlening, tel. 058 2922604.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

mr. E.B. van Kalsbeek,
teamcoördinator Vergunningverlening.

WATERVERGUNNING

Leeuwarden, 30 maart 2016

Kenmerk: WFN1603442

Op 2 februari 2016 hebben wij van Centraal Bureau COA te Rijswijk een aanvraag ontvangen voor een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betreft het dempen en graven van sloten, het graven van een bergingsvijver ter compensatie van de toename verhard oppervlak, het aanleggen van dammen met duikers en het aanleggen van een pad langs een hoofdwatgang in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens de Keur van Wetterskip Fryslân een vergunning is vereist of waarvan een deel van de werkzaamheden onder de algemene regels van Keur Wetterskip Fryslân 2015 vallen.

Procedure

Met betrekking tot deze aanvraag watervergunning wordt de in Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven procedure gevolgd.

Overwegingen

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij rekening gehouden met de volgende overwegingen.

- Op grond van de Algemene regels bij de Keur van Wetterskip Fryslân is van de aangevraagde activiteiten het volgende vrijgesteld van vergunningplicht en meldplicht:
 - Het aanleggen van een tweetal dammen met duikers langs de weg
 - Het aanleggen van een dam met duiker achterin het planDit houdt in dat de aanvrager deze handelingen zonder vergunning, met inachtneming van de Algemene regels bij de Keur van Wetterskip Fryslân, mag uitvoeren (zie bijlage A).
- Op de bij de aanvraag ingediende tekening "Nieuwe locatie – riolering", werknummer U1000206, bladnummer 001, staan foutieve b.o.b.'s van de duikers vermeld. Op de bijlage "Situatietekening 16-30775" staan de juiste b.o.b.'s van de 3 duikers vermeld.
- In de voorbereidingsfase is er overleg geweest over de realisatie van het AZC te Balk waarbij het plan hydrologisch is beoordeeld. Het gebied voldoet aan de huidige functie van grasland. De waterberging in het watersysteem ter plekke is krap. Daarom is besloten, ondanks dat het AZC slechts tijdelijk zal zijn, de toename van het verharde oppervlak (10740 m²) te compenseren door het aanleggen van een bergingsvijver.
- Om het water vast te houden in de bergingsvijver en piekafvoeren naar de aanliggende hoofdwatgang te dempen zal in de duiker tussen de bergingsvijver en de hoofdwatgang een knijpstuw worden geplaatst.
- Het dempen van watgangen is alleen mogelijk indien vervangende berging binnen hetzelfde peilvak wordt gecreëerd. Dit kan worden gerealiseerd middels het graven van een nieuwe watgang of het verbreden van bestaande watgangen. Bij de beoordeling is rekening gehouden met het feit dat de totale bergingscapaciteit niet vermindert. Ter compensatie van het verloren gegane bergingsoppervlak (720 m²) zijn in de watervergunning voorwaarden opgenomen welke eisen stellen aan de te graven watgang.
- In de percelen waar het AZC gerealiseerd wordt ligt een rioolwaterpersleiding van Wetterskip Fryslân. Deze moet bereikbaar zijn voor onderhoud en in geval van calamiteiten. In een strook van 6 meter (3 meter aan weerszijden van de leiding, gerekend vanuit het hart van de leiding)

heeft Wetterskip Fryslân beperkt recht van opstal. In de aanvraag is hier rekening mee gehouden.

- De doelstellingen van het watersysteembeheer verzetten zich niet tegen het verlenen van de gevraagde vergunning. Aan de vergunning zijn voorwaarden verbonden die noodzakelijk zijn uit het oogpunt van bescherming van de doelstellingen van het watersysteembeheer.
- De aanvraag is getoetst aan het ontheffingenbeleid van Wetterskip Fryslân en er zijn vanuit dat oogpunt gezien geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning.

BESLUIT

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân besluit, gezien het voorgaande en gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht en de Keur van Wetterskip Fryslân, Centraal Bureau COA c.q. diens rechtverkrijgenden, vergunning te verlenen op basis van artikel 3.2 van de Keur van Wetterskip Fryslân. De vergunning betreft het dempen en graven van sloten, het aanleggen van een bergingsvijver ter compensatie voor de toename van verhard oppervlak en het aanleggen van een pad langs een hoofdwatgang aan de Wikelerdyk te Balk, zoals nader staat aangegeven op de bijgaande situatietekening (tekeningnummer 16-30775) en bij de aanvraag ingediende tekeningen met werknummer U1000206 bladnummer 001 d.d. 3-12-2015 en bladnummer 002 d.d. 3-11-2015.

Begripsomschrijving

In deze vergunning wordt verstaan onder:

Vergunninghouder: Centraal Bureau COA
Sir Winston Churchilllaan 366A
2285 SJ Rijswijk

Waterschap: Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden

Aan deze vergunning zijn de hierna geformuleerde voorwaarden verbonden.

Algemene voorwaarden

1. De aanvang van de werkzaamheden bedoeld in deze vergunning, dient ten minste drie werkdagen van te voren aan het waterschap te worden gemeld op telefoonnummer 058 2922222 onder vermelding van de heer B. Altenburg, rayon 24.
2. De vergunning dient op het werk aanwezig te zijn.
3. Indien er binnen twaalf maanden na dagtekening van deze vergunning niet met de werkzaamheden is gestart, of als de werkzaamheden langer dan een aaneengesloten periode van twaalf maanden hebben stilgelegen, vervalt de vergunning.

Bijzondere voorwaarden

Graven van een watergang

1. Het door demping verloren gegane bergingsoppervlak dient te worden gecompenseerd.
2. De nieuw te graven watergang dient minimaal aan het volgende te voldoen
 - Taludverhouding: 1 : 1½ of flauwer
 - Bodemhoogte: -2,25m NAP
 - Ter compensatie van de demping dient de nieuwe watergang over een lengte van 200 meter een totale breedte van 3,60 meter te krijgen gemeten op de waterlijn.
3. In het natte profiel van de aansluitende watergangen mag ten gevolge van het graven van een watergang geen verondieping optreden.

Te dempen watergang

4. De kopeinden van de te dempen watergang ter plaatse van de te handhaven watergang dienen zodanig te worden afgewerkt en opgezet met stapelzoden of ingezaaid, dat de te handhaven watergangen de volledige vrije doorgang van water behouden.
5. Alvorens wordt gedempt dient het vervangende oppervlaktewater gegraven te zijn.

Aanleggen bergingsvijver met knijpstuw

6. Ter compensatie van de toename van verhard oppervlak dient een bergingsvijver te worden aangelegd van 2500 m².
7. De afvoerdruiker van de vijver dient een inwendige diameter van 300 mm te hebben en te zijn voorzien van een knijpstuw.
8. De binnenonderkant van de duiker dient 1,15 meter beneden NAP te worden aangebracht.

Beschermingszone hoofdwatgang

9. Als beheerder van de hoofdwatgang aan de zuidzijde van de locatie moet Wetterskip Fryslân te allen tijde de beschermingszones van de hoofdwatgang kunnen bereiken. De vergunde werken en/of werkzaamheden mogen dit op generlei wijze verhinderen.
10. Het pad moet dusdanig deugelijk zijn aangelegd dat deze te berijden is door onderhoudsmachines zonder dat deze schade veroorzaken.
11. De vergunninghouder zorgt ervoor dat het uitvoeren van werkzaamheden door of namens de waterbeheerder ongehinderd kan plaatsvinden.

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

mr. E.B. van Kalsbeek,
teamcoördinator Vergunningverlening.

Bezwaarschriftprocedure

Bezwaarschrift

Binnen zes weken na de dag van verzending van deze brief kunt u, met toepassing van afdeling 6.2 van de Algemene wet bestuursrecht, tegen dit besluit bezwaar maken bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân.

Ingevolge artikel 6:5 lid 1 Awb dient het bezwaarschrift te worden ondertekend en tenminste te bevatten:

- uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van bezwaar.

Voorlopige voorziening

Naast het indienen van een bezwaarschrift kunt u ingeval van onverwijlde spoed, met toepassing van artikel 8:81 Awb, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

Informatie

Voor verdere informatie over het indienen van een bezwaarschrift of het vragen van een voorlopige voorziening kunt u contact opnemen met de afdeling Bedrijfsvoering, Team Juridische Zaken van Wetterskip Fryslân, telefoonnummer 058 2922222.

Bijlage A: Algemene regel voor dammen met duikers

Artikel 2.6.1 Vrijstelling van de vergunningplicht

Vrijstelling wordt verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid van de keur, voor het aanleggen, verwijderen, verbreden en behouden van een dam met duiker voor zover:

1. de dam met duiker wordt aangelegd, verwijderd, verbreed of behouden buiten het stedelijk gebied en in een overig water of een schouwwater;
2. de dam met duiker de functie heeft van perceelontsluiting;
3. het geen peilregulerende dam met duiker betreft;
4. wordt voldaan aan de voorwaarden in artikel 1.3 en 2.6.2.

Artikel 2.6.2 Algemene regels

Degene die een dam met duiker aanlegt, verwijdert, verbreedt of behoudt als bedoeld in artikel 1, voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. De dam met duiker voldoet aan de volgende maatvoeringen:

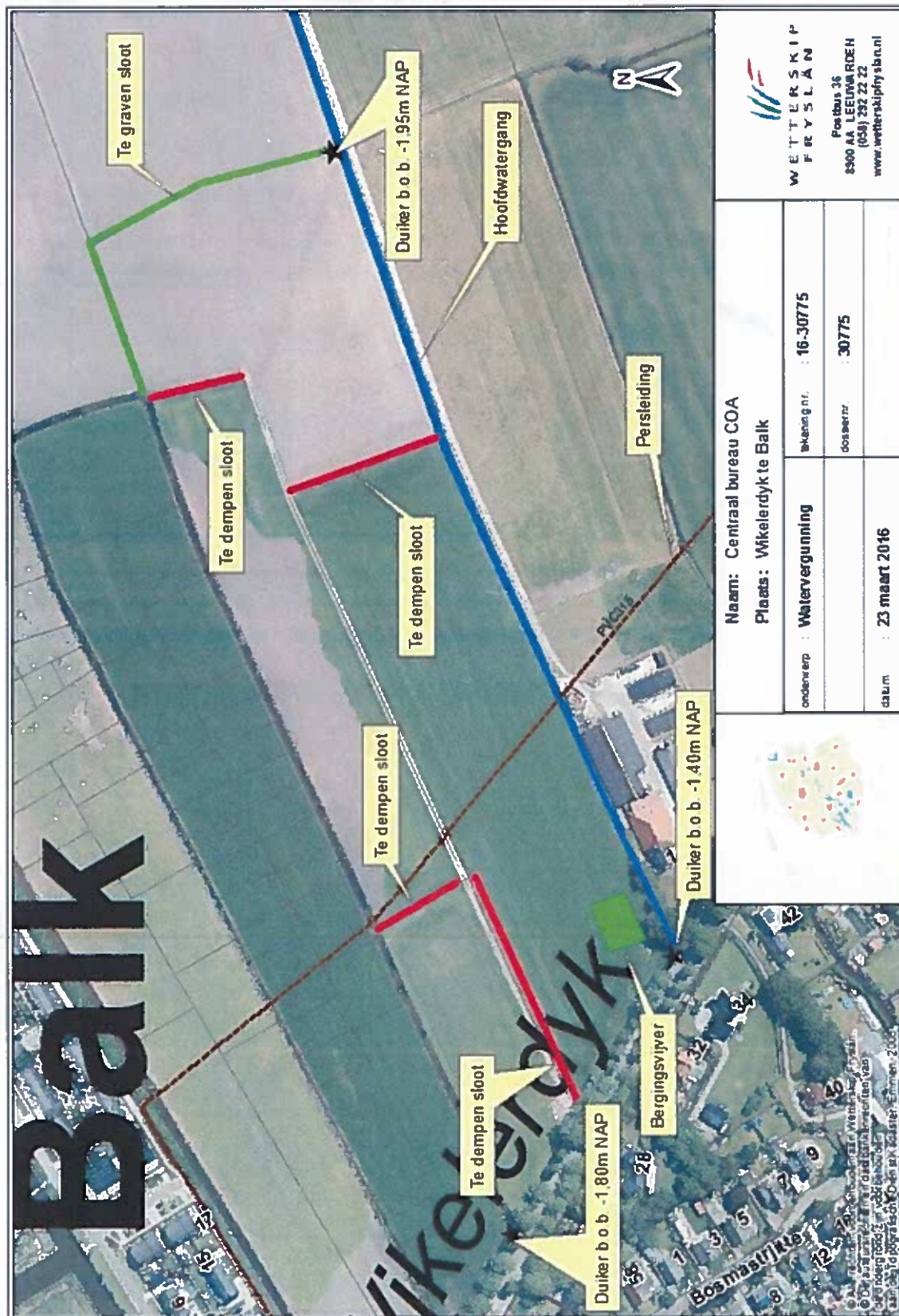
Minimale diameter	Hoogte duiker	Maximale lengte duiker	Minimale afstand tot andere kunstwerken
300 mm	- binnenbovenkant van de duiker ligt 5 cm hoger dan winter peil* - bij droogvallende watergangen ligt de binnenonderkant van de duiker 5 cm boven de vaste waterbodem	10 m	10 m, 20 m benedenstrooms van stuw

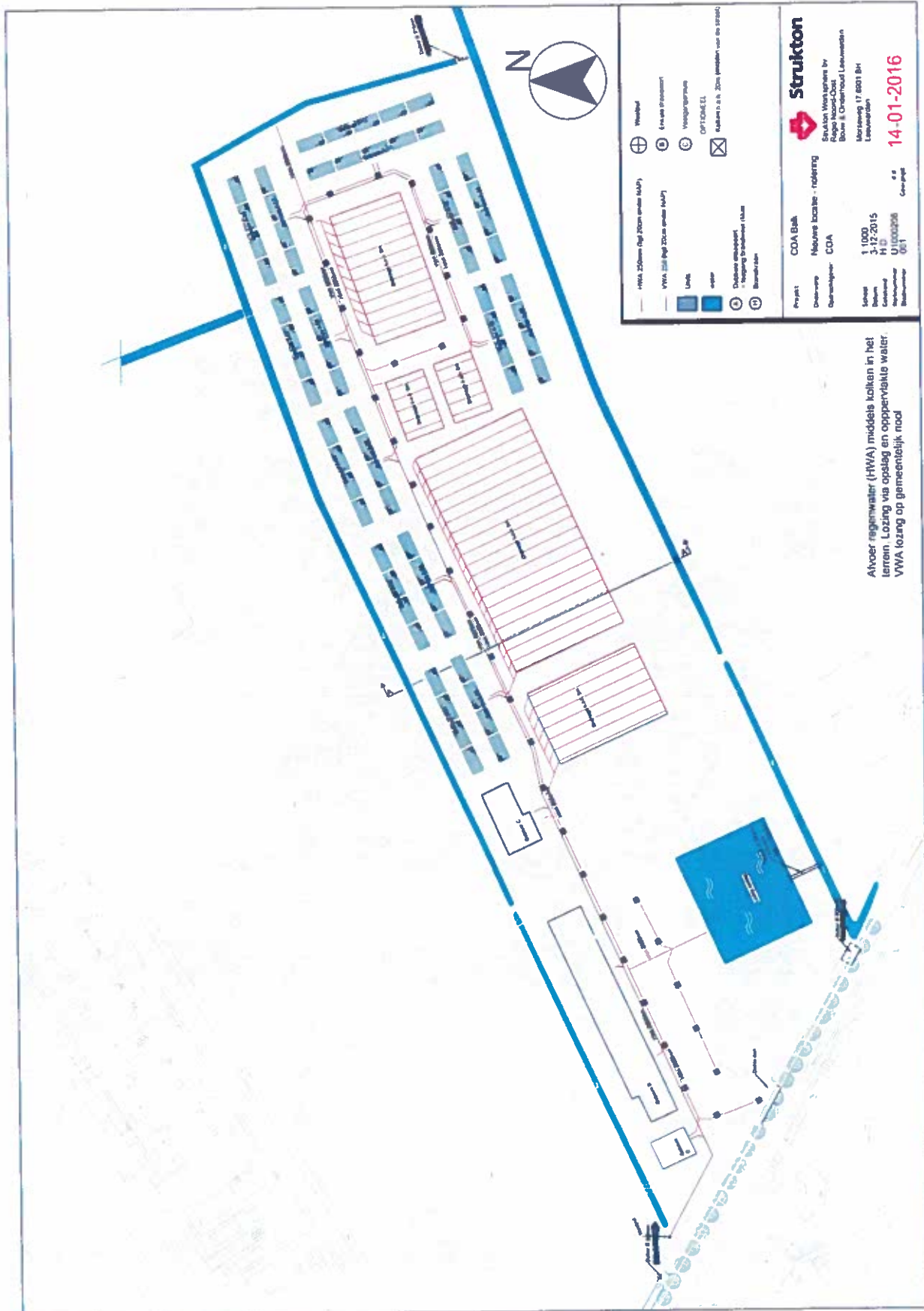
* de binnenbovenkant, van duikers groter dan 315 mm, mogen meer dan 5 cm boven het winterpeil liggen, het doorstroomprofiel mag daardoor echter niet worden beperkt

2. De duiker wordt zonder knikpunten of bochten aangelegd.
3. De as van de duiker wordt in het midden van het oppervlaktewaterlichaam aangelegd.
4. Verbindingen tussen duikerelementen zijn voorzien van een blijvend waterdichte afdichting.
5. Bij verlenging van een bestaande duiker moet het nieuwe deel van hetzelfde materiaal en met dezelfde diameter zijn als van de te verlengen duiker mits deze aan de minimale maat voldoet. Alleen indien de bestaande duiker is gemaakt van milieubezwaarlijk materiaal, moet een vervangend materiaal worden gebruikt.
6. Aan weerszijden van de dam dienen ofwel taluds te worden aangebracht in de verhouding van 1:1,5 (of minder steil) of damleggers te worden aangebracht.
7. Bij het verwijderen van een dam met duiker, wordt het bestaande profiel van het oppervlaktewaterlichaam aan het aansluitende profiel hersteld.
8. Bij vervanging van een duiker wordt de oude duiker volledig verwijderd, en de nieuwe duiker moet voldoen aan deze algemene regel.

Artikel 2.6.3 Vrijstelling meldplicht

1. Degene die een dam met duiker aanlegt, verwijdt, verbreedt of behoudt, waarvoor ingevolge artikel 2.6.1 geen vergunning is vereist, is vrijgesteld van de meldingsplicht als bedoeld in artikel 1.3.
2. De vrijstelling van de meldingsplicht geldt niet voor wateren die in een hoogwatercircuit liggen.

BIJLAGE: Situatietekening 16-30775

Alvoer regenwater (HWA) middels kolkten in het
terrein. Lozing via opslag en oppervlakt water
VWA lozing op gemeentelijk riool

Strukton
Strukton Watercare bv
Rijple Noord-Oost
Bosch & Oudehout Lelystad
Marsweg 17 8201 BH
Lelystad

14-01-2016

Watervergunning WFN1603442 Wikelerdyk te Balk

• Op 30 maart 2016 heeft het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân een watervergunning verleend aan Centraal Bureau COA te Rijswijk voor het dempen en graven van sloten, het aanleggen van een bergingsvijver ter compensatie voor de toename van verhard oppervlak en het aanleggen van een pad langs een hoofdwatgang aan de Wikelerdyk te Balk.

De watervergunning en de daarbij behorende stukken liggen vanaf 31 maart 2016 tot 12 mei 2016 ter inzage in het kantoor van Wetterskip Fryslân, François Haverschmidtwei 2 te Leeuwarden, op werkdagen van 8.30 - 16.00 uur (vrijdags tot 12.30 uur) en op telefonische afspraak, tel. 058 2922222.

Informatie

Voor nadere informatie over deze watervergunning kunt u contact opnemen met mevrouw M. Baarda - Tippe van Cluster Vergunningverlening, tel. 058 2922604, e-mail mbaarda@wetterskipfryslan.nl.

Bezwaar

Gedurende de periode van terinzagelegging kunt u, met toepassing van afdeling 6.2 van de Algemene wet bestuursrecht, tegen dit besluit bezwaar maken bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân, Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden.

Ingevolge artikel 6:5 lid 1 Awb dient het bezwaarschrift te worden ondertekend en ten minste te bevatten:

- uw naam en adres;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van bezwaar.

Voorlopige voorziening

Naast het indienen van een bezwaarschrift kunt u in geval van onverwijlde spoed, met toepassing van artikel 8:81 Awb, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

U kunt ook digitaal een voorlopige voorziening indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/Burgers>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voor verdere informatie over het indienen van een bezwaarschrift of het vragen van een voorlopige voorziening kunt u contact opnemen met de afdeling Bedrijfsvoering, Team Juridische Zaken van Wetterskip Fryslân, tel. 058 2922222.

BIJLAGE 10

Mer-beoordelingsbeslissing

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
Unit Huisvesting
Postbus 30203
2500 GE DEN HAAG

Joure, 12 februari 2019

Verz.: 14 FEB 2019

Onderwerp:
vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing

Zaaknummer : MR20190003/1940155817
Uw kenmerk : P00065
Beh. door : mw. J. Velstra
Bijlage(n) : 1

Beste mevrouw Hutten,

Op 4 februari 2019 hebben wij van u de notitie "*Aanmeldnotitie M.e.r.-beoordeling vestiging azc aan de Wikelerdyk te Balk*" ontvangen. Met het indienen van de notitie verzoekt u ons een (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen in verband met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het volgende project:

- het realiseren van een asielzoekerscentrum op het perceel van Wikelerdyk 9A te Balk.

Besluit

Op grond van de overwegingen opgenomen in bijlage 2 en op basis van het gestelde in artikel 7.17 van de Wet milieubeheer, alsmede het Besluit milieueffectrapportage, hebben wij op 11 februari 2019 besloten dat geen milieu-effectrapport nodig is bij de voorbereiding van het te nemen besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning voor de realisatie van het asielzoekerscentrum aan de Wikelerdyk 9A te Balk.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

de gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

de burgemeester,
Fred Veenstra

b.a. B.G.W.Siebers

loco-secretaris /
adjunct-directeur

Bijlage 1: Rechtsbescherming

Behorende bij vormvrije m.e.r-beoordelingsbeslissing MR20190003/1940155817

Een (vormvrije) m.e.r-beoordelingsbeslissing is een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht en is niet vatbaar voor bezwaar en beroep, tenzij deze beslissing een belanghebbende los van het voor te bereiden besluit (i.c. het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning voor het project) rechtstreeks in zijn belang treft. Deze belanghebbenden kunnen binnen de termijn van 6 weken na de dag waarop het besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders van de gemeente De Fryske Marren, Postbus 101, 8500 AC Joure. Andere belanghebbenden kunnen gebruik maken van het rechtsmiddel dat geboden wordt in het kader van de procedure voor het nemen van een besluit op de aanvraag omgevingsvergunning ingevolge de Wabo voor het project.

Voor zover het indienen van een bezwaarschrift open staat moet dat bezwaarschrift worden ondertekend en ten minsten bevatten:

- de naam en het adres van de indiener
- de dagtekening
- den omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht
- de gronden van het bezwaar

Wilt u meer weten over de procedure? Bel met de afdeling juridische zaken van de gemeente, te bereiken via telefoonnummer 14 05 14.

Bijlage 2: Overwegingen

Behorende bij vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing MR20190003/1940155817

Ten behoeve van de beslissing is het volgende overwogen:

1. De vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing is terecht aangevraagd
2. Er is een m.e.r.-beoordelingsnotitie opgesteld waaruit blijkt dat het opstellen van een milieueffectrapport niet nodig is.
3. Het verbinden van voorschriften aan de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing is niet nodig.

Ad 1. De vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing is terecht aangevraagd.

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) artikel 7.2 eerste lid aanhef en onder b worden bij algemene maatregel van bestuur (Amvb) activiteiten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Op grond van het achtste lid van Wm artikel 7.2 kan bij de Amvb worden bepaald dat de aanwijzing van een activiteit slechts geldt in daarbij aangewezen categorieën van gevallen.

De Amvb waarin de activiteiten en categorieën van gevallen zijn aangewezen betreft het Besluit milieueffectrapportage.

Artikel 2, tweede lid, van het Besluit milieueffectrapportage luidt: "Als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de wet worden aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel D van de bijlage is omschreven (...)."

Artikel 2 vijfde lid tweede volzin van de aanhef en onder a van het Besluit milieueffectrapportage luidt: "Voor zover in de bijlage, onderdeel D, bij een categorie van activiteiten categorieën van gevallen zijn aangegeven, geldt de verplichting tot het toepassen van de artikelen 7.16 tot en met 7.19 en 7.20a van de wet in zodanige gevallen, (...)"

De activiteiten zoals hierboven bedoeld worden "formele m.e.r.-beoordelingsplichtige" activiteiten genoemd.

- Het project bestaat uit het realiseren van een asielzoekerscentrum op het perceel van Wikelerdyk 9A te Balk.

Het project valt daarmee onder kolom 1 van categorie D.11.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage: *"de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen"*.

De drempelwaarden uit kolom 2 van categorie D.11.2 worden niet overschreden. Dit betekent dat het project geen hierboven bedoelde "formele m.e.r.-beoordelingsplichtige" activiteiten omvat.

Vormvrije m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten

Activiteiten die vallen onder kolom 1 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage maar de drempelwaarden uit kolom 2 niet overschrijden, worden beschouwd als een 'overig geval' als bedoeld in artikel 2 vijfde lid onder b (met uitzondering van de gevallen, bedoeld in de categorieën D49.1, D49.2 en D49.3). Voor deze overige gevallen geldt een zogeheten vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht. De bedoeling van deze vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht houdt in dat beoordeeld moet worden of de activiteiten van het project niet zodanig zijn dat toch gesproken moet worden van een "formele m.e.r.-

beoordelingsplichtige” activiteit. De drempelwaarden uit kolom 2 moeten in dat opzicht als indicatief worden beschouwd.

Sinds het Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (...), in werking getreden op 7 juli 2017, geldt dat bij de vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht toepassing moet worden gegeven aan de artikelen 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de wet Milieubeheer.

Op de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn daarmee dezelfde bepalingen van toepassing als op de formele m.e.r.-beoordeling (met uitzondering van de mededeling). Omdat de vormvrije m.e.r.-beoordeling daarmee op dezelfde wijze als de formele m.e.r.-beoordeling wordt uitgevoerd, wordt op grond van de vormvrije m.e.r.-beoordeling ook direct besloten omtrent de vraag of een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Effectueren van de vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht

Uit de artikelen 7.16, 7.17, 7.18 en 7.19 van de Wet milieubeheer volgt dat het effectueren van de vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht is gekoppeld aan een zogenoemd ‘moederbesluit’. Dit betreffen de besluiten die in kolom 4 staan bij de betreffende activiteit in kolom 1 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Daarnaast is het effectueren van de vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht aan de orde bij plannen die in kolom 3 staan bij de betreffende activiteit in kolom 1 (en dat plan niet als besluit is genoemd in kolom 4). Voor een plan als bedoeld in kolom 3 moet een milieueffectrapport worden opgesteld als dat plan het kader vormt voor formele m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. Om te bepalen of bij kolom 1 activiteiten zonder overschrijding van de drempelwaarden uit kolom 2, al dan niet sprake is van formele m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten, dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden. Voorheen werd deze vormvrije m.e.r.-beoordeling verwerkt in de plantoelichting. Sinds het Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (...) dient de vormvrij m.e.r.-beoordeling geëffectueerd te worden met toepassing van de artikelen 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de wet Milieubeheer.

Initiatiefnemer heeft voor de realisatie van het asielzoekerscentrum een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) aangevraagd.

Het besluit op de aanvraag van deze omgevingsvergunning valt onder kolom 4 bij categorie D.11.2.

Dit betekent dat ten behoeve van de voorbereiding van het besluit op de aanvraag van deze omgevingsvergunning een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. De vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing is daarom terecht aangevraagd.

Bevoegd gezag

Voor het project zoals omschreven in de notitie zijn wij op grond van artikel 2.4 van de Wabo het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning. Wij zijn daarom ook het bevoegd gezag om de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen.

Ad 2. Er is een m.e.r.-beoordelingsnotitie opgesteld waaruit blijkt dat het opstellen van een milieueffectrapport niet nodig is.

Op grond van de Wet milieubeheer (artikel 7.17 lid 3 en lid 4) moet bij de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing rekening gehouden worden met de relevante criteria zoals aangegeven in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling.

Het betreft de volgende criteria:

1. Kenmerk van de projecten. Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:
 - de omvang van het project;
 - de cumulatie met andere projecten;
 - het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
 - de productie van afvalstoffen;
 - verontreiniging en hinder;
 - risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.
2. Plaats van de projecten. Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:
 - het bestaande grondgebruik;
 - de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
 - het opname vermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (=Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (=Habitatrichtlijn);
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologische belang.
3. Kenmerken van het potentiële effect. Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:
 - het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
 - het grensoverschrijdende karakter van het effect;
 - de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Voor het toetsen aan de relevante criteria van bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling is door BRO adviseurs de notitie "*Aanmeldnotitie M.e.r.-beoordeling vestiging azc aan de Wikelerdyk te Balk*" opgesteld. De conclusie van die notitie is dat er geen belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu worden verwacht en er is geen aanleiding een milieueffectrapport te verlangen bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het project.

Conclusie

Op basis van de M.e.r.-beoordelingsnotitie is naar ons oordeel de conclusie gerechtvaardigd dat het project geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft. Er is geen aanleiding om bij de voorbereiding van het te nemen besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning een milieueffectrapport (MER) te verlangen.

Ad 3. Het verbinden van voorschriften aan de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing is niet nodig

Wanneer de conclusie is dat geen M.E.R. opgesteld hoeft te worden en die conclusie mede is gebaseerd op maatregelen die de initiatiefnemer heeft gepland, dan moet in die gevallen het uitvoeren van die maatregelen als voorschrift aan de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing worden verbonden. Ook het tijdstip waarop die maatregelen gerealiseerd dienen te zijn, moeten in het voorschrift worden opgenomen. Dit volgt uit artikel 7.17 lid 4 onder b i.c.m. artikel 7.16 lid 4 en artikel 7.20a van de Wet milieubeheer. Uit artikel 7.20a van de Wet milieubeheer volgt tevens dat de voorschriften achterwege kunnen blijven indien de maatregelen danwel het effect dat de maatregelen beogen reeds in andere wettelijke voorschriften is geborgd.

In dit geval is geoordeeld dat in de notitie "*Aanmeldnotitie M.e.r.-beoordeling vestiging azc aan de Wikelerdyk te Balk*" geen specifieke maatregelen zijn genoemd en gepland om milieueffecten te voorkomen en waarvan het voorkomen van die effecten niet reeds via andere wettelijke voorschriften is geborgd.

Het verbinden van voorschriften aan de vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing tot het treffen van maatregelen om waarschijnlijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of te voorkomen is daarom niet nodig.

Nota zienswijzen AZC Balk juli 2019

A. Inleiding

Met betrekking tot de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een asielzoekerscentrum (tijdelijk tot uiterlijk 17 maart 2022) op het perceel Wikelerdyk 9a in Balk heeft in het kader van de te volgen uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uitgebreide Wabo-procedure) de ontwerp-omgevingsvergunning samen met de ontwerp-Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) ter inzage gelegen. Hiertegen kon eenieder een zienswijze indienen.

B. Terinzagelegging ontwerp-omgevingsvergunning

De hierboven genoemde ontwerp-omgevingsvergunning heeft met ingang van 19 april tot en met 30 mei 2019 ter inzage gelegen. Een ieder kon een zienswijze indienen. Fysiek lagen de stukken ter inzage op het gemeentekantoor in Joure en op de servicepunten in Balk en Lemmer. De stukken waren digitaal raadpleegbaar op www.defryskemarren.nl. De terinzagelegging is vooraf gegaan door publicatie op onze website, de digitale Staatscourant en het digitale Gemeenteblad.

We zijn van plan om de door het COA gevraagde omgevingsvergunning voor het azc te verlenen. De gemeenteraad heeft daartoe inmiddels een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven. De ontwerp-omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen hebben terinzage gelegen, deels in dezelfde periode als de brief aan het COA met daarin het voornemen tot gedogen. Om die reden hebben wij de kennisgeving over het voornemen tot gedogen ook rechtstreeks verzonden naar de betrokken instanties en die diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in geding zijn en aan het waterschapsbestuur.

Gedurende de periode van terinzage zijn in totaal 4 zienswijzen binnengekomen.

Voor de volledige inhoud van de zienswijzen verwijzen wij naar de bijlage zoals deze aan deze nota is gehecht. Na een beknopte puntsgewijze weergave van de zienswijzen geven wij ons oordeel daarover. Daarbij geven wij aan of wij de zienswijzen geheel, gedeeltelijk of juist niet overnemen.

C. Zienswijzen

We geven de zienswijzen niet individueel weer, maar als geheel. Dit doen wij in cursief opgemaakte tekst. Direct daaronder geven wij onze reactie op de zienswijzen.

- A. *De gemeente stelt zich boven de wet door al vooruitlopend op de uitgebreide procedure een gedoogbeleid te volgen. Dit om redenen van algemeen maatschappelijk belang en de snelheid waarmee het bestuur meent in te moeten spelen op nieuwe situaties. Gezien de snelheid vraagt men zich af of de belangen wel goed worden afgewogen. Daarbij wordt ingegaan op het feit dat het COA eerst eind september 2018 het besluit neemt om het azc te sluiten (met alle gevolgen van dien). Pas op 27 maart 2019 wordt de aanvraag in de gemeenteraad behandeld, bijna een half jaar na het eerste verzoek. Waarom dan nu zoveel haast om te gedogen?*

Reactie gemeente:

De gemeente stelt zich niet boven de wet. De keuze om te gedogen is gebaseerd op een belangenafweging waarbij het gedogen van het AZC uiteindelijk de voorkeur geniet boven het

wachten op de volledige afronding van de planologische procedure. Het lijkt inderdaad alsof er een hele tijd niks is gebeurd nadat het COA de vraag bij de gemeente had neergelegd of een heropening van het AZC tot de mogelijkheid zou kunnen behoren. Achter de schermen is, nadat er door de gemeente een positief standpunt was ingenomen, echter hard gewerkt om vele zaken te regelen. De vergunningprocedure is wederom gestart (met inachtneming van de rechterlijke uitspraak c.q. het moeten volgen van de uitgebreide procedure), diverse overlegstructuren zijn opnieuw in het leven geroepen, de privaatrechtelijke afspraken tussen gemeente en COA zijn opnieuw onderzocht en vastgesteld, er zijn opnieuw gesprekken gearrangeerd met de onderwijskoepels etc. Dit heeft geleid tot de vraag of gedogen noodzakelijk is. Op basis van alle in de afgelopen tijd naar voren gekomen omstandigheden is de gemeente tot de opvatting gekomen dat het maatschappelijke belang van de opvang vergunningverlening noodzakelijk maakt.

- B. Op basis van statistieken van de IND (Immigratiedienst) die maandelijks een rapport over de cijfers asielaanvragen in Nederland publiceert blijkt dat er geen sprake is van enorme toestroom van asielzoekers. Daar bovenop wordt ook gesteld dat het azc in Balk nooit een volledige bezetting heeft gehad.*

Reactie gemeente:

Tijdens de informatieavond in Balk is door het COA uitleg gegeven over het waarom van hun verzoek tot heropening van het AZC in Balk. Ook in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de omgevingsvergunning wordt hier ruimschoots op ingegaan. Niet alleen een verhoogde instroom qua asielzoekers is een probleem, ook de wachttijden bij de behandeling van asielaanvragen door de IND zorgen ervoor dat asielzoekers langer in de centra moeten worden opgevangen voordat zij uiteindelijk kunnen doorstromen naar reguliere huisvesting. Voor een nog meer inhoudelijkere reactie verwijzen wij naar onze reactie onder J.

- C. Door de gemeente wordt steeds de voorwaarde gesteld dat met name gezinnen worden ondergebracht in het AZC van Balk. Nu volgens de statistieken het aantal nareizenden afneemt, neemt het aantal gezinnen ook af. Betekent dit dat Balk zich weer kan opmaken voor een toestroom van eenlingen waar in het verleden veel overlast van is geweest?*

Reactie gemeente:

De voorwaarden met betrekking tot de bezetting van het AZC in Balk zijn en blijven dezelfde zoals deze waren toen het AZC in werking was. Een toestroom van overlast gevende eenlingen is daarom niet te verwachten. Dit geldt overigens ook voor de overige afspraken rondom openbare orde en veiligheid. We gaan er dan ook vanuit dat het AZC in Balk op dezelfde wijze zal functioneren zoals het dat deed voor de sluiting. Deze zienswijze leidt niet tot een andere conclusie dan de conclusie die is opgenomen in het ontwerpbesluit.

- D. De communicatie rondom de heropening van het azc in Balk met de direct betrokkenen is teleurstellend. Alle informatie moet uit de krant worden gehaald, er is geen direct persoonlijk contact vanuit het college. Er is alleen eenmalig een informatieavond geweest. Verder geen persoonlijke berichtgeving over tijdspad en procedure.*

Reactie gemeente:

Er zijn diverse informatiemomenten geweest met betrekking tot de heropening van het AZC in Balk. Zo is eenieder op de hoogte gebracht door middel van nieuwsberichten, dit al vanaf het moment dat het COA in gesprek is gegaan met de gemeente over mogelijke heropening. Ook over het ontvangen

van het officiële verzoek van het COA, het organiseren van een informatieavond door de gemeente en informatie over vergunningprocedure en over het gedogen zijn nieuwsberichten verstuurd. Daarnaast is en wordt over iedere formele procedurestap extra gecommuniceerd. Direct nadat de gemeente het bericht van het COA had ontvangen, hebben we contact gezocht met het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en dorpsbelang. Daarnaast is er diverse keren gesproken met de betrokken schoolbesturen. Daarnaast is er overleg geweest met de klankbordgroep. De gemeente vindt het dan ook jammer wanneer deze wijze van communiceren als onvoldoende en teleurstellend wordt ervaren. De gemeente heeft juist voor deze wijze van communiceren gekozen om iedere betrokkene op dezelfde (bij deze mensen bekende) manier te informeren. Deze zienswijze achten wij ongegrond.

- E. Er is (al vanaf 2016) onduidelijkheid over de kwaliteit en afspraken met de huidige werkers in de gezondheidszorg. Er wordt gesteld dat het COA en gezondheidscentrum asielzoekers (GCA) huisartsen gecontracteerd hebben voor het leveren van huisartsenzorg aan asielzoekers. Voor de avond-, nacht- en weekendzorg heeft het GCA echter geen contracten afgesloten met de Dokterswacht Friesland, met alle gevolgen van dien. Dit kan tot onnodige medische hulpvraag en gezondheidsschade leiden. Snelheid in het kader van het algemeen belang, zonder goede afspraken rondom gezondheidszorg kan tot ernstige situaties lijden. Gedogen past hier niet!*

Reactie gemeente:

De gemeente gaat er vanuit dat het COA zorgdraagt voor een goede invulling van de gezondheidszorg. Het COA heeft een convenant afgesloten met het GZA (GezondheidsZorg Asielzoekers) waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt. Ook in de periode dat het AZC in werking was, heeft dat gefunctioneerd. Hierin zien wij dan ook geen reden om niet over te gaan tot gedogen. Daarnaast leidt deze zienswijze ook niet tot een andere conclusie dan de conclusie die is opgenomen in het ontwerpbesluit.

- F. Er wordt (opnieuw) met twee maten gemeten. De situatie met het AZC en het besluit van de Raad van State hierover, is exact dezelfde situatie als het project van de voormalige Wyldemerk Campus aan de Wyldemerkwei te Harich. Tegen dat project is, ondanks alle plannen die hiervoor waren ingediend, door de gemeente het besluit genomen om te handhaven. De illegaal aanwezige gebouwen moesten worden verwijderd. De gemeente moest recht doen aan de ingediende bezwaren.*

Reactie gemeente:

Wij kunnen ons niet vinden in de stelling dat hier sprake is van exact dezelfde situatie als met de gebouwen van Campus Wyldemerk. De situatie is namelijk op diverse vlakken afwijkend van aard. Bij het AZC in Balk is er sprake van een concreet zicht op legalisatie. Voor het campusterrein zijn weliswaar diverse plannen ingediend, maar nimmer is er een situatie geweest waarbij er sprake was van plannen waar zowel het college als de gemeenteraad mee hebben ingestemd. De vergelijking met Campus Wyldemerk gaat dan ook niet op. Deze zienswijze leidt niet tot de conclusie dat van vergunningverlening afgezien moet worden.

- G. Een van de argumenten van de gemeente om het illegaal aanwezige AZC niet te verwijderen, is de grote kapitaalsvernietiging die hiermee gepaard gaat. Dat er in een vergelijkbaar geval geen rekening mee gehouden is, was voor de gemeente niet belangrijk.*

Reactie gemeente:

Mogelijke kapitaalvernietiging is voor de gemeente geen argument geweest dat mee heeft gewogen in het voornemen om wel of niet over te gaan tot gedogen van de illegale situatie ofwel het verlenen van de omgevingsvergunning. Deze zienswijze leidt niet tot een andere conclusie dan de conclusie die is opgenomen in het ontwerpbesluit.

- H. Er is sprake van een motiveringsgebrek aangezien de aanvraag, zoals die ter inzage is gelegd, geen onderzoek bevat naar de Ladder voor duurzame verstedelijking. Er wordt alleen verwezen naar het "locatieonderzoek" uit 2015, waarbij de ladder nimmer in beeld is geweest.*

Reactie gemeente :

Ten aanzien van de Ladder voor duurzame verstedelijking geldt dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen een motiveringsplicht geldt. In de toelichtingen c.q. ruimtelijke onderbouwingen moet er een verantwoording plaatsvinden t.a.v. de ladder. De toelichting c.q. ruimtelijke onderbouwing dient een beschrijving te bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Indien het gaat om een locatie buiten het stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien. In de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de omgevingsvergunningaanvraag is uitvoerig ingegaan op zowel de kwantitatieve als kwalitatieve behoefte. Geconcludeerd is, gelet op de toen beschikbare cijfers (29 oktober 2018), dat zelfs indien de leegstaande locaties weer zouden worden geopend dit nog niet genoeg zou zijn om de steeds verder toenemende vraag op te vangen. In de ruimtelijke onderbouwing is voldoende inzichtelijk gemaakt dat er sprake is van een kwantitatieve en kwalitatieve behoefte. Vervolgens is ten aanzien van de ligging buiten stedelijk gebied een locatieonderzoek uitgevoerd door de gemeente om de vraag te beantwoorden of de behoefte aan een AZC binnen bestaand stedelijk gebied kan worden opgevangen. Zoals uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt is het locatieonderzoek tot stand gekomen door een aantal afwegingsfactoren waaronder bereikbaarheid en nabijheid van voorzieningen zoals o.a. een middelbare school. In het locatieonderzoek is de locatie aan de Wikelerdyk 9A het meest geschikt gebleken voor de vestiging van een AZC. Ten aanzien van de stelling dat dit locatieonderzoek gedateerd zou zijn geldt dat er in de tussenliggende periode geen nieuwe locaties binnen bestaand stedelijk gebied zijn vrijgekomen die voldoen aan de opvangcriteria voor een AZC. Derhalve is dit locatieonderzoek nog steeds relevant en bruikbaar om te kunnen motiveren dat er geen andere locaties binnen bestaand stedelijk gebied geschikt zijn voor de vestiging van een AZC. Bovendien gebruikt reclamant enkel de stelling dat het locatieonderzoek zou zijn gedateerd. Deze stelling wordt niet onderbouwd door enig onderzoek waaruit blijkt dat er andere locaties geschikt en beschikbaar zijn binnen stedelijk gebied.

- I. Het in aanmerking te nemen verzorgingsgebied ten aanzien van de Ladder voor duurzame verstedelijking betreft heel Nederland.*

Reactie gemeente:

De behoefte aan locaties voor asielzoekers wordt inderdaad beïnvloed door het aantal nieuwe asielaanvragen in heel Nederland. Derhalve heeft het COA ook in eerste instantie heel Nederland als verzorgingsgebied. Aan de hand hiervan heeft het COA een spreidingsbeleid vastgesteld voor heel Nederland. Gelet op het spreidingsbeleid heeft het COA verschillende gemeente in Nederland verzocht om medewerking te verlenen aan de vestiging van een AZC op hun grondgebied. Voor de daadwerkelijke vestiging van een AZC is namelijk de medewerking van het lokale bestuur vereist. Wij hebben bereidheid getoond om een AZC te openen binnen onze gemeentegrenzen zodat de urgente behoefte aan opvangplaatsen deels kan worden opgelost. Om een geschikte locatie te vinden

hebben wij een onderzoek uitgevoerd binnen onze gemeentegrenzen. Een locatieonderzoek met heel Nederland als verzorgingsgebied gaat de taakstelling van de gemeente te buiten.

- J. *Ten aanzien van de cijfers uit de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven dat deze niet overeenkomen met de door IND gepubliceerde cijfers. Daarnaast wordt gesteld dat indien de cijfers uit de ruimtelijke onderbouwing zouden kloppen, dan er alsnog geen sprake is van een actuele behoefte.*

Reactie gemeente:

De door de IND gepubliceerde cijfers over in- en uitstroom zijn niet maatgevend voor de bezetting van of de behoefte aan opvangplekken in AZC's. Onder andere de sterk toenemende afhandelingstijd bij de IND van meer dan een jaar, betekent dat de asielzoekers veel langer dan de normale proceduretijd op azc-locaties verblijven. Daarnaast is de doorstroming van vergunninghouders naar de reguliere woningmarkt gestagneerd. Ook deze mensen verblijven dus langer dan voorzien op azc-locaties en bezetten dus plekken, waardoor de behoefte aan opvangcapaciteit verder is toegenomen.

De benodigde opvangcapaciteit van het COA wordt beïnvloed door de instroom van asielzoekers en de uitstroom van vergunninghouders. De resultante hiervan leidde aan het eind van de zomer 2018 tot een oplopende bezetting. Op basis van deze feitelijke bezetting en bovengenoemde factoren buiten de invloedssfeer van het COA wordt twee keer per jaar de prognose bijgesteld. Het COA baseert de capaciteitsbehoefte op de gezamenlijke prognose. Het ministerie van Justitie en Veiligheid maakt samen met de ketenpartners (IND, DT&V en het COA) een prognose die een beeld geeft van de verwachte instroom van asielzoekers en het ketenproces en deze wordt vertaald naar een capaciteitsbehoefte van het COA.

De verwachtingen bij het COA omtrent in- en uitstroom waren in de zomer van 2018 dat er eind 2018 naar een bezetting van 23.000 gegaan zou worden. Uitgaande van alle lopende en aflopende huur- en/of bestuursovereenkomsten, was bij het COA bekend dat mogelijkerwijs de portefeuille gedwongen terug zou lopen naar een capaciteit van circa 22.750.¹

Uitgaande van een optimale inzet van de capaciteit met een streefbezettingspercentage van 90% zouden er 25.500 plaatsen nodig zijn. Bij hogere bezettingsgraden kan niet worden ingespeeld op de samenstelling van de instromers. Als er bijvoorbeeld een gezin binnenkomt, kan dit betekenen dat ze niet op dezelfde locatie kunnen worden gehuisvest. Deze prognose is ook feitelijk uitgekomen: vanaf week 37 tot en met week 50 in 2018 was de bezetting hoger dan 90% van de capaciteit. Het was derhalve zeer wenselijk geweest om het AZC in Balk al in 2018 te kunnen heropenen.

In maart/april 2019 is de prognose andermaal bijgesteld. Eind 2018 en begin 2019 is een aantal locaties (tijdelijk) geopend. Hiervan stond bekend dat deze locaties in maart/april 2019 weer zouden sluiten. Daarmee werd geprognosticeerd dat de bezetting wederom hoger zou zijn dan 90% van de capaciteit. Dit is in de praktijk ook zo gebleken. Vanaf week 15 tot en met week 25 van dit jaar (2019) schommelt de bezetting rond de 90% van de capaciteit, dit ondanks het feit dat het AZC in Balk in deze periode is geopend.

De eerste weken van juli 2019 laten andermaal zien dat tot het einde van het jaar capaciteit moet worden gevonden, aangezien de bezetting op dit moment 500 tot 1.000 plekken hoger is dan 90% van de capaciteit. Tevens heeft de IND aangegeven dat het opleiden en inzet van extra personeel pas in 2020 leidt tot het inhalen van opgelopen achterstanden. De uitbreiding van de portefeuille was

¹ Daar waar gesproken wordt over capaciteit is dit exclusief 2.000 tot 2.500 noodopvang c.q. buffercapaciteit. Inclusief deze buffer bedraagt de portefeuille op dit moment 29.900 plaatsen.

destijds noodzakelijk en is gezien de huidige instroom en achterstanden bij de IND dus nog steeds hard nodig.

- K. *De tweede berekening voor het kunnen bepalen van de behoefte (berekening van de beschikbare plancapaciteit) ontbreekt in de ter inzage gelegde stukken. Reclamant is van mening dat de harde plancapaciteit van heel Nederland moet worden berekend. Volgens Reclamant is dat nagelaten en daarmee is de actuele behoefte niet aangetoond.*

Reactie gemeente:

Zoals reeds eerder aangegeven is het inderdaad zo dat heel Nederland in eerste instantie als verzorgingsgebied geldt voor het kunnen bepalen van de behoefte. Op dit moment heeft het COA de beschikking over 52 locaties. Eind 2018 en begin 2019 is een aantal locaties (tijdelijk) geopend. Hiervan stond bekend dat deze locaties in maart/april 2019 weer zouden sluiten. Daarmee werd geprognoseerd dat de bezetting hoger zou zijn dan 90% van de capaciteit. Dit is in de praktijk ook zo gebleken. Vanaf week 15 tot en met week 25 van dit jaar (2019) schommelt de bezetting rond de 90% van de capaciteit, dit ondanks het feit dat het AZC in Balk in deze periode is geopend. Naast de 52 locaties zijn er 22 locaties potentieel geschikt te maken als opvanglocatie. Het gaat dan om locaties die eerder als opvanglocatie hebben gefunctioneerd. Er wordt hard gewerkt aan het (her)openen van deze locaties, maar dat zal niet bij iedere locatie haalbaar zijn. In totaal bedraagt per 29 oktober 2018 de capaciteit van de leegstaande locaties 6.740 opvangplekken. Zelfs als het zou lukken om binnen afzienbare tijd alle locaties weer in gebruik te nemen (hetgeen helaas absoluut niet realistisch is), dan is dit niet genoeg op de hiervoor geschetste, en steeds verder toenemende – vraag op te vangen. Daarom wordt er – mede omdat heropening dus lang niet altijd tot de mogelijkheden behoort en de vraag iedere week toeneemt – naar andere, nieuwe locaties gezocht. Gelet op de behoefte aan nieuwe locaties en het spreidingsbeleid van het COA is aan de gemeente De Fryske Marren verzocht om een AZC binnen haar gemeentegrenzen te openen. Derhalve dient voor deze aanvraag enkel onze gemeente als verzorgingsgebied te worden beschouwd, aangezien het de taakstelling van de gemeente te buiten gaat om de harde plancapaciteit van heel Nederland te achterhalen. Voor onze gemeente is de beschikbare plancapaciteit nagegaan. Geen van de vigerende bestemmingsplannen of beheersverordeningen maakt het realiseren en in stand houden van een asielzoekerscentrum mogelijk.

- L. *Er wordt aangegeven dat voor wat betreft de tweede trede van de ladder een actueel onderzoek ontbreekt. Daarnaast omvat het gedateerde locatieonderzoek niet een antwoord op de vraag of de bouw binnen het stedelijk gebied mogelijk is. Uit het onderzoek kan wel worden afgeleid dat 9 locaties geschikt waren voor de vestiging van het AZC. Een deel hiervan was gelegen binnen het stedelijk gebied. Er is geen motivatie gegeven waarom deze locaties ongeschikt waren.*

Reactie gemeente:

In het locatieonderzoek uit 2015 zijn wel degelijk potentiële locaties binnen het stedelijk gebied van Balk in beeld gebracht en afgewogen. De locaties zijn getoetst aan de volgende vestigingscriteria:

1. Locatie ligt in de nabijheid van centrum-, onderwijs-, en zorgvoorzieningen;
2. Locatie biedt voldoende ruimte en kwaliteit voor terreinvoorzieningen (kantoor, parkeren en toezicht);
3. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren/transformeren (fysiek, (ver)bouw);
4. Locatie is relatief eenvoudig te realiseren (snelheid, procedures, eigendomssituatie);
5. Locatie kent bij voorkeur mogelijkheden voor hergebruik van de infrastructuur en/of de bebouwing;

6. Locatie doorkruist bij voorkeur geen andere belangrijke projecten;
7. Locatie biedt voldoende kwaliteit als woonomgeving voor toekomstige bewoners;
8. Locatie kan landschappelijk-, ruimtelijk en verkeerskundig ingepast worden;
9. Locatie schaadt bij voorkeur zo weinig mogelijk mensen- en of bedrijven in hun belangen;
10. Locatie biedt voldoende mogelijkheden voor een veilige inrichting en is bereikbaar voor hulpdiensten.

Zoals in de ruimtelijke onderbouwing en het locatieonderzoek is opgenomen bleek dat tien locaties op hoofdlijnen voldoen aan de bovenstaande 10 kenmerken. Vervolgens is geanalyseerd welk gebouw en/of locatie in of in de nabijheid van Balk, Lemmer en Joure het meest geschikt (te maken) is voor een AZC. Onderstaand is in tabelvorm een samenvatting weergegeven van de afwegingen.

	1. Planologische realiseerbaarheid 2. Privaatrechtelijke realiseerbaarheid 3. Technische realiseerbaarheid 4. Onderwijs 5. Verkeer en verkeersveiligheid 6. Impact op lopende projecten en plannen					
Locatie	1	2	3	4	5	6
Broek zuid (midden)	↔	↔	↔	↑	↑	↓
Broek zuid (zuid)	↑	↔	↔	↔	↑	↔
Sevenwolden	↑	↔	↑	↑	↑	↔
Woudfennen	↓	↔	↓	↑	↑	↓
Landlust	↔	↑	↑	↑	↑	↑
Langs de verbindingsweg	↓	↑	↔	↔	↓	↑
Achter de sportvelden	↔	↑	↓	↔	↓	↑
Voormalig gemeentekantoor	↓	↑	↓	↑	↔	↔
Tramdijk Oost (Fase III)	↔	↑	↓	↑	↔	↔
Naast de ijsbaan (Houtdijk)	↔	↔	↔	↔	↓	↑
	↑	locatie voldoet goed				
	↔	locatie kent aandachtspunten				
	↓	locatie voldoet minder goed				

Op basis van de resultaten uit het locatieonderzoek is geconcludeerd dat de Locatie Landlust (Wikelerdyk 9A) in Balk de meest geschikte locatie is voor de vestiging van een AZC.

- M. *Ten eerste wordt gesteld dat voor de beoordeling of het AZC binnen of buiten de bebouwde kom ligt, niet wordt bepaald door de beleidsregel, maar door de wettelijke definitie en daarmee dus door een beoordeling van de feitelijke situatie. Reclamant stelt dat in 2015 en 2016 is geoordeeld dat het AZC binnen de bebouwde kom ligt. Derhalve zou een deel van het terrein binnen de geurcirkel van 100 meter respectievelijk de 2,0 ouE liggen. Vervolgens stelt reclamant dat de bescherming van een goed woon- en leefklimaat niet is beperkt tot geurgevoelige objecten, maar ook betrekking kan hebben op open terrein. Volgens reclamant staat dan ook niet vast of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.*

Reactie gemeente:

Ten eerste staat, zoals in de ruimtelijke onderbouwing al gesteld, vast dat het besluitgebied is gelegen buiten de bebouwde kom. Reclamant stelt bovendien in het kader van de ladderonderbouwing zelf dat er sprake is van een ligging buiten stedelijk gebied.

Daarnaast is met de inwerkingtreding van de "Verordening geurhinder en veehouderijen De Fryske Marren 2016" vast komen te staan dat het besluitgebied geheel is gelegen buiten de bebouwde kom. In de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 28 december 2017 is voorts t.a.v. de geurcirkel het volgende overwogen:

"De rechtbank overweegt dat uit de geurcontouren blijkt dat gezien de reeds bestaande bebouwde kom, op het bedrijf van eiseres slecht het houden van 180 varkens toegestaan is. Het houden van 320 varkens brengt met zich mee dat in een deel van de bebouwde kom de norm van 2,0 ouE/m³ wordt overschreden.

De rechtbank overweegt voorts dat de gebouwen van het AZC niet binnen de 2,0 ouE/m³-geurcontour bij het houden van 180 varkens valt. Dit geldt wel voor een deel van de sportvelden van het AZC. Deze velden zijn echter, anders dan eiseres betoogt, geen geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv dan wel objecten die daaraan niet gelijkgesteld kunnen worden. Volgens artikel 1 van de Wgv is een geurgevoelig object een gebouw dat voor permanente menselijke bewoning of verblijf wordt gebruikt. De AbRS heeft in de uitspraak van 6 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW7642, geoordeeld dat in die zaak de beoordeling of sprake is van een aanvaardbaar verblijfsklimaat niet slechts dient plaats te vinden ter plaatse van de woningen in kwestie, maar ook betrekking dient te hebben op de daarachter gelegen tuinen. Naar het oordeel van de rechtbank bestaat er in de nu voorliggende zaak geen grond om de sportvelden op dezelfde wijze bij de beoordeling te betrekken. Het gebruik van de sportvelden van het AZC, is niet zo intensief dat dit gelijkgesteld kan worden aan het gebruik van een tuin van een woning."

Er wordt ten onrechte gesteld dat de rechtbank niet heeft geoordeeld over het woon- en leefklimaat van het open gedeelte binnen de cirkel van 2,0 ouE/m³-geurcontour. In tegendeel, de rechtbank heeft juist geoordeeld dat het gedeelte binnen de contour (de sportvelden) qua intensiteit niet gelijk te stellen is aan een tuin van een woning waar tevens op grond van de jurisprudentie sprake dient te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiermee heeft de rechtbank dus expliciet uitgesproken dat voor het open gedeelte niet hoeft vast te staan dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bovendien is in de uitspraak van de rechtbank overwogen dat beroepsgronden die betrekking hebben op geurhinder niet slagen. Dit is niet enkel vanuit de gedachtegang van de uitbreidingsmogelijkheden van het bedrijf beoordeeld, maar tevens vanuit het aspect 'goed woon- en leefklimaat'.

- N. *De opvang van asielzoekers brengt de gemeente alleen maar geld op. Maar de nadelen van de omwonenden worden over het hoofd gezien. Er wordt ook niet aan de mensen gevraagd wat zij er van vinden. Misschien een kleine groep bij de bijeenkomst kort geleden. U haalt hier circa 400 asielzoekers heen en dat is erg veel voor Balk. Vergelijk dat maar eens met het asielzoekerscentrum van Sneek.*

Reactie gemeente:

Dat de gemeente enkel op financiële gronden zorg wil dragen voor de opvang van vluchtelingen is onjuist. De gemeente heeft vanaf het begin uitgedragen die zij medewerking verleend aan de komst van een azc op grond van maatschappelijke belangen die bij de opvang van asielzoekers aan de orde zijn. Andere dan deze belangen zijn niet aan de orde.

- O. Asielzoekers zijn vluchtelingen. Of zijn het eco-vluchtelingen uit veilige landen, raddraaiers, relschoppers? Kijk maar naar Ter Apel of Sint Annaparochie. Maximaal 200 asielzoekers zou iets veiliger zijn. Maar de veiligheid zal wel door de politie gegarandeerd worden.

Reactie gemeente:

Het in de zienswijze geschetste beeld delen wij niet wanneer het gaat om de situatie in Balk. Het centrum is in werking geweest dus kunnen we ons baseren op opgedane ervaringen. Los van een enkel incident is dit over het algemeen als positief te noemen. Met betrekking tot de veiligheid, zowel van bewoners van het azc als wel van de omgeving, zijn er afspraken gemaakt met politie en bewaking op het azc zelf.

- P. Er zijn sterke twijfels over of het azc op deze locatie wel tot uiterlijk september 2021 in werking is. U refereert daarbij aan campus Wyldemerk en denkt niet dat het centrum dan zal worden afgebroken c.q. dat de gemeente zich niet aan deze afspraken gaat houden.*

Reactie gemeente:

Het onderliggende besluit heeft een instandhoudingstermijn van 6 jaar gerekend vanaf 17 maart 2016. Het terrein zal voor een periode van 5 jaar als azc in werking zijn, het zesde jaar zal gebruikt worden voor de opbouw en na afloop van de vijf jaar weer in oorspronkelijk staat terugbrengen van de betreffende gronden conform de afspraken die hierover zijn gemaakt in de huur- en ontwikkelovereenkomst die zijn gemaakt met het COA. Deze termijn is in de voorschriften van de verleende vergunning opgenomen. Dat een vergelijking met campus Wyldemerk niet op gaat, komt alleen al doordat wij als gemeente eigenaar zijn van de gronden van het azc.

D. Conclusie

De genoemde argumenten in de vier ingediende zienswijzen, hier als één opgesomd en voorzien van een reactie, treffen naar onze mening geen doel. In deze nota zienswijzen zijn alle reacties van een inhoudelijke beoordeling voorzien. Hieruit is naar voren gekomen dat blijkt dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

DE FRYSKE MARREN

Raadsbesluit

Vergadering : 18 september 2019
Onderwerp : Omgevingsvergunning voor het realiseren van een asielzoekerscentrum (tijdelijk tot uiterlijk 17 maart 2022) op het perceel Wikelerdyk 9a in Balk
Agendapunt : 6D/15B
Nummer: : 2019/ 079

De raad van De Fryske Marren

besluit:

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen;
2. In te stemmen met de beantwoording en verwerking van de zienswijzen zoals verwoord in de 'Nota zienswijzen AZC Balk juli 2019';
3. De definitieve verklaring van geen bedenkingen(Vvgb) af geven voor de aanvraag omgevingsvergunning voor het realiseren van een asielzoekerscentrum (tijdelijk tot uiterlijk 17 maart 2022) op het perceel Wikelerdyk 9a in Balk.

Aldus besloten door de raad van De Fryske Marren in zijn openbare vergadering van 18 september 2019

griffier,

voorzitter

Heleen van Dijk-Beekman

Fred Veenstra

H.d.